ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Zelená škola

Zpracováno podle RVP ZV

Základní škola a mateřská škola Chornice, okres Svitavy
Nádražní 19
56942 CHORNICE

Obsah

1 Identifikační údaje 4
2 Charakteristika školy 5
2.1 Stručně k historii školy 5
2.2 Úplnost a velikost školy, umístění budovy 5
2.3 Stav a vybavenost budov 5
2.4 Charakteristika pedagogického sboru 6
2.5 Spolupráce se školskou radou, se zákonnými zástupci žáků, místními i regionálními partnery, PPP a jinými institucemi 7
2.6. Projekty 7
2.7 Trvalé záměry školy 7
3 Charakteristika ŠVP 9
3.1 Zaměření školy 9
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie 10
3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami 13
3.3.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory a individuálně vzdělávacího plánu 13
3.3.2 Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami 13
3.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných 14
3.4.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory a individuálně vzdělávacího plánu 14
3.4.2 Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků 15
3.5 Začlenění průřezových témat 15
4 Učební plán 24
4.1 Poznámky k učebnímu plánu 26
4.2 Pravidelné školní akce a projekty 26
4.3 Environmentální výchova a osvěta 27
5 Učební osnovy 30
5.1 Český jazyk 30
5.2 Anglický jazyk 59
5.3 Německý jazyk 79
5.4 Matematika 87
5.5 Prvouka 113
5.6 Přírodověda 122
5.7 Vlastivěda 128
5.8 Pracovní činnosti 134
5.9 Člověk a svět práce 143
5.10 Hudební výchova 149

5.11 Výtvarná výchova..... 164
5.12 Tělesná výchova..... 178
5.13 Informatika..... 197
5.14 Dějepis..... 210
5.15 Výchova k občanství..... 220
5.16 Výchova ke zdraví..... 231
5.17 Fyzika..... 237
5.18 Chemie..... 247
5.19 Přírodopis..... 254
5.20 Zeměpis..... 264
5.21 Literární seminář..... 278
5.22 Chemicko-fyzikální praktika..... 281
5.23 Ekologická výchova..... 284
5.24 Sportovní hry..... 288
5.25 Seminář ze zeměpisu..... 291
6 Klasifikační řád..... 294
7 Školní družina..... 308
8 Dodatky 316

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název programu: „**Zelená škola**“

Název školy: **Základní škola a mateřská škola Chornice, okres Svitavy**

Adresa školy: **Nádražní 19, 569 42 Chornice**

Ředitelka: **PaedDr. Zdenka Vašíčková** Koordinátorka: **Mgr. Barbora Doleželová**
Telefon: +420 461 322 033

E-mail: zschornice@mtr.cz

Web: http://www.zschornice.cz

Zařazení do sítě škol

Název zařízení	IZO	Plánovaná kapacita
Mateřská škola	007 586 876	60
Základní škola	002 506 840	320
Školní družina	117 800 392	50
Školní jídelna	002 890 348	260

IČO: 71 00 31 REDIZO: 650 051 742 IZO ZŠ 002506840 IZO ŠD 117800392

Zřizovatel:
Obec Chornice, Jevíčská 41, 569 42 Chornice

Telefon: +420 461 327 807
Fax: +420 461 327 807
E-mail starosta: smekal@jevicko.net

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2. 1 Stručně k historii školy

Základní škola v Chornicích je malá vesnická škola založená 1. prosince 1919 na základě žádosti českých rodičů – české menšiny v obci s převážně německým obyvatelstvem. Původně se vyučovalo v menších budovách, které nebyly stavěny pro školní účely. Škola obecná byla rozšířena o školu měšťanskou a česká menšina v Chornicích a přilehlých obcích připravovala velkolepou finanční sbírku, jejímž cílem bylo postavení moderní školní budovy. I přes odpor některých německých poslanců, díky nimž se stavba stala politickou záležitostí, se podařilo v roce 1933 stavbu nové budovy zahájit. Počet dětí v chornické škole stále rostl a školu navštěvovali žáci těchto obcí: Chornice, Nectava, Březinky, Bezděčí, Biskupice, Libštejn, Bohuslavice, Hartinkov, Kladky, Jaroměřice, Chobyně, Vysoká, Vrážné, Dzbel, Hvozd, Hačky, Dědkovice, Jesenec, Raková, Ochoz, Nové Dědina, Křemenec, Ponikev, Malení a Konice. Škola se tedy stala centrem vzdělání pro děti z Jevíčska a Konicka. Občané výše uvedených obcí přispěli menším i větším dílem svou sbírkou a vlastní prací k tomu, že byla postavena budova moderní, velkorysá a nadčasová, a tím byly položeny i základy nezastupitelnosti školy v regionu. Šlo-li někde o školu, kterou si občané vyvzdorovali ve vztahu ke státní a politické moci, byla to právě škola v Chornicích. Potomci těchto obětavých lidí školu navštěvují stále. Slavnostně byla škola otevřena 2. června 1935 a slavnost otevření školy se stala obrovským svátkem v historii české menšiny v regionu. Bohužel ne na dlouho, protože válka se blížila a Mnichov roku 1938 školu na 7 let uzavřel. Po II. světové válce však byla výuka znovu obnovena. Hlavní budova školy sloužila pro účely školy měšťanské, později tzv. 2. stupeň základní školy a budova bývalé německé školy se stala po vyhnání Němců školou obecnou, později národní a ještě později tzv. 1. stupněm základní školy. Ať již byl název školy měšťanská nebo základní, vždy šlo rodičům, dětem a učitelům školy o vytvoření místa kde se všichni dobře cítí. Touto školou prošlo mnoho mladých lidí, aby se později úspěšně postavili do života a na svou školu vždy v dobrém vzpomínali. Všichni si uvědomují postavení naší školy v obci a v regionu, všichni vědí, že školu, kterou tak těžce vyvzdorovali jejich předci, chtějí udržet pro příští generace a mít ji jako školu moderní, školu, která je připraví do života, školu, která je jen jejich.

2. 2 Úplnost a velikost školy, umístění budovy

Základní škola a mateřská škola Chornice, okres Svitavy, je škola úplná s 1. - 9. postupným ročníkem. Škola má dvě budovy. Ve středu obce, na ulici Jevíčské 85, se nachází budova 1. stupně se školní družinou. Budova 2. stupně s ředitelstvím školy, kanceláří ekonomky a jídelnou je na okraji obce směrem na Konici na adrese Nádražní 19.
Základní škola Chornice je vesnická škola. Může poskytovat základní vzdělání až 320 dětem v 1. až 9. postupném ročníku. Většina žáků dochází do školy pěšky, menší počet vozí rodiče autem a řada žáků druhého stupně jezdí do školy na kole nebo autobusovou linkou. Je jim k dispozici stojan na kola umístěný za budovou školy. Kromě žáků z Chornic tvoří část žáků dojíždějící z okolních obcí. Dostupnost je dostatečně zajištěna autobusovými spoji ze směru Kladky a Jevíčko.

2. 3 Stav a vybavenost budov

Budova 1. stupně

Budova 1. stupně byla postavena v 19. století, ale v dalších letech prošla tato původně německá škola celkovou renovací. Byla vyměněna střecha, přistavěn nový vchod do budovy, kotelna a sociální zařízení v obou poschodích školy.
Kromě prvního ročníku probíhá výuka na 1. stupni formou málotřídního vzdělávání. Ve druhém patře budovy 1. stupně se nachází třída pro 1. ročník, třída pro spojený 2. a 3. ročník a třída pro spojený 4. a 5. ročník. Dále učebna anglického jazyka a učebna informatiky. Třídy jsou vybaveny novým nábytkem a polohovatelnými stoly. Ve všech kmenových třídách jsou interaktivní tabule, PC, DVD přehrávače a tablety. Všechny kmenové učebny a odborné učebny jsou vybaveny učitelským PC. Ve druhém patře se dále nachází sociální zařízení pro žáky.
V prvním patře budovy se nachází školní družina, tělocvična, sociální zařízení pro žáky a učitele, sborovna a šatna. Družina je doplněna školní knihovnou se čtenářským koutkem, je vybavena novým nábytkem, stoly a židlemi. Knižní fond žákovské knihovny 1. stupně je v rámci možností doplňován a knihy si mohou žáci půjčovat domů. V případě otevření dvou oddělení družiny jsou ke hrám i odpočinku využívány třídy ve druhém patře. Ve školní družině jsou k dispozici stolní hry, stavebnice, knihy a některé sportovní náčiní. V menším rozsahu jsou v družině dětské časopisy.
Do tělocvičny je průběžně dokupováno nové vybavení. Škola má dostatečné připojení k internetu.

Od jara do podzimu mohou žáci využívat pro tělesnou výchovu i trávení velkých přestávek přilehlé obecní hřiště.
Prostředí budovy 1. stupně působí podnětně. Po celé škole je umístěna řada informačních nástěnek, vkusná výzdoba, jejíž součástí je prezentace žákovských prací, a bohatá vnitřní zeleň. Učebny jsou vybaveny názornými pomůckami a jejich výzdoba doplňuje právě probírané učivo. Vybavení učebnicemi a pomůckami pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami odpovídá požadavkům jejich vzdělávání. Vybavení žáků učebnicemi splňuje požadavky na realizaci školního vzdělávacího programu. Pořizování ucelených řad učebnic, školních sešitů, pracovních sešitů a podobných potřeb je sledováno a koordinováno. Žákům prvního stupně je nabízen pitný režim.

Budova 2. stupně

V hlavní budově školy se v prvním patře nachází dvě odborné pracovny, jedna využívaná pro předměty fyzika a chemie doplněná kabinety a skladem učebnic, druhá odborná učebna se využívá pro výuku zeměpisu a dějepisu. Obě odborné učebny mají interaktivní tabule a učitelské PC. Jejich výzdoba odpovídá probíranému učivu.
V prvním patře je dále umístěna ředitelna, sborovna, kancelář ekonomky, počítačová učebna s dataprojektorem, tělocvična a nové sociální zařízení. Školní tělocvična je dobře vybavena. Při tělocvičně je malá šatna na převlékání žáků.
Ve druhém poschodí se nachází 4 kmenové třídy, školní knihovna, kotelna a zrekonstruované WC. Kmenové třídy mají polohovatelné stoly i židle, nový nábytek a interaktivní tabule. Doplňuje je vhodná výzdoba zaměřená na probírané učivo či dané roční období a pokojové rostliny. Výhodou je dostatečná velikost všech tříd, takže žáci mají možnost pohybu o přestávkách. Knihovna ve druhém patře umožňuje výuku přímo v místnosti. Je pravidelně doplňována novými tituly a příležitostně využívána pro výuku literárního semináře. Dojíždějící žáci ji mohou během čekání na spoj používat pro trávení volného času i po vyučování.
V přízemí je školní kuchyň s jídelnou. U jídelny se nachází sklad potravin. Kuchyň je stále modernizována v souladu s novými hygienickými předpisy. V přízemí se také nachází šatna pro žáky, šatna pro provozní zaměstnance školy a sklad.
Naproti škole je víceúčelové hřiště, které je kromě tělesné výchovy téměř denně využíváno k trávení velkých přestávek nebo volných hodin.
Pro výuku pracovního vyučování slouží při příznivém počasí školní pozemek vedle budovy.
Vybavení žáků 2. stupně učebnicemi splňuje stejně jako v budově 1. stupně požadavky na realizaci školního vzdělávacího programu. Pořizování ucelených řad učebnic, školních sešitů, pracovních sešitů a podobných potřeb je taktéž sledováno a koordinováno. Vybavení učebnicemi a pomůckami pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami odpovídá požadavkům na jejich vzdělávání. Na výzdobě školní budovy se podílí žáci výtvarnou činností a k estetickému prostředí přispívá i bohatá květinová výzdoba.
V budově je dostatek DVD přehrávačů a iPadů i počítačů pro žáky. Tablety, počítače a sluchátka si žáci mohou zapůjčit pro práci doma. Celá školy je pokryta připojením na internet.

2. 4 Charakteristika pedagogického sboru

V pedagogickém sboru působí zkušení, aprobovaní pedagogové. Na škole pracuje výchovná poradkyně, asistentka pedagoga, školní metodik prevence, koordinátor ŠVP, koordinátor environmentální výchovy, koordinátor soutěží, koordinátor ICT a vychovatelka školní družiny. Sbor je smíšený s většinovou převahou žen.

Pedagogičtí pracovníci se pravidelně účastní různých forem dalšího vzdělávání. Jedná se o školení zaměřená zejména na reedukaci vývojových poruch, moderní trendy vzdělávacího procesu, výchovné problémy žáků, prevenci šikany, komunikace s rodiči, informační technologie a další. Ve způsobech práce převládají tradiční formy a metody práce, učitelé však zařazují do své práce i nové efektivnější trendy. Využívají tablety, iPady, počítače a interaktivní tabule. Učitelé si promýšlí průběh a rozčlenění hodiny, motivují a snaží se o aktivní zapojení žáků a o jejich samostatnou práci. Často je do výuky zařazována práce dětí ve skupinách.

Jako pomoc pro rodiče a žáky při řešení výchovných a vzdělávacích problémů, zejména v oblasti profesionální orientace dětí, jsou ustanoveny konzultační hodiny výchovné poradkyně, a to dle potřeb rodičů na základě telefonické domluvy. Výchovná poradkyně má na starost také práci s žáky s individuálními vzdělávacími potřebami.
Stále velká pozornost je věnována prevenci šikany, důsledně se postupuje podle platných předpisů ve spolupráci s dětskou lékařkou, sociální komisí, oddělením péče o dítě a pracovníky policie. Součástí plánu školy je minimální preventivní program, jehož realizací se přispívá k prevenci výskytu sociálně patologických jevů ve škole. V rámci prevence se škola zaměřuje na spolupráci se zákonnými zástupci. Aktivity v této oblasti připravuje metodik prevence ve spolupráci s ostatními vyučujícími.
Nedílnou součástí vzdělávacích aktivit naší školy je i environmentální výchova.
Kladem naší školy je zapojení žáků do zájmové činnosti. Na naší škole nabízí řada pedagogů zájmové kroužky i doučování. Jedná se především o doučování matematiky a českého jazyka, dále o čtenářský kroužek, hru na kytaru, kroužek šikovné ruce a žákům je nabízen kroužek florbalu.

2. 5 Spolupráce se školskou radou, se zákonnými zástupci žáků, místními i regionálními partnery, PPP a jinými institucemi

Školská rada byla zřízena ke dni 19. 12. 2005 usnesením Obecního zastupitelstva Chornice. Pravidelně se schází a pracuje podle plánu práce.
ZŠ organizuje 4x do roka třídní schůzky, mezi další formy komunikace a spolupráce s rodiči patří individuální konzultace se zákonnými zástupci žáků, konzultační hodiny pedagogů, využívání školního e-mailu a Facebooku.
Vedení ZŠ a MŠ a výchovná poradkyně úzce spolupracují při řešení výchovných a vzdělávacích problémů s PPP na detašovaném pracovišti ve Svitavách, s Odborem soc. věcí MěÚ Moravská Třebová a s Policií ČR.
Škola je v úzké vazbě se zřizovatelem. Zřizovatel dbá na její rozvoj, rozpočtově vychází vstříc a materiálně školu podporuje. Řada školních akcí probíhá za spolupráce s obcí, která například poskytuje sál kulturního domu na vánoční vystoupení školy – Vánoční akademii a prostory v kulturním domě na tradiční vánoční a velikonoční jarmark. Obec dále přispívá nákupem mikulášských balíčků.
Dobrá je spolupráce s místní organizací dobrovolných hasičů i s hasiči z Jevíčka, kteří pro školu připravují zajímavé akce – např. prohlídku hasičské zbrojnice. Spolupracujeme s místním Sokolem i obecní knihovnou.
Řady školních akcí se mohou zúčastnit i občané obce. Velmi hojná účast je na zmíněné Vánoční akademii či jarmarcích v kulturním domě.
O akcích škola informuje prostřednictvím školního Facebookového profilu, webových stránek a obecního infokanálu v kabelové televizi a příspěvky o své činnosti publikuje v regionálním měsíčníku Jevíčský zpravodaj. Škola příležitostně vydává svůj vlastní časopis „Zelený Chorňáček“.

2. 6 Projekty

Projekty dotvářejí obsah vzdělávacího procesu ročníků i celé školy. Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu vyučovacího procesu, motivují žáky a podporují spolupráci všech žáků a pedagogů. Žáci projektových aktivitách získávají velmi důležité poznatky z oblasti výuky a procvičují si týmovou spolupráci, která mimo jiné vede k zlepšování vztahů ve třídním kolektivu. Projekty procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Prostřednictvím projektů žáci dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku a uplatňovat širší spektrum dovedností.

Dlouhodobé projekty naší školy:

Zelená stuha
Poznávání okresu Svitavy - Moravská Třebová, Svitavy, Litomyšl a Polička
Dějepisná exkurze do Itálie
Recyklohraní aneb ukliďme si svět
Den Země, Ukliďme Česko
Spolupráce se Stolístkem Linhartice
Aktivní čtení
Chceme být zdraví (Ovoce do škol, Mléko do škol)
Školní akademie
Vánoční dílny a prodejní jarmark
Slavíme Velikonoce (velikonoční dílny a prodejní jarmark)
Den bez úrazu

2. 7 Trvalé záměry školy

- Další modernizace budov školy s ohledem na finanční možnosti obce,
- Estetizace okolí školy s ohledem na aktivní odpočinek dětí,
- Doplňovat vybavenost školy tak, aby vyhovovala moderním požadavkům,
- Vytvářet ve škole přátelskou atmosféru,
- Stabilizovat odborný učitelský sbor,
- Přispívat k dalšímu zkvalitňování práce se žáky, především se zaměřit na rozvoj tvořivého myšlení dětí,
- Rozvíjet zvídavost dětí a podněcovat žáky k vyšší aktivitě,
- Posilovat a podporovat výuku s digitálními technologiemi (modernizovat vybavení školy),
- Kvalitně připravovat žáky k vstupu na střední školy,
- Podporovat individuální péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a o žáky nadané,
- Rozvíjet výuku jazyků,
- Prohlubovat spolupráci školy a rodiny,
- Usilovat o maximální omezení negativních projevů chování žáků k sobě samým, předcházet těmto jevům, a pokud se vyskytnou, okamžitě je v součinnosti vedení školy, zákonných zástupců, výchovného poradce a třídního učitele řešit,
- Vést žáky k hrdosti na svoji školu,
- Podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků,
- Podporovat stávající úroveň mimoškolní práce se žáky v zájmových útvarech.

3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

3. 1 Zaměření školy

„Učitelé, žáci a zákonní zástupci tvoří jednu posádku lodi, která brázdí moře vědění.“

Název **ZELENÁ ŠKOLA** není nahodilý. Vyjadřuje základní myšlenku vzdělávacího programu – jsme malá vesnická škola, která klade velký důraz na zdravý životní styl a environmentální výchovu. Tu podporujeme projekty Zelená stuha, Recyklohraní aneb ukliďme svět, Den Země, spoluprací s ekologickým centrem Stolístek Linhartice či organizováním jarního úklidu se zapojením do fotosoutěže Ukliďme Česko.

„Cesta bez cíle nevede nikam.“

ŠVP vychází z cílů základního vzdělávání a klíčových kompetencí RVP ZV a z koncepce, která vznikla několikaletou snahou o inovaci pedagogického procesu a života školy vůbec, analýzou vlastních možností a schopností pedagogického sboru, požadavků zákonných zástupců a navázáním na tradice školy.

Naše škola poskytuje všeobecné základní vzdělání bez preferování některé vzdělávací oblasti. V našem pojetí je škola místem, které žáky motivuje a podporuje k aktivnímu učení. A to nikoli k encyklopedickým vědomostem, ale pro život důležitým kompetencím učit se, řešit problémy a sociálním dovednostem. Charakter práce pak má v žácích mimo jiné podporovat pocit bezpečí, možnost pozitivního prožívání, získání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení.

Škola klade důraz na respektování žáka jako osobnosti, diferencovaný přístup, pozitivní vztahy ve škole, naplňování mravních hodnot a demokratických postojů. Rozvíjí schopnosti svobodné a tvůrčí práce, samostatné myšlení a odpovědné rozhodování, chápání globálních vztahů a spříznění přírodou a jejími zákony. Vychází také z tradičního postavení školy v obci a propojuje její působení se životem i potřebami obce Chornice. To je též významný prvek při vytváření občanských kompetencí. Program sleduje rozvíjení a propojení navzájem více vzdělávacích oborů tvořících základ celkové vzdělanosti žáků. Považujeme za nutné naznačit cestu ke zdravému životnímu stylu, vést ke schopnosti kulturního a estetického prožitku, či vlastní tvořivosti i k zájmu o věci veřejné jak lokálního, tak globálního charakteru.

Pro úspěšný rozvoj dítěte má velký význam život v populačně přirozené skupině, kde jsou zastoupeni jedinci s různými vlohami a vlastnostmi. Patří sem také děti s různými typy postižení. Náš ŠVP počítá s integrací těchto dětí, hlavně dětí s ADHD a jinými vývojovými poruchami učení. Funguje i dobrá spolupráce s odborníky a všichni učitelé mají zkušenosti s vedením reedukace vývojových poruch a aplikují tyto postupy i ve výuce a v individuálním přístupu k žákům.

Škola usiluje o prohloubení jazykových dovedností se zaměřením na využití cizího jazyka v praxi. Značný důraz v učebním plánu je také kladen na využívání digitálních technologií, jejichž využívání by se mělo stát pro absolventy našeho programu běžné.

Nabídka aktivit pro volný čas vychází ze zájmů a potřeb žáků a cíleně prohlubuje účinnost ŠVP.

3. 2 Výchovné a vzdělávací strategie

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	CO TO ZNAMENÁ PRO NÁS
KOMPETENCE K UČENÍ Žák se učí cíleně a smysluplně. Učí se učit a poučí se z chyb svých i druhých. Aktivně vstupuje do výuky, zeptá se, když něčemu nerozumí, pomůže spolužákovi s pochopením učiva. Popíše, co se mu na zadaném úkolu podařilo, v čem má rezervy a tedy na co se má při svém učení zaměřit.	Maximální pozornost věnujeme čtení s porozuměním. Povzbuzujeme a vedeme žáky ke kladení otázek, dáváme prostor k diskusi. Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení. Podporujeme samostatnost a tvořivost. Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle. Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti. Ve výuce se zaměřujeme prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání. Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující). Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu. Ve všech vyučovacích předmětech podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky. Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry. Na začátku hodiny vždy žáky seznámíme s cílem hodiny, na konci vždy s žáky zhodnotíme jeho dosažení. Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“. Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení. Informace, které žák potřebuje k dalšímu učení, systematicky spirálovitě opakujeme a procvičujeme prostřednictvím různých činností. Vytváříme žákovská portfolia. Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace. Učíme práci s chybou. Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	CO TO ZNAMENÁ PRO NÁS
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ Žák rozpozná a pojmenuje problém, zaujme k němu postoj a hledá cesty k řešení, využívá vlastního úsudku, kritické myšlení a své zkušenosti. Sestaví algoritmus řešení problému, uplatňuje základní myšlenkové operace - srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování.	Učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“). Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit. Klademe problémové otázky a dáváme dostatek času na hledání jejich odpovědi. Na modelových příkladech ve svých předmětech naučíme žáky algoritmu řešení problémů. Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému. Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů. Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů. Při řešení problémů učíme žáky používat metodu „SWOT analýza“ a metodu „brainstorming“. V rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet. Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	CO TO ZNAMENÁ PRO NÁS
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ Žák porozumí informacím sdělovaným partnery v diskuzi a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a aktivnímu zapojení do společenského dění, pracuje v týmu a dodržuje základní pravidla komunikace – dokáže naslouchat druhým, respektuje názor jiných, formuluje a obhájí svůj vlastní názor, přesně formuluje otázky a odpovědi, využívá i jiné než slovní formy komunikace (nonverbální).	Prioritně se zaměřujeme na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském jazyce, v cizím jazyce, v informačních a komunikačních technologiích a v sociálních vztazích. Podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa. Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů. Ve všech vyučovacích předmětech podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky. Podporujeme kritiku a sebekritiku. Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, ppt., prezentace apod.). Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií. Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích. Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod. a umožňujeme žákům podílet se na sestavování těchto pravidel. Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace. Učíme žáky „asertivnímu chování“ a „nonverbální komunikaci“. Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností. Sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Netolerujeme pomluvy, nezdvořilost a „zákulisní“ jednání. Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	CO TO ZNAMENÁ PRO NÁS
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ Žák se dokáže dohodnout na pravidlech a stanovit si své povinnosti a uvědomuje si svá práva i povinnosti, dodržuje dohodnutá pravidla, uvědomuje si svá práva i povinnosti, dokáže si naplánovat společný postup, stanoví si plán společné práce a spolupracuje ve skupině, respektuje ostatní členy skupiny, spolupracuje při výuce – pracuje v určené roli (kooperativní učení) a to i v zájmových aktivitách.	Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování. Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu. Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu. Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle. Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů. Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. Ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu dětí. Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině. Učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli). Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli. Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Nedělíme sbor na první a druhý stupeň.

	Upřednostňujeme zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	CO TO ZNAMENÁ PRO NÁS
KOMPETENCE PRACOVNÍ Zapojí se do organizace – přípravy školních akcí. Nebojí se práce, váží si práce druhých. Využívá znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech k volbě budoucího povolání. Dodržuje pravidla bezpečnosti práce.	Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme, žádnou prací netrestáme - tím vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. Vedeme žáky k vyrábění různých pomůcek, souborů přírodnin, sbírek, plánků apod. Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků. Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia. Na škole je vypracován celoškolní plán k volbě povolání. Cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání). Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti. Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	CO TO ZNAMENÁ PRO NÁS
KOMPETENCE OBČANSKÉ Žák si vytváří postoje a na jejich základě jedná, utvrzuje si již vštípené základy mravnosti a morálky, rozpozná špatné modely jednání, uvědomuje si nutnost dodržovat dohodnutá pravidla, dokáže harmonizovat zájmy své se zájmy celku, myslí nejen sám na sebe, dokáže obětovat něco celku slevit ze svých požadavků, respektuje pravidla a normy občanské pospolitosti, respektuje přesvědčení druhých, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situace ostatních lidí, uplatňuje svá práva a plní své	Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže). Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů. Netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci. Netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů. Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy. Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem. Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí. Podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod. V rámci svých předmětů, v třídnických hodinách i na mimoškolních akcích upevňujeme žádoucí pozitivní formy chování žáků. Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. Využíváme pomoci a zkušeností odborníků - výchovných poradců, PPP, policie. Rozumně a zodpovědně využíváme dostupných prostředků výchovných opatření – s ohledem na jejich účinnost. Kázeňské přestupky řešíme individuálně, princip kolektivní viny a kolektivního potrestání nepřipouštíme. Jakoukoliv formu agrese žáka na učitele nebereme osobně, ale jako útok na roli učitele. Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti. Dodržujeme zásadu, „že tu není špatný žák, jsou tu jen špatné projevy jeho chování“. Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu).

povinnosti v souladu se školním řádem. Má pozitivní vztah ke kultuře.	V rámci svých předmětů a své působnosti seznamujeme žáky s vhodnými právními normami. Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům. V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace. Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku. Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	CO TO ZNAMENÁ PRO NÁS
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ Žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, dodržuje pravidla bezpečnosti práce na internetu, dodržuje dohodnutá pravidla práce s IT technikou, dokáže si naplánovat společný postup, přesně formuluje daný problém a jeho následné řešení.	Vedeme žáky tak aby si zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce, vede žáky tak, aby při porušení pravidel na internetu rozpoznali, že takováto situace nastala, vzniklou situaci společně se žáky vyhodnocujeme. Určujeme a vysvětlujeme pravidla práce s IT technikou, pravidla s žáky vyhodnocuje a nabízíme varianty možného řešení. Připravíme podklady pro plánování a stanoví pravidla pro následné řešení. Volíme postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.

3. 3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

3. 3. 1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory a individuálně vzdělávacího plánu

Plán pedagogické podpory (PLPP) sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobu kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

3. 3. 2 Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:

- individuální práce s žákem, respektování jeho pracovního tempa,
- časté opakování probraného učiva a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů,
- respektování zvláštností a možností žáků,
- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků,
- odlišné metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi,
- důraz na logickou provázanost a smyslnost vzdělávacího obsahu,
- jednotný přístup všech vyučujících,
- pravidelná komunikace a zpětná vazba.

b) v oblasti organizace výuky:

- přehledné a strukturované prostředí, pravidelná relaxaci a režim dne,
- vytvoření optimálního pracovního prostředí a vstřícné pracovní atmosféry,
- možnost změn v uspořádání třídy pro skupinové vyučování a výchovné činnosti,
- širší možnosti sportovního vyžití k uvolnění psychického a fyzického napětí,
- střídání forem a činností během výuky,
- postupný přechod k systému kooperativní výuky.

Škola zajistí:

- učitele, případně asistenta pedagoga, který své žáky a jejich rodinné prostředí dobře zná, volí vhodné přístupy a vytváří ve třídě i škole příznivé společenské klima,
- spolupráci s rodiči, psychologem, sociálním pracovníkem, příp. s dalšími odborníky,
- odbornou literaturu a digitální technologie,
- potřebné pomůcky.

Pokud pedagogicko-psychologická poradna doporučí vzdělávání žáka podle minimálních výstupů v RVP, je tato skutečnost naplňována a také zaznamenána do jeho individuálního vzdělávacího plánu.

3. 4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

3. 4. 1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory a individuálně vzdělávacího plánu

Individuální vzdělávací plán (IVP) mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok, může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.
Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP ředitelce školy, který je zaznamená do školní matriky.

3. 4. 2 Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků

Podpůrná opatření pro žáky nadané a mimořádně nadané:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce,
- obohacování vzdělávacího obsah,
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, zájmových aktivit
- zvýšená motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky (především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte),
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol,
- podpora v mimoškolních a zájmových aktivitách.

Velmi často se stává, že tito žáci mají výkyvy v chování. Je nutné toto chování usměrňovat s pedagogickým optimismem a taktně, avšak důsledně. Usměrňujeme žáky v osobnostní výchově, vedeme je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším (tutor). Není výjimkou, že vyniká-li žák v jedné oblasti, v jiné je průměrný.

3. 5 Začlenění průřezových témat

1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ									
Rozvoj schopností poznávání	M PRV VV HV PČ	ČJ M PRV HV VV TV PČ	ČJ AJ M PRV TV PČ	ČJ AJ PČ TV I	ČJ AJ PČ TV I	ČJ AJ M ČP TV D VO F PŘ Z LS HV I	ČJ AJ N M ČP TV D VO F PŘ Z HV I	ČJ AJ N M ČP VV TV D VO F CH PŘ Z CHF EV I SZ	ČJ AJ N M ČP VV TV VO F CH PŘ Z EV I SZ
Sebepoznání a sebepojetí	PRV HV PČ TV	ČJ PRV HV PČ	PRV TV	ČJ TV	ČJ TV	ČJ ČP TV VO LS	ČJ N ČP TV VO	ČP TV VO Z SH	ČJ AJ N ČP TV

						VZ	VZ		VO SH
Seberegulace a sebeorganizace	TV	TV	TV	TV	TV	TV VZ	TV VZ	VO TV SH	VO TV SH
Psychohygiena	M PČ TV	PČ TV	ČJ PRV PČ TV	PŘV PČ TV	PŘV PČ TV	ČJ TV VZ	VO TV VZ	PŘ TV SH	AJ N TV SH
Kreativita	HV VV PČ	ČJ M HV VV PČ	ČJ AJ M HV VV PČ TV	ČJ AJ M HV VV PČ TV I	ČJ AJ M HV VV PČ TV I	ČJ AJ ČP TV LS HV I	ČJ AJ N ČP HV TV Z I	ČJ AJ N ČP VV TV I HV SH	ČJ AJ N ČP VV TV VO Z HV I SH

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
SOCIÁLNÍ ROZVOJ									
Poznávání lidí	PRV PČ TV	ČJ PRV PČ	ČJ AJ TV	ČJ AJ TV	ČJ AJ TV	ČJ AJ TV VO LS	ČJ AJ N TV VO VZ	ČJ AJ N TV VO HV SH	ČJ AJ N TV VO HV SH
Mezilidské vztahy	PRV PČ	ČJ M PRV PČ TV	ČJ PRV PČ TV	ČJ VL PČ TV	ČJ VL PČ TV	ČJ AJ TV VO VZ LS	ČJ AJ N TV VO VZ	ČJ AJ N TV VO SH	ČJ AJ N TV VO SH

Komunikace	ČJ M PRV PČ	ČJ M PRV PČ TV	ČJ AJ PRV TV	ČJ AJ TV I	ČJ AJ TV I VZ	ČJ AJ ČP TV D VO LS I VZ Z	ČJ AJ N ČP TV D VO I	ČJ AJ N ČP TV D VO LS CHF HV I SH	ČJ AJ N ČP TV D VO HV I SH
Kooperace a kompetice	VV PČ HV	VV TV PČ	ČJ AJ VV PČ TV	AJ M VV PČ TV I	AJ M VV PČ TV I	ČJ AJ TV Z I	AJ N TV Z I VZ	ČJ AJ TV Z HV I SH	AJ N TV VO Z HV I SH

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
MORÁLNÍ ROZVOJ									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	ČJ M PRV PČ TV	M PRV PČ TV	ČJ AJ M PČ TV	M PČ TV I	M PČ TV I	ČJ M ČP TV VO F LS Z I VZ	ČJ N M ČP TV VO F Z I VZ	ČJ AJ N ČP TV VO F Z I CH SH	ČJ AJ N ČP TV VO F Z I CH SH
Hodnoty, postoje, praktická etika	PRV	ČJ PRV TV	ČJ TV	VL TV	VL TV	ČJ TV VO HV LS	ČJ AJ N TV VO	ČJ N TV VO Z	ČJ HV TV VO Z

						VZ Z	VZ	SH	SH

2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola	PRV	PRV	PRV			VO VZ	ČJ N	ČJ N VO	
Občan, občanská společnost a stát		M	ČJ M PRV			ČJ D VO Z	ČJ M D VO	D VO Z SZ	ČJ D VO Z SZ
Formy participace občanů v politickém životě				VL		D VO	VO	VO Z	D VO Z
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VL		VO	D VO	D VO	D VO Z

3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá			ČJ		VL	ČJ D	N D VO Z	ČJ D VO Z SZ	ČJ N D VO Z SZ
Objevujeme Evropu a svět			ČJ AJ	AJ	AJ VL	ČJ AJ D	ČJ AJ N D	ČJ AJ N D	ČJ AJ N D

							VO Z	VO Z SZ	VO Z SZ
Jsme Evropané				VL	VL	D VO LS	ČJ N D VO	ČJ N D VO Z SZ HV	ČJ N D VO Z SZ HV

4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní diference		ČJ	ČJ AJ	ČJ AJ VL	AJ VL	ČJ AJ D VO LS Z HV	ČJ AJ N HV D VO Z	ČJ AJ N D VO Z SZ HV	ČJ AJ N D Z SZ HV
Lidské vztahy	PRV TV	ČJ PRV TV	PRV TV PČ	VL TV PČ	VL TV PČ	ČJ TV VO LS Z	ČJ N TV D VO	ČJ N TV D VO	ČJ N TV D VO
Etnický původ				VL	VL	ČJ LS Z	ČJ N VO Z	Z PŘ SZ	ČJ D Z SZ
Multikulturalita				VL	VL	ČJ VO Z	ČJ N VO Z	ČJ VO PŘ Z HV	D Z HV

Princip sociálního smíru a solidarity				VL	VL		VO	ČJ AJ Z	D Z

5. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy	PRV	PRV	ČJ PRV	PŘV		ČP VO PŘ Z	ČP PŘ Z	Z EV	CH PŘ Z EV
Základní podmínky života	PRV	ČJ M PRV	M PRV PČ	PŘV PČ	PČ	ČP PŘ Z	ČP VO PŘ Z	VV CH Z EV	VV D CH PŘ Z EV
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PRV	PRV	AJ PRV PČ	VL PČ	VL PČ	ČP D PŘ VV Z	ČP D VO PŘ Z VV	AJ N ČP VV D CH Z EV SZ	AJ ČP VV D CH PŘ Z EV SZ
Vztah člověka k prostředí	PRV PČ	PRV PČ	ČJ PRV PČ	PŘV VL PČ	VL PČ	ČP PŘ LS VV Z	ČJ N ČP VO PŘ Z VV	ČJ N ČP VV CH Z EV	ČJ AJ N ČP VV D CH PŘ Z EV

6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	ČJ PRV	ČJ PRV	ČJ	ČJ I	ČJ I	ČJ LS I	ČJ N VO I VZ	ČJ N CH EV I	ČJ N D VO CH EV I
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				ČJ I	ČJ I	ČJ LS I	ČJ N VO I VZ	ČJ N I	ČJ N D VO I
Stavba mediálních sdělení		ČJ	ČJ AJ	AJ		ČJ LS I	ČJ N I	ČJ N I	ČJ VO I
Vnímání autora mediálních sdělení	ČJ			I	I	ČJ LS I	ČJ N I	ČJ N HV I	ČJ D VO HV I
Fungování a vliv médií ve společnosti	PRV	PRV		I	I	LS I	VO I VZ	AJ I	ČJ D I VV
Tvorba mediálního sdělení		ČJ	ČJ AJ	ČJ VV	ČJ VV	ČJ LS I	N I	ČJ N I	ČJ VO I
Práce v realizačním týmu	M PRV	PRV PČ		I	I	ČJ LS	N I	N M	ČJ VO

	PČ					I		I	I

Poznámka: Průřezová témata jsou zařazována do výuky integrací tematických okruhů do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu.

Distribuce průřezových témat do projektů a pravidelných akcí školy:

Zelená stuha - **OSV, EMV**
Poznávání okresu Svitavy – **EMV**
Dějepisná exkurze do Itálie - **EGS, MKV**
Recyklohraní aneb ukliďme si svět - **OSV, EMV**
Den Země, soutěž O nejlepšího sběrače odpadků – **EMV**
Spolupráce se Stolístkem Linhartice – **EMV**
Aktivní čtení – **OSV**
Školní akademie – **OSV**
Vánoční dílny - **OSV, EMV**
Slavíme Velikonoce (velikonoční dílny) - **OSV, EMV**
Plavecký kurz – **OSV**
Lyžařský a snowboardový kurz – **OSV**
Dopravní hřiště – **OSV**
Příprava na volbu povolání – **OSV**
Evropský den jazyků - **OSV, EGS, MKV**
Den stromů - **EMV**
Halloween - **MKV**
Sportovní soutěže - **OSV**
Pěvecká soutěž - **OSV**
Angliáda - **OSV**
Olympiáda v českém jazyce - **OSV**
Olympiáda v matematice, Klokan - **OSV**
Zeměpisná olympiáda – **OSV**
Návštěva bioplynové stanice - **EMV**
Návštěva skleníků v Chornicích **- EMV**
Návštěva kravína v Jevíčku **- EMV**
Soutěž Mladý botanik - **EMV**
Přečerpávací elektrárna Dlouhé stráně, papírny Velké Losiny - **EMV**
Třídění komunálního odpadu - **EMV**
Školní časopis Zelený Chorňáček - **OSV, MED**

Péče a údržba školního pozemku - **EMV**
Školní výlet - **OSV**
Výtvarná soutěž Požární ochrana očima dětí - **OSV, EMV**
Výtvarná soutěž Krásy podzimu - **OSV**
Besedy k primární prevenci - **OSV**
Den matek - **OSV**
Poznávání pamětihodností obce - **OSV**
Exkurze na poštu a obecní úřad - **OSV**
Vyrábění dárků pro budoucí prvňáky **- OSV**
Recitační soutěž - **OSV**
Vánoční besídky ve třídách - **OSV**
Třídnické hodiny **- OSV**
Masopust **- OSV**
Ovoce do škol, Mléko do škol **- OSV**

Průřezová témata – zkratky

OSV – Osobnostní a sociální výchova
VDO – Výchova demokratického občana
EGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

MKV – Multikulturní výchova
EMV – Environmentální výchova
MED – Mediální výchova

4 UČEBNÍ PLÁN

UČEBNÍ PLÁN - 1. STUPEŇ									
Vyučovací předmět	Zkratka	Počet vyučovacích hodin za týden v ročníku					Minimální dotace	Přidělená dotace	Disponibilní dotace
		1	2	3	4	5	1. - 5. r.	1. - 5. r.	
Český jazyk a literatura	ČJ	8	8	8	7	7	33	38	5
Anglický jazyk	AJ	0	0	3	3	3	9	9	
Matematika	M	5	5	5	5	5	20	25	5
Informatika	I	0	0	0	1	1	2	2	
Prvouka	PRV	2	2	3	0	0	11	7	
Vlastivěda	VL	0	0	0	2	2		4	
Přírodověda	PŘV	0	0	0	2	2		4	4
Hudební výchova	HV	1	1	1	1	1	12	5	
Výtvarná výchova	VV	2	2	2	1	2		9	2
Tělesná výchova	TV	2	2	2	2	2	10	10	
Pracovní činnosti	PČ	1	1	1	1	1	5	5	
Celkem vyučovacích hodin		21	21	25	25	26	102	118	16
Nejvýše		22	22	26	26	26	118	102 + 16 = 118	

UČEBNÍ PLÁN - 2. STUPEŇ

Vyučovací předmět	Zkratka	Počet vyučovacích hodin za týden v ročníku				Minimální dotace	Přidělená dotace	Disponibilní dotace
		6	7	8	9	6. - 9. r.	6. - 9. r.	
Český jazyk a literatura	ČJ	4	4	4	4	15	16	1
Anglický jazyk	AJ	3	3	3	3	12	12	
Německý jazyk	N	0	2	2	2	6	6	
Matematika	M	4	4	4	4	15	16	1
Informatika	I	1	1	1	1	4	4	
Dějepis	D	2	2	2	2	10	8	1
Výchova k občanství	VO	1	1	1	0		3	
Výtvarná výchova	VV	2	2	1	1	9	6	
Hudební výchova	HV	1	1	1	1		4	1
Tělesná výchova	TV	2	2	2	2	10	8	
Výchova ke zdraví	VZ	1	1	0	0		2	
Člověk a svět práce	ČP	2	2	1	1	3	6	3
Fyzika	F	2	2	2	2	20	8	6
Chemie	CH	0	0	2	2		4	
Přírodopis	PŘ	2	2	2	2		8	
Zeměpis	Z	2	1	1	2		6	
Celkem vyučovacích hodin		30	30	31	31	104	117	13
Nejvýše		30	30	32	32	122	104 + 13 + 5 = 122	
Povinně volitelný předmět								
Literární seminář	LS	1	0	0	0			
Chemicko–fyzikální praktika	CHF	0	0	1	0			
Ekologická výchova	EV	0	0	1	1			
Sportovní hry	SH	0	0	1	1			
Výchova k občanství	VO	0	0	0	1			
Seminář ze zeměpisu	SZ	0	0	1	1			

4. 1 Poznámky k učebnímu plánu

I. stupeň
Český jazyk a literatura – v 1., 2., 3., 4., a 5. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace
Matematika – v 1., 2., 3., 4. a 5. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace
Prvouka – v 3. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace
Přírodověda – v 4. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu a 5. ročníku o 2 hodiny z disponibilní časové dotace
Výtvarná výchova – v 1. a 2. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace

II. stupeň
Český jazyk a literatura – v 9. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace
Matematika – v 9. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace
Dějepis – v 9. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace
Člověk a svět práce – v 6. ročníku je předmět posílen o 2 hodiny a 7. ročníku o 1 hodinu z disponibilní časové dotace
Fyzika – v 6. a 7. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace
Chemie – v 8. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace
Přírodopis – v 8. a 9. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace
Zeměpis – v 6. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace
Výtvarná výchova – v 7. ročníku posílen o 1 hodinu

VOLITELNÉ PŘEDMĚTY

Volitelné předměty jsou žákům, respektive jejich zákonným zástupcům, nabízeny dle učebního plánu pro II. stupeň v dotaci: 6. třída – literární seminář (1 hodina), 8. třída - chemicko-fyzikální praktika (1 hodina), 8. a 9. třída – ekologická výchova (2 hodiny), 9. třída – výchova k občanství (1 hodina), 8. a 9. třída – sportovní hry (2 hodiny), 8. a 9. třída – seminář ze zeměpisu (2 hodiny).
Po dohodě se zákonnými zástupci a diskusi se žáky jsou s přihlédnutím k aprobaci učitelů vybrány s předstihem předměty pro daný školní rok.

4. 2 Pravidelné školní akce a projekty

Recyklohraní aneb ukliďme si svět (1. – 9. třída)
Projekt Chceme být zdraví (1. – 9. třída)
Projekt Ovoce do škol, Mléko do škol (1. – 5. třída)
Plavecký kurz (2. – 5. třída) 5 dnů
Lyžařský a snowboardový výcvik (4. – 9. třída) 5 dnů
Poznávání okresu Svitavy (6. – 9. třída)
Dopravní hřiště (1. – 9. třída)
Projekt Zelená stuha (1. – 9. třída)
Příprava na volbu povolání (8. – 9. třída)
Den bez úrazu (1. – 9. třída) 1 den
Den Země (1. – 9. třída) 1 den
Evropský den jazyků (6. – 9. třída)
Den stromů (1. – 9. třída)
Halloween (3. – 5. třída)
Den matek (1. – 5. třída)
Mikulášská nadílka (1. – 9. třída)
Vánoční dílny (1. – 9. třída)
Vánoční turnaj v pexesu (6. – 9. třída)
Školní akademie (1. – 9. třída)
Masopust (1. – 5. třída)
Projekt Slavíme Velikonoce, ván. besídky (1. – 9. třída)
Dětský den (1. – 9. třída)
Sazka – Olympijský víceboj (1. – 9. třída)
Projekt Aktivní čtení (1. – 5. třída)
Pěvecká soutěž (1. – 5. třída)
Angliáda (9. třída)
Olympiáda v matematice, Klokan (2. – 9. třída)
Olympiáda v českém jazyce (8., 9. třída)
Zeměpisná olympiáda (6. – 9. třída)
Poznávání pamětihodností obce (4., 5. třída)
Návštěva bioplynové stanice (8., 9. třída)
Soutěž Mladý botanik (1. – 9. třída)
Přečerpávací elektrárna Dlouhé stráně, papírny Velké Losiny (6. – 9. třída)
Návštěva knihovny (2., 3. třída)
Výtvarná soutěž Požární ochrana očima dětí (1. – 9. třída)
Besedy k primární prevenci (6. – 9. třída)
Divadelní představení (1. – 9. třída)

Návštěva hvězdárny Brno (9. třída)
Návštěva kravína (6., 7. třída)
Návštěva skleníků v Chornicích (6., 7. třída)
Školní výlety (1. – 9. třída)
Gymnastický čtyřboj (1. – 5. třída)
Vyrábění dárků pro budoucí prvňáky (1. – 5. třída)
Exkurze na poštu a obecní úřad (1. třída)
Třídnické hodiny (1. – 9. třída)
Švihadlový čtyřboj (1. – 9. třída)

V době konání školních akcí odpadá výuka ostatních předmětů.

4. 3 Environmentální výchova a osvěta

Environmentální (ekologická) výchova vede žáky k pochopení souvislostí a složitostí vztahů člověka a životního prostředí, tedy k osvojení si odpovědnosti za jednání a přístup jedince i celé společnosti k životnímu prostředí. Učí citlivě vnímat zákonitosti přírody a poznávat podmínky života, strukturu a funkci ekosystémů i celé biosféry. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Žáci pochopí podmínky lidské existence a nezbytnost postupného přechodu k udržitelnému rozvoji. Naučí se způsobům a možnostem využívání životního prostředí tak, aby nebyly porušeny přírodní souvislosti a ohroženy podmínky života ani zdroje lidských potřeb.

Školní plán EVVO je realizován v několika rovinách, koordinací je pověřen školní koordinátor EVVO. Ekologické aspekty jsou uplatňovány integrací průřezových témat do jednotlivých vyučovacích předmětů, tak i do samostatných projektů. Jedním z nich je projekt „Ovoce a zelenina do škol “, jehož cílem je mj. zvýšit oblibu produktů z ovoce a zeleniny, přispět k trvalému zvýšení spotřeby ovoce a zeleniny, vytvořit stravovací návyk ve výživě dětí, zlepšit zdravotního stav mladé populace, bojovat proti epidemii dětské obezity a zvrátit klesající spotřebu ovoce a zeleniny. K tomuto projektu, stejně jako k projektu „Mléko do škol“, byly vytvořeny samostatné projektové dny, které se týkají zdravé výživy a zdravého životního stylu. Škola je dále zapojena do projektu „Recyklohraní aneb ukliďme si svět“, což je recyklační program pod záštitou MŠMT České republiky, jehož cílem je prohloubit znalosti žáků v oblasti třídění a recyklace odpadů a umožnit jim osobní zkušenost se zpětným odběrem baterií a použitých drobných elektrozařízení. Připomínáme si „Den Země“, se kterým je spojena soutěž O nejlepšího sběrače odpadků a další projekty realizované v rámci vyučovacích hodin nebo jako akce pro více tříd, jako například výměnný bazar.

Důležitou roli v EVVO na naší škole mají regionální aspekty, velký důraz je kladen i na spolupráci s místními organizacemi a poznávání blízkého okolí.

Akce zařazované do plánu práce, které využíváme k naplňování cílů environmentální výchovy

Polní práce - vycházka ČP Úprava okolí školy: I. a II. stupeň Projektový den: “Zelená stuha“: I. a II. stupeň	září
Pole na podzim - vycházka ČP Vycházka k řece PŘ Den stromů: II. stupeň Exkurze II. stupeň – oblasti v ČR Návštěva přečerpávací elektrárny Dlouhé stráně – papírna Velké Losiny – II. stupeň	říjen
Vycházka PŘ Návštěva bioplynové stanice ČP (1x za 2 roky)	listopad

Vánoční dílna: I. a II. stupeň	prosinec
Lyžařský výcvik: I. a II. stupeň Návštěva stájí: II. st. (1 x za 2 roky)	leden
Masopust: I. stupeň Bruslení žáků II. stupeň Přikrmování zvěře II. Stupeň	únor
Jarní úprava okolí školy: I. a II. stupeň Vycházka – jarní práce na poli ČP Soutěž O nejlepšího sběrače odpadků: I. a II. stupeň Velikonoční dílny: I. a II. stupeň	březen
Exkurze čistička odpadních vod: ČP (1x za 2 roky) Den Země: I. a II. stupeň Soutěž O nejlepšího sběrače odpadků: I. a II. stupeň – vyhodnocení Projekt poznávání okresu - II. stupeň	duben
Vycházka – jarní příroda I. stupeň Soutěž „Mladý botanik“ II. stupeň Vycházka na louku – PŘ Poznávání okresu – II. stupeň	květen
Dětský den I. a II. stupeň Den bez úrazu I. a II. stupeň Školní výlety I. a II. stupeň	červen

CELOROČNÍ AKTIVITY

- Třídění komunálního odpadu;
- Školní časopis Zelený Chorňáček;
- Informace veřejnosti o ekologických aktivitách formou příspěvků do Jevíčského zpravodaje;
- Ovoce a zelenina do škol, Mléko do škol;
- Projekt Recyklohraní aneb ukliďme si svět;
- Informace týkající se environmentální výchovy prostřednictvím školní nástěnky;
- Spolupráce s regionálními organizacemi (Sokol, Sbor dobrovolných hasičů, knihovna, obecní úřad aj.);
- Spolupráce s organizacemi se zaměřením na ekologické vzdělávání (Ekocentrum Stolístek Linhartice, záchranná stanice Vendolí);
- Péče a údržba školního pozemku;
- Trávení velké přestávky na hřišti;
- Využívání odborných pracoven;
- Využívání možnosti pobytu v přírodě;
- Využívání metodiky pro jednotlivé předměty, odborných publikací, digitálních technologií, názorných pomůcek;
- Soutěže, olympiády, projekty;
- Aktuální informace a průběžné akce k významným dnům pro životní prostředí;
- Školní výlety přednostně cíleny na poznávání přírodních krás okolí regionu.

5 UČEBNÍ OSNOVY

5.1 ČESKÝ JAZYK – 1. stupeň

Vyučovací předmět Český jazyk je zařazen samostatně v 1. – 5. ročníku, v hodinové dotaci 8 hodin týdně v 1., 2., 3., ročníku a 7 hodin ve 4. a 5. ročníku. Vyučovací předmět je povinný, vytvořený ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura (vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace).

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělávání, ale i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje poznávat společensko-kulturní vývoj lidské společnosti, rozvíjí mezilidskou komunikaci.

V 1. ročníku má předmět komplexní charakter, od 2. – 9. ročníku je členěn na komunikační a slohovou výchovu, jazykovou výchovu a literární výchovu. V komunikační a slohové výchově se žáci učí chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky a prožitky. V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Český jazyk je od počátku vzdělávání nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání. V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím vhodné četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, formulovat vlastní názory o díle. Získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky. Český jazyk a literatura využívá metod a forem práce založených na žákovské spolupráci (práce ve dvojicích a skupinách), projektových dnů a exkurzí.

Důraz je kladen na komunikační dovednosti žáků, vhodnou interpretaci přečteného textu, na jednoduchý popis struktury a jazyka literárního díla, na ústní i písemné formulování dojmů z individuální četby, návštěvy kulturních akcí apod. Žáci prakticky využívají pravopisné i gramatické poznatky, rozlišují spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu, zdůvodňují jejich užití. Samostatně se orientují v jazykových příručkách, slovnících, na internetových stránkách. Chápou význam běžně užívaných cizích slov, umí je vyslovovat.

Hodnocení se opírá o výsledky písemných a ústních projevů, úrovně vlastní prezentace a míry zapojení do spolupráce. Hodnocení žáka sleduje schopnost aplikovat vědomosti a dovednosti spisovné podoby českého jazyka a schopnost užívat jazyka i jako nástroje získávání informací.

Začlenění průřezových témat: OSV, EGS, MKV, EMV, MED

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření kompetencí:

Kompetence k učení
- vedeme žáky k poznávání a chápání jazyka jako důležitého a nezbytného nástroje dalšího vzdělávání
- učivo je probíráno různými způsoby a metodami tak, aby si mohl žák postupně uvědomovat, jaký styl mu vyhovuje
- navozujeme takové situace, aby žák získával samostatně informace z různých zdrojů
- vyžadujeme od žáků vhodné rozvržení vlastní práce
- motivujeme žáky k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problému
- učíme žáky pracovat s vlastní chybou a hledat správná řešení problému
- rozvíjíme tvořivé myšlení na základě konkrétních pojmů
- učíme žáky vyhledávat informace, využívat vědomosti a dovednosti k řešení problémů

Kompetence komunikativní
- klademe důraz na výstižný, kultivovaný projev a na správnou formulaci myšlenky
- vedeme žáky k zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace
- ukazujeme žákům jazykovou rozmanitost
- poskytujeme žákům prostor k prezentování jejich myšlenek a názorů

Kompetence sociální a personální
- dbáme na dodržování společně dohodnutých pravidel
- vedeme žáky k rozvíjení emociálního a estetického vnímání, k individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla a k rozvíjení lásky k literatuře
- posilujeme sebedůvěru při vystupování na veřejnosti
- podporujeme spolupráci a respekt

Kompetence občanské
- vedeme žáky k chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa
- učíme žáky vzájemnému slušnému chování bez hrubostí a násilí
- dbáme na dodržování dohodnutých pravidel třídy a školy

Kompetence pracovní
- požadujeme dodržování dohodnuté kvality práce, postupů, termínů
- vedeme žáky k využívání získaných znalostí a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucí povolání
- dbáme na udržování pořádku na pracovním místě - vedeme žáky k organizování a plánování učení
- motivujeme žáky k zapojení se do literárních soutěžích a zájmových aktivit ve škole i mimo školu
- vedeme žáky k samostatným zápisům z vlastní četby

Kompetence digitální
- využíváme čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů)
- vedeme žáky ke zjištění, které čtenářské strategie jsou vhodné i pro digitální čtení, a k využívání grafických organizérů pro třídění a uspořádání informací
- učíme využívat navigace v různých prostředích obrazovky (např. šipky, mapy stránek, nelineární navigace)
- vedeme žáky k hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které vyhledají, a k ověřování informací z více zdrojů
- umožňujeme získávat dovednosti a návyky spojené s psaním na dotykovém displeji a s orientací v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici
- vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi
- učíme žáky k výběru vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat)
- motivujeme žáky k využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov)
- vedeme žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství

Výstupy žáka ZŠ Chornice 1. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - chápe jednoduché mluvené pokyny - pozorně a soustředěně naslouchá mluvenému projevu - mluví nahlas a srozumitelně - pečlivě vyslovuje - ve svém mluveném projevu správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - v rozhovoru respektuje základní komunikační pravidla - dokáže vyjádřit pozdrav a omluvu - dokáže vyjádřit prosbu a slušně poděkovat - učitele a své spolužáky oslovuje slušně - vyřídí jednoduchý vzkaz - podle svých schopností vypráví jednoduchý děj podle obrázkové osnovy - vypravuje známé pohádky a příběhy - zvládá základní hygienické návyky při psaní (správné sezení, držení psacího náčiní) - píše čitelně a úhledně - kontroluje vlastní písemný projev - nachází chyby a opravuje je - píše správně tvary písmen a číslic - správně spojuje písmena, slabiky a slova - píše správně slova a jednoduché věty - píše velká písmena na začátku věty - nahrazuje obrázky slovy ve správném tvaru - tvoří jednoduché věty na daná slova **JAZYKOVÁ VÝCHOVA** - zná jednotlivá písmena abecedy - rozlišuje jednotlivá písmena a hlásky - rozlišuje délku samohlásek - skládá slabiky a slova - rozlišuje hlásky (písmena), slabiky, slova, věty - rozlišuje grafickou a zvukovou podobu slova	Naslouchání - praktické naslouchání (jednoduché mluvené pokyny), věcné naslouchání (pozorné a soustředěné) Mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), základní komunikační pravidla, komunikační žánry (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, poděkování, vzkaz, vyprávění podle obrázkové osnovy, vyprávění jednoduchých příběhů) Písemný projev - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní), technika psaní (úhlednost, čitelnost, správnost, kontrola svého písemného projevu), žánry písemného projevu (jednotlivé prvky písmen a číslic, psaní písmen, slov a jednoduchých vět) Zvuková stránka jazyka – písmena a hlásky, sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek a souhlásek, slabiky a slova, věta, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)	**Výtvarná výchova** - rozvoj jemné motoriky, kresba obrázkové osnovy, kresba, malba, pohádkových bytostí a zvířátek, kresba obrázku na základě poslechu **Hudební výchova** - dechová, rytmická a hlasová výchova, jazykolamy, rytmizace slov, říkadel a rozpočitadel, lidové písně a hry, artikulační, rytmická, dechová a intonační cvičení **Prvouka** - vztahy rodina a škola, hygiena a zdraví, psaní adresy **Tělesná výchova** - protahovací a uvolňovací cviky, pohybová cvičení a hry **Matematika** - číselná řada, slovní úlohy **Pracovní činnosti** - výroba písmen, číslic **OSV** - Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **MED** - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení

- člení slova na slabiky, hlásky - tvoří jednoduché věty - čte jednoduché věty se správnou intonací **LITERÁRNÍ VÝCHOVA** - pozorně poslouchá čtený text - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - rozpozná jednoduché literární pojmy - recituje zpaměti rozpočitadla, hádanky, básničky, říkadla - na základě poslechu dokáže namalovat vhodný obrázek - odlišuje pohádku od ostatních vyprávění - v pohádce dokáže rozlišit představitele dobra a zla - podle obrázkové osnovy vypráví jednoduchý příběh - vytváří ilustraci k přečtenému textu **ČTENÍ** - čte správně písmena, slabiky, slova - čte věty se správnou intonací - orientuje se v krátkém textu - uvědoměle a hlasitě čte správně jednoduché věty - rozumí obsahu přečtené věty a dokáže ji zopakovat - čte nahlas a s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Základní literární pojmy - rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka Tvořivé činnosti s literárním textem - přednes básničky, říkadla, vlastní výtvarný doprovod, obrázková osnova, ilustrace Čtení - praktické čtení (čtení písmen, slabik a slov), intonace vět, orientace v krátkém textu), čtení jednoduchých vět, čtení krátkých souvislých textů, věcné čtení (porozumění obsahu jednoduché věty)	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 2. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - zdvořile oslovuje učitele a své spolužáky - rozumí mluveným a písemným pokynům přiměřené složitosti - zaznamená slyšené slovo - ve svém mluveném projevu správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - pečlivě vyslovuje - opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost - zdvořile oslovuje učitele a své spolužáky - při komunikaci v běžných školních i mimoškolních situacích používá vhodné verbální i neverbální vyjadřovací prostředky - volí vhodný pozdrav - ovládá pravidla slušné komunikace - vhodně komunikuje se spolužáky i ostatními - vyjadřuje svůj názor, přání - odpovídá na kladené otázky, tvoří otázky - popíše obrázek - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh - vypravuje známé pohádky a příběhy - zvládá správné sezení při psaní - při psaní volí vhodný přítlak na psací potřeby - píše úhledně a čitelně - píše správné tvary písmen a číslic - správně spojuje písmena i slabiky - dodržuje rozestupy mezi slovy - volí ve slovech i větě správná diakritická znaménka - zrychluje si tempo psaní - píše správně slova a jednoduché věty - používá velká písmena ve slovech i ve větě - kontroluje si vlastní písemný projev - nachází chyby a opravuje je	Naslouchání – praktické (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) věcné (aktivní – zaznamenání slyšeného) Mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci, základní komunikační pravidla (oslovení, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (gesta, mimika), komunikační žánry: (pozdrav, oslovení, pravidla slušné komunikace, rozhovor, popis, vyprávění podle obrázkové osnovy) Písemný projev - základní hygienické návyky (správné sezení, vhodný přítlak na psací potřeby), technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev), žánry písemného projevu (adresa, pozdrav z prázdnin)	**Matematika** - slovní úlohy **Prvouka** - čtení s porozuměním **Hudební výchova** - dechová, rytmická a hlasová výchova, jazykolamy, písničky se jmény, říkadla, rozpočítadla, lidové písně a hry **Výtvarná výchova** - kresba obrázkové osnovy, kresba, malba pohádkových bytostí a zvířátek, spojitost textu a ilustrace, kresba na základě poslechu **Tělesná výchova** - pohybová cvičení a hry **OSV** - Sebepoznání a sebepojetí Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Kreativita **MKV** - Kulturní diference Lidské vztahy **EMV**- Základní podmínky života **MED** - Stavba mediálního sdělení Tvorba mediálního sdělení Kritické čtení a mediálních sdělení

- píše adresu svého bydliště - píše pozdrav **JAZYKOVÁ VÝCHOVA** - sestavuje slova do vět - odlišuje a zdůvodňuje druhy vět, k jejich vytvoření volí vhodné jazykové a zvukové prostředky - píše věty se správnými znaménky - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova - člení slova na slabiky, hlásky - rozlišuje samohlásky a souhlásky - odlišuje dlouhé a krátké samohlásky - ovládá abecedu - řadí písmena, slova podle abecedy - dělí slovo na konci řádku - rozlišuje nadřazenost a podřazenost slov - rozlišuje slova souřadná - vysvětluje a rozlišuje slova opačného významu - seznamuje se s některými slovními druhy - rozlišuje některé slovní druhy v základním tvaru - seznamuje se s pravopisem jmen - dodržuje pořádek slov ve větě i vět v textu - při mluveném projevu užívá správné gramatické tvary - pozná začátek a konec věty - rozlišuje větu jednoduchou a souvětí - sestaví jednoduchou větu - spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami - rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího - správně používá interpunkční znaménka - odůvodňuje a správně píše i/y po měkkých a tvrdých souhláskách - správně píše a odůvodňuje gramatiku párových souhlásek na konci slov - rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - správně píše a odůvodňuje gramatiku psaní ú/ů - poznává a dodržuje pravopis věty	Věta – sled vět v řeči mluvené a psané, druhy vět podle postoje mluvčího, začátek a konec větného celku Zvuková stránka jazyka – slabika, hláska, písmeno, sluchové rozlišení hlásek, rozdělení hlásek (samohlásky, souhlásky, dvojhlásky), výslovnost samohlásek a souhlásek, abeceda, dělení slov na konci řádku Slovní zásoba - slova a pojmy, význam slov (slova nadřazená, podřazená, souřadná a protikladná) Tvarosloví - slovní druhy (podstatná jména, slovesa), rozlišování obecných a vlastních jmen Skladba – věta a souvětí, grafická podoba věty, druhy vět podle postoje mluvčího, spojení dvou nebo více vět, spojky a jejich funkce Pravopis - měkké a tvrdé souhlásky - párové souhlásky na konci slov - psaná podoba dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - psaní ú/ů - pravopis vět - velká písmena na začátku věty - velká písmena u vlastních jmen osob, zvířat, měst a obcí	

- na začátku věty píše velká písmena - rozlišuje vlastní jména osob, zvířat a místních pojmenování - píše velká písmen u vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování **LITERÁRNÍ VÝCHOVA** - pozorně vnímá čtený text, uvědomuje si jeho obsah - všímá si spojitosti textu a ilustrace - naslouchá přednesu - vkusně a věcně vyjadřuje své dojmy z poslechu literárních děl - na základě poslechu dokáže namalovat vhodný obrázek - recituje básně přiměřené věku - vypráví jednoduchou pohádku, krátký příběh - reprodukuje přečtený nebo slyšený text - rozlišuje kladné a záporné postavy, dobro a zlo - podle ilustrace vypráví jednoduchý příběh - rozpozná rým a verš - rozlišuje pohádku, báseň, příběh - rozlišuje poezii a prózu - rozezná jednoduché literární pojmy - chová se slušně v jednotlivých kulturních zařízeních **ČTENÍ** - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost - orientuje se v textu čítanku i jiném textu pro děti - využívá čtení i v ostatních oblastech - větné celky a jednoduché texty čte s porozuměním	Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání - společné čtení knihy Tvořivé činnosti s literárním textem - přednes básničky, říkadla, volná reprodukce přečteného textu, vlastní výtvarný doprovod, obrázková osnova Základní literární pojmy - rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, kniha, časopis, rým, verš, básník, spisovatel Čtení - praktické čtení (plynulé čtení se správnou intonací, užívání správného slovního přízvuku, čtení souvislých textů, orientace v textu), věcné čtení (uvědomělé hlasité a tiché čtení s porozuměním)	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 3. ročníky	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - ve svém mluveném projevu správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - mluví souvisle, věcně a samostatně - pečlivě vyslovuje - uvědomuje si používání některých nespisovných slov - zdvořile oslovuje učitele a své spolužáky - ovládá pravidla slušné komunikace - vhodně komunikuje se spolužáky i ostatními - využívá správného vyjadřování i v ostatních oblastech - vyjadřuje svůj názor, přání - odpovídá na kladené otázky, tvoří otázky - při komunikaci v běžných školních i mimoškolních situacích používá vhodné verbální i neverbální vyjadřovací prostředky - podle obrázkové osnovy vypráví jednoduchý příběh - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - učí se vést dialog - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - píše čitelně a úhledně - kontroluje si vlastní písemný projev - píše správně (věcně i formálně) jednoduchá sdělení - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a podle nich vypráví jednoduchý příběh **JAZYKOVÁ VÝCHOVA** - rozlišuje hlásky (písmena), slabiky, slova, věty - rozlišuje grafickou a zvukovou podobu slova - člení slova na slabiky, hlásky - dělí slovo na konci řádku - spočítá věty v textu, slova ve větě - spojí slova spojkami - rozlišuje samohlásky a souhlásky	Mluvený projev – základy techniky mluveného projevu, základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení rozhovoru, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta), komunikační žánry (vyprávění podle osnovy, vypravování, rozhovor) Písemný projev – základní hygienické návyky, technika psaní (formální úprava textu), žánry písemného projevu (adresa, blahopřání, popis, dopis, pozdrav, vypravování, psaní příběhu podle osnovy) Zvuková stránka jazyka - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek a souhlásek, abeceda	**Matematika** - slovní úlohy **Prvouka** - čtení naučných textů v encyklopediích určených tomuto věku **Výtvarná výchova** - kresba obrázkové osnovy, kresba či malba pohádkových bytostí, kresba či malba obrázku na základě poslechu **Hudební výchova** - písničky se jmény, lidové písně a hry **Tělesná výchova** - pohybová cvičení a hry **OSV** - Psychohygiena Kreativita Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika **VDO** - Občan, občanská společnost a stát **EGS** - Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět **MKV** - Kulturní diference **EMV** - Ekosystémy Vztah člověka k prostředí **MED** - Stavba mediálního sdělení Tvorba mediálního sdělení Kritické čtení a mediálních sdělení

- odlišuje dlouhé a krátké samohlásky - porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená, podřazená - slova příbuzná vyhledává v textu - rozlišuje u slov předponu, kořen a příponu - porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost - vyjmenuje slovní druhy - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru - při mluveném projevu užívá správné gramatické tvary podstatných a přídavných jmen, sloves - odůvodňuje a píše správně velká písmena v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování - sestaví jednoduchou větu - dodržuje pravopis věty - rozlišuje větu jednoduchou a souvětí - spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami i jinými spojovacími výrazy - správně píše a odůvodňuje gramatiku párových souhlásek na konci a uvnitř slov - správně píše a odůvodňuje gramatiku psaní ú/ů - rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - zná vyjmenovaná slova - odůvodňuje a správně píše i, í, y, ý po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech - pozná příbuzná slova vyjmenovaných slov - píše velká písmena u vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování **LITERÁRNÍ VÝCHOVA** - pozorně vnímá čtený text, uvědomuje si jeho obsah - čte literární texty přiměřené věku - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností - přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu básně	Slovní zásoba a tvoření slov - význam slov (slova nadřazená a podřazená, slova souřadná a protikladná, slova příbuzná), stavba slova (kořen slova, část předponová a příponová) Tvarosloví - slovní druhy, tvary slov, podstatná jména (rod, číslo, pád), vlastní jména, slovesa (osoba, číslo, čas) Skladba - věta jednoduchá, souvětí Pravopis - párové souhlásky na konci slov - párové souhlásky uprostřed slova - psaní ú/ů - psaná podoba dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - vyjmenovaná slova - velká písmena u vlastních jmen osob, zvířat, měst a obcí Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Tvořivé činnosti s literárním textem - přednes básničky, říkadla, volná reprodukce přečteného textu, vlastní výtvarný doprovod	

přiměřené věku - reprodukuje přečtený nebo slyšený text - na základě poslechu dokáže namalovat vhodný obrázek - podle ilustrace vypráví jednoduchý příběh - rozezná jednoduché literární pojmy - odlišuje vyjadřování v próze a ve verších - rozlišuje kladné a záporné postavy, dobro a zlo - seznamuje se se strukturou pohádky - rozlišuje pohádku od ostatních vyprávění **ČTENÍ** - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - chápe četbu jako zdroj informací	Základní literární pojmy - spisovatel, básník, kniha, časopis, čtenář Literární druhy a žánry: - báseň x povídka - pohádka Čtení – praktické čtení (plynulé a pozorné čtení delších textů, vhodná intonace), věcné čtení (čtení jako zdroj informací)	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 4. ročník	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy a průřezová témata**
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru - sestaví jednoduchou osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený projev - výstižně a stručně telefonuje - zanechá vzkaz na záznamníku - dbá na spisovné vyjadřování - vede správně dialog - naslouchá ostatním - respektuje názory druhých - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry - vytvoří nadpis - sestaví jednoduchou osnovu vyprávění - vypravuje podle osnovy s použitím plnovýznamových sloves, užívá vhodné spojky - napíše dopis s vhodným oslovením a správnou adresou - vyplní jednoduché formuláře - formálně i obsahově píše správně oznámení, blahopřání, inzerát či pozvánku - rozlišuje a použije různé druhy popisů **JAZYKOVÁ VÝCHOVA** - porovnává slova podle významu – zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová - rozlišuje slova spisovná a nespisovná - rozlišuje základní části slova (kořen, část předponovou a příponovou) - pozná a správně zapíše předpony a předložky - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	Mluvený projev – základy techniky mluveného projevu, žánry mluveného projevu (vyprávění podle osnovy, telefonický rozhovor, vzkaz na záznamníku, rozhovor) Písemný projev - žánry písemného projevu: - nadpis - osnova - sestavení osnovy - vypravování - dopis včetně adresy - formuláře (dotazník) - oznámení - blahopřání - inzerát, stručnost vyjadřování - pozvánka - popis osoby, věci a činnosti Nauka o slově – zkoumání různých podob slova, hlásková podoba slova, význam slova (slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, antonyma, homonyma), slova spisovná, nespisovná, slova citově zabarvená Stavba slova – kořen slova, předpona a část příponová, předpony vs. předložky Slovní druhy – určování slovních druhů	**Výtvarná výchova** - výroba blahopřání a pohlednice, ilustrace čtenářského deníku, kresba či malba na základě poslechu **Přírodověda** - živá příroda -rostliny, živočichové **Vlastivěda** - názvy států a národností **Matematika** - formulace slovních úloh, porozumění zadání slovní úlohy **Informatika** - vyhledávání a třídění informací, důležité a okrajové informace, manipulace v reklamě **OSV** - Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace **MKV** - Kulturní diference **MED** - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

- správně píše názvy národností, měst a států - správně píše názvy uměleckých děl - skloňuje podstatná jména podle vzorů - u podstatných jmen určuje rod, číslo a pád a je schopen přiřazovat vzory podstatných jmen - časuje slovesa v čase přítomném, minulém, budoucím - určuje osobu, číslo, čas - pozná zvratná slovesa, infinitiv - píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách - určí v jednoduché větě základní skladební dvojici - seznámí se se shodou přísudku s podmětem - rozliší větu jednoduchou a souvětí - z vět jednoduchých tvoří souvětí - určuje počet vět dle počtu základních skladebních dvojic - spojuje věty v souvětí vhodnými spojovacími výrazy - tvoří souvětí dle větných vzorců a naopak **LITERÁRNÍ VÝCHOVA** - seznámí se s autory dětských knih - pozorně vnímá čtený text, uvědomuje si jeho obsah - vyjadřuje své dojmy z četby - tvoří vlastní literární text na dané téma - přednáší zpaměti básně přiměřené věku ve vhodném frázování a tempu - volně reprodukuje text podle svých možností - na základě poslechu namaluje vhodný obrázek - dokáže si vybrat četbu, poslech, divadelní představení, film podle svého zájmu - poznává literární druhy a žánry - seznamuje se s divadelní hrou	Vlastní jména, názvy Podstatná jména – skloňování podstatných jmen podle vzorů, mluvnické kategorie – rod, číslo, pád a vzor, uvědomělé používání i/y v koncovkách podstatných jmen Slovesa – určování infinitivu, slovesné kategorie – osoba, číslo a čas, časování sloves oznamovacího způsobu, slovesné tvary, zvratná slovesa Vyjmenovaná slova – uvědomělé používání i/y po obojetných souhláskách u vyjmenovaných a příbuzných slov Věta jednoduchá – základní skladební dvojice, podmět a přísudek, shoda přísudku s podmětem Souvětí – rozlišování věty jednoduché a souvětí, počet vět v souvětí, spojování vět v souvětí spojovacími výrazy, větný vzorec Autoři dětských knih Zážitkové čtení a naslouchání Tvořivé činnosti s literárním textem – vlastní tvorba literárních textů, přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, vlastní výtvarný doprovod Zájem o kulturu Základní literární druhy a žánry: - lidová slovesnost (přirovnání, rčení a přísloví) - báseň - pověst - bajka Divadelní představení, herec, režisér	

- chová se slušně v jednotlivých kulturních zařízeních - rozlišuje poezii a prózu **ČTENÍ** - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty (potichu i nahlas) - rozliší podstatné/ okrajové informace v textu pro daný věk - podstatné informace zaznamenává - reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení - z přiměřeně složitého sdělení si zapamatuje podstatná fakta - orientuje se v písemně zadaném úkolu - rozpozná nedostatek informací a umí je doplnit - posuzuje reklamy a jejich vliv na člověka	Poezie a próza Čtení - praktické čtení (čtení s porozuměním), věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací)	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 5. ročník	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy a průřezová témata**
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji používá podle komunikační situace - vypravuje podle osnovy a dodržuje posloupnost děje - výstižně a stručně telefonuje - zanechá vzkaz na záznamníku - vede správně dialog - naslouchá ostatním - respektuje názory druhých - rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě - volně reprodukuje text podle svých schopností - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký písemný projev s dodržením časové posloupnosti - rozlišuje a použije různé druhy popisů - napíše dopis s vhodným oslovením a správnou adresou - vyplní jednoduché formuláře - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení **JAZYKOVÁ VÝCHOVA** - rozlišuje základní části slova (kořen, část předponovou, příponovou a koncovku) - správně píše předpony s-, z-, vz- - určuje všechny slovní druhy - určuje rod, číslo, pád a vzor podstatných jmen - skloňuje podstatná jména podle vzorů - píše správně koncovky	Mluvený projev – základy techniky mluveného projevu Žánry mluveného projevu: - líčení zážitků - vyprávění podle osnovy - telefonický rozhovor - vzkaz na záznamníku - rozhovor Mediální výchova - média Písemný projev - vypravování (reprodukce textu) - vypravování podle osnovy - popis předmětu - popis osoby - popis pracovního postupu - dopis - tiskopisy (přihláška, dotazník) - prosté sdělení – SMS zpráva, pozvánka, oznámení, zpráva Stavba slova - část předponová a příponová, koncovka Předpony s-, z-, vz- Slovní druhy Podstatná jména – mluvnické kategorie - rod, číslo, pád a vzor, skloňování podle vzorů	**Vlastivěda** - naše město, náš region, společenské normy chování, báje, pověsti a mýty **Informatika** - média, čtení elektronických textů, manipulativní komunikace v reklamě, SMS zpráva, autorská práva, třídění a uspořádání informací, navigace v různých prostředích obrazovky, online slovník spisovné češtiny a slovník cizích slov, důležité a nedůležité informace **MED** - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Tvorba mediálního sdělení

- určuje druhy přídavných jmen	Přídavná jména – druhy přídavných jmen, skloňování	
- zná gramatiku měkkých a tvrdých přídavných jmen - seznámí se s přídavnými jmény přivlastňovacími	přídavných jmen tvrdých, skloňování přídavných jmen měkkých, přídavná jména přivlastňovací (sezn.)	
- pozná základní druhy zájmen	Zájmena – druhy zájmen, skloňování osobních zájmen	
- pozná základní druhy číslovek	Číslovky – druhy číslovek	
- časuje slovesa ve všech časech v oznamovacím způsobu - určuje u nich osobu, číslo, čas a způsob - pozná zvratné sloveso - rozlišuje jednoduché a složené slovesné tvary	Slovesa – časování sloves, mluvnické kategorie – osoba, číslo, čas a způsob, zvratná slovesa, slovesné tvary	
- určuje v textu neohebné slovní druhy	Neohebné slovní druhy – příslovce, předložky, spojky, částice a citoslovce	
- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty - rozlišuje podmět i přísudek holý, rozvitý, několikanásobný	Skladba – základní větné členy, podmět holý, rozvitý a několikanásobný, přísudek holý, rozvitý a několikanásobný, shoda přísudku s podmětem několikanásobným	
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí - změní větu jednoduchou v souvětí - užívá vhodných spojovacích výrazů - spojovací výrazy dle potřeby svého projevu obměňuje - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Věta jednoduchá a souvětí – stavba věty jednoduché, větné členy: přívlastek, souvětí – spojovací výrazy, věta hlavní a vedlejší	
- rozpozná přímou řeč a větu uvozovací	Přímá řeč	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
- seznámí se s autory dětských knih - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - podle svých schopností tvoří na dané téma vlastní literární text - recituje básně (přiměřené věku) - volně reprodukuje text podle svých schopností - dokáže zdramatizovat vhodný text	Autoři dětských knih Zážitkové čtení a naslouchání Tvořivé činnosti s literárním textem – vlastní tvorba, přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace	
- provádí jednoduchý rozbor literárních textů (autor, ilustrátor, jiná jeho díla, žánr)	Rozbor textů	
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Základní literární pojmy – literární druhy a žánry	

- při rozboru literárních textů používá základní literární pojmy - popíše literární druhy a žánry - zná pojmy rým, verš, sloka - rozlišuje poezii a prózu **ČTENÍ** - čte přiměřeně náročné texty s prvky uměleckého přednesu (potichu i nahlas) - v textu vhodném pro daný věk rozlišuje podstatné a vedlejší informace - reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení - z přiměřeně složitého sdělení si zapamatuje podstatná fakta - důležité informace zaznamenává	- lidová slovesnost (přirovnání, rčení a přísloví) - báseň (epická, lyrická) – verš, rým, sloka - pohádka (tradiční, autorská) - bajka Poezie a próza Čtení - praktické čtení (hlasité i tiché čtení s prvky uměleckého přednesu) věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, zaznamenávání důležitých informací)	

ČESKÝ JAZYK – 2. stupeň

Vyučovací předmět Český jazyk je zařazen samostatně v 6. – 9. ročníku v hodinové dotaci 4 hodin týdně. Od 6. do 9. ročníku je členěn na komunikační a slohovou výchovu, jazykovou výchovu a literární výchovu. V jednotlivých složkách je uveden obsah učiva. Vyučovací předmět je povinný, vytvořen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura (vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace).

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělávání, ale i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje poznávat společensko-kulturní vývoj lidské společnosti, rozvíjí mezilidskou komunikaci.

V 1. ročníku má předmět komplexní charakter, od 2. – 9. ročníku je členěn na Komunikační a slohovou výchovu, Jazykovou výchovu a Literární výchovu. V komunikační a slohové výchově se žáci učí chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky a prožitky. V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Český jazyk je od počátku vzdělávání nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání. V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím vhodné četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, formulovat vlastní názory o díle. Získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky. Využívá metod a forem práce založených na žákovské spolupráci (práce ve dvojicích a skupinách), projektových dnů a exkurzí.

Důraz je kladen na komunikační dovednosti žáků, vhodnou interpretaci přečteného textu, na jednoduchý popis struktury a jazyka literárního díla, na ústní i písemné formulování dojmů z individuální četby, návštěvy kulturních akcí apod. Žáci prakticky využívají pravopisné i gramatické poznatky, rozlišují spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu, zdůvodňují jejich užití. Samostatně se orientují v jazykových příručkách, slovnících, na internetových stránkách. Chápou význam běžně užívaných cizích slov, umí je vyslovovat.

Hodnocení se opírá o výsledky písemných a ústních projevů, úrovně vlastní prezentace a míry zapojení do spolupráce. Hodnocení žáka sleduje schopnost aplikovat vědomosti a dovednosti spisovné podoby českého jazyka a schopnost užívat jazyka i jako nástroje získávání informací.

Začlenění průřezových témat: OSV, VDO, MKV, EMV, MED

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření kompetencí:

Kompetence k učení:
- vedeme žáka k vyhledávání a třídění informací, k jejich efektnímu využívání v procesu učení, tvůrčích činnostech i praktickém životě
- žák operuje s obecně užívanými termíny, uvádí věci do souvislostí
- propojuje poznatky z různých vzdělávacích oblastí do širších celků
- vedeme k poznávání a chápání jazyka jako důležitého a nezbytného nástroje dalšího vzdělávání
- vytváříme prostor pro samostatné získávání informací z různých zdrojů
- učíme psaní a formulování textů různého zaměření a tvůrčí proces psaní
- umožňujeme čtení a porozumění rozličným textům

Kompetence k řešení problémů:

- navozujeme nejrůznější problémové situace, které žák promyslí a naplánuje způsob řešení problémů
- učíme vyhledávat informace vhodné k řešení problémů, nacházet jejich shodné, podobné a odlišné znaky

Kompetence komunikativní:
- motivujeme k formulování a vyjadřování své myšlenky a názoru v logickém sledu, žák se vyjadřuje výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žák naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně se zapojuje do diskuse, vhodně argumentuje a obhajuje svůj názor
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální:
- žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel ostatních lidí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní a historické dědictví

Kompetence občanská:
- vedeme k chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v kterém se odráží historický a kulturní vývoj národa
- rozvíjíme pozitivní vztahu k mateřskému jazyku
- učíme žáky vzájemnému slušnému chování bez hrubostí a násilí
- dbáme na dodržování dohodnutých pravidel třídy a školy
- vedeme k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům, smyslu pro kulturu a tvořivost

Kompetence pracovní:
- žák využívá znalosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost
- vedeme k zapojení do literárních soutěžích, zájmových aktivit ve škole i mimo školu
- požadujeme samostatné zápisy z vlastní četby

Kompetence digitální:
- vedeme žáka k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací
- žák připravuje vlastní komunikáty v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů
- rozvíjí komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr
- volí vhodné jazykové a technologické prostředky
- využívání nových technologií a aplikací podle komunikační potřeby
- vedeme k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti
- žák odlišuje v písemných a mluvených projevech fakta od názorů a hodnocení
- rozpoznává prvky záměrné manipulace a zaujímá k ní kritický postoj

Výstupy žáka ZŠ Chornice 6. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
JAZYKOVÁ VÝCHOVA - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a používá jich ve vhodné komunikační situaci - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - rozpozná věty podle jejich melodie, tempa a rytmu řeči - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných - jazykových projevů - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - uvědomuje si vztah mezi základními větnými členy - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický a syntaktický ve větě jednoduché a souvětí **KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA** - zvládá jednoduché vyplnění tiskopisů - naučí se vyjadřovat jasně, stručně, srozumitelně - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel - dorozumívá se kultivovaně - rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem	Tvarosloví - slovní druhy Obecné poučení o jazyce Čeština - jazyk národní, jazyk mateřský Zvuková stránka jazyka - zásady správné výslovnosti Intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) Jazykové příručky Pravopis - lexikální, morfologický, syntaktický Skladba - stavba věty Pořádek slov ve větě Objednávka, poštovní poukázka Dopis úřední Popis, charakteristika Zásady kultivovaného projevu Vypravování Využití přímé a nepřímé řeči	**Matematika** - číselné údaje **Zeměpis** - názvy cizích států a měst **Přírodopis** - ekologie, ekosystémy **Dějepis** - antika, řečtí bohové **Fyzika** - práce se studijním textem **Výchova k občanství** - člověk a společnost, sebepoznání, občan a právo **Hudební výchova** - muzikály **Informatika -** média, čtení elektronických textů, online slovník spisovné češtiny a slovník cizích slov, digitální informační zdroje, třídění a uspořádání informací, důležité a nedůležité informace (klíčová slova), vyplňování tiskopisů **OSV** - Mezilidské vztahy Poznávání lidí Rozvoj schopností poznávání Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Psychohygiena Hodnoty, postoje, praktická etika Kooperace a kompetice **VDO** - Občan, občanská společnost a stát **EGS** - Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět **MKV** - Kulturní diference

- využívá základy studijního čtení - vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu - učí se vlastní tvořivé psaní - výstižně vyjádří svoje postoje a pocity, používá přímou řeč **LITERÁRNÍ VÝCHOVA** - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla, vlastními slovy interpretuje smysl díla - rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí literární teorie - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - rozlišuje základní literární druhy a žánry, uvede jejich výrazné představitele - vyhledává informace v dalších informačních zdrojích - seznámí se s díly antické literatury a řeckým dramatem	Výtah, výpisky Vlastní tvořivé psaní Dopis soukromý Tvořivá činnost s literárním dílem, přednes vhodných literárních textů Literární druhy a žánry Základy literární teorie, jazyk literárního díla Poezie, próza, drama, lyrika, epika, drama Mýtus (báje), epos	Etnický původ Lidské vztahy Multikulturalita **MED** - Stavba mediálního sdělení Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení

Výstupy žáka ZŠ Chornice 7. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
JAZYKOVÁ VÝCHOVA - chápe význam slova - rozpozná přenesená pojmenování - rozlišuje slova jednoznačná a mnohoznačná - rozpozná přenesená pojmenování - rozlišuje nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - rozlišuje různé způsoby tvoření slov - seznámí se se způsoby obohacování slovní zásoby - správně třídí slovní druhy - pracuje s jednotlivými slovními druhy - osvojuje si obtížnější slovesné tvary - vhodně používá neohebné slovní druhy - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí - zopakuje si druhy vět podle postoje mluvčího - rozlišuje větu a souvětí - zopakuje si základní a rozvíjející větné členy - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí **KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA** - vlastními slovy vyjádří své pocity, myšlenky - rozvíjí své estetické vnímání a pozitivní vztah k českému jazyku - prohlubuje znalost o využití vhodných jazykových prostředků - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních prostředků řeči	Nauka o významu slov (význam slova, slova jednoznačná a mnohoznačná, sousloví, synonyma a homonyma, slova citově zabarvená, odborné názvy) Nauka o tvoření slov, způsoby obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov - odvozování - skládání - zkracování - přejímání slov z cizích jazyků Tvarosloví Třídění slovní druhů a jejich pravopis Slovesný rod mj. příslovečné spřežky Skladba Pracuje se stavbou věty, s rozvíjejícími větnými členy, se souvětím Prohlubuje základy českého pravopisu, psaní velkých písmen Popis výrobku Popis uměleckého díla Popis pracovního postupu Pracuje s připraveným i nepřipraveným projevem, prohlubuje své znalosti	**Zeměpis** - cestopisy **Dějepis** - legenda, pověst, báje, kronika **Výtvarná výchova** - dárek vlastní výroby, umělecká díla, popis uměleckého díla **Člověk a svět práce** - životopis, popis výrobku, popis pracovního postupu **Výchova ke zdraví** - charakter člověka **Informatika -** třídění a uspořádání informací, výtah z odborné publikace **Anglický jazyk -** přejímání slov z jiných jazyků **OSV** - Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika Kooperace a kompetice **VDO** - Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát **EGS** - Jsme Evropané Objevujeme Evropu a svět **MKV** - Kulturní diference Etnický původ Lidské vztahy Multikulturalita

		EMV - Vztah člověka k prostředí
- naučí se využívat specifické jazykové prostředky	Charakteristika	
- vystihne povahové rysy člověka - rozliší charakteristiku přímou a nepřímou - využívá přirovnání, přísloví a pořekadla		**MED** - Stavba mediálního sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení
- reprodukuje přečtený text na základě vypracované osnovy - pracuje s přečteným textem - využívá základy studijního čtení k vypracování výtahu z přečteného textu - samostatně vypracuje výtah z odborné publikace	Výtah	
- vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu žánru	Žádost	
- výstižně zachytí základní údaje strukturovaného životopisu - naučí se sestavovat strukturovaný životopis - uvědomí si význam životopisu	Životopis	
- využívá bohatost jazyka ke sdílení zážitků, k tvořivé práci s textem	Vypravování	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
- rozlišuje základní literární druhy a žánry - zopakuje si znalosti o literárních žánrech - seznámí se s bájí, legendou, pověstí - seznámí se se znaky cestopisu, kroniky	Základy literární teorie Lyrika, epika, drama Báj, legendy, pověst Věcná literatura - cestopis, kronika	
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností - podle svých schopností zadaný text dramatizuje - seznámí se s velkými literárními osobnostmi a jejich díly - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla	Vytváření vlastních textů Dramatizace Autobiografie, typické žánry a jejich představitelé	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 8. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
JAZYKOVÁ VÝCHOVA - seznámí se se základy vývoje češtiny - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu - seznámí se s historickým vývojem slovanských jazyků - seznámí se s jazyky menšin - v písemném i mluveném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický - seznámí se se skloňováním některých cizích slov - rozumí pojmu slovesný vid - aktivně využívá svých znalostí českého jazyka při pravopisu - v písemném projevu zvládá syntax věty jednoduché a souvětí - aktivně využívá své znalosti při jazykových rozborech - tvoří graf složitějšího souvětí - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu - rozumí pojmu jazyková kultura a kultura řeči - využívá své znalosti v praxi, v mluveném i psaném projevu - seznámí se s osobnostmi české jazykovědy **KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA** - vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - rozlišuje druhy slohových útvarů - dokáže ze zadaného textu vytvořit vlastní výtah, výpisek - pracuje s odborným textem - sestaví citaci literatury - využívá poznatků o stylu k tvořivé práci s textem	Úvod o českém jazyce Obecné výklady o jazyce Rozdělení slovanských jazyků Především slovenština a jiné menšinové jazyky Tvarosloví Mluvnické významy a tvary slov Slova přejatá, mezinárodní Slovesný vid Pravidla pravopisu, psaní předpon, shoda Př s Po, psaní souhláskových skupin Skladba Stavba věty, rozvíjející větné členy, souvětí souřadné, souvětí podřadné, druhy Vv, významové poměry, grafické znázornění věty Graf složitějšího souvětí Obecné výklady o českém jazyce Rozvrstvení národního jazyka Spisovné a nespisovné útvary a prostředky Historický vývoj, současní lingvisté Úvod do učiva slohu Cíl stylistiky, jazykové styly, slohové postupy a útvary Výtah, výpisek	**Dějepis** - vývoj jazyka, vývoj písma, židovská tématika v literatuře, hlavní vývojová období národní a světové literatury **Zeměpis** - dělení slovanských jazyků **Výchova k občanství** - **Výtvarná výchova** - krajinomalba **Informatika** - autorská práva, třídění a uspořádání informací, publicistické žánry, graf, online pravidla pravopisu **Matematika** - graf **OSV** - Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Komunikace Mezilidské vztahy Kreativita Hodnoty, postoje, praktická etika Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kompetice a kooperace **VDO** - Občanská společnost a škola **EGS** - Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané Objevujeme Evropu a svět **MKV** - Kulturní diference Lidské vztahy Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity **EMV** - Vztah člověka k prostředí

- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení - dovede napsat výklad - umí jej přednést před spolužáky - odlišuje spisovný a nespisovný projev - využívá základy studijního čtení a samostatně si připraví výklad - pojmenuje přesně, jednoznačně, používá odborné termíny - dorozumívá se výstižně - používá jazykové prostředky pro danou komunikační situaci - dovede napsat a při tom použít vhodné jazykové prostředky - využívá poznatků o jazyce a stylu k tvořivé práci s textem a k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - formuluje své vlastní názory a osobní postoje - na základě ukázek rozlišuje jednotlivé slohové útvary **LITERÁRNÍ VÝCHOVA** - interpretuje literární zážitek - zážitky zaznamenává do čtenářského deníku - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - zamýšlí se nad strukturou literárního díla - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní - seznámí se s literaturou ze židovského prostředí - recituje vybranou báseň - vyhledává kompozici básně	Charakteristika literární postavy Charakteristika vnitřní a vnější Výklad Subjektivně zabarvený popis – líčení Úvaha Souhrnné poučení o slohu Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu Záznam a reprodukce hlavních myšlenek Osobnosti a hlavní vývojová období národní a světové literatury Námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu Literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry) Židovská tématika v literatuře - deník, literatura faktu Jazyk literárního díla - obrazná pojmenování, zvukové prostředky poezie, rým, rytmus, volný verš	**MED** - Stavba mediálního sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení

Výstupy žáka ZŠ Chornice 9. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
JAZYKOVÁ VÝCHOVA - vysvětlí pojmy - slovo nadřazené, podřazené a slova souřadná - rozpozná slova jednoznačná a mnohoznačná - uvádí příklady sousloví - v textu vyhledá synonyma, antonyma a homonyma, odborné názvy - rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech - využívá aktivní slovní zásoby k výstižnému vyjadřování, souvislému a kultivovanému projevu - využívá základy studijního čtení - upevní si znalosti z předcházejících ročníků - rozpozná kořen slova, předponu, příponu a koncovku - pracuje s pojmy slovotvorný základ a základové slovo - vytváří slova příbuzná, odliší zkratková slova a zkratky - vytvoří slova složená - umí rozlišit způsoby tvoření slov, slova přejatá nahradí - českými ekvivalenty - zopakuje si a upevní vědomosti o jménech a jejich druzích, o skloňování obecných jmen přejatých a skloňování cizích vlastních jmen - tvoří spisovné tvary sloves, třídí je do slovesných tříd, pozná rod trpný a činný, pozná vid a tvoří vidové dvojice, v textu rozpozná přechodníky - pracuje s vlastními a nevlastními předložkami - pozná souřadicí a podřadicí spojky - charakterizuje větu jednoduchou a souvětí - vysvětlí pojem souřadnosti a podřadnosti členů - rozumí pojmům shoda, řízenost, přimykání - zopakuje si a upevní učivo o rozvíjejících větných	Slovní zásoba a význam slova Slovo a sousloví, věcné významy slov Odborné názvy Rozvrstvení slovní zásoby, slova cizí Nauka o tvoření slov Kořen slova, předpona, přípona Slovotvorný základ a základové slovo Zkratky Slova složená Slovní zásoba a její jednotky Slovní druhy, podstatná jména, přídavná jména Cizí vlastní jména Slovesné třídy Rod trpný a činný, vidové dvojice Přechodníky Předložky Spojky Skladba Souvětí podřadné a souřadné Vztahy závislosti Rozvíjející větné členy Stavba textu Větné členy Přístavek Shoda podmětu s přísudkem	**Dějepis** - významná období české i zahraniční literatury, historická literatura **Člověk a svět práce** - popis pracovního postupu, životopis **Výtvarná výchova** - popis uměleckého díla, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům **Informatika** - třídění a uspořádání informací, práce s informačními zdroji, autorská práva, kritické posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, manipulativní komunikace v masmédiích, digitální publicistické útvary, psaní životopisu (Word) **OSV** - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Rozvoj schopností poznávání Hodnoty, postoje, praktická etika Mezilidské vztahy Poznávání lidí Sebepoznání a sebepojetí Komunikace Kreativita **VDO** - Občan, občanská společnost a stát **EGS** - Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané Objevujeme Evropu a svět **MKV** - Kulturní diference Etnický původ Lidské vztahy **EMV** - Vztah člověka k prostředí **MED** - Stavba mediálního sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení

členech, doplněk - zobrazí graficky stavbu věty - rozpozná větné členy holé, rozvité a několikanásobné - vyhledá ve větě přístavek - objasní podstatu shody přísudku s podmětem - upevní si učivo o větách jednočlenných a dvojčlenných - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě - charakterizuje souvětí, určí počet vět, doplní čárky - odliší od sebe souvětí souřadné a podřadné - určí druhy vedlejších vět - dokáže nahradit větný člen vedlejší větou a naopak - dokáže spojit věty v souvětí podle zadaných podmínek - u souřadného souvětí určí významový poměr, graficky znázorní, doplní správně interpunkci - dokáže se orientovat i ve složitějším souvětí - v textu vyhledá vsuvku - rozpozná větu neúplnou, samostatný větný člen, oslovení - vytvoří koherentní text s dodržením pravidel mezivětného navazování - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - rozpozná samohlásky a souhlásky znělé a neznělé - ve slovech dovede podtrhnout hlavní a vedlejší přízvuk - znázorní větnou melodii u vět oznam, rozkaz a tázacích - dbá v mluveném projevu na vhodné tempo - zopakuje si znalosti o slovanském jazyku, o vývoji českého jazyka a uvádí útvary českého jazyka (spisovný a nespisovný, obecná čeština, nářečí) - dorozumívá se kultivovaně a výstižně spisovnou češtinou - odlišuje spisovný a nespisovný projev, nářečí a obecnou češtinu **KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA** - rozlišuje ústní i písemný projev - umí správně užívat jazykové prostředky - dovede napsat výklad	Věty jednočlenné a dvojčlenné Pravidla českého slovosledu, výpověď Práce s textem Druhy vedlejších vět Vsuvka Pravidla českého slovosledu Zvuková stránka jazyka Slovní přízvuk Modulace souvislé řeči Pauzy, frázování Obecné výklady o jazyce Zásady správné výslovnosti Využití vrstev jazyka v mluveném i psaném projevu Úvod do učiva slohu Výklad Práce s odborným textem	Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu Fungování a vliv médií ve společnosti

- umí jej přednést před spolužáky - odlišuje spisovný a nespisovný projev - využívá základy studijního čtení a samostatně si připraví výklad, stručné poznámky - upevní si vědomosti a zpracuje samostatně výklad odborného textu - pojmenuje přesně, jednoznačně a používá odborné termíny - vyhledává části výkladové a popisné - sleduje výstavbu textu - vyhledává vhodné informace k řešení problému - podle ukázky popíše pracovní postup - používá vhodná slovesa a výstižná pojmenování (odborné názvy) - využívá jazykové prostředky - samostatně zpracuje osnovu - snaží se o výstižné a kultivované vyjadřování - promyšleně vybírá vhodné jazykové prostředky na základě pozorování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému projevu - zopakuje si vědomosti o členění charakteristiky - v textu vyhledává použité postupy a prostředky - samostatně charakterizuje známou osobnost - zopakuje si všechny vlastnosti vypravování a prostředky k oživení děje - pracuje s textem, odstraní opakující se slova a nevhodná vyjádření - dbá na návaznost a soudržnost textu - výstižně a srozumitelně vypráví vlastní příběh - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky pro danou komunikační situaci - zamýšlí se nad různými problémy a dospěje k vlastnímu závěru - učí se vyhledávat hodnotící prostředky, postoj autora - uvědomí se rozdíl mezi výkladem a úvahou - rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Popis - popis pracovního postupu - popis uměleckého díla - subjektivně zabarvený popis Charakteristika Vypravování Úvaha Proslov Diskuse	

- vymezí charakteristiku proslovu - uvede, z jakých částí se proslov skládá - vyhledá obraty a výrazy typické pro proslov - vyjmenuje charakteristické znaky diskuse - učí se sociální interakci ve skupině, ve třídě - vytvoří rozmanitá zahájení diskuse - vybere si téma ke společné diskusi a provede ji - spolupracuje s druhými při řešení úkolu - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - rozlišuje komunikační záměr partnera v hovoru - vytváří otázky do diskuse - využívá základy studijního čtení, vyhledá a zpracuje hlavní myšlenky v referátu - s oporou o text přednese referát - osvojuje si techniku mluveného projevu, prostředky nonverbální - seznámí se s historií vzniku fejetonu a jeho cílem - vyhledá publicistický útvar na aktuální téma - uvědomí si, co má životopis obsahovat za údaje - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché a souvětí - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i para lingválních prostředků řeči **LITERÁRNÍ VÝCHOVA** - umí charakterizovat jednotlivé literární žánry, základní umělecké směry a jejich představitele	Zásady kultivovaného projevu (připravený i nepřipravený) Referát Fejeton Životopis Funkční styly Pojmy poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické Významná období české i zahraniční literatury Význam písemnictví Interpretace literárního textu	

- získá přehled o významných představitelích české a světové literatury - chápe význam literatury pro život člověka - charakterizuje hlavní postavy děl, prostředí a vysvětlí hlavní myšlenky - formuluje vlastní názory na četbu - orientuje se v literárním textu - dokáže uceleně reprodukovat přečtený text, vlastními slovy interpretuje smysl díla - získává informace z jiných zdrojů, dokáže je vhodně využít a zpracovat - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - zaujme kritický postoj k důvodům, které vedly k manipulaci - rozpozná básnické prostředky ozvláštňující literární dílo - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby a názory na umělecké dílo - vytvoří jednodušší literární text odpovídající tematicky i formálně zadání - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Vlastní četba Práce s informačními zdroji Personifikace, básnický přívlastek, metafora, metonymie Práce s textem – vlastní výtvarný doprovod k literárním textům Tvořivé psaní Písemné památky x braková literatura Kniha x filmové zpracování	

5. 2 ANGLICKÝ JAZYK – 1. stupeň

Anglický jazyk je vyučovací předmět, který reprezentuje jeden ze dvou školou nabízených jazyků v rámci oboru Cizí jazyk. Jeho postupné osvojování pomáhá žáku snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Požadavky na vzdělávání v anglickém jazyce směřují v ŠVP k dosažení úrovně A2, Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Vyučovací předmět je povinný, vytvořen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Cizí jazyk (vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace).

S vyučovacím předmětem Anglický jazyk děti začínají ve 3. ročníku s dotací tří hodin týdně ve 3. - 9. ročníku.

Na 1. stupni ZŠ představuje výuka anglického jazyka úvod do cizojazyčného vzdělávání. Jde především o probuzení zájmu žáka o studium tohoto cizího jazyka a o vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Výuka je zahájena prohlubováním motivace k učení, zdůrazněním důležitosti zvládnutí anglického jazyka a informacemi o anglicky mluvících zemích. Následuje vyhledávání slov podobných v českém a anglickém jazyce, kdy žák zjistí, že už spoustě anglických slov rozumí.

Pomocí velmi efektivní učebnice Happy Street je žák provázen běžnými situacemi v životě a na jejich základě si osvojuje běžnou slovní zásobu a začíná chápat – zatím intuitivně – skladbu věty a gramatická pravidla. Na prvním stupni není kladen důraz na gramatické pochopení jazyka s výjimkou časování sloves *be, can, have* , tvorby otázky a odpovědi a zběžného úvodu do přítomného času prostého a průběhového.

Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života, dovednosti porozumět vyslechnutému sdělení a jednoduše se ústně a poté i písemně vyjádřit. Pozornost se soustřeďuje i na pochopení základních pravidel výslovnosti a na používání fonetických znaků.

Metody a formy práce jsou založeny na poslechu, rozhovoru, tvořivých činnostech a hře. Výuka je propojena nejen s mateřským jazykem, ale též s hudební, pohybovou, výtvarnou a dramatickou výchovou, z nichž přebírá některé techniky a obohacuje je novými prvky (např. hraní rolí, dramatizace, improvizace), využívá se poslechů, říkanek, básniček a písniček.

Do výuky je zařazováno využívání digitálních technologií.

Ve třetí třídě je používána učebnice a pracovní sešit Happy Street 1. Ve čtvrté třídě Happy Street 2. V páté třídě je to učebnice a pracovní sešit Project 1, 4th edition, ovšem z šesti lekcí jsou pokryty čtyři a zbývající dvě navazují na druhém stupni na začátku šestého ročníku. Distribuce učebnic:

3. třída	**Happy Street 1**
4. třída	**Happy Street 2**
5. třída	**Project 1, lekce 1 - 4**

<u>Začlenění průřezových témat</u>: OSV, EGS, MKV, EMV, MED

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření kompetencí:

Kompetence k učení
- zdůrazňujeme důležitost znalosti anglického jazyka¨
- přibližujeme reálie anglicky mluvících zemí
- hodnotíme pokrok v osvojení daného učiva (zpětná vazba, sebehodnocení)
- na začátku vyučovací jednotky vyvodíme cíl a na konci vyučovací jednotky společně s žáky zhodnotíme jeho dosažení
- vedeme žáky k sebekontrole
- učíme používat kapesní slovník

Kompetence k řešení problémů
- motivujeme k hledání různých cest řešení
- dáváme prostor k samostatnosti
- cíleně klademe otázky týkající se znalostí z jiných předmětů a tím využíváme a posilujeme mezipředmětové vztahy
- vedeme žáky k tomu, aby rozpoznali a uvědomili si chybu v řešení a opravili ji
- zadáváme projekty (můj volný čas, moje škola, můj rodokmen, zdravé a nezdravé jídlo, oblíbené zvíře apod.)

Kompetence komunikativní
- vedeme žáky ke správné výslovnosti
- klademe důraz na hlasité, plynulé a foneticky správné čtení
- učíme rozumět známým každodenním výrazům, základním frázím, jednoduchým větám a pokynům
- zpočátku upřednostňujeme ústní vyjadřování a vytváříme podmínky pro postupný přechod i k vyjádření písemnému
- využíváme jednoduché texty, záznamy a obrazový materiál
- podněcujeme k vyhledávání potřebných informací v textu
- vedeme ke sdělení základních údajů o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích
- využíváme doplňování základních údajů do formulářů
- rozvíjíme reprodukci přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace
- rozvíjíme jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět
- klademe důraz na zapojení se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů
- vedeme k využívání získané komunikativní dovednosti ke kvalitní spolupráci s ostatními (scénky v obchodě)
- pravidelně zařazujeme komunikační hry (Hadfield)

Kompetence sociální a personální
- podněcujeme spolupráci ve skupině
- vyžadujeme dodržování pravidel práce v týmu
- zadáváme písemné úkoly, při kterých žák píše o sobě a svých zálibách, o tom co se mu líbí, co má rád, a tím ho vedeme k uvědomění si svých individuálních vlastností a kvalit

Kompetence občanské
- vedeme k respektu ostatních lidí
- rozvíjíme empatii
- ve výuce používáme metodu hraní rolí pro přiblížení různých životních situací

- s pomocí dětských postav, prostřednictvím obrázků a krátkých textů seznamujeme žáky se životem a kulturou ve Velké Británii a vedeme tak k vnímání kulturních tradic jiných zemích
- poukazujeme na zdravý životní styl postav učebnice

Kompetence pracovní
- stanovíme pravidla práce s učebnicí a pracovním sešitem a vyžaduje jejich dodržování
- vyžadujeme plnění úkolů ve stanoveném rozsahu a termínu
- zařazujeme do hodin různé formy činností a způsoby práce, aby se žák učil přizpůsobit se aktuální situaci
- zadáváme písemné a manuálně-tvořivé úkoly, při kterých žák pracuje samostatně a sám si rozvrhne postup a tempo práce

Kompetence digitální
- vedeme k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, a k jejich využívání (online slovníky, Helpforenglish.cz, Project Online Practice, Topmarks.co.uk, Anglomaniacy.pl, videa k učebnici Project)

Výstupy žáka ZŠ Chornice 3. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu - používá jednoduché zdvořilostní fráze při setkání a představování - pozdraví a rozloučí se - pojmenuje a označí barvami běžné předměty ve škole - pojmenuje běžné hračky a hry - řekne si v obchodě o běžné ovoce a jídlo - sdělí, jaké ovoce má rád a zeptá se na totéž kamaráda - sdělí, které běžné sportovní předměty vlastní a zeptá se na totéž kamaráda - používá číslovky od 1 do 20 - zeptá se na umístění běžných předmětů v místnosti a na stejnou otázku odpoví - popíše v základních rysech blízké osoby - sdělí jednoduchou větou, co má právě na sobě a zeptá se na majitele konkrétního oblečení - pojmenuje části lidského těla - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy - samostatně vypracuje projekty (plakát s obrázky a popisky) na témata: jídlo, hračky, lidské tělo	**Slovní zásoba** Číslovky 1 – 20 Předměty ve třídě Hudební nástroje Barvy Hračky Dopravní prostředky Materiály Ovoce, jídlo Lidské tělo Nábytek a pokoje Zvířata na farmě, domácí mazlíčci Označení lidí Oblečení Rodina **Komunikační situace** Jazyk ve třídě a pokyny v učebnici Zdvořilostní fráze Představování Základní informace o sobě Nakupování Popis a charakteristika osob **Jazykové prostředky** Člen určitý a neurčitý Ukazovací zájmena Tázací zájmena Přivlastňovací zájmena Vazba *there is* Pravidelné tvoření množného čísla Přídavná jména Osobní zájmena Rozkazovací způsob Tvorba otázky a odpovědi Sloveso *be, have got, can* Sloveso *like* Předložky místa *in, on, under* Přivlastňovací pád (’s)	**Český jazyk** - čtení a naslouchání, rozhovor, popis, sluchové rozlišování hlásek, dodržování základních komunikačních pravidel, komiks, email, písně, básničky, říkadla **Prvouka -** státní symboly, anglicky mluvící země ve světě, materiály, které recyklujeme, lidské tělo, dopravní výchova, příbuzenské vztahy, svátky, bydlení v současnosti a v minulosti **Matematika** - číslovky, britské mince a bankovky **Výtvarná výchova** - barvy, výtvarná díla a jejich autoři **Hudební výchova** - názvy hudebních nástrojů, zpěv písní **Pracovní činnosti** - výroba hračky **Informatika -** psaní e-mailu, využívání digitálních technologií **OSV** - Kreativita Poznávání lidí Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Rozvoj schopnosti poznávání **EGS** - Objevujeme Evropu a svět **MKV** - Kulturní diference **EMV** - Lidské aktivity a problémy životního prostředí **MED** - Stavba mediálního sdělení Tvorba mediálního sdělení

	Pravidla výslovnosti Fonetické znaky **Reálie** Vlajka Velké Británie, Londýn Anglicky mluvící země Volný čas lidí ve Velké Británii Britská školní uniforma Britské peníze *Halloween, Christmas, Easter* Anglické koledy	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 4. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele - v slyšeném textu zachytí hledaná slova a porozumí jim - rozumí jednoduchému poslechovému textu - používá jednoduché fráze při komunikaci s vrstevníky a zapojí se do jednoduchých rozhovorů - užívá prakticky číslovky 1 - 100 - pojmenuje lidi, předměty a činnosti, se kterými se běžně setká v každodenním životě - popíše ústně, jednoduchým způsobem dění kolem lidí a věcí ve svém nejbližším okolí - s písemnou nápovědou uvede informace o sobě, o svém nejbližším okolí a o lidech kolem sebe - získává a předává základní informace o sobě, o lidech, o škole, věcech, činnostech a dění - v každodenním životě kladením jednoduchých otázek - se zeptá kamaráda na jeho zájmy a aktivity a na stejnou otázku odpoví - rozumí obsahu jednoduchého čteného textu - komiksovým příběhům svých vrstevníků - z každodenního života a tématům ze života a kultury Velké Británie a jiných zemí světa - rozumí hlavním bodům jednoduchého čteného textu, který popisuje dění, věci, lidi a jejich aktivity běžné v každodenním životě - napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života - vypracuje projekty (plakát s obrázky a krátkými větami či popisky) na témata: popis zvířete, rodina, město	**Slovní zásoba** Číslovky 1 – 100 Barvy Rodina Jídlo, pití, zelenina Zvířata v zoo, divoká zvířata, hmyz Město Dopravní prostředky Volný čas Televizní programy Dny v týdnu Roční období Povolání Počasí Oblečení Vybrané státy a hlavní města **Komunikační situace** Jazyk ve třídě a pokyny v učebnici Zdvořilostní fráze Pohlednice z prázdnin Základní informace o sobě a jiných osobách Popis zvířat Režim dne V restauraci Nakupování Recept Navigace ve městě V autobuse **Jazykové prostředky** Anglická abeceda Rozkazovací způsob Určitý a neurčitý člen Množné číslo pravidelných a nepravidelných podstatných jmen Slovesa *be, have got, can* Sloveso *like*	**Český jazyk** - čtení, práce s informacemi, mluvený a písemný projev, vedení dialogu, četba, podstatná jména, slovesa, porovnání české a anglické abecedy, dodržování základních komunikačních pravidel, komiks, email, recept, článek v časopise, písně, básničky, říkadla **Matematika** - číslovky, hodiny, graf, srovnávání, souřadnice **Přírodověda** - zdravá strava, sluneční soustava, zvířata **Vlastivěda** - svátky, vybrané státy a hlavní města, plánek, grafické znázornění průměrných teplot a úhrn srážek **Hudební výchova** - zpěv písní, poslech skladeb ztvárňujících zvířata **Informatika -** využívání digitálních technologií **OSV** - Kreativita Poznávání lidí Komunikace Kooperace a kompetice Rozvoj schopnosti poznávání **EGS** - Objevujeme Evropu a svět **MKV** - Kulturní diference **MED** - Stavba mediálního sdělení

	Osobní zájmena Ukazovací zájmena Přivlastňovací zájmena Přivlastňovací pád Tázací zájmena Neurčitá zájmena *some, any* Příslovce častosti Tvorba otázky a odpovědi Přídavná jména Stupňování přídavných jmen Vazba *there is / there are* Předložky času (*on Sunday, at five o´clock*) Předložky místa Uvedení času Přítomný čas prostý Přítomný čas průběhový Pravidla výslovnosti Fonetické znaky Práce se slovníčkem v pracovním sešitě Práce se slovníkem **Reálie** Typická anglická jídla Dopravní prostředky v Londýně Legoland ve Windsoru Typická povolání ve Velké Británii Outdoorové sporty v různých zemích světa *Halloween, Christmas, Easter* Anglické koledy	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 5. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým pokynům učitele - rozumí běžným číselným údajům (0 – 100) - rozumí slovům a slovním spojením týkajících se předmětů běžného života - rozumí jednoduchým pokynům učitele - porozumí krátkým a jednoduchým otázkám učitele a spolužáka, které souvisí s jeho rodinou - v krátkém a jednoduchém poslechovém textu z rozhlasového pořadu zachytí konkrétní informace - porozumí krátkým a jednoduchým otázkám učitele a spolužáka, které souvisí s předměty osobní potřeby, domácími mazlíčky a vyučovacími předměty ve škole - rozumí slovním spojením týkajících se časových údajů a každodenních činností - porozumí krátkým a jednoduchým otázkám učitele a spolužáka, které souvisí s denním režimem a volným časem - v poslechovém textu, který se vztahuje k dennímu režimu a volnému času, vyhledá konkrétní informace **MLUVENÍ** - v rozhovorech použije základní zdvořilostní obraty - představí se, vyhláskuje své jméno a uvede, odkud pochází a kolik je mu let - zeptá se spolužáka na jméno, věk a bydliště - představí své kamarády a svou rodinu, uvede základní údaje, zeptá se na základní údaje třetí osoby - pojmenuje dny v týdnu - řekne, jaké předměty osobní potřeby vlastní, jaké má domácí mazlíčky, a zeptá se na totéž kamaráda - pojmenuje vyučovací předměty a sdělí, jaké jsou jeho oblíbené - zeptá se na rozvrh a oblíbené vyučovací předměty - zeptá se spolužáka na čas a na časové údaje - zeptá se spolužáka, kdy vykonává určitou činnost - sdělí, co každý den dělá, co má a nemá rád - zeptá se spolužáka na konkrétní informace vztahující se k	**Slovní zásoba** Představování Základní informace o sobě a jiných osobách Zdvořilostní fráze Předměty ve škole Jazyk ve třídě a pokyny v učebnici Číslovky 1 – 100 Názvy zemí a kontinentů Rodina Dny v týdnu Běžné předměty v domácnosti Domácí mazlíčci Části těl zvířat Vyučovací předměty, škola Časové údaje, dny v týdnu, části dne Denní režim Volnočasové aktivity, sporty, hudební nástroje **Jazykové prostředky** Fonetické znaky Práce se slovníčkem v pracovním sešitě Abeceda Sloveso *to be* Tvorba otázky a odpovědi Vazba *there is / there are* Předložky Osobní zájmena Neurčitý člen *a / an* Množné číslo pravidelných a nepravidelných podstatných jmen Přídavná jména Rozkazovací způsob Přivlastňovací zájmena Tázací zájmena Přivlastňovací pád Sloveso *to have got* Postavení přídavných jmen ve větě	**Český jazyk** - čtení, naslouchání, mluvený a písemný projev, komunikace, slovní druhy, abeceda, formulář **Přírodověda** - zvířata, lidské tělo **Vlastivěda** - svátky, názvy států, kontinenty **Hudební výchova** - názvy hudebních nástrojů, zpěv písní **Informatika -** využívání online slovníků a internetu, psaní textu, vkládání obrázků (Word), Project online Practice, výuková videa k učebnici Project na Internetu **OSV** - Kreativita Poznávání lidí Komunikace Kooperace a kompetice Rozvoj schopnosti poznávání **EGS** - Objevujeme Evropu a svět **MKV** - Kulturní diference

volnočasovým aktivitám a každodenním činnostem **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** - v krátkém textu, vyhledá konkrétní informace, např. jméno, příjmení, věk či telefonní číslo - rozumí tématu krátkého textu z běžného života, který se vztahuje k osvojovaným tématům a je doprovázen vizuální oporou - v krátkém kresleném příběhu, kde se hlavní postavy představí, vyhledá konkrétní informace o těchto osobách - v krátkém textu, který se vztahuje ke škole, organizaci školního dne a k vyučovacím předmětům, vyhledá konkrétní informace (např. týkající se rozvrhu hodin) - v krátkém textu vyhledá časové údaje - v krátkém textu, který se vztahuje k dennímu režimu a volnočasovým aktivitám třetí osoby, vyhledá konkrétní informace - rozumí krátkému kreslenému příběhu, který souvisí s volnočasovými aktivitami **PSANÍ** - s použitím jednoduchých slovních spojení a vět napíše krátký text, ve kterém se představí, uvede svůj věk a telefonní číslo - s použitím jednoduchých slovních spojení a vět napíše krátký text, ve kterém představí kamaráda a svou rodinu - vyplní osobní údaje do formuláře, např. jméno, příjmení, věk a telefonní číslo - napíše krátký text, kde uvede jaké předměty vlastní, jaké má domácí mazlíčky - napíše krátký text, ve kterém uvede své oblíbené vyučovací předměty a sestaví svůj rozvrh hodin - napíše krátký text, ve kterém popíše svůj denní režim, uvede své zájmy a volnočasové aktivity - napíše krátký pozdrav, dotaz či vzkaz - vypracuje projekty (plakát s obrázky a krátkými větami) na témata: Můj život, Moje rodina, Popis zvířete, Můj typický den	Přítomný čas prostý Časové údaje Předložky času Práce se slovníkem **Reálie** Psaní britské adresy Britská škola Sporty v anglicky mluvících zemích *Halloween, Christmas, Easter* Anglické koledy	

ANGLICKÝ JAZYK – 2. stupeň

Anglický jazyk je vyučovací předmět, který reprezentuje jeden ze dvou školou nabízených jazyků v rámci oboru Cizí jazyk. Jeho postupné osvojování pomáhá žáku snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Požadavky na vzdělávání v anglickém jazyce směřují v ŠVP k dosažení úrovně A2, Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Vyučovací předmět je povinný, vytvořen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Cizí jazyk (vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace).

Vyučovací předmět Anglický jazyk je v 6. – 9. ročníku v hodinové dotaci 3 h týdně.

Na II. stupni ZŠ (6. – 9. ročník) jde již více o osvojování cizího jazyka jako prostředku dorozumívání a prostředku získávání dalších poznatků. Pozornost se věnuje rozvoji všech řečových dovedností, čtení a písemné vyjadřování nabývá postupně na významu. Stále více se pracuje s autentickými materiály různého druhu (tištěnými i audiovizuálními), více se do výuky zařazuje integrované používání cizího jazyka v kombinaci s PC a internetem. Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře cizích (zejména evropských) zemí. V používaných formách a metodách práce je preferováno kooperativní vyučování a komunikační hry. Vyučující vhodně využívá odlišností žáků v různých individuálních i skupinových činnostech.

Do výuky je zařazováno využívání digitálních technologií.

Šestá třída navazuje na pátou učebnicí a pracovním sešitem Project 1, 4th edition. Učebnice Project jsou rozděleny tak, aby v každém ročníku bylo pokryto 5 lekcí:

6. třída	**Project 1, lekce 5 - 6** **Project 2, lekce 1 – 3**
7. třída	**Project 2, lekce 4 – 6** **Project 3, lekce 1 – 2**
8. třída	**Project 3, lekce 3 – 6** **Project 4, lekce 1**
9. třída	**Project 4, lekce 2 - 6**

Začlenění průřezových témat: OSV, MKV, EMV, MED

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření kompetencí:

Kompetence k učení

- zdůrazňujeme důležitost znalosti anglického jazyka
- hodnotíme pokrok v osvojení daného učiva (zpětná vazba, sebehodnocení)
- na začátku vyučovací jednotky vyvodíme cíl a na konci vyučovací jednotky společně s žáky zhodnotíme jeho dosažení

- vedeme žáky k sebekontrole
- pravidelně půjčujeme domů zjednodušenou četbu v originále (Oxford Readers)

Kompetence k řešení problémů
- motivujeme k hledání různých cest řešení
- dáváme prostor k samostatnosti
- pravidelně zadáváme projekty (Město budoucnosti, Environmentální problémy a jejich řešení, apod.)
- cíleně klademe otázky týkající se znalostí z jiných předmětů a tím využíváme a posilujeme mezipředmětové vztahy
- vedeme žáky k tomu, aby rozpoznali a uvědomili si chybu v řešení a opravili ji

Kompetence komunikativní
- vedeme žáky ke správné výslovnosti
- klademe důraz na hlasité, plynulé a foneticky správné čtení
- doprovázíme slovní pokyny gesty a mimikou
- uvádíme novou slovní zásobu a téma lekce pomocí písničky nebo říkanky s jednoduchými rýmy
- učíme rozumět známým každodenním výrazům, základním frázím, jednoduchým větám a pokynům
- zpočátku upřednostňujeme ústní vyjadřování a vytváříme podmínky pro postupný přechod i k vyjádření písemnému
- využíváme jednoduché texty, záznamy a obrazový materiál
- podněcujeme k vyhledávání potřebných informací v textu
- vedeme ke sdělení základních údajů o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích
- využíváme doplňování základních údajů do formulářů
- rozvíjíme reprodukci přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace
- rozvíjíme jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět
- klademe důraz na zapojení se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů
- vedeme k využívání získané komunikativní dovednosti ke kvalitní spolupráci s ostatními (scénky v restauraci, u lékaře, rozhovor rodiče a dítěte, v obchodě)
- pravidelně zařazujeme komunikační hry (Hadfield)

Kompetence sociální a personální
- podněcujeme spolupráci ve skupině
- vyžadujeme dodržování pravidel práce v týmu
- zadáváme písemné úkoly, při kterých žák píše o sobě a svých zálibách, o tom co se mu líbí, co má rád, a tím ho vedeme k uvědomění si svých individuálních vlastností a kvalit

Kompetence občanské
- vedeme k respektu ostatních lidí
- rozvíjíme empatii
- ve výuce používáme metodu hraní rolí pro přiblížení různých životních situací
- s pomocí dětských postav, prostřednictvím obrázků a krátkých textů seznamujeme žáky se životem a kulturou ve Velké Británii a vedeme tak k vnímání kulturních tradic jiných zemích
- poukazujeme na zdravý životní styl postav učebnice

Kompetence pracovní
- stanovíme pravidla práce s učebnicí a pracovním sešitem a vyžaduje jejich dodržování
- vyžadujeme plnění úkolů ve stanoveném rozsahu a termínu
- zařazujeme do hodin různé formy činností a způsoby práce, aby se žák učil přizpůsobit se aktuální situaci

- zadáváme písemné a manuálně-tvořivé úkoly, při kterých žák pracuje samostatně a sám si rozvrhne postup a tempo práce

Kompetence digitální
- vedeme k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, a k jejich využívání (online slovníky, Helpforenglish.cz, Project Online Practice, Topmarks.co.uk, Anglomaniacy.pl, videa k učebnici Project)
- nabízíme prostor pro zpracování žákovských projektů pomocí digitálních technologií

Výstupy žáka ZŠ Chornice 6. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM **Project 1:** - rozumí popisu místnosti a domu - rozumí otázkám učitele a spolužáka, které souvisí s popisem místností nebo s popisem domu - v slyšeném rozhovoru o umístění budov ve městě rozumí tématu a vyhledá informace - rozumí příběhu, kde třetí osoba uvádí, co umí či neumí - rozumí popisu osoby, jejího vzhledu a oblečení - porozumí popisu aktuální činnosti osob - rozumí otázkám učitele a spolužáka, které souvisí s popisem vzhledu osob a jejich činností - porozumí dialogu v obchodě o ceně oblečení **Project 2:** - rozumí vyprávění o kalendářním roce, svátcích a oslavách - rozumí obsahu textu o svátcích ve Velké Británii - rozumí textu, který popisuje školní výlet na statek - rozumí popisu zvířete a pozná, o jaké zvíře se jedná - rozumí textu o zvířatech a domácích mazlíčcích v Británii - rozumí tématu o minulých činnostech - rozumí obsahu textu o prázdninách **MLUVENÍ** **Project 1:** - sdělí informace týkající se jeho pokoje, umístění nábytku v jeho pokoji nebo popíše dům či byt, kde bydlí - představí se, uvede, odkud pochází, kolik je mu let, co vlastní, co dělá, co má nebo nemá rád, co umí a co neumí - popíše osoby na obrázku, jejich vzhled, oblečení a činnost - popíše svůj vzhled, oblečení, co má na sobě - mluví o aktuální činnosti a každodenních aktivitách - se spolužákem vede rozhovor o ceně oblečení **Project 2:** - vede dialog o každodenních činnostech - mluví o své rodině, kamarádech, škole, zájmech, volnočasových aktivitách a činnostech v domácnosti - popíše svůj den a kalendářní rok - odpoví na otázky o školních prázdninách a svátcích v ČR	**Slovní zásoba** Jazyk ve třídě a pokyny v učebnici Nábytek, dům, místnosti v domě Město, místa a budovy ve městě Popis osoby - vzhled Oblečení V obchodě Rodina Základní informace o sobě a jiných osobách Hodiny Měsíce v roce, datum, kalendářní rok Každodenní činnosti a volnočasové aktivity Oslava narozenin Zvířata, popis zvířat Prázdniny, dovolená Státy, národnosti **Jazykové prostředky** Fonetické znaky Práce se slovníčkem v pracovním sešitě Práce se slovníkem Slovníky na internetu Vazba *there is / there are* Předložky místa Sloveso *can* *Have got* a *be* – popis osoby Přítomný čas prostý Otázka na cenu *How much is / are ...?* Přivlastňovací zájmena Tázací zájmena Tvorba otázky a odpovědi Příslovce častosti Řadové číslovky Předložky času Přítomný čas průběhový Přítomný čas prostý vs přítomný čas průběhový Modální sloveso *must* Předmětná zájmena	**Český jazyk** - popis a charakteristika, formulář, pohlednice, email, bajka, pohádka, komiks, popis minulých událostí **Informatika** - využívání digitálních technologií (Project Online Practice), výuková videa k učebnici Project na Internetu, slovníky na internetu **OSV** - Rozvoj schopností poznávání Kreativita- Poznávání lidí Komunikace Mezilidské vztahy Kooperace a kompetice **EGS** - Objevujeme Evropu a svět **MKV** - Kulturní diference

- popíše aktuální činnosti lidí a pohyb zvířat - mluví o svém oblíbeném zvířeti a každodenních aktivitách - sdělí, co musí lidé v určité situaci udělat - odpoví na otázky týkající se domácích mazlíčků a zvířat - zeptá se spolužáka, kde byl a co dělal v minulých dnech - zeptá se spolužáka, jak strávil prázdniny - mluví o cestě na prázdniny, uvede dopravní prostředky **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** **Project 1:** - v popisu místnosti a domu vyhledá informace - v popisu města rozumí tématu a vyhledá informace - rozumí kreslenému příběhu, který se týká dovedností - rozumí běžným informacím při turistickém výletě - rozumí textu, který se vztahuje k popisu vzhledu, oblečení, aktuální činnosti a každodenních činnostech **Project 2:** - rozumí textům z běžného života, které se vztahují ke kalendářnímu roku, svátkům, každodenním činnostem, volnočasovým aktivitám či domácím pracím - rozumí popisu pravidelných a aktuálních činností ošetřovatele v přírodní rezervaci - rozumí obsahu textu o životě, zvycích a stravě zvířat - rozumí obsahu čtené bajky - rozumí obsahu osobního emailu kamarádovi z prázdnin - rozumí obsahu textu, který popisuje cestu na prázdniny - rozumí obsahu pohlednice kamarádovi z prázdnin - rozumí obsahu textu o dovolené v minulosti **PSANÍ** **Project 1:** - napíše text o svých dovednostech - vypracuje projekty (plakát s obrázky a krátkými větami) na témata: Moje obec, Můj domov, Můj kamarád **Project 2:** - napíše o každodenních činnostech - napíše pohlednici kamarádovi z prázdnin - vypracuje projekty (plakát s obrázky a krátkými větami) na témata: Můj rok, Můj volný čas, Popis zvířete, Pohlednice z prázdnin	Sloveso *to be* v minulém čase – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ‚ano / ne', otázky s tázacími zájmeny Minulý čas pravidelných sloves - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ‚ano / ne', otázky s tázacími zájmeny Minulý čas nepravidelných sloves - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ‚ano / ne', otázky s tázacími zájmeny **Reálie** Typické anglické město Lidé různých národností ve Velké Británii Svátky ve Velké Británii Domácí mazlíčci a zvířata ve Velké Británii Jak Britové tráví a trávili dovolenou *Christmas, Easter*	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 7. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM **Project 2:** - rozumí obsahu rozhovoru v restauraci - rozumí obsahu komiksovému příběhu, který se týká nákupu potravin - rozumí popisu přípravy jídla - rozumí textu o stravovacích návycích ve Velké Británii - rozumí popisu Spojeného království - rozumí popisu počasí v různých ročních obdobích - rozumí obsahu geografického kvízu - rozumí obsahu textu o USA - rozumí rozhovoru mezi spolužáky o plánech na večer **Project 3:** - rozumí popisu života svého vrstevníka - rozumí životopisu známé osobnosti - rozliší jednotlivé mluvčí a činnosti, které dělali o víkendu - rozumí popisu způsobu života typické britské rodiny - rozumí obsahu rozhovoru o cestování vesmírem - rozumí obsahu rozhovoru, který se vztahuje k přípravě večírku teenagerů, a zachytí v něm konkrétní informace - rozumí slyšenému textu, který se týká předpovědí **MLUVENÍ** **Project 2:** - zeptá se spolužáka, co rád jí a pije - se spolužákem vede rozhovor v restauraci - popíše různé druhy počasí - odpoví na otázky geografického kvízu - porovná vlastnosti, kvalitu či vzhled - zeptá se spolužáka, co se chystá udělat - pojmenuje filmové žánry a uvede příklady filmů - navrhne kamarádovi, co podniknou, kde a kdy se sejdou **Project 3:** - zeptá se kamaráda, co dělal o víkendu a jak se cítil - mluví o sobě, své rodině a svých kamarádech - zapojí do rozhovorů, ve kterých sdělí, co rád dělá či nedělá - pozve kamaráda na nějakou akci - zeptá se spolužáka na plány do budoucna	**Slovní zásoba** Jídlo, stravovací návyky Jídelníček, v kavárně, v restauraci Nakupování Příprava jídla – recept Geografické názvy a pojmenování Počasí TV programy, filmové žánry Domluva schůzky, návrhy Popis a charakteristika filmových a pohádkových postav Životní etapy Každodenní činnosti a volnočasové aktivity Co máme či nemáme rádi Pozvánka Rodina Každodenní angličtina Pozvání Vesmír Domov a pracoviště Volba povolání Dopravní prostředky, cestování **Jazykové prostředky** Fonetické znaky Práce se slovníčkem v pracovním sešitě Práce se slovníkem Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména *Some / any* *How much / How many?* Rozkazovací způsob Neurčitý člen *a / an*, určitý člen *the* *A little / a few* Stupňování přídavných jmen Číslovky nad 100 Přirovnání *as ... as* Vyjádření budoucího děje pomocí *going to* Přídavná jména a příslovce	**Český jazyk** - popis a charakteristika, komiks, pohádka, recept, filmové žánry, dobrodružný příběh, dotazník, e-mail, pozvánka, přirovnání, prostředky textové návaznosti **Zeměpis** - Velká Británie, USA, vesmír, geografické názvy a pojmenování **Občanská výchova** - volba povolání **Výchova ke zdraví** - stravovací návyky **Informatika** - využívání digitálních technologií (Project Online Practice), výuková videa k učebnici Project na Internetu **OSV** - Rozvoj schopností poznávání Kreativita Poznávání lidí Komunikace Mezilidské vztahy Kooperace a kompetice Hodnoty, postoje, praktická etika **EGS** - Objevujeme Evropu a svět **MKV** - Kulturní diference

- mluví o svých plánech a představách do budoucna - nabídne pomoc **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** **Project 2:** - rozumí obsahu jídelníčku a vyhledá v něm informace - rozumí pohádce o starém tulákovi a lakomé ženě - rozumí popisu přípravy jídla - vyhledá v textu o stravovacích návycích ve Velké Británii konkrétní informace - rozumí textu o potravinách, které jsou z různých zemí - rozumí popisu počasí v různých částech Británie - rozumí obsahu dobrodružného příběhu, identifikuje hlavní postavy příběhu a seřadí obrázky - rozumí obsahu textu o britském filmu **Project 3:** - rozumí popisu života svého vrstevníka - rozumí popisu rodiny a vyhledá informace - rozumí obsahu komiksového detektivního příběhu - rozumí obsahu rozhovoru o cestování vesmírem - rozumí dotazníku, který se týká jeho plánů do budoucna - rozumí textu o dopravě a dopravních prostředcích ve Velké Británii a vyhledá v něm konkrétní informace **PSANÍ** **Project 2:** - zapíše seznam věcí, které je třeba koupit - vypracuje projekt (plakát s obrázky a krátkými větami) na téma: Recept **Project 3:** - vyplní základní údaje v rodokmenu své rodiny - napíše popis člena rodiny - v dotazníku vyplní údaje týkající se jeho budoucnosti - napíše popis osob, míst, popis cesty či události - napíše text o svých plánech do budoucna, kde použije prostředky textové návaznosti, např. spojky *when, so, and, but*, a text vhodně člení do odstavců - vypracuje projekty (plakát s obrázky a krátkými větami) na témata: Rodina, Svět v budoucnosti, Stát dle výběru	*Have to* Návrhy Přítomný čas prostý vs přítomný čas průběhový Příslovce častosti Sloveso *to be* v minulém čase Minulý čas prostý pravidelných a nepravidelných sloves Spojky a prostředky textové návaznosti Budoucí čas *will* Vyjádření rozhodnutí a nabídky Vyjádření předpovědi do budoucna Vyjádření budoucího děje pomocí *going to* **Reálie** Typická britská jídla Spojené království, USA, Nový Zéland Počasí ve Velké Británii Britský film Rodinný život ve Velké Británii Doprava a dopravní prostředky ve Velké Británii *Christmas, Easter*	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 8. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM **Project 3:** - rozumí popisu činnosti, popisu události, obsahu zpráv a interview v minulosti - rozumí textu o Spojeného království a vyhledá informace - rozumí rozhovorům v turistickém informačním centru - rozumí popisu cesty - rozumí obsahu pohádkového příběhu, seřadí obrázky - rozumí textu o New Yorku - rozumí článku o negativním dopadu turismu na přírodu - rozumí obsahu textu o hrdinech a hrdinkách v dějinách Anglie a identifikuje jednotlivé postavy a jejich povolání - identifikuje jednotlivá pravidla bezpečnosti na internetu, - rozumí obsahu dialogů, který se týká zdravotních potíží - rozumí textu, který se týká pravidel chování žáků ve škole-- rozumí rozhovorům, kde vrstevníci navrhují různé činnosti a reagují na návrhy jak kladně, tak záporně **Project 4:** - rozumí rozhovorům, kde vrstevníci mluví o víkendu, volném čase, aktuální činnosti a plánech - rozumí rozhovoru prodavače a zákazníka v obchodu - rozumí obsahu textu o historii Velké Británie **MLUVENÍ** **Project 3:** - zeptá se kamaráda na činnosti v minulosti a odpoví - popíše události na obrázku, popíše místnosti v domě - vyjádří své pocity a sdělí, co se mu líbí či nelíbí - popíše průběh neobvyklé události - rozvede děj detektivního příběhu - zeptá se na cestu a na podobné otázky odpoví - s vizuální oporou reprodukuje příběh - sdělí, co bude dělat v nejbližší době - sdělí, co již udělal či neudělal, zažil či ještě nezažil - vede rozhovor na téma bezpečné chování na internetu - popíše běžná onemocnění a zdravotní potíže - poradí kamarádovi, co by měl při daných problémech udělat, požádá kamaráda o radu	**Slovní zásoba** Přírodní katastrofy Nábytek, pokoje Každodenní angličtina Navigace ve městě Zdvořilostní fráze Zážitky Znečišťování životního prostředí Bezpečnost na internetu Zdravotní problémy Rada Pravidla Popis události Domluva schůzky, návrhy Charitativní činnost Povolání Životopis Materiály Složená podstatná jména Oblečení, popis oblečení Nakupování **Jazykové prostředky** Práce se slovníkem Minulý čas průběhový Minulý čas průběhový vs minulý čas prostý Neurčitý člen *a / an*, určitý člen *the* s názvy míst Neurčitá zájmena Návrhy *Shall ...?, What about ...?* Předložky místa Předpřítomný čas prostý *Ever / never* *Just* Modální slovesa Frázová slovesa Prostředky textové návaznosti Přítomný čas prostý vs přítomný čas průběhový	**Český jazyk** - detektivní příběh, komiks, pohádka, popis události, životopis, prostředky textové návaznosti **Dějepis** - vznik Spojeného království, historie Spojeného království do roku 1066 **Zeměpis** - NewYork, Londýn **Přírodopis** - přírodní katastrofy, znečišťování životního prostředí **Výchova ke zdraví** - zdravotní problémy **Informatika** - využívání digitálních technologií (Project Online Practice), výuková videa k učebnici Project na Internetu, bezpečnost na internetu **OSV** - Kreativita Poznávání lidí Komunikace Mezilidské vztahy Kooperace a kompetice Rozvoj schopnosti poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **EGS** - Objevujeme Evropu a svět **MKV** - Kulturní diference Princip sociálního smíru a solidarity **EMV** - Lidské aktivity a problémy životního prostředí **MED** - Fungování a vliv médií ve společnosti

- sdělí, co musí, nemusí a nesmí dělat - vyjadřuje překvapení, porozumění, klade návrhy **Project 4:** - řekne, co obvykle dělává a co dělá právě teď - pozve kamaráda na akci a reaguje na pozvání - zeptá se na plánované budoucí činnosti - simuluje rozhovor redaktora a posluchače - popíše události v minulosti - zeptá se spolužáka, jak se jeho život změnil oproti minulosti, na stejné otázky odpoví - popíše oblečení na obrázku nebo oblečení spolužáků - vede rozhovor prodavače a zákazníka v obchodu **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** **Project 3:** - rozumí popisu činnosti v minulosti - rozumí novinovému článku o přírodní katastrofě - rozumí obsahu detektivního příběhu a popisu místa činu - rozumí textu o vzniku Spojeného království - rozumí popisu Londýna a popisu pobytu v Londýně - rozumí popisu cesty - v článku popisujícím negativní dopad turistů na nejvyšší horu světa vyhledá konkrétní informace - rozumí obsahu textu týkajícího se bezpečnosti online - rozumí běžným nápisům na veřejných místech **Project 4:** - rozumí popisu pravidelné a aktuální činnosti vrstevníka - rozumí příběhu, kde vrstevníci mluví o svých plánech - rozumí obsahu textu o historii Velké Británie **PSANÍ** **Project 3:** - vyplní ve formuláři základní údaje - napíše krátký jednoduchý popis míst, cesty či události - napíše, co již dělal či nedělal, co zažil či ještě nezažil - napíše, co musí či nemusí dělat, co nesmí dělat - vypracuje projekty na témata: Město snů, Slavná osobnost, Vymyšlené dopravní značky **Project 4:** - napíše, co mohl, nemohl, musel nebo nemusel udělat - popíše určité povolání	Stavová slovesa Budoucí čas *will* Vyjádření budoucího děje pomocí *going to* Minulý čas prostý pravidelných a nepravidelných sloves *Used to* – vyjádření opakovaného děje v minulosti *Too, enough* **Reálie** Anglie, Wales, Skotsko, Irsko – vznik Spojeného království Londýn New York Hrdinové a hrdinky Velké Británie Veřejné nápisy Historie Velké Británie do roku 1066 *Christmas, Easter*	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 9. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM **Project 4:** - rozumí informacím v textu, kde lidé mluví o nedávných zážitcích, rozliší jednotlivé mluvčí a konkrétní informace - rozumí záznamu soutěžního pořadu - rozumí projevu odborníka na výživu - rozumí stručnému popisu zdravotních potíží - rozumí konverzaci lékaře a pacienta v ordinaci, identifikuje problém pacienta, diagnózu lékaře i léčbu - rozumí textu o sportovních událostech v Anglii - rozumí legendám o králi Artušovi a Robinu Hoodovi - rozumí slyšenému projevu o biopalivech - rozumí obsahu nahrávky o problémech životního prostředí - rozumí frázím vyjadřujícím obavy - rozumí informacím v textu o Austrálii - rozumí závěru a pointě bajky - rozumí obsahu rozhlasového pořadu, kde si teenageři stěžují na generační problémy - rozumí informacím o tom, jak britské rodiny tráví víkendy - rozumí informacím v textu o Evropské unii a v textu vyhledá požadované údaje **MLUVENÍ** **Project 4:** - popíše situace a aktuální činnosti osob na obrázku - mluví o činnostech, které už udělal nebo ještě neudělal - mluví se spolužákem o tom, zda se dívá na zábavné televizní pořady, uvede, který pořad je jeho oblíbený, a vysvětlí proč - vyjádří svůj souhlas či nesouhlas s výroky, jež se týkají slávy - mluví se spolužákem o svém oblíbeném soutěžním pořadu a popíše, co soutěžící musí v pořadu udělat - ověří si svou domněnku tázacím dovětkem - mluví se spolužákem o stravovacích návycích, vymění si názory a rady, jak by mohli své návyky zlepšit - popíše svou poslední návštěvu lékaře, sdělí, jaký měl zdravotní problém a jakou léčbu lékař zvolil	**Slovní zásoba** Film a filmování, práce kaskadérů Výhody a nevýhody života celebrit Každodenní angličtina Počítače, práce s počítačem Části lidského těla Zdraví, zdravý životní styl Stravování Zdravotní potíže a nemoci Návštěva lékaře, léčba Vyjádření rady Vyjádření souhlasu a nesouhlasu Sport Život rytířů ve středověku Popis prostředí Pocity a nálady Objednání jídla v restauraci Zdvořilá žádost Problémy a ochrana životního prostředí Ochrana ohrožených druhů zvířat Ekologický kvíz Vyjádření obavy Bajka Generační rozdíly Dopis – řešení problému, vyjádření rady Vyjádření účelu Evropská unie **Jazykové prostředky** Předpřítomný čas prostý *For, since, been, gone* Tvoření slov – podstatná a přídavná jména Tázací dovětky Předpřítomný čas prostý vs minulý čas prostý Prostředky textové návaznosti Vztažná zájmena, vztažné věty vedlejší Modální slovesa Sloveso + *-ing* / infinitiv	**Český jazyk** - rod činný a trpný, popis prostředí, legenda, bajka, komiks **Přírodopis** - problémy životního prostředí, ochrana ohrožených druhů zvířat **Výchova ke zdraví** - zdravotní problémy, zdravý životní styl, generační problémy, stravování **Výchova k občanství** - Evropská unie **Zeměpis** - biopaliva, Austrálie, přírodní katastrofy, Evropská unie **Informatika** - využívání digitálních technologií (Project Online Practice), výuková videa k učebnici Project na Internetu **OSV** - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kreativita Poznávání lidí Komunikace Mezilidské vztahy Kooperace a kompetice Rozvoj schopnosti poznávání Sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena **EGS** - Objevujeme Evropu a svět **MKV** - Kulturní diference **EMV** - Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

- se spolužákem vede řízený rozhovor lékaře a pacienta v ordinaci - mluví se spolužáky o tom, co měl včera na oběd - převypráví legendu - diskutuje se spolužáky o vhodném zakončení příběhu - vede se spolužákem rozhovor číšníka a zákazníka, jenž si objednává jídlo, užívá adekvátní výrazy - požádá vrstevníka o laskavost - popíše životní prostředí na obrázcích - diskutuje se spolužáky o tom, co dělají pro životní prostředí - vede rozhovor, kde vyjádří své obavy - diskutuje se spolužáky o generačních problémech - mluví se spolužáky o tom, jak tráví víkendy **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** **Project 4:** - rozumí čtenému příběhu a najde v něm informace - rozumí informacím o bezpečnosti na internetu - rozumí obsahu textu o zdravém životním stylu - rozumí popisu osob na obrázcích - rozumí popisu stravovacích návyků vrstevníků - rozumí textu o sportovních událostech v Anglii - v příběhu o králi Artušovi vyhledá požadované informace - rozumí příběhu o objednání jídla v restauraci - rozumí výrazům, které se týkají životního prostředí - rozumí texu, který se týká ohrožených druhů živočichů - rozumí otázkám kvízu o ochraně životního prostředí - rozumí rozhovorům, kde lidé vyjadřují své obavy - v textu o Austrálii vyhledá konkrétní informace - rozumí obsahu čtené bajky a postihne sled událostí - rozumí krátkým dopisům do novin, kde teenageři popisují své problémy s rodiči, a rozumí reakcím na tyto dopisy - rozumí kvízu o Evropské unii **PSANÍ** **Project 4:** - napíše o sobě a svých zájmech, doplní podrobnosti - napíše dopis do novin, kde se svěří s problémem a požádá o radu, napíše odpověď na podobný dopis - vypracuje projekty na témata: Informační leták o zdravém životním stylu, Legenda, Problémy životního prostředí,	Přídavná jména končící na –ing / -ed Pořadí přídavných jmen Trpný rod Frázová slovesa První kondicionál Časové věty vedlejší Slovesa a podstatná jména Vyjádření účelu – *to* **Mimo učebnici Project:** Rozdíly mezi britskou a americkou angličtinou Předložka na konci věty Posun časů (reported speech) **Reálie** Sportovní události ve Velké Británii Legenda Robin Hood Austrálie Typický víkend britské rodiny Evropská unie *Christmas, Easter*	

Bajka		

5. 3 NĚMECKÝ JAZYK

Německý jazyk je povinně volitelný předmět. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Německý jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk (vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace). Vyučovací předmět má časovou dotaci 2 hodiny týdně od 7. do 9. ročníku.

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá nejdůležitější postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Německý jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Výuka probíhá v odborné pracovně cizích jazyků i v běžných třídách a je doplňována výukovými programy na počítačích a na interaktivní tabuli. Interaktivní tabule a připojení do sítě internet je k dispozici v odborné pracovně i kmenových třídách. Žáci se naučí používat dvojjazyčný slovník, aby mohli sami rozvíjet svoji slovní zásobu. Při výuce se také využívají výukové programy ke zdokonalení znalostí.

Cílem předmětu Německý jazyk je zvládnutí běžných pravidel jazykové komunikace, řešení základních řečových situací v daném jazyce a rozvíjení schopnosti porozumění a dorozumění se. Žáci se během výuky naučí používat základní slovní zásobu, seznámí se se základními gramatickými strukturami a typy vět, osvojí si pravidla komunikace v běžných situacích (pozdrav, představování, poděkování, omluva, nákupy).

Začlenění průřezových témat: OSV, VDO, MKV, EMV, MED

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření kompetencí:

Kompetence k učení
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k učení
- hodnotíme pokrok v osvojení daného učiva
- podněcujeme žáky k plánování, jakým způsobem by mohli své učení zdokonalit

Kompetence k řešení problémů
- motivujeme k vyhledávání informací potřebných k řešení problému
- dáváme prostor k samostatnému řešení problému

Kompetence komunikativní
- vedeme žáky ke správné výslovnosti
- klademe důraz na hlasité, plynulé a foneticky správné čtení
- učíme rozumět známým každodenním výrazům, základním frázím, jednoduchým větám a pokynům
- využíváme jednoduché texty, záznamy a obrazový materiál
- podněcujeme k vyhledávání potřebných informací v textu
- vedeme ke sdělení základních údajů o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích
- využíváme doplňování základních údajů do formulářů

- rozvíjíme reprodukci přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace
- rozvíjíme jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět
- klademe důraz na zapojení se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů
- vedeme k využívání získané komunikativní dovednosti ke kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální
- podněcujeme spolupráci ve skupině
- vyžadujeme dodržování pravidel práce v týmu

Kompetence občanské
- vedeme k respektu ostatních lidí, rozvíjíme empatii

Kompetence pracovní
- stanovíme pravidla práce s učebnicí a pracovním sešitem a vyžaduje jejich dodržování
- vyžadujeme plnění úkolů ve stanoveném rozsahu a termínu
- zařazujeme do hodin různé formy činností a způsoby práce, aby se žák učil přizpůsobit se aktuální situaci

Kompetence digitální
- využíváme jednoduché texty v elektronické podobě za použití klávesnice pro daný jazyk
- vedeme k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, a k jejich využívání (online slovníky)

Výstupy žáka ZŠ Chornice 7. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností - řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele - rozumí jednoduchým otázkám, které souvisejí s osvojovanými tématy - vybaví si odpovědi a reaguje na ně	Poslech s porozuměním pokynů učitele, krátkých říkaček, písní Výslovnostní návyky, vztah mezi grafickou a zvukovou podobou slov, německá abeceda, internacionalismy	**Český jazyk** - práce se slovníkem, odlišnosti české a německé gramatiky, abeceda, psaná a zvuková podoba jazyka **Matematika** - základní číslovky **Hudební výchova** - zvuky cizí řeči, intonace vět, německé písně
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozpozná a porozumí známá slova a slovní spojení v pomalém projevu, má-li k dispozici vizuální oporu k osvojovaným tématům	Pozdrav, rozloučení, poděkování, představování, tykání, vykání, omluva, pozvání, domluva setkání, souhlas, nesouhlas, časové údaje	**Výtvarná výchova** - obrazový materiál **Zeměpis** - práce s mapou (německé oblasti, města) **Informatika** - formulář, vyhledávání informací, online slovník
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - zachytí konkrétní informace v krátkém jednoduchém poslechu	Poslech s porozuměním jednoduchých monologů a dialogů rodilých mluvčích podle probíraných témat	**OSV** - Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Poznávání lidí Kreativita Mezilidské vztahy Kooperace a kompetice Hodnoty, postoje, praktická etika
MLUVENÍ - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - používá základní zdvořilostní obraty	Nácvik jednoduchých dialogů Tvoření jednoduchých otázek a odpovědí	
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - snaží se představit, sdělí svůj věk, bydliště - používá jednoduchá slovní spojení	Konverzační otázky: jméno, věk, bydliště Vyprávění o sobě, představení rodiny, kamaráda Vyprávění obrázkového příběhu	**VDO** - Občanská společnost a škola **EGS** - Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného a podobné otázky pokládá - snaží se odpovídat na otázky pomocí jednoduchých slovních spojení a vět - poskytne konkrétní informace	Slovní zásoba podle probíraných témat Otázky, odpovědi, otázka zjišťovací a doplňovací	**MKV** - Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita **EMV** - Vztah člověka k prostředí

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - orientuje se v jednoduchých instrukcích z každodenního života - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozpoznává známá slova a slovní spojení v krátkém textu z běžného života - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci - pracuje s krátkým textem k tématům z každodenního života a najde konkrétní informace **PSANÍ** - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Čtení s porozuměním jednoduchých pokynů u učebnicových textů Slovní zásoba podle probíraných témat Práce s učebnicovými texty a slovníčkem učebnice Čtení velmi krátkých učebnicových textů podle probíraných témat s porozuměním tiše i nahlas, vyhledávání informací, posouzení správnosti Vyplnění osobních údajů do formuláře Gramatické struktury a typy vět, slovosled ve větě, podstatná jména se členem určitým a neurčitým, časování pravidelných a nepravidelných sloves, mein, dein, předložka um v časových údajích Písemné poděkování Zpracování portfolia podle probíraných témat	**MED** - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu

Výstupy žáka ZŠ Chornice 8. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností - řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele - rozumí jednoduchým otázkám, které souvisejí s osvojovanými tématy - vybaví si odpovědi a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozpozná a porozumí známým slovům a slovním spojením v pomalém projevu, má-li k dispozici vizuální oporu k osvojovaným tématům - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - zachytí konkrétní informace v krátkém jednoduchém poslechu **MLUVENÍ** - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - používá základní zdvořilostní obraty - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - snaží se představit, sdělí svůj věk, bydliště - používá jednoduchá slovní spojení - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného a podobné otázky pokládá - snaží se odpovídat na otázky pomocí jednoduchých slovních spojení a vět - poskytne konkrétní informace	Pravidla výslovnosti Upevňování správných návyků Průběžná korekce chyb Poslech s porozuměním pokynů učitele Porozumí krátkým monologům i dialogům dle probíraných témat Poslech s porozuměním rodilých mluvčích dle probíraných témat Reprodukce jednoduchých dialogů, monologů osob z učebnice Slovní zásoba podle probíraných témat Popis členů rodiny, číslovky Krátké vyprávění o sobě Popis činností během dne Domluva, odmítnutí a přijmutí pozvání Tvoření otázek a odpovědí	**Český jazyk** - práce se slovníkem **Zeměpis** - práce s mapou **Výtvarná výchova** - nákres plánu města **Výchova k občanství** - svátky, zvyky, tradice **Matematika** - číslovky **Informatika** - formulář, vyhledávání informací, online slovník **OSV** - Rozvoj schopností poznávání Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Poznávání lidí Kreativita Mezilidské vztahy Hodnoty, postoje, praktická etika **VDO** - Občanská společnost a škola **EGS** - Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané **MKV** - Kulturní diference Lidské vztahy **EMV** - Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí **MED** - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahy mediálních sdělení a reality Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Tvorba mediálních sdělení Práce v realizačním týmu

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - orientuje se v jednoduchých instrukcích z každodenního života	Čtení s porozuměním jednoduchých pokynů u učebnicových textů	
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozpoznává známá slova a slovní spojení v krátkém textu z běžného života	Práce s učebnicovými texty a slovníčkem učebnice	
- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci - pracuje s krátkým textem k tématům z každodenního života a najde konkrétní informace	Vyhledání informací Posouzení správnosti Zajímavosti	
PSANÍ		
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Vyplnění údajů do formuláře	
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Základní gramatické struktury a typy vět Gramatika dle učebnice	
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Jednoduchý popis dané situace Zpracování portfolia podle probíraných témat	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 9. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností - řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele - rozumí jednoduchým otázkám, které souvisejí s osvojovanými tématy - vybaví si odpovědi a reaguje na ně	Pravidla výslovnosti Upevňování správných návyků Průběžná korekce chyb Poslech s porozuměním pokynů učitele	**Výtvarná výchova** - nákres plánu města **Výchova k občanství** - svátky, zvyky, tradice **Matematika** – číslovky **Informatika** - formulář, vyhledávání informací, online slovník
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozpozná a porozumí známým slovům a slovním spojením v pomalém projevu, má-li k dispozici vizuální oporu k osvojovaným tématům	Porozumí krátkým monologům i dialogům dle probíraných témat	**Výtvarná výchova** - nákres plánu města **Výchova k občanství** - svátky, zvyky, tradice **Matematika** - číslovky **Informatika** - formulář, vyhledávání informací, online slovník
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - zachytí konkrétní informace v krátkém jednoduchém poslechu	Poslech s porozuměním rodilých mluvčích dle probíraných témat	**OSV** - Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Poznávání lidí Kreativita Psychohygiena Mezilidské vztahy Kooperace a kompetice
MLUVENÍ - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - používá základní zdvořilostní obraty	Reprodukce jednoduchých dialogů, monologů osob z učebnice	
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - snaží se představit, sdělí svůj věk, bydliště - používá jednoduchá slovní spojení	Slovní zásoba podle probíraných témat Popis členů rodiny, číslovky Krátké vyprávění o sobě Popis činností během dne	**EGS** - Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané Evropa a svět nás zajímá
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá - snaží se odpovídat na otázky pomocí jednoduchých slovních spojení a vět - poskytne konkrétní informace	Domluva, odmítnutí a přijmutí pozvání Tvoření otázek a odpovědí	**MKV** - Kulturní diference Lidské vztahy **EMV** - Vztah člověka k prostředí **MED** - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahy mediálních sdělení a reality

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - orientuje se v jednoduchých instrukcích z každodenního života - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozpoznává známá slova a slovní spojení v krátkém textu z běžného života - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci - pracuje s krátkým textem k tématům z každodenního života a najde konkrétní informace **PSANÍ** - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Čtení s porozuměním jednoduchých pokynů u učebnicových textů Práce s učebnicovými texty a slovníčkem učebnice Vyhledání informací Posouzení správnosti Zajímavosti Vyplnění údajů do formuláře Základní gramatické struktury a typy vět Gramatika dle učebnice Jednoduchý popis dané situace Zpracování portfolia podle probíraných témat	

5. 4 MATEMATIKA – 1. stupeň

Vyučovací předmět Matematika se vyučuje jako samostatný předmět. V 1. až 5. ročníku je vyučováno 5 hodin týdně. Vyučovací předmět je povinný, vytvořen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace (vzdělávací oblast Matematika a její aplikace).

Výuka matematiky směřuje především k samostatnému logickému myšlení žáků a k použití naučeného v praktickém životě. Tento vyučovací předmět je založen především na aktivních činnostech žáků, které vycházejí z práce s matematickými objekty a jsou využívány v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Klade důraz na důkladné porozumění základních myšlenkových postupů, základních matematických pojmů a vztahů. Žáci si postupně osvojují základní matematické pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich využití. Matematické vzdělání vede žáky k přesnému vyjadřování, rozvíjí logické uvažování, důslednost, vytrvalost, pečlivost, schopnost sebekontroly, tvořivost, sebedůvěru. Žáci využívají při práci výpočetní techniku, především kalkulátory a výukové programy.

Výuka matematiky je spojena i s rozvíjením finanční gramotnosti žáků ve shodě se Standardy finanční gramotnosti. Do učiva jsou zařazeny tyto obsahy: Peníze: způsoby placení; Hospodaření domácnosti: rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; Finanční produkty: úspory.

Hodnocení žáka vychází z jeho schopnosti aplikovat získané vědomosti a znalosti, hledat souvislosti a vztahy mezi nimi, samostatně se vyjadřovat a vysvětlovat, opírá se o výsledky písemných a ústních projevů,

Začlenění průřezových témat: OSV, VDO, EMV, MED

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- nabízíme žákům matematické úlohy, které rozvíjejí kombinatorické a logické myšlení
- vedeme žáky k vhodnému a efektivnímu rozvržení práce a učení
- předkládáme žákům řadu matematických poznatků a dovedností vycházejících z praktického života
- vedeme žáky k využití spolehlivých matematických informací v běžném životě

Kompetence k řešení problémů
- vedeme žáky k provádění rozboru problémů a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu a vyhodnocování správnosti postupu
- učíme žáky samostatnému řešení matematických úloh
- vedeme žáky k rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrole při postupech, k vytrvalosti, systematičnosti, přesnosti, k vytváření schopnosti stanovovat hypotézy a k jejich ověřování nebo vyvracení

Kompetence sociální a personální
- navozujeme dostatek situací, které vedou k sebedůvěře
- vedeme žáky k diskusím v malé skupině nebo ve třídě
- vytváříme dostatek situací, které vedou k pochopení potřeby spolupracovat s druhými na zadaném problému
- nabízíme úlohy vedoucí k rozvoji spolupráce

Kompetence komunikativní
- nabízíme žákům dostatek možností k porozumění matematických úloh
- umožníme žákům poznávat základní matematické symboly a značky
- vedeme žáky k vytváření samostatných matematických úloh
- vedeme žáky k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh
- vedeme žáky k možnostem ověřovat si řešení matematických úloh v praktickém životě

Kompetence občanské
- vyžadujeme od žáků hodnocení vlastní práce a chování i práce a chování ostatních
- vedeme žáky k hodnocení a rozboru práce druhých
- nabízíme úlohy vedoucí k pochopení práv a povinností v pracovní skupině

Kompetence pracovní
- nabízíme dostatek situací k propojení matematických operací
- vedeme žáky k zodpovědnosti a ochraně zdraví při práci s různými nástroji
- učíme žáky zodpovědnosti a systematičnosti při práci
- vedeme žáky k plnění úkolů v termínu

Kompetence digitální
- učíme žáky rozlišovat obrazné symboly, porozumět jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišovat symboly s jednoznačným a nejednoznačným významem
- vedeme žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů
- motivujeme žáky k využívání digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru)
- vedeme žáky ke správnému používání kalkulátoru, např. při provádění kontroly odhadů

Výstupy žáka ZŠ Chornice 1. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE - počítá předměty v daném oboru - přiřadí číslici k danému počtu prvků - vytváří soubory s daným počtem prvků - zná číslice 1 až 20, zapíše a přečte je - zná význam více, méně, první, poslední apod. - seřadí čísla podle velikosti - zná a používá mat. symboly +, -, =, <, > - užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - ukáže číslo do 20 na číselné ose - zobrazí číslo do 20 na číselné ose - zapíše, přečte, vyřeší příklady na sčítání a odčítání do 20 bez přechodu přes desítku - zpaměti vyřeší příklady na sčítání a odčítání do 20 bez přechodu přes desítku - provádí rozklad na desítky a jednotky - chápe postup sčítání a odčítání s přechodem přes desítku, dokáže jej demonstrovat na počítadle nebo číselné ose -řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání **ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY** - vyjmenuje části dne - orientuje se v čase -doplňuje tabulky, posloupnosti čísel - seznámí se s pojmy litr, kilogram, metr, koruna - zná značku litru, kilogramu, metru, koruny **GEOMETRIE V ROVINÉ A V PROSTORU** - orientuje se v prostoru - nahoře, dole, před, za, apod. - rozlišuje a pojmenuje základní geometrické tvary - vymodeluje a popíše základní geometrické tvary - pozná a pojmenuje jednoduchá geometrická tělesa nachází v realitě prezentaci geometrických tvarů a jednoduchých těles	Obor přirozených čísel do 20 Vyvození čísel 0-10 Vytváření představ o číslech Přirozená čísla 1 -5, 6 -10 Porovnávání čísel Zavedení znamének +, -, =, <, > Číselná osa Postavení čísla v číselné řadě Sčítání a odčítání do 20 Sčítání a odčítání do 20 bez přechodu přes desítku Rozklad čísel Sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku Slovní úlohy Přiřazování k úloze správné matematické vyjádření s využitím osvojených početních operací Orientace v čase a časový řád - čas jako fyzikální veličina, určování času, hodiny, dny, měsíce, roční období, části dne, kalendář Závislosti a jejich vztahy - základní jednotky délky, hmotnosti a objemu, peníze Orientace v prostoru Základní útvary v rovině - čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh Třídění geometrických útvarů do skupin Základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec	**Český jazyk** - čtení a psaní číslic, čtení zadaných úkolů, čtení slovních úloh, psaní odpovědi k slovním úlohám **Tělesná výchova** - hry s numerickou tématikou **Hudební výchova** - písničky s početní tématikou **Prvouka** - určování a orientace v čase **Výtvarná výchova** - kreslení geometrických obrazců **Pracovní činnosti** - vystřihování geometrických obrazců a tvoření postav, domů a zvířat, modelování tvarů písmen a číslic, stavby ze stavebnic **Informatika -** symboly a jejich významy, práce s daty **OSV** - Rozvoj schopností poznávání Komunikace Psychohygiena Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **MED** - Práce v realizačním týmu

Výstupy žáka ZŠ Chornice 2. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE - zapíše a vyřeší příklady na sčítání a odčítání do dvaceti s přechodem přes desítku - počítá předměty v daném oboru do 100 - vytváří soubory s daným počtem prvků - k modelování reálných situací používá čísla do 100 - zapíše a přečte čísla do 100 - seřadí čísla podle velikosti, porovnává je, seřadí je sestupně a vzestupně - zná a používá mat. symboly +, -, =, <, > - užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - porovnává čísla o x-větší nebo o x-menší, doplňuje do jednoduchých tabulek - ukáže a zobrazí číslo do 100 na číselné ose - orientuje se na číselné ose - určuje a ukazuje na číselné ose jednotky, desítky v oboru do 100 - sčítá a odčítá čísla do 100, jednoduché početní operace provádí zpaměti - odhaduje výsledky početních operací - zná význam závorek a počítá příklady se závorkami - zná symboly pro násobení a dělení - seznámí se s principem násobilky v oboru do 100 - násobí a dělí v oboru malé násobilky zpaměti - seznámí se s jednoduchým zápisem slovní úlohy - řeší slovní úlohy do 100 - tvoří vlastní jednoduché slovní úlohy **ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY** - orientuje se v čase - rok, měsíc, týden, den, hodina - na různých typech hodin, rozeznává čas dopoledne a odpoledne - zná pojmy litr, kilogram, metr, centimetr, milimetr - znázorňuje na číselné ose, doplňuje tabulky - vyjadřující vztahy mezi čísly o x-větší; o x-menší doplňuje do jednoduchých tabulek	Sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku Obor přirozených čísel do 100 Sčítání a odčítání do 100, rozklad na desítky, jednotky Vlastnosti sčítání a odčítání Využití výhodného sdružování čísel při sčítání několika sčítanců bez závorek Porovnávání čísel do 100 Číselná osa a číselné řady Sčítání a odčítání do 100 bez přechodu přes desítku Sčítání a odčítání do 100 s přechodem přes desítku Násobení a dělení čísly 0-10, komutativnost násobení Dělení Slovní úlohy Přiřazování k úloze správné matematické vyjádření s využitím osvojených matematických dovedností Orientace v čase a časový řád Převody času, měsíc, den, hodina, minuta Jednotky délky, hmotnosti a objemu Číselná osa, tabulky Postavení čísla v číselné řadě Čtení a doplňování jednoduchých diagramů a tabulek	**Český jazyk** - čtení a psaní číslic, čtení zadaných úkolů, čtení slovních úloh, psaní odpovědi k slovním úlohám **Prvouka** - určování a orientace v čase **Výtvarná výchova** - kreslení geometrických obrazců **Pracovní činnosti** - vystřihování a skládání z geometrických obrazců, stavby z geometrických těles **Informatika -** symboly a jejich významy, práce s daty, měření **OSV** - Rozvoj schopností poznávání Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **VDO** - Občan, občanská společnost a stát **EMV** - Základní podmínky života

- vyjadřující vztahy mezi čísly x-krát větší; x-krát menší - doplňuje do jednoduchých tabulek **GEOMETRIE V ROVINÉ A V PROSTORU** - zná pojem bod, přímka, polopřímka, čára, úsečka, lomená čára, umí jej rozeznat - rozlišuje rovnoběžky a různoběžky - zná základní geometrické tvary a tělesa a nalézá jejich reprezentaci v realitě - modeluje a popíše základní geometrické tvary a tělesa - vyznačí bod - znázorní přímku a úsečku - rýsuje přímku a úsečku - porovnává úsečky různé délky - změří úsečku v cm	v oboru numerace do 100 Základní útvary v rovině – bod, přímka, úsečka, lomená čára, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh Základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec Popis rovinného útvaru pomocí počtu vrcholů a stran Bod, úsečka, lomená čára Úsečka, střed, měření a značení v cm, porovnávání	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 3. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE - počítá předměty v daném oboru 1000 - vytváří soubory s daným počtem prvků - k modelování reálných situací používá čísla do 1000 - čte a zapisuje čísla do 1000 - seřadí čísla podle velikosti, porovnává je, seřadí je sestupně a vzestupně - zná a používá matematické symboly +, -, =, <, > - užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - porovnává čísla o x-větší nebo o x-menší - ukazuje a zobrazuje číslo do 1000 na číselné ose - orientuje se na číselné ose - určuje a ukazuje na číselné ose jednotky, desítky a stovky v oboru do 1000 - sčítá a odčítá do 1000 - jednoduché početní operace ovládá zpaměti - zná význam závorek a počítá příklady se závorkami - násobí a dělí v oboru malé násobilky zpaměti - dělí se zbytkem v oboru malé násobilky - počítá příklady mimo obor malé násobilky pomocí rozkladu čísel - řeší slovní úlohy v oboru malé násobilky - řeší slovní úlohy, které vedou k násobení čísla jednociferným a dělení dvojciferného čísla jednociferným -řeší slovní úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace - odhaduje výsledek - tvoří a řeší jednoduché slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace **ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY** - orientuje se v čase - provádí jednoduché převody jednotek času	Písemné početní operace v oboru přirozených čísel na základě názoru Obor přirozených čísel do 1000 Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly do 1 000 Posloupnost přirozených čísel Určování přirozených čísel v řadě po desítkách, stovkách, jednotkách Porovnávání čísel do 1 000 s využitím matematických znaků a symbolů Číselná osa Písemné sčítání a odčítání do 1 000 s přechodem desítky zpaměti i písemně Násobení a dělení v oboru násobilky Dělení se zbytkem Násobení a dělení mimo obor násobilky Pamětné dělení se zbytkem Slovní úlohy s užitím osvojených početních operací Řešení slovních úloh se dvěma početními úkony Tvoření jednoduchých slovních úloh Slovní úlohy – stručný zápis, výpočet, odpověď, řešení písemné i zpaměti Orientace v čase a časový řád Převody jednotek času sekunda – minuta - hodina Určování času na hodinách ručičkových i digitálních	**Český jazyk** - psaní číslic, čtení zadaných úkolů, čtení slovních úloh, psaní odpovědi k slovním úlohám **Výtvarná výchova** - obrázky z geometrických obrazců **Pracovní činnosti** - práce se stavebnicemi, vystřihování a skládání z geometrických obrazců **Prvouka** - záznam údajů na časovou osu **Informatika –** symboly a jejich významy, práce s daty, měření **OSV** - Rozvoj schopností poznávání Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **VDO** - Občan, občanská společnost a stát **EMV** - Základní podmínky života

- definuje pojmy litr, kilogram, metr, centimetr, milimetr - zná základní jednotky délky, hmotnosti, objemu	Převody jednotek délky, hmotnosti a objemu	
- provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti, objemu - popisuje jednoduché závislosti z praktického života - vyjadřující vztahy mezi čísly o x-větší; o x-menší doplňuje do jednoduchých tabulek - vyjadřující vztahy mezi čísly x-krát větší; x-krát menší, doplňuje do jednoduchých tabulek - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Vztahy mezi čísly (o více, o méně, krát více, krát méně) Práce s tabulkami	
GEOMETRIE V ROVINÉ A V PROSTORU		
- rozlišuje rovnoběžky a různoběžky - zná význam pojmu průsečík a umí jej určit - rozezná kružnici a kruh - rozlišuje čtyřúhelníky	Základní útvary v rovině - čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, kružnice, lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtyřúhelník	
- zná jehlan a kužel - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci - porovnává velikosti útvarů - měří a odhaduje délku úsečky - rozlišuje a rýsuje přímku, polopřímku a úsečku - rýsuje délku dané úsečky - měří s přesností na milimetry - najde a označí střed úsečky, sestrojí úsečky shodné - rozezná jednoduché souměrné útvary v rovině - modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec Charakteristika základních rovinných útvarů a těles Modelování těles Porovnávání stran geometrických útvarů přenášením úseček Úsečka – měření a značení v cm, mm, dm Rýsování úsečky, polopřímky, přímky (rovnoběžné i různoběžné), kružnice, trojúhelník Úsečka, bod, lomená čára Osově souměrné útvary v rovině Jednoduché souměrné útvary – modelování, vystřihování a vyhledávání v okolí	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 4. ročník	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy a průřezová témata**
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE - násobí a dělí v oboru malé násobilky zpaměti - využívá znalostí malé násobilky při písemném násobení nejvýše dvojciferným činitelem - písemné dělení jednociferným číslem - provádí písemné početní operace včetně kontroly výsledků - dodržuje pravidla pro pořadí operací v oboru přirozených čísel - správně sepíše čísla pod sebe (dle číselných řádů) - při sčítání, odčítání, násobení a dělení - vysvětlí komutativnost sčítání a násobení při řešení úlohy a při provádění zkoušky - využívá asociativnost sčítání a násobení při řešení jednoduchých úloh s užitím závorek - používá znak pro zaokrouhlování - provádí číselný odhad a kontrolu výsledku - zaokrouhluje na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce a statisíce - přečte a zapíše číslo do milionů s užitím znalosti číselných řádů desítkové soustavy - porovnává čísla do statisíců - užívá polohové vztahy (hned před a hned za) v oboru přirozených čísel - řeší a tvoří slovní úlohy - aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel - porozumí textu jednoduché úlohy - rozlišuje důležité informace pro řešení úloh - zformuluje odpověď k získanému výsledku - vytvoří jednoduchou slovní úlohu podle vzoru - modeluje a určí část celku - používá zápis ve formě zlomku - vysvětlí vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem - využívá názorných obrázků k určování zlomku - vyjádří celek z jeho dané poloviny, třetiny, pětiny,	Násobení a dělení v oboru malé násobilky Násobení a dělení zpaměti dvojciferným činitelem a dělencem Násobení a dělení 10 až 1 000 000 Písemné početní operace v oboru přirozených čísel Komutativnost a asociativnost při sčítání a násobení Zaokrouhlování čísel na desítky, stovky a tisíce s odhadem Zápis čísel Číselná osa Slovní úlohy Úlohy s různým počtem řešení Tvoření úloh s aplikací osvojených početních operací Zlomky - čitatel, jmenovatel, zlomková čára Seznámení s pojmy celek, část, zlomek Praktické znázornění, použití v praxi	**Český jazyk** - popis postupu při početních operacích, formulování a psaní odpovědí k vyřešeným úlohám, čtení, popisování a vyhodnocování tabulek **Tělesná výchova** - odhaduje a zaokrouhluje výsledky při sportovních výkonech **Výtvarná výchova** - rozdělení celku na části zlomku, geometrické útvary jako koláž, kreslení a malba prostorových útvarů **Pracovní činnosti** - skládanky, vystřihovánky **Vlastivěda** - řazení chronologicky letopočtů **Informatika -** diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády, symboly a jejich významy, práce s daty, použití kalkulačky **OSV** - Kreativita Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

desetiny **ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY** - provádí a zapisuje jednoduchá pozorování - porovnává zadaná data podle daného kritéria - posuzuje reálnost vyhledaných údajů - čte jednoduché diagramy - sestavuje jednoduché tabulky - vyhledává, sbírá a třídí data **GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU** - narýsuje a znázorní základní rovinné útvary - čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice - určí rovinné útvary pomocí počtu vrcholů a stran - užívá základní pojmy a značky užívané v geometrii - rozliší čáry – křivou, lomenou, přímou - označí bod, narýsuje úsečku, přímku, průsečík, rovnoběžky a kolmice - narýsuje kružnici s daným poloměrem - narýsuje obecný trojúhelník - narýsuje čtverec, obdélník - dodržuje zásady rýsování - určí s pomocí čtvercové sítě nebo měřením obvod rovinného útvaru – trojúhelníku, čtyřúhelníku nebo mnohoúhelníku - určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu - určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru - převádí jednotky délky - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Vyhledávání, sbírání a třídění dat Diagramy, grafy, tabulky Jízdní řády Orientace a čtení údajů z daného grafu Vytvoření a zapisování údajů do tabulky Tvoření tabulek a diagramů Základní rovinné útvary - čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice Lomená čára, určení délky lomené čáry, grafické sčítání a odčítání úseček Přímka, rovnoběžnost přímek Konstrukce rovnoběžek Kolmost přímek, konstrukce kolmic Obvody a obsahy rovinných útvarů Čtvercová síť Obsah čtverce a obdélníku Jednotky obsahu a jejich převody Osa souměrnosti Určování osy souměrnosti překládáním papíru Převody jednotek délky Nestandardní aplikační úlohy a problémy Řešení praktických slovních úloh s netradičními problémy Matematické hádanky a hlavolamy	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 5. ročník	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy a průřezová témata**
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE - provádí písemné početní operace včetně kontroly výsledků - dodržuje pravidla pro pořadí operací v oboru přirozených čísel - správně sepíše čísla pod sebe (dle číselných řádů) při sčítání, odčítání, násobení a dělení - využívá znalostí malé násobilky při písemném násobení a dělení nejvýše dvojciferným číslem - využívá komutativnost sčítání a násobení při řešení úlohy a při provádění zkoušky - využívá asociativnost sčítání a násobení při řešení jednoduchých úloh s užitím závorek - provádí číselný odhad a kontrolu výsledku - zaokrouhluje na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce a statisíce, miliony - řeší a tvoří slovní úlohy - aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel - porozumí textu jednoduché úlohy - rozlišuje důležité informace pro řešení úloh - zformuluje odpověď k získanému výsledku - vytvoří jednoduchou slovní úlohu podle vzoru - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky -zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel - modeluje a určí část zlomku - používá zápis ve formě zlomku - vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech - využívá názorné obrázky k určování zlomku - vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, pětiny, desetiny - porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	Písemné početní operace v oboru přirozených čísel Písemné sčítání a odčítání v oboru do 1 000 000 Písemné sčítání a odčítání v oboru do 1 000 000 se správným sepsáním čísel pod sebe Pamětné násobení a dělení i se zbytkem v oboru do 1 000 000 Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly Komutativnost a asociativnost sčítání a násobení Cvičení odhadů s kontrolou výsledků Slovní úlohy Tvoření jednoduchých slovních úloh Zaokrouhlování čísel Zaokrouhlování do 1 000 000 Zlomky Názornost a praktické použití v praxi Počítání se zlomky	**Český jazyk** - popis postupu při početních operacích, formulování a psaní odpovědí k vyřešeným úlohám, čtení, popisování a vyhodnocování tabulek **Vlastivěda** - zaokrouhlování počtu obyvatel, plochy, území státu, řazení letopočtu na časovou přímku **Přírodověda** - měření teploty, porovnávání vzdálenosti, velikosti vesmírných těles, užití diagramů při pokusech **Pracovní činnosti** - skládanky, vystřihovánky **Tělesná výchova** - měření sportovních výkonů **Výtvarná výchova** - užití geometrických tvarů v kresbě **Informatika** - diagramy, grafy, tabulky, symboly a jejich významy, práce s daty, použití kalkulačky, měření **OSV** - Kreativita Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

- porovná zlomky se stejným jmenovatelem - poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny - zapisuje početní operace se zlomky - přečte zápis desetinného čísla - vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty - vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem - přečte a zapíše desetinná čísla v řádu desetin na číselné ose a jejích úsecích - znázorní desetinná čísla na číselné ose a porovná v řádu desetin - porozumí významu znaku pro záporná čísla - vyznačí dané záporné číslo na číselné ose - nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě **ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY** - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - doplní údaje do připravené tabulky nebo diagramu - vyhledá a třídí údaje z různých typů diagramů (sloupcový a kruhový diagram bez použití procent) **GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU** - narýsuje a znázorní základní rovinné útvary - čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice - užívá jednoduché konstrukce - určí rovinné útvary pomocí počtu vrcholů a stran - užívá základní pojmy a značky užívané v geometrii - rozliší čáry – křivou, lomenou, přímou - narýsuje kružnici s daným poloměrem, průměrem - dodržuje zásady rýsování - narýsuje obecný trojúhelník se třemi zadanými délkami stran - seznamuje se s druhy trojúhelníků - narýsuje pravoúhlý trojúhelník - sčítá a odčítá graficky úsečky - určí délku lomené čáry graficky i měřením - převádí jednotky délky - označí bod, narýsuje úsečku, přímku, průsečík, rovnoběžky a kolmice	Desetinná čísla Záporná čísla Tabulky a diagramy Porovnávání získaných dat Různé typy diagramů, jednoduché grafy a tabulky Vyhledávání a doplňování údajů Jízdní řády, převody času Základní rovinné útvary - obdélník, čtverec, trojúhelník, kružnice Konstrukce kolmicemi a rovnoběžkami Určení rovinných útvarů podle vrcholů a stran Trojúhelník pravoúhlý, rovnostranný a rovnoramenný Grafický součet a rozdíl úsečky Převody jednotek délky Obvod a obsah rovinných útvarů	

- určí s pomocí čtvercové sítě nebo měřením obvod rovinného útvaru – trojúhelníku, čtyřúhelníku nebo mnohoúhelníku - určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu - určuje obvody a obsahy obrazců - vypočítá povrch kvádru a krychle pomocí čtvercové sítě - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary - určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru **NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY** - vyhledá v textu jednoduché úlohy a potřebné údaje a vztahy - volí vhodné postupy pro řešení jednoduché úlohy - vyhodnotí výsledek úlohy	Jednotky obsahu Povrch krychle a kvádru Osová souměrnost Souřadnice bodů ve čtvercové síti, osy x a y Osová souměrnost v reálném životě Praktické slovní úlohy a problémy Netradiční praktické úlohy a problémy Volby vhodných postupů pro řešení jednoduché úlohy Vyhodnocení výsledků úlohy	

MATEMATIKA – 2. stupeň

Předmět Matematika se vyučuje jako samostatný předmět. V 6. až 9. ročníku jsou vyučovány 4 hodiny týdně. Předmět je povinný, vytvořen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace (vzdělávací oblast Matematika a její aplikace).

Matematika poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě, rozvíjí intelektové schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku. Současně přispívá k utváření určitých rysů osobnosti, jako je vytrvalost, pracovitost, kritičnost. Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si osvojují pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití. Žáci se též učí využívat prostředky výpočetní techniky.

Výuka matematiky je spojena i s rozvíjením finanční gramotnosti žáků ve shodě se Standardy finanční gramotnosti. Do učiva jsou zařazeny tyto obsahy: Peníze: způsoby placení; Hospodaření domácnosti: rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; Finanční produkty: úspory.

Začlenění průřezových témat: OSV, VDO, MED

Výchovně vzdělávací strategie
Výchovně vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování, aby dokázali získané výsledky porovnávat a posuzovat
- podporujeme u žáků schopnost vybírat, vyhledávat a třídit informace a operovat s nimi
- učíme žáky vyvozovat závěry a samostatně obhajovat vlastní stanoviska
- cíleně vedeme žáky k obecnému pochopení termínů, znaků a symbolů
- umožňujeme širší pohled nadaným jedincům a individuálním přístupem psychicky podporujeme méně nadané jedince formou skupinové spolupráce

Kompetence k řešení problémů
- učíme je rozpoznávat problém a pochopit ho, přemýšlet o jeho příčinách a nalézat způsoby řešení
- vedeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů, nacházet jejich shodné, podobné či odlišné znaky
- učíme je využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů
- podporujeme je v tom, aby se nenechali odradit případným nezdarem a vytrvale hledali vhodné řešení problémů
- v případě možnosti je vedeme k praktickému ověření správnosti řešení problémů a k tomu, aby uměli přijmout důsledky svých rozhodnutí

Kompetence sociální a personální
- prohlubujeme kooperativní dovednosti - práci ve dvojicích i ve skupinách, ve kterých žáci spolupracují a vzájemně si pomáhají
- podporujeme respektování cizích názorů, respektování pravidel týmů a dává prostor pro diskusi
- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů

Kompetence občanské
- rozvíjíme pozitivní postoj k matematice
- respektujeme věkové, intelektové a sociální odlišnosti žáka
- zapojujeme žáky do matematických soutěží, olympiád, testů

Kompetence komunikativní
- vychováme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- učíme žáky vyjadřovat a obhajovat vhodnou formou své názory a postoje

Kompetence pracovní
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- učíme dodržovat vymezená pravidla
- dbáme na zásady bezpečnosti práce
- sledujeme plnění povinností, zadaných úkolů
- vedeme žáky k aplikaci získaných znalostí a zkušeností z jednotlivých vzdělávacích oblastí do jiných

Kompetence digitální
- vytváříme situace, kdy jim využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledů

Výstupy žáka ZŠ Chornice 6. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
ČÍSLO A PROMĚNNÁ - přečte, zapisuje a znázorní přirozené číslo na číselné ose - porovnává podle velikosti - zaokrouhluje - provádí operace: sčítání, odčítání, násobení, dělení zpaměti a písemně - provádí odhady a kontrolu výpočtů - čte, zapisuje a porovnává desetinná čísla - zobrazuje desetinné číslo na číselné ose - zpaměti a písemně provádí početní operace s desetinnými čísly (sčítání, odčítání, násobení a dělení desetinného čísla 10, 100, 1000), využívá komutativnost a asociativnost sčítání a násobení - zaokrouhluje a provádí odhady výsledků - převádí jednotky délky a hmotnosti - nachází vztah mezi desetinným číslem a desetinným zlomkem, převádí - čte, zapíše, porovná zlomky a zobrazí je na číselné ose - vyjádří část celku graficky i zlomkem - sečte zlomky se stejným jmenovatelem - vysvětlí pojem číselný výraz, určí hodnotu číselného výrazu v daném oboru - vytváří a řeší úlohy. Modeluje reálné situace, ve kterých uplatňuje osvojené početní operace s desetinnými čísly a zlomky - posoudí reálnost výsledku řešené slovní úlohy a ověří ho zkouškou - rozumí pojmu násobek a dělitel, prvočíslo, sudé a liché číslo, číslo složené - používá znaky dělitelnosti přirozených čísel - vysvětlí pojem prvočíslo a číslo složené - rozloží číslo na součin prvočísel - nachází společný násobek daných čísel včetně nejmenšího společného násobku - určuje společného dělitele včetně největšího společného	Přirozená čísla - pojem přirozené číslo - zápis na číselné ose - početní operace (sčítání, odčítání, násobení, dělení) Desetinná čísla a zlomky - znázornění na číselné ose - sčítání, odčítání, násobení a dělení desetinných čísel - zaokrouhlování - převody jednotek - převod desetinných zlomků na desetinná čísla a naopak - zlomky: polovina, čtvrtina, třetina, pětina, zlomky se jmenovatelem 10 a 100 (desetinné zlomky) - číselný výraz - slovní úlohy Dělitelnost přirozených čísel - násobek, dělitel, znaky dělitelnosti, prvočíslo, sudé a liché číslo, číslo složené - společný násobek, společný dělitel, nejmenší společný násobek (n), největší společný dělitel (D) - soudělná a nesoudělná čísla - znaky dělitelnosti dvěma, třemi, pěti a deseti - znaky dělitelnosti čtyřmi, šesti, osmi, devíti, stem	**Fyzika** - měření délek, optika, objem těles, měření fyzikálních veličin **Přírodopis** - stavba květu **Zeměpis** - určování zeměpisné polohy (stupně) **Výtvarná výchova** - výtvarné pojetí osové souměrnosti, sestrojení modelu krychle a kvádru **Informatika** - kritická práce s daty, geometrické útvary v rovině, symboly a jejich významy, využití kalkulačky **OSV** - Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

dělitele - řeší úlohy s využitím dělitelnosti v N určí podle znaků dělitelnosti, čím lze dělit dané přirozené číslo - modeluje a řeší úlohy s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel **ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY** - vyznačí bod v pravoúhlé soustavě souřadnic na základě zadaných souřadnic, zapíše souřadnice daného bodu - vypočítá aritmetický průměr z daných hodnot a aplikuje jej v úlohách z praxe **GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU** - rozlišuje a používá pojmy přímka, polopřímka, úsečka - rozeznává základní rovinné útvary - aplikuje polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh - využívá při řešení úloh vzájemnou polohu dvou přímek v rovině, totožné, kolmé a rovnoběžné přímky, vzdálenost bodu od přímky - rozumí pojmu úhel, rozlišuje druhy (ostrý, tupý, pravý, přímý), modeluje úhel pomocí polorovin - narýsuje, odhadne a změří velikost úhlu i bez úhloměru - používá pro označení úhlů písmena řecké abecedy - sčítá, odčítá, násobí a dělí úhly graficky i početně - početní operace provádí s velikostmi úhlů ve stupních a minutách (sčítání a odčítání) - sestrojí osu daného úhlu - rozpozná a určí druhy úhlů - umí graficky přenášet úhel - rozpozná dvojice vedlejších a vrcholových úhlů, charakterizuje jejich vlastnosti - chápe pojem pravidelný mnohoúhelník - sestrojí pravidelný šestiúhelník a osmiúhelník - vypočítá obvod a obsah mnohoúhelníku - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové	Pravoúhlá soustava souřadnic Aritmetický průměr Geometrické útvary v rovině - rovinné útvary: bod, úsečka, přímka, polopřímka, kružnice, kruh, trojúhelník, čtyřúhelník, polorovina - osa úsečky - vzájemná poloha dvou přímek - vzdálenost bodu od přímky Úhel - pojem, konstrukce, přenášení - jednotky velikosti úhlu, měření úhlu - početní operace s velikostmi úhlů - osa úhlu - dělení úhlů (ostrý, tupý, pravý, přímý, plný, konvexní a nekonvexní) - vrcholové a vedlejší úhly Mnohoúhelník – pojem, konstrukce, obvod, obsah Osová souměrnost - pojem osová souměrnost	

souměrnosti, rozezná samodružné body - charakterizuje a rozpozná osově souměrné útvary a shodné útvary - rozpozná shodné geometrické útvary, používá příslušnou matematickou symboliku - převádí jednotky délky, hmotnosti, času - odhaduje a počítá obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku - zná jednotky obsahu, umí je převádět, vyznačuje ve čtvercové síti obrazce daného obsahu - odhaduje a počítá obsah čtverce, obdélníku a trojúhelníku - využívá tyto znalosti k výpočtu obsahu složitějších obrazců - charakterizuje a vymodeluje tělesa (kvádr, krychle) - analyzuje a využívá metrické a polohové vlastností kvádru a krychle při řešení úloh - načrtne a sestrojí síť krychle a kvádru - načrtne a sestrojí krychli a kvádr ve volném rovnoběžném promítání - převádí jednotky objemu - odhaduje a vypočítá povrch a objem krychle a kvádru - rozpozná a načrtne různé druhy trojúhelníků (rozdělí podle délky stan a velikosti vnitřních úhlů), určí jejich vlastnosti - charakterizuje a používá vlastností úhlů v trojúhelníku, vlastnosti výšky, těžnice a těžiště trojúhelníku - při řešení úloh používá rozbor (náčrt) a využívá trojúhelníkových nerovností - užívá správně základní pojmy (strana, výška, vnitřní a vnější úhly, těžnice, střední příčka) - sestrojí těžnice, střední příčky, výšky trojúhelníku - sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku **NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY** - užívá logickou úvahu - nalézá různá řešení	- osově souměrné útvary - shodné útvary Čtverec a obdélník - převody jednotek - obvody čtverce, obdélníku, trojúhelníku - základní pravidla rýsování - obsah čtverce, obdélníku a trojúhelníku - obsah složitějších obrazců Krychle a kvádr - krychle, kvádr - síť krychle a kvádru - vrchol, hrana, stěna, úhlopříčka - povrch krychle a kvádru - jednotky objemu - objem krychle a kvádru Trojúhelník - pojem trojúhelník - druhy trojúhelníků - vnitřní a vnější úhly trojúhelníku - trojúhelníková nerovnost - těžnice, těžiště, střední příčka, výšky - kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku Nestandartní úlohy	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 7. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
ČÍSLO A PROMĚNNÁ - zapíše převrácený zlomek, rozšíří a zkrátí zlomek, zapíše zlomek v základním tvaru, převede smíšené číslo na zlomek a naopak, upraví složený zlomek - provádí početní operace se zlomky (sčítání, odčítání, násobení, dělení) - využívá nejmenší společný násobek při určování společného jmenovatele zlomků - chápe pojem celé číslo - rozlišuje kladná a záporná celá čísla, porozumí významu znaku mínus - zobrazuje celá čísla na číselné ose - chápe pojem opačné číslo - určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její praktický a geometrický význam - provádí početní operace s celými čísly (sčítání, odčítání, násobení, dělení) - vyjádří racionální čísla více způsoby a vzájemně je převádí (zlomky, desetinná čísla) - provádí početní operace (sčítání, odčítání, násobení a dělení) v oboru racionálních čísel - zapíše periodické číslo a porovná ho s jinými čísly - určí hodnotu číselného výrazu v daném oboru - účelně využívá kalkulátor při provádění početních operací v oboru racionálních čísel - používá pravidla pro zaokrouhlování racionálních čísel - provádí odhady výsledků početních operací v oboru racionálních čísel - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel - určí vztah mezi danými veličinami pomocí poměru, daný poměr zjednoduší krácením - upravuje poměr rozšiřováním a krácením	Zlomky - pojem zlomek - operace se zlomky - společný jmenovatel zlomků - převrácený zlomek - smíšené číslo - složený zlomek Celá čísla - čtení a zápis celého čísla - zobrazení na číselné ose - číslo opačné - absolutní hodnota - početní operace Racionální čísla - zaokrouhlování racionálních čísel Poměr - pojem - rozdělení dané hodnoty v daném poměru	**Fyzika** - řešení fyzikálních úloh, měření fyzikálních veličin - teplota, jednotky, objem těles **Zeměpis** - měřítko plánu a mapy **Chemie** - výpočty s pomocí trojčlenky **Člověk a svět práce** - práce s penězi **Výtvarná výchova** - výtvarné pojetí středové souměrnosti, sestrojení modelu hranolu **Informatika** - kritická práce s daty, tabulky, grafy, diagramy, proměnná, symboly a jejich významy, využití kalkulačky **OSV** - Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **VDO** - Občan, občanská společnost a stát

- rozdělí celek na části v daném poměru	- zmenšení nebo zvětšení dané hodnoty v daném poměru	
- vysvětlí, co znamená postupný a převrácený poměr, zapíše jej a upraví - řeší modelováním situace vyjádřené poměrem	- modelování	
- pracuje s měřítky map a plánů, počítá a odvodí měřítko mapy a plánu ze zadaných údajů	Měřítko mapy a plánu	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
- řeší aplikační úlohy s využitím poměru a trojčlenky - rozumí pojmu úměra a vypočítá neznámý člen úměry - určí, zda daná závislost je přímá nebo nepřímá úměrnost a zdůvodní - používá trojčlenku při řešení slovních úloh - doplňuje a vytváří tabulky, orientuje se v nich - vyjádří funkční vztah tabulkou, zakreslí bod o daných souřadnicích, sestaví graf funkce - využívá graf přímé a nepřímé úměrnosti při zpracování dat - orientuje se v sloupkových a kruhových diagramech, ze vstupních dat vytvoří vhodný diagram	Přímá a nepřímá úměrnost - úměra - přímá a nepřímá úměrnost - trojčlenka - tabulky, grafy diagramy - hospodaření domácnosti: rozpočet domácnosti	
- chápe pojem procento, základ, počet procent, procentová část, promile - určí, kolik procent je daná část celku - určí, jakou část celku tvoří daný počet procent - určí celek, zná-li počet procent a procentovou část - zaokrouhluje a provádí odhady při řešení úloh - určí z textu úlohy, která z hodnot (počet procent, procentová část a základ) jsou zadány a které má vypočítat, provede výpočet - rozhodne, zda zvolit pro řešení úlohy známý algoritmus, nebo zda řešit úlohu úsudkem, provede odhad výsledku a ověří správnost svého řešení - vytváří a řeší úlohy, modeluje a matematizuje reálné situace, ve kterých uplatňuje osvojené operace s celými a racionálními čísly - posoudí reálnost výsledku řešené slovní úlohy a ověří ho zkouškou	Procenta - základ, procentová část, počet procent - promile - aplikační úlohy	
- porovná kvantitativní vztahy mezi soubory dat v tabulkách, grafech a diagramech	Finanční matematika - slovní úlohy	

- řeší jednoduché úlohy z oblasti finanční matematiky (úrok) - řeší slovní úlohy na procenta, jednoduché slovní úlohy na výpočet úroků **GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU** - rozpozná shodné útvary - vysvětlí pojem shodnost trojúhelníků, matematicky jej vyjádří - užívá věty o shodnosti trojúhelníků (sss, sus, usu) v početních i konstrukčních úlohách - sestrojí trojúhelník ze zadaných prvků sss, sus, usu (provede rozbor úlohy a náčrt, zápis postupu konstrukce) - třídí a charakterizuje čtyřúhelníky - charakterizuje pojem rovnoběžník a lichoběžník - nakreslí a pojmenuje různé typy rovnoběžníku a lichoběžníků - využívá vlastností čtyřúhelníků při řešení úloh - sestrojí lichoběžník a rovnoběžník s využitím rovnoběžnosti a kolmosti přímek (provede rozbor úlohy, náčrt a zápis postupu konstrukce) - vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku a lichoběžníku - odhaduje a vypočítá obsah trojúhelníku - přiřadí k sobě vzor a obraz, určí střed souměrnosti, rozezná samodružný bod a samodružný útvar - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti - určí středově souměrné útvary, shodné útvary - rozlišuje pojmy rovina a prostor, správně používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, stěnová a tělesová úhlopříčka - definuje a pojmenuje kolmý hranol, pravidelný hranol - načrtne a narýsuje hranol ve volném rovnoběžném promítání - načrtne a narýsuje síť hranolu a těleso vymodeluje - odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu - řeší aplikační slovní úlohy s využitím znalostí o obsahu a obvodu čtyřúhelníků, s využitím znalostí o hranolech, o středově souměrných rovinných útvarech, při řešení úloh provede rozbor úlohy a náčrt, vyhodnotí reálnost výsledku	- tabulky, grafy diagramy - třídění dat - nakládání s penězi Trojúhelník - věty o shodnosti trojúhelníků - trojúhelníková nerovnost - konstrukce trojúhelníku - výšky, těžnice a těžiště trojúhelníku Čtyřúhelníky (rovnoběžníky, lichoběžníky) - pojem - vlastnosti - rozdělení - konstrukce - obvod a obsah - obsah trojúhelníku Středová souměrnost - sestrojení obrazců ve středové souměrnosti Kolmý hranol - pojem kolmý hranol, pravidelný hranol - volné rovnoběžné promítání - síť kolmého hranolu - povrch a objem hranolu - postup při řešení aplikační slovní úlohy s využitím znalostí geometrie v rovině a prostoru	

účelně využívá kalkulátor		
Výstupy žáka ZŠ Chornice 8. ročník	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy a průřezová témata**
ČÍSLO A PROMĚNNÁ - chápe a umí vysvětlit pojem výraz s proměnnou, jednočlen, mnohočlen, rovnost dvou výrazů - matematizuje jednoduché reálné situace s pomocí výrazů s proměnnými - převede slovní text na výraz s proměnnou - dosadí a vypočítá hodnotu číselného výrazu pro danou proměnnou - provádí početní operace (sčítání, odčítání, násobení, dělení) s mnohočleny - provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vytýkání - umocní dvojčleny a rozloží dvojčleny na součin pomocí vzorců $(a + b)^2$, $(a – b)^2$, $a^2 – b^2$ - rozlišuje pojmy umocňování a odmocňování - odhaduje a počítá druhou mocninu čísla výpočtem nebo pomocí kalkulačky, určí pomocí tabulek - odhaduje a počítá druhou odmocninu nezáporného čísla zpaměti, pomocí kalkulačky, pomocí tabulek - seřazuje druhé mocniny a odmocniny podle velikosti - chápe pojem reálné číslo - určuje zpaměti druhou mocninu čísel 1 – 20 a odmocninu těchto mocnin - ovládá pravidla pro umocňování a odmocňování zlomku a součinu dvou čísel - určuje hodnotu číselného výrazu s druhou mocninou a odmocninou - využívá geometrický význam druhé mocniny v praxi; - účelně využívá kalkulátor - chápe pojem mocnina s přirozeným mocnitelem kladného i záporného čísla - napíše číslo ve tvaru $a . 10^n$ pro $1< a < 10$, n je přirozené číslo - používá pravidla pro součin mocnin se stejným základem, pro podíl mocnin se stejným základem, pro mocninu mocnin, pro mocninu součinu, pro mocninu podílu	Výrazy - číselné výrazy - úprava výrazů - proměnná - výrazy s proměnnou - hodnota výrazu - pojem jednočlen, mnohočlen - vzorce usnadňující úpravy (vzorce pro druhé mocniny dvojčlenů) Druhá mocnina a odmocnina - pojem druhá mocnina a druhá odmocnina - čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin - určení druhých mocnin a odmocnin - pojem reálného čísla Mocniny s přirozeným mocnitelem - čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem - zápis čísla v desítkové soustavě - pravidla pro počítání s mocninami	**Fyzika** - využití matematického aparátu k řešení fyzikálních úloh, objem těles **Výtvarná výchova** - sestrojení modelu válce **Informatika** - kritická práce s daty, symboly a jejich významy, využití kalkulačky **OSV** - Rozvoj schopností poznávání **MED** - Práce v realizačním týmu

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU		
- rozlišuje pojmy přeponu a odvěsnu v pravoúhlém trojúhelníku - počítá délky stran v pravoúhlém trojúhelníku pomocí Pythagorovy věty - aplikuje poznatky v praktických slovních úlohách; - vypočítá délku hrany, tělesovou a stěnovou úhlopříčku krychle a kvádru - účelně využívá kalkulátor	Pythagorova věta - pravoúhlý trojúhelník - Pythagorova věta v rovině - Pythagorova věta v prostoru	
- definuje a sestrojí kružnici a kruh - účelně používá tvar zápisu Ludolfova čísla - vysvětlí pojmy: délka kružnice, obvod kruhu, obsah kruhu, vztah mezi poloměr a průměr kružnice a kruhu - vypočítá obvod a obsah kruhu - určí vzájemnou polohu kružnice a přímky (tečna, sečna, vnější přímka), vzájemnou polohu dvou kružnic (body dotyku) a narýsuje je - sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodu kružnice	Kruh, kružnice - délka kružnice - Ludolfovo číslo - obvod a obsah kruhu - vzájemná poloha kružnice a přímky - vzájemná poloha dvou kružnic	
- popíše vlastními slovy válec - odhaduje a počítá povrch a objem válce - načrtne a sestrojí síť válce, válec vymodeluje - načrtne obraz rotačního válce v rovině	Válec - pojem - povrch a objem válce - síť válce - volné rovnoběžné promítání	
- chápe pojem množina všech bodů dané vlastnosti, charakterizuje osu úhlu, osu úsečky a sestrojí je - řeší jednoduché konstrukční úlohy rovinných útvarů dle zadaných prvků, provádí rozbor úlohy, náčrt, diskusi o počtu řešení, zapisuje postup konstrukce s využitím matematické symboliky (případně ji kombinuje se slovním vyjádřením) - aplikuje znalosti z nižších ročníků - v konstrukčních úlohách používá pojmů (výška, těžnice, Thaletova věta, pravoúhlý trojúhelník, …) - sestrojí tečnu ke kružnici z daného bodu vně kružnice pomocí Thaletovy kružnice - využívá při analýze praktických úloh náčrtky, schémata, modely	Konstrukční úlohy - množiny bodů dané vlastnosti - konstrukční úlohy rovinných útvarů: trojúhelník, čtyřúhelník (rovnoběžník, lichoběžník), kružnice - Thaletova kružnice a věta	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
- užívá a zapisuje vztah rovnosti - používá ekvivalentní úpravy při řešení lineárních rovnic - ověřuje správnost řešení lineárních rovnic pomocí zkoušky - rozhodne, jestli má rovnice jedno řešení, nekonečně mnoho řešení, nebo nemá řešení - matematizuje reálné situace využitím vlastnosti rovnic, při řešení úloh označí neznámou a sestaví rovnici - posoudí reálnost výsledku řešené slovní úlohy a ověří ho zkouškou - vyjádří neznámou ze vzorce	Lineární rovnice - rovnost - lineární rovnice - řešení lineárních rovnic - výpočet neznámé ze vzorce	
- vysvětlí základní statistické pojmy (statistický soubor, statistická jednotka, statistický znak, statistické šetření) a používá je - učí četnost, aritmetický průměr, modus, medián - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - provede jednoduché statistické šetření, zapíše jeho výsledky a zvolí vhodný diagram k jejich znázornění	Základy statistiky - typy diagramů	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
- užívá logickou úvahu - řeší úlohy na prostorovou představivost	Číselné a obrázkové analogie Logické a netradiční geometrické úlohy	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 9. ročník	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy a průřezová témata**
ČÍSLO A PROMĚNNÁ - určí hodnotu výrazu - určí, pro kterou hodnotu proměnné daný výraz nemá smysl - využívá znalostí z předchozích ročníků - krátí a rozšiřuje lomené výrazy - sčítá, odčítá, násobí a dělí lomené výrazy - upraví složený lomený výraz - řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli - formuluje a řeší úlohy z praxe pomocí rovnice s neznámou ve jmenovateli - řeší soustavu dvou rovnic se dvěma neznámými metodou dosazovací a sčítací - formuluje a řeší úlohy z praxe pomocí lineárních rovnic a jejich soustav, provede rozbor úlohy, pro řešení zvolí známý algoritmus nebo řeší úlohu úsudkem, provede zkoušku správnosti řešení - sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - zapisuje výsledky jednoduchých statistických šetření do tabulek - orientuje se v jednoduchých grafech a tabulkách statistických úloh - vypočítá četnost daného znaku - uplatňuje logickou úvahu při řešení číselných řada, logických řad **ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY** - rozumí pojmu funkce – rozhodne, zda je daná závislost mezi dvěma veličinami funkcí, uvede příklady z běžného života - určí definiční obor funkce, obor hodnot, funkční hodnotu	Lomené výrazy - pojem lomený výraz - hodnota výrazu - kdy má výraz smysl - krácení a rozšiřování lomených výrazů - sčítání, odčítání, násobení lomených výrazů Rovnice s neznámou ve jmenovateli Soustavy rovnic - soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých - slovní úlohy Shromažďování, třídění a vyhodnocování statistických údajů - základní statistické pojmy - základní charakteristiky statistického souboru Číselné a logické řady Funkce - lineární funkce - nelineární funkce - definiční obor - obor hodnot	**Fyzika** - využití matematického aparátu k řešení fyzikálních úloh, objem těles **Výtvarná výchova** - sestrojení modelu jehlanu a kužele **Informatika** - kritická práce s daty, symboly a jejich významy, využití kalkulačky **OSV** - Rozvoj schopností poznávání

- vyjádří lineární funkci, konstantní funkci, přímou a nepřímou úměrnost, kvadratickou funkci tabulkou, předpisem, grafem - sestaví tabulku a narýsuje graf dané funkce - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů - čte z grafu funkce - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem - zaznamenává body v PSS a naopak přiřazuje souřadnice bodům v PSS **GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU** - označí shodné a podobné útvary - určí poměr podobnosti z rozměru útvaru a naopak (na základě poměru podobnosti určí rozměry útvaru) - používá věty o podobnosti trojúhelníků (věta sss, sus, uu) při řešení konstrukčních a početních úloh - využívá podobnost při řešení slovních úloh, využívá měřítko mapy (plánu) k určení skutečných rozměrů a naopak - umí načrtnout a sestrojit grafy funkcí sinus, kosinus a tangens - zapíše pomocí zlomku poměr délky přepony a délky odvěsny přilehlé a protilehlé - užívá goniometrických funkcí při výpočtech v pravoúhlém trojúhelníku - užívá goniometrické funkce při řešení slovních úloh z praxe - charakterizuje jednotlivá tělesa - načrtne a sestojí tělesa ve volném rovnoběžném promítání; - pracuje s půdorysem a nárysem jehlanu a kužele - načrtne a sestrojí síť základních těles, vymodeluje tato tělesa - uvádí příklady těles ze svého okolí - odhaduje a počítá povrch a objem těles - využívá při řešení geometrických úloh prostorovou představivost	- graf funkce - tabulka funkčních hodnot - pravoúhlá soustava souřadnic <

- využívá při řešení úloh metrické a polohové vlastnosti těles - využívá Pythagorovu větu a goniometrické funkce při řešení metrických úloh v rovině a prostoru		
- řeší aplikační slovní úlohy s využitím osvojených znalostí o tělesech, při řešení úloh provede rozbor úlohy a náčrt, vyhodnotí reálnost výsledku	Slovní úlohy - slovní úlohy - úsudek	
- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí lineárních rovnic a soustavy dvou lineárních rovnic úvahou - vysvětlí zvolený postup řešení - navrhuje různá řešení zadané úlohy - řeší úlohy úsudkem a vysvětlí způsob řešení		
- objasní a používá základní pojmy finanční matematiky (jistina, úroková míra, úrok, úrokovací doba, daň, inflace – její vliv na hodnotu peněz) - na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení - na příkladech ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, ojasní vliv nabídky a poptávky - vypočítá úrok z vkladu za jeden rok a daň z úroku; - získá základní informace o půjčkách a úvěrech - řeší úlohy z praxe na jednoduché a složené úrokování; - vyzná se v produktech bank a peněžních ústavů (bankovní karty, mince, bankovky, měna) - sestaví rozpočet domácnosti, polemizuje a modeluje typy rozpočtu s jejich odlišnostmi - řeší aplikační úlohy na procenta - účelně využívá kalkulátor	Finanční matematika - základní pojmy finanční matematiky - nakládání s penězi - tvorba ceny - peníze – inflace - finanční produkty – úročení - hospodaření domácnosti - rozpočet domácnosti, typy rozpočtu, jejich odlišnosti	

5. 5 PRVOUKA

Vyučovací předmět Prvouka je zařazen samostatně v 1. - 2. ročníku v hodinové dotaci 2 h týdně, ve 3. ročníku 3 hodiny týdně. Vyučovací předmět je povinný, vytvořen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět (vzdělávací oblast Člověk a jeho svět). Svým komplexním pojetím vymezuje vzdělávací obsah, který se týká člověka, rodiny, společnosti, historie, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a bezpečí. Rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Vzdělávací obsah předmětu Prvouka je členěn do pěti tematických okruhů:
„Místo, kde žijeme“
„Lidé kolem nás“
„Lidé a čas“
„Rozmanitost přírody“
„Člověk a jeho zdraví“

V tematickém okruhu „Místo, kde žijeme“ se žáci učí na základě poznávání svého okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci a ve společnosti. Praktickými činnostmi a úkoly získávají žáci kladný vztah k místu jejich bydliště a naší zemi. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově).

V tematickém okruhu „Lidé kolem nás“ si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi. Žáci si uvědomují význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo svět (globální problémy).

V tematickém okruhu „Lidé a čas“ se žáci učí orientovat v dějích a čase. Hlavním cílem tohoto okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Důraz je kladen na samostatné vyhledávání, získávání a zkoumání informací z dostupných zdrojů.

V tematickém okruhu „Rozmanitost přírody“ žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Na základě praktického poznávání okolní krajiny i získaných informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, o vlivu lidské činnosti na přírodu a přispívat k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu „Člověk a jeho zdraví“ žáci poznávají sebe, a to na základě poznávání člověka jako živé bytosti. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i o poskytování první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví člověka. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace.

Prvouka využívá metod a forem práce založených především na žákovské spolupráci (práce ve dvojicích a menších pracovních skupinách), vzájemného učení na základě prezentací žáků, které vycházejí ze schopnosti orientovat se v informačních zdrojích, z projektů, projektových dnů, exkurzí a cvičení.

Hodnocení žáka sleduje schopnost aplikovat získané dovednosti a vědomosti, schopnost pracovat s informacemi, schopnost formulovat a obhajovat vlastní názory, schopnost spolupracovat. Hodnocení se opírá o výsledky testů, vlastních prezentací a míry zapojení do spolupráce.

Začlenění průřezových témat: OSV, VDO, EMV, MED

Výchovně vzdělávací strategie
Výchovně vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- nabízíme žákům řadu aktivačních metod, které jim přiblíží problematiku týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat
- vedeme žáky k rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností
- vedeme žáky k pozorování a experimentům
- učíme žáky porovnávání získaných výsledků, posuzování a vyvozování závěrů
- směřujeme žáky k využití poznatků z těchto oblastí do budoucna
- vedeme žáky k poznání smyslu témat a rozvíjí pozitivní přístup do budoucnosti
- motivujeme žáky k neustálému zdokonalování nabytých zkušeností
- učíme žáky kritickému zhodnocení výsledků

Kompetence k řešení problému
- učíme žáky provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu a vyhodnocování správnosti postupu
- motivujeme žáky k samostatnému řešení v zadaných tématech
- nabádáme žáky k využívání vlastního úsudku a zkušeností
- nabízíme žákům přístupy k informacím, které vedou k řešení problému
- vedeme žáky k využití získaných dovedností v praktickém životě
- ukazujeme žákům variabilnost řešení různých situací
- vedeme žáky k samostatnému řešení problému
- vedeme žáky k rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrole při postupech, k vytrvalosti, systematičnosti, přesnosti, k vytváření schopnosti stanovovat hypotézy a jejich ověřování nebo vyvrácení

Kompetence komunikativní
- nabízíme žákům dostatek možností k porozumění úloh daného tématu
- motivujeme žáky k vyjadřování vlastní myšlenky v logickém sledu
- vedeme žáky k souvislému projevu k vzniklému problému
- učíme žáky naslouchání druhých, porozumění a vhodné argumentaci
- umožňujeme žákům ověřovat si řešení úloh v praktickém životě

Kompetence sociální a personální
- navozujeme dostatek situací, které vedou k sebedůvěře
- motivujeme žáky k diskusím v malé skupině nebo ve třídě
- vytváříme dostatek situací, které vedou k pochopení potřeby spolupracovat s druhými na zadaném problému

Kompetence občanské
- vedeme žáky k hodnocení a rozboru práce druhých
- nabízíme úlohy vedoucí k rozvoji spolupráce
- nabízíme úlohy vedoucí k pochopení práv a povinností v pracovní skupině
- předkládáme dostatek situací, které vedou k pochopení respektu druhých lidí

Kompetence pracovní
- nabízíme dostatek situací k propojení nabytých zkušeností
- vedeme žáky k zodpovědnosti a ochraně zdraví při práci s různými nástroji
- vedeme žáky k zodpovědnosti a systematičnosti při práci

Kompetence digitální
- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a z jakých důvodů
- učíme žáky respektovat autorská práva při využívání obrázků, videí a informací
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvilek
- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Výstupy žáka ZŠ Chornice 1. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME - orientuje se v okolí bydliště, ve škole a jejím blízkém okolí - chová se ukázněně ve škole i mimo školu - zná cestu do školy a zpět - vypravuje o svém domově, bydlišti a okolí - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školu - určí vhodná místa pro hru a trávení volného času - zná možná nebezpečí na cestě do školy a zpět - rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci - začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR **LIDÉ KOLEM NÁS** - zná příbuzenské vztahy v rodině - rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - řídí se pravidly slušného chování - zná zaměstnání svých rodičů - dovede rozlišit i jiná povolání - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - dovede vykonávat drobné domácí práce **LIDÉ A ČAS** -vyjmenuje části dne - orientuje se v čase – rok, měsíc, týden, den, hodina - zná 4 roční období a charakterizuje je - vyjmenuje měsíce a dny v týdnu - časově zařadí Vánoce, Velikonoce a velké prázdniny - zná některé tradice a zvyky - rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Škola Domov Osobní bezpečí - vhodná a nevhodná místa pro hru Obec, místní krajina Rodina Soužití lidí Povolání dospělých Orientace v čase a časový řád - určování času, hodiny, dny, měsíce, roční období, části dne, denní režim, kalendář Současnost a minulost v našem životě - čas v životě lidí, státní svátky, lidové zvyky a tradice	**Matematika** - časové údaje **Český jazyk** - články s přírodní tématikou, básně **Výtvarná výchova** - ztvárnění ročních období **Hudební výchova** - písně o zvířatech **Pracovní činnosti** - modelování ovoce, zeleniny, zvířat **Tělesná výchova** - vhodná a nevhodná místa pro hru (bezpečnost), péče o zdraví **OSV** - Rozvoj schopnosti poznávání Sebepoznání a sebepojetí Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika **VDO** - Občanská společnost a škola **MKV** - Lidské vztahy **EMV** - Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí **MED** - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Práce v realizačním týmu

ROZMANITOST PŘÍRODY - zná nejznámější rostliny a živočichy vyskytující se v obci a nejbližším okolí - zná domácí zvířata a názvy jejich mláďat - uvědomuje si změny v přírodě - pozoruje změny v přírodě - popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích **ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ** - zná a uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné preventivní návyky – práce, odpočinek, spánek, aktivní pohyb - dodržuje pitný režim - umí se chovat u lékaře - zná názvy běžných nemocí - zná lidské tělo a jeho části - pojmenuje základní části lidského těla - využívá elementární znalosti o lidském těle - projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času - rozeznává nebezpečí různého charakteru - zná a uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa - bezpečně se pohybuje v silničním provozu při dodržování základních pravidel - ví, kdy použít čísla tísňového volání – 112, 150, 155, 158 - jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci - dodržuje zásady bezpečného chování odmítne komunikaci, která mu je nepříjemné	Rostliny, živočichové v okolí bydliště Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - ochrana životního prostředí Roční období Péče o zdraví Lidské tělo Osobní bezpečí Chování lidí Dopravní výchova Pravidla silničního provozu Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického nebo duševního zdraví - čísla tísňového volání	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 2. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME - žák se orientuje v nejbližším okolí školy a svého bydliště, zná orientační body v okolí školy - rozliší město a vesnici - napíše svoji adresu - určí vhodná místa pro trávení volného času - dodržuje základní pravidla pro chodce - přechází správně vozovku **LIDÉ KOLEM NÁS** - dodržuje základní pravidla slušného chování v rodině i ve společnosti **LIDÉ A ČAS** - určuje a využívá jednotlivé časové údaje při řešení situací v běžném životě, uvědomuje si rozdíl způsobu života lidí v minulosti a současnosti - uplatňuje poznatky o sobě a rodině, o zvycích a činnostech člověka **ROZMANOTOST PŘÍRODY** - poznává běžné druhy rostlin a živočichů, uvědomuje si rozdíly v přírodě během střídání ročních období - rozlišuje stromy jehličnaté, listnaté, ovocné - rozlišuje a třídí druhy ovoce a zeleniny - pojmenuje domácí zvířata a zvířecí rodiny **ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ** - dbá na dodržování základních hygienických návyků - zná základní části lidského těla, pečuje o své zdraví, zná rozdíl mezi nemocí a úrazem - využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času - rozeznává nebezpečí různého charakteru - zná a uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy,	Obec Osobní bezpečí Chování lidí Orientace v čase a časový řád Současnost a minulost v našem životě Vánoce a Velikonoce Roční období Rostliny, živočichové, houby Voda, vzduch Rostliny – dřeviny a byliny Ovoce a zelenina Péče o zdraví, zdravá výživa Člověk, lidské tělo, péče o zdraví, zdravá výživa Osobní bezpečí Dopravní kázeň – dopravní značky	**Český jazyk** - psaní adresy, využití popisu, vypravování **Matematika** - orientace v čase **Výtvarná výchova** - náměty z přírody, dopravní značky, ztvárnění postavy **Pracovní činnosti** - práce s přírodním materiálem **Tělesná výchova** - péče o zdraví **OSV** - Rozvoj schopnosti poznávání Sebepoznání a sebepojetí Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika **VDO** - Občanská společnost a škola **MKV** - Lidské vztahy **EMV** - Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí **MED** - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Práce v realizačním týmu

charakterizuje nebezpečná místa - bezpečně se pohybuje v silničním provozu při dodržování základních pravidel - ví, kdy použít čísla tísňového volání – 112, 150, 155, 158 jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená Integrovaný záchranný systém	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 3. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME - žák zná části svého města v nejbližším okolí, všímá si změn v místě bydliště, dovede pojmenovat význačné budovy a památky ve městě - orientuje se v plánku obce - ví, kde najde pamětihodnosti obce - zná státní symboly	Domov – obec, místní krajina a město, naše vlast Regionální památky - nejvýznamnější historické a kulturní památky, báje a pověsti, pověsti místního regionu	**Český jazyk** - seznámení s encyklopedií **Matematika** - datum, letopočet **Výtvarná výchova** - rozmanitost barev v přírodě **Pracovní činnosti** - rozlišování různých druhů pracovních nástrojů, využití přírodního materiálu
LIDÉ KOLEM NÁS - podílí se na vytváření pravidel chování ve třídě a jejich dodržování, zapojuje se do práce třídní samosprávy, uvědomuje si přirozené odlišnosti spolužáků, zná svá práva i povinnosti - při problému vyhledá pomoc dospělého nebo se obrátí na linku důvěry, nezneužívá ji, v modelových situacích použije správný způsob komunikace	Soužití lidí Chování lidí	**Tělesná výchova** - péče o zdraví **Informatika** - ochrana osobních údajů, autorská práva, využívání digitálních technologií **OSV** - Rozvoj schopnosti poznávání Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena Mezilidské vztahy Komunikace
LIDÉ A ČAS - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi ději a mezi jevy	Orientace v časových údajích	**VDO** - Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát **MKV** - Lidské vztahy
ROZMANOTOST PŘÍRODY - porovnává látky a měří veličiny s užitím základních jednotek - provádí jednoduché pokusy - získává základní znalosti o vodě, vzduchu, nerostech, půdě, rostlinách, houbách a živočiších - popíše části rostlin - popíše projevy života rostlin - zná vybrané kvetoucí a nekvetoucí rostliny - zná význam semen - zná vybrané hospodářské a léčivé rostliny - rozlišuje domácí a hospodářská zvířata - zná vybraná zvířata volně žijící v určitých přírodních společenstvích (pole, louky a lesy)	Látky a jejich vlastnosti - měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek Voda a vzduch - nerosty, horniny a půda, půdy a její význam Rostliny Živočichové	**EMV** - Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

- rozlišuje přírodniny, lidské výtvory, suroviny **ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ** - dbá na dodržování základních hygienických návyků - zná základní části lidského těla - pečuje o své zdraví, zná rozdíl mezi nemocí a úrazem - bezpečně se pohybuje v silničním provozu při dodržování základních pravidel - zná a uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu - ví, kdy použít čísla tísňového volání – 112, 150, 155, 158 - jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe pro jiné, ovládá způsoby - obezřetně se chová v krizových situacích, dovede vyhledat pomoc, reaguje adekvátně na pokyny dospělých v situaci hromadného ohrožení	Přírodniny, lidské výtvory, suroviny Lidské tělo Návykové látky a zdraví Nemoc a úraz Osobní bezpečí v silničním provozu Situace hromadného ohrožení Krizové situace	

5. 6 PŘÍRODOVĚDA

Vyučovací předmět Přírodověda je ve 4. - 5. ročníku v hodinové dotaci 2 h týdně. Vyučovací předmět je povinný, vytvořen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět (vzdělávací oblast Člověk a jeho svět). Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, historie, vlasti, přírody, kultury, techniky a zdraví. Navazuje na žákovské výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět v 1. - 3. ročníku.

Vzdělávací obsah předmětu Přírodověda vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, který je členěn do pěti tematických okruhů. Vzdělávací obsah předmětu Přírodověda vychází z prvních dvou:

„Rozmanitost přírody“
„Člověk a jeho zdraví“

V tematickém okruhu „Rozmanitost přírody“ žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Na základě praktického poznávání okolní krajiny i získaných informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, o vlivu lidské činnosti na přírodu a přispívat k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu „Člověk a jeho zdraví“ žáci poznávají sebe, a to na základě poznávání člověka jako živé bytosti. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i o poskytování první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví člověka. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

V rámci vzdělávacího obsahu předmětu Přírodověda je realizován dopravní kurz a to v 5. ročníku.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace.

Přírodověda využívá metod a forem práce založených především na žákovské spolupráci (práce ve dvojicích a menších pracovních skupinách), vzájemného učení na základě prezentací žáků, které vycházejí ze schopnosti orientovat se v informačních zdrojích, z projektů, projektových dnů, exkurzí a cvičení.

Hodnocení žáka sleduje schopnost aplikovat získané dovednosti a vědomosti, schopnost pracovat s informacemi, schopnost formulovat a obhajovat vlastní názory, schopnost spolupracovat. Hodnocení se opírá o výsledky testů, vlastních prezentací a míry zapojení do spolupráce.

Začlenění průřezových témat: OSV, EMV

Výchovně vzdělávací strategie

Výchovně vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- nabízí žákům řadu aktivačních metod, které jim přiblíží problematiku týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat
- vede žáky k rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností
- vede žáky k pozorování a experimentům
- vede žáky k porovnávání získaných výsledků, posuzuje a vyvozuje závěry
- směřuje žáky k využití poznatků z těchto oblastí do budoucna
- vede žáky k poznání smyslu témat a rozvíjí pozitivní přístup do budoucnosti

- vede žáky k neustálému zdokonalování nabytých zkušeností
- vede žáky ke kritickému zhodnocení výsledků a diskusí v nich

Kompetence komunikativní
- nabízí žákům dostatek možností k porozumění úloh daného tématu
- vede žáky k vyjadřování vlastní myšlenky v logickém sledu
- vede žáky k souvislému projevu k vzniklému problému
- vede žáky k naslouchání druhých, k porozumění a vhodné argumentaci
- vede žáky k možnostem ověřovat si řešení úloh v praktickém životě

Kompetence sociální a personální
- navodí dostatek situací, které vedou k sebedůvěře
- vede žáky k diskusím v malé skupině nebo ve třídě
- vytváří dostatek situací, které vedou k pochopení potřeby spolupracovat s druhými na zadaném problému

Kompetence občanské
- vede žáky k hodnocení a rozboru práce druhých
- nabízí úlohy vedoucí k rozvoji spolupráce
- nabízí úlohy vedoucí k pochopení práv a povinností v pracovní skupině
- nabízí dostatek situací, které vedou k pochopení respektu druhých lidí

Kompetence pracovní
- nabízí dostatek situací k propojení nabytých zkušeností
- vede žáky k zodpovědnosti a ochraně zdraví při práci s různými nástroji
- vede žáky k nutnosti pochopení problému
- vede žáky k zodpovědnosti a systematičnosti při práci
-

Kompetence k řešení problému
- vede žáky k provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu a vyhodnocování správnosti postupu
- vede žáky k samostatnému řešení v zadaných tématech
- vede žáky k využívání vlastního úsudku a zkušeností
- nabízí žákům přístupy k informacím, které vedou k řešení problému
- vede žáky k využití získaných dovedností v praktickém životě
- ukazuje žákům variabilnost řešení různých situací
- vede žáky k samostatnému řešení problému
- vede žáky k rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrole při postupech, k vytrvalosti, systematičnosti, přesnosti, k vytváření schopnosti stanovovat hypotézy a jejich ověřování nebo vyvrácení

Kompetence digitální
- vede žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích
- vede žáky k analyzování a vyhodnocení informací a vyvozování z nich odpovídajících závěrů
- vede žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi

Výstupy žáka ZŠ Chornice 4. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
ROZMANITOST PŘÍRODY - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody - poznává princip rovnováhy přírody - nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách - vysvětlí podstatné vzájemné vztahy mezi organismy - prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech - poznává hospodářsky významné horniny a nerosty - popíše stavbu těla rostlin a živočichů podle osnovy - založí jednoduchý pokus - naplánuje a zdůvodní postup pokusu - vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu - nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí **ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ** - účelně organizuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek svých potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s rozvojem zdraví a jeho preventivní ochranou - poskytne základní péči nemocnému členu rodiny - rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a	Živá a neživá příroda Rovnováha v přírodě Základní přírodní společenstva Vzájemné vztahy mezi organismy Dělení organismů Vztahy mezi organismy Horniny a nerosty Rostliny, houby, živočichové – stavba těla u některých nejznámějších druhů, osnovy pro popis rostlin a živočichů Látky a jejich vlastnosti - vlastnosti, porovnání látek a měření veličin, pokusy Ekologie Péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, pitný režim, přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida), prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních	**Matematika** - měření veličin, porovnávání **Český jazyk** - vypravování o ročních obdobích, popis obrázků, četba příběhů ze života zvířat **Výtvarná výchova** - malba či kresba přírody, modelování zvířat, rostlin, hub **Pracovní činnosti** - postup provedení pokusu **Tělesná výchova** - péče o zdraví, první pomoc **Informatika -** vyhledávání a třídění informací **OSV** - Psychohygiena **EMV** - Ekosystémy Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí

zajistí lékařskou pomoc - uplatňuje účelné způsoby chování v modelových situacích mimořádné události - předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví - přivolá pomoc v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - rozpozná život ohrožující zranění a pomůže blízké osobě - ošetří drobná poranění - zajistí lékařskou pomoc - vyjmenuje zásady první pomoci - vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén) Návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, závislost, odmítání návykových látek Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku Dopravní výchova – bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 5. ročník	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy a průřezová témata**
ROZMANITOST PŘÍRODY - vyjmenuje planety sluneční soustavy - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako o součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období - vysvětlí pojmy gravitační síla a magnetická síla - vyjmenuje a vysvětlí význam základních podmínek pro existenci života na Zemi - zná a vysvětlí význam pojmů počasí, podnebí a podnebný pás - stručně charakterizuje specifické přírodní jevy v podnebných pásech - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě - rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat - chová se ohleduplně k životnímu prostředí - třídí odpad - stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí **ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ** - využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života - dokáže popsat jednotlivé části a hlavní orgánové soustavy lidského těla - řadí orgány do soustav - vyjmenuje a rozlišuje jednotlivé etapy lidského života - orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s rozvojem zdraví a jeho preventivní ochranou - rozpozná život ohrožující zranění - zajistí lékařskou pomoc	Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období, gravitační a magnetická síla Podmínky života na zemi – rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi, podnebí a počasí, podnebné pásy Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí za přírodu, ochrana životního prostředí, rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy Lidské tělo – stavba těla: kostra, svaly, kůže, orgánové soustavy; oběhová, dýchací, trávicí, močová a nervová soustava; smysly, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce Vývoj jedince Péče o zdraví - zdravý životní styl, přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida), první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena	**Český jazyk** - vyprávění o lidském životě **Matematika** - měření veličin, čas **Výtvarná výchova** - model sluneční soustavy, malba, kresba zvířat, koláže **Tělesná výchova** - péče o zdraví, první pomoc **Informatika -** vyhledávání a třídění informací, tvorba a úprava digitálního obsahu **OSV** - Psychohygiena

- ošetří drobná zranění - ovládá základní obvazovou techniku - předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s rozvojem zdraví a preventivní ochranou zdraví - orientuje se v situacích ohrožujících fyzické a duševní zdraví - vyhodnotí, na jakou službu odporné pomoci se v případě ohrožení obrátí - vyjmenuje čísla tísňového volání - předvede v modelové situaci přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista - uplatňuje účelné způsoby chování v modelových situacích mimořádné události	Návykové látky, závislosti – návykové látky, odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače Krizové situace – šikana, týrání, sexuální zneužívání, násilí ve společnosti Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku Dopravní výchova Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru)	

5. 7 VLASTIVĚDA

Vyučovací předmět Vlastivěda je ve 4. – 5. ročníku v hodinové dotaci 2 h týdně. Vyučovací předmět je povinný, vytvořen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět (vzdělávací oblast Člověk a jeho svět). Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, historie, vlasti, přírody, kultury, techniky a zdraví. Navazuje na žákovské výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět v 1. - 3. ročníku.

Vlastivědná témata jsou členěna do tří tematických okruhů: „ Místo, kde žijeme“
„ Lidé kolem nás“
„ Lidé a čas“

V tematickém okruhu „Místo, kde žijeme“ se žáci učí na základě poznávání svého okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci a ve společnosti. Praktickými činnostmi a úkoly získávají žáci kladný vztah k místu jejich bydliště a naší zemi. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků.

V tematickém okruhu „Lidé kolem nás“ si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi. Seznamují se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo svět (globální problémy). Žáci si uvědomují význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen.
V tematickém okruhu „Lidé a čas“ se žáci učí orientovat v dějích a čase. Hlavním cílem tohoto okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Důraz je kladen na samostatné vyhledávání, získávání a zkoumání informací z dostupných zdrojů.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace.

Vlastivěda využívá metod a forem práce založených především na žákovské spolupráci (práce ve dvojicích a menších pracovních skupinách), vzájemného učení na základě prezentací žáků, které vycházejí ze schopnosti orientovat se v informačních zdrojích, z projektů, projektových dnů, exkurzí a cvičení.

Hodnocení žáka sleduje schopnost aplikovat získané dovednosti a vědomosti, schopnost pracovat s informacemi, schopnost formulovat a obhajovat vlastní názory, schopnost spolupracovat. Hodnocení se opírá o výsledky testů, vlastních prezentací a míry zapojení do spolupráce.

Začlenění průřezových témat: OSV, VDO, EGS, MKV, EMV

Výchovně vzdělávací strategie
Výchovně vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- nabízíme žákům řadu aktivačních metod, které jim přiblíží problematiku týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat
- vedeme žáky k rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností
- směřujeme žáky k využití poznatků z těchto oblastí do budoucna
- motivujeme žáky k neustálému zdokonalování nabytých zkušeností
- vede žáky ke kritickému zhodnocení výsledků

Kompetenci k řešení problému

- učíme žáky provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu a vyhodnocování správnosti postupu
- motivujeme žáky k samostatnému řešení v zadaných tématech
- vedeme žáky k využívání vlastního úsudku a zkušeností
- nabízíme žákům přístupy k informacím, které vedou k řešení problému
- dáváme prostor k využití získaných dovedností v praktickém životě
- ukazujeme žákům variabilnost řešení různých situací
- vedeme žáky k samostatnému řešení problému

Kompetenci komunikativní
- nabízíme žákům dostatek možností k porozumění úloh daného tématu
- motivujeme žáky k vyjadřování vlastní myšlenky v logickém sledu
- učíme žáky souvislému projevu k vzniklému problému
- vedeme žáky k naslouchání druhých, k porozumění a vhodné argumentaci

Kompetence sociální a personální
- navozujeme dostatek situací, které vedou k sebedůvěře
- vedeme žáky k diskusím v malé skupině nebo ve třídě
- vytváříme dostatek situací, které vedou k pochopení potřeby spolupracovat s druhými na zadaném problému

Kompetenci občanské
- vedeme žáky k hodnocení a rozboru práce druhých
- nabízíme úlohy vedoucí k pochopení práv a povinností v pracovní skupině
- předkládáme dostatek situací, které vedou k pochopení respektu druhých lidí

Kompetence pracovní
- vedeme žáky k zodpovědnosti a ochraně zdraví při práci s různými nástroji
- vedeme žáky k tomu, aby získané poznatky využívali při konkrétních činnostech propojených s praktickým životem a zdůrazňujících vztah k volbě povolání - hraní rolí, diskuse, skupinová práce, pokusy a experimenty

Kompetence digitální
- umožňujeme žákům využívat v učebním procesu digitální zařízení a technologie
- podněcujeme žáky k samostatnému objevování využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě
- učíme žáky získávat data i informace v digitálním prostředí
- inspirujeme žáky k využívání digitálních prostředků při běžných školních činnostech
- učíme žáky bezpečně využívat digitální technologie a uvědomit si jejich přínosy i rizika digitálního prostředí

Výstupy žáka ZŠ Chornice 4. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME - zná polohu svého bydliště - určí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu - vysvětlí polohu pobytu vzhledem ke krajině a státu - zná hlavní a vedlejší světové strany - určí světové strany podle mapy - nakreslí směrovou růžici a zakresluje do ní - označí vzdálenost na mapě pomocí měřítka mapy - vysvětlí, jak určí vzdálenost podle měřítka na mapě - pracuje s měřítkem - popíše i jiné značky - vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody - zná základní informace o ČR - orientuje se na mapě ČR - zná hlavní orgány státní moci a některé zástupce (prezident, premiér) - zná symboly našeho státu a jejich význam - rozlišuje symboly a jejich význam	Obec (město), místní krajina - Chornice, Pardubický kraj Poloha ČR - sousední státy, historické země Směrová růžice - poznávání hlavních a vedlejších světových stran Mapy obecně zeměpisné a tematické - grafika, vysvětlivky, měřítko mapy, orientace na mapě, práce s mapou Česká republika - poloha, povrch, vodstvo, Praha a významná města, počasí a podnebí, půdy a zemědělství, nerostné bohatství a průmysl Mapa ČR Naše vlast - základy státního zřízení, státní symboly, státní svátky, památná místa	**Český jazyk** - získávání údajů, které lze použít při psaní slohových prací, pověsti a báje z české historie, našeho kraje, popis krajiny **Přírodověda** - fauna a flora našeho státu **Výtvarná výchova** - výtvarné ztvárnění okolního světa, který poznáváme, výjevy z české historie, vytváření map **Hudební výchova** - státní hymna **Matematika** - měřítko na mapě, vzdálenosti, porovnávání čísel, nadmořská výška, počet obyvatel, časová přímka **Informatika -** vyhledávání a třídění informací, bezpečné využívání digitálních technologií **OSV** - Mezilidské vztahy Hodnoty, postoje a praktická etika **VDO** - Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování **EGS** - Jsme Evropané **MKV** - Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity **EMV** - Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí
LIDÉ KOLEM NÁS - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi - pojmenuje základní vztahy v rodině - popíše život v rodině a vysvětlí funkci rodiny - vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině - zná a dodržuje pravidla slušného chování při komunikaci se spolužáky i ostatními lidmi - vysvětlí, proč je důležité dodržovat pravidla slušného chování - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	Rodina – moje rodina, domov Člověk mezi lidmi – chování lidí, etické zásady, soužití, mezilidské vztahy, komunikace Orientace v čase a časový řád - časová přímka, události, letopočet Regionální památky	

LIDÉ A ČAS - zná časové údaje v naší historii - pracuje s časovými údaji - využívá časové údaje v praktickém životě - využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy - pozná některé regionální památky v místě svého bydliště - využívá knihoven, sbírek, muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti - seznamuje se s historickými událostmi - zná jednotlivé historické etapy - popíše jednotlivé historické etapy - popíše způsob života lidí na českém území od pravěku až po období habsburské monarchie	Významné události našich dějin - České země v pravěku - Příchod Slovanů, Sámův kmenový svaz - Naše nejstarší minulost v pověstech - Velkomoravská říše - Přemyslovci - Lucemburkové - Husité - Doba po husitských válkách - Jagellonci - Habsburkové - Doba pobělohorská, bitva na Bílé hoře, třicetiletá válka	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 5. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME - zná polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu - popíše světové strany v přírodě - rozlišuje světové strany podle mapy - orientuje se podle světových stran - řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - charakterizuje hlavní město ČR - na mapě vyhledá jednotlivé části Prahy a historické památky - vyjmenuje a vyhledá na mapě všechny kraje ČR a jejich krajská města - stručně charakterizuje kraje ČR - rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map - vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách, hospodářství a sídlištích lidí na mapách naší republiky - vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody - popíše jednoduché údaje z mapy ohledně Evropy a polokoulí - ukáže na mapě údaje z mapy ohledně Evropy - porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích **LIDÉ KOLEM NÁS** - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi - vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině a v obci - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která nelze tolerovat - sám upozorní na špatné chování a snaží se najít správné řešení problému - orientuje se v základních formách vlastnictví - používá peníze v běžných - odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze - na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů	Poloha ČR - poloha obce v krajině Světové strany - orientace na mapě a v přírodě podle světových stran Regiony ČR - Praha a její pamětihodnosti, průmysl - kraje ČR – krajská města, průmysl, pamětihodnosti, povrch, vodstvo, zemědělství Mapy obecně zeměpisné a tematické - práce s mapou ČR - orientace na mapě Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU - poloha, povrch, vodstvo Soužití lidí – komunikace, mezilidské vztahy Člověk mezi lidmi – pravidla slušného chování Člověk a majetek – vlastnictví – soukromé, veřejné, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz	**Český jazyk** - pohled, dopis z prázdnin, vyprávění zážitků z cest **Přírodověda** - fauna a flora našeho státu, ochrana životního prostředí **Výtvarná výchova** - výjevy z české historie, tematické práce **Hudební výchova** - státní hymna **Matematika** - časová osa **Informatika -** vyhledávání a třídění informací, bezpečné využívání digitálních technologií **OSV** - Mezilidské vztahy Hodnoty, postoje a praktická etika **EGS** - Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané **MKV** - Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity **EMV** - Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

- vysvětlí, proč spořit - vysvětlí, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy **LIDÉ A ČAS** - zná časové údaje v naší historii - pracuje s časovými údaji - využívá časové údaje v praktickém životě - využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy - seznamuje se s historickými událostmi - zná jednotlivé historické etapy - popíše jednotlivé historické etapy - popíše způsob života lidí na českém území od doby habsburské monarchie až po dnešek	Orientace v čase a časový řád - časová přímka, události, letopočet Významné události našich dějin - Osvícenství, Marie Terezie, Josef II. - Průmyslová revoluce - Rakousko-Uhersko - První světová válka - Samostatné Československo - Druhá světová válka - Obnovená Československá republika - Návrat k demokracii - Česká republika	

5. 8 PRACOVNÍ ČINNOSTI

Vyučovací předmět Pracovní činnosti je zařazen samostatně v 1. – 5. ročníku v hodinové dotaci 1 h týdně. Vyučovací předmět je povinný, vytvořen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Člověk a svět práce (vzdělávací oblast Člověk a svět práce). Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy: práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti, pěstitelské práce, příprava pokrmů.

Tento předmět zahrnuje obsáhlý rejstřík pracovních činností i technologií. Rozvíjí v žácích základní uživatelské dovednosti a napomáhá k formování jejich profesní orientace. Žáci se učí pracovat s různými materiály a tímto si osvojují konkrétní dovednosti. Upevňují si návyky hygieny práce, seznamují se se zásadami bezpečnosti práce a jsou vedeni k jejich dodržování.

Pracovní činnosti využívají metod a forem práce založených na žákovské spolupráci (kooperativní učení, práce ve dvojicích). Rozvíjí vzájemné učení na základě prezentace vlastních postupů a výrobků, zpracování informací a uplatnění znalostí i dovedností z ostatních předmětů. Pro realizaci pracovních činností projektové dny a exkurze.

Žák je hodnocen v průběhu celého pracovního procesu. Hodnocení zahrnuje schopnosti zpracovat informace, spolupracovat v týmu či dvojici, dovést činnost k finálnímu výrobku a prezentovat jej. Zároveň jsou zohledňovány individuální schopnosti žáka i aplikace již získaných dovedností či vědomostí.

Začlenění průřezových témat: OSV, MKV, EMV

Výchovně vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací strategie směřují k utváření a naplňování kompetencí:

Kompetence k učení
- učíme žáka k osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce
- seznamujeme žáky s používáním vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek umožňujeme žákům používat různé materiály

Kompetence k řešení problému
- motivujeme žáky k vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti
- zadáváme úkol tak, aby žáci nacházeli různé postupy

Kompetence komunikativní
- vedeme žáka ke spolupráci ve skupině
- vedou žáka k osvojení a užívání komunikačních dovedností k vytváření vztahů potřebných k pracovní spolupráci s ostatními lidmi
- rozšiřujeme slovní zásobu žáků - názvy nástrojů, nářadí, pomůcek a vedeme je popisování pracovního postupu

Kompetence sociální a personální
- motivujeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci a odpovědnému postoji k vlastní činnosti i činnosti druhých, k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- učíme žáky vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti
- vedeme žáky k chápání práce a pracovní činnosti jako příležitost k seberealizaci
- dáváme prostor k orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Kompetence občanské
- učíme žáky respektování, ochraně a oceňování našich tradic, kulturnímu i historickému dědictví
- vytváříme u žáků kladný vztah k práci a vedeme je k odpovědnosti za výsledky své práce
- vedeme žáky k hodnocení své práce

Kompetence pracovní
- vedeme žáky k efektivní práci
- směřujeme žáky k plnění úkolů v termínech
- požadujeme dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny práce

Kompetence digitální
- seznamuje žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků
- podporuje žáky při vytvoření videonávodu vlastního výrobku nebo pokrmu
- vede žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích
- motivuje žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií

Výstupy žáka ZŠ Chornice 1. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM - mačká, trhá, lepí, vystřihuje, překládá a skládá papír - vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru - navléká, aranžuje, dotváří, opracovává a třídí při sběru přírodní materiál - stříhá a lepí textilii - vyrábí jednoduchý textilní výrobek - hněte, válí, ubírá, spojuje a vytváří jednoduché tvary s modelovací hmotou - pracuje podle slovního návodu nebo předlohy	Práce s drobným materiálem - přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil Jednoduché pracovní postupy, pracovní pomůcky a nástroje, organizace práce Lidové zvyky, tradice	**Český jazyk** - čtení návodů a předloh, přepis receptu, čtení s porozuměním **Matematika** - vytváření geometrických obrazců **Prvouka** - části lidského těla, stavba těla a živočichů, pozorování rostlin, pokojové rostliny, Vánoce, Velikonoce **Výtvarná výchova** - barvy, mozaika, kompozice **Hudební výchova** - výroba vlastních Orffových nástrojů
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI - sestavuje stavebnicové prvky - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž (montuje a demontuje stavebnici) - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Stavebnice, sestavování modelů	**OSV** - Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
PĚSTITELSKÉ PRÁCE - zná základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévaní, kypření - seje semena - provádí pozorování a hodnotí výsledky pozorování - pečuje o nenáročné rostliny	Základní podmínky pro pěstování rostlin, výživa rostlin Pěstování rostlin ze semen v místnosti Pěstování pokojových rostlin	**EMV** - Vztah člověka k prostředí **MED** - Práce v realizačním týmu
PŘÍPRAVA POKRMŮ - připraví samostatně jednoduchý pokrm - připraví tabuli pro jednoduché stolování - zná základy správného stolování a společenského chování chová se vhodně při stolování	Příprava pokrmů Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 2. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM - mačká, trhá, lepí, vystřihuje, překládá a skládá papír - vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru - navléká, aranžuje, dotváří, opracovává a třídí při sběru přírodní materiál - stříhá a lepí textilii - vyrábí jednoduchý textilní výrobek - hněte, válí, ubírá, spojuje a vytváří jednoduché tvary s modelovací hmotou - pracuje podle slovního návodu nebo předlohy	Práce s drobným materiálem - přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil Jednoduché pracovní postupy, pracovní pomůcky a nástroje, organizace práce Lidové zvyky, tradice	**Český jazyk** - čtení návodů a předloh, přepis receptu, čtení s porozuměním **Matematika** - vytváření geometrických obrazců **Prvouka** - části lidského těla, stavba těla a živočichů, pozorování rostlin, pokojové rostliny, Vánoce, Velikonoce **Výtvarná výchova** - barvy, mozaika, kompozice **Hudební výchova** - výroba vlastních Orffových nástrojů
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI - sestavuje stavebnicové prvky - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž (montuje a demontuje stavebnici) - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Stavebnice, sestavování modelů	**OSV** - Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
PĚSTITELSKÉ PRÁCE - zná základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévaní, kypření - seje semena - provádí pozorování a hodnotí výsledky pozorování - pečuje o nenáročné rostliny	Základní podmínky pro pěstování rostlin, výživa rostlin Pěstování rostlin ze semen v místnosti Pěstování pokojových rostlin	**EMV** - Vztah člověka k prostředí **MED** - Práce v realizačním týmu
PŘÍPRAVA POKRMŮ - připraví samostatně jednoduchý pokrm - připraví tabuli pro jednoduché stolování - zná základy správného stolování a společenského chování chová se vhodně při stolování	Příprava pokrmů Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 3. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM - mačká, trhá, lepí, vystřihuje, překládá a skládá papír - vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru - navléká, aranžuje, dotváří, opracovává a třídí při sběru přírodní materiál - stříhá a lepí textilii - vyrábí jednoduchý textilní výrobek - hněte, válí, ubírá, spojuje a vytváří jednoduché tvary s modelovací hmotou - pracuje podle slovního návodu nebo předlohy	Práce s drobným materiálem - přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil Jednoduché pracovní postupy, pracovní pomůcky a nástroje, organizace práce Lidové zvyky, tradice	**Český jazyk** - čtení návodů a předloh, přepis receptu, čtení s porozuměním **Matematika** - vytváření geometrických obrazců **Prvouka** - části lidského těla, stavba těla a živočichů, pozorování rostlin, pokojové rostliny, zdravá výživa, Vánoce, Velikonoce **Výtvarná výchova** - barvy, mozaika, kompozice **Hudební výchova** - výroba vlastních Orffových nástrojů
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI - sestavuje stavebnicové prvky - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž (montuje a demontuje stavebnici) - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Stavebnice, sestavování modelů	**Informatika** - videonávod, pozorování a vyhodnocení výsledků **OSV** - Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena Kreativita Mezilidské vztahy Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
PĚSTITELSKÉ PRÁCE - zná základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévaní, kypření - seje semena - provádí pozorování a hodnotí výsledky pozorování - pečuje o nenáročné rostliny	Základní podmínky pro pěstování rostlin, výživa rostlin Pěstování rostlin ze semen v místnosti Pěstování pokojových rostlin	**MKV** - Lidské vztahy **EMV** - Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí
PŘÍPRAVA POKRMŮ - připraví samostatně jednoduchý pokrm - připraví tabuli pro jednoduché stolování - zná základy správného stolování a společenského chování chová se vhodně při stolování	Příprava pokrmů Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 4. ročník	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy a průřezová témata**
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM - vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru - děruje, polepuje, tapetuje a vytváří prostorové konstrukce z papíru - navlékne jehlu, udělá uzel, stříhá textil - zvládá různé druhy stehu - přední steh, zadní, ozdobný - přišije knoflíky - vyrábí jednoduchý textilní výrobek - z daného materiálu vytváří výrobky podle své představivosti - seznámí se při činnosti s různým materiálem, s prvky lidových tradic - využívá prvky lidových tradic při tvořivých činnostech - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - udržuje pořádek na svém pracovním místě, zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úraze	Práce s drobným materiálem - přírodniny, papír a karton, textil - vlastnosti materiálu Jednoduché pracovní postupy, pracovní pomůcky a nástroje, organizace práce Lidové zvyky, tradice	**Český jazyk** - čtení receptu, návodu **Matematika** - konstrukce prostorových útvarů, převody jednotek délky **Přírodověda** - poznávání přírodnin, pěstování a poznávání rostlin **Výtvarná výchova** - dekorace výrobků (Velikonoce, Vánoce) **Informatika -** zvolení pracovního postupu, práce s návodem a náčrtem, videonávod **Tělesná výchova** - první pomoc **OSV** - Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena Kreativita Mezilidské vztahy Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **MKV** - Lidské vztahy **EMV** - Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI - montuje a demontuje stavebnici - sestavuje složitější stavebnicové prvky - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu	Konstrukční činnosti - práce se stavebnicemi - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE - zná základy péče o pokojové květiny - zná rozdíl mezi setím a sázením - rozlišuje setí a sázení - seznámí se s rostlinami jedovatými, rostlinami jako drogy, alergiemi - vede pěstitelské pokusy a pozorování - zná základy péče o pokojové květiny	Základní podmínky pro pěstování rostlin, výživa rostlin Pěstování rostlin ze semen v místnosti Pěstování pokojových rostlin První pomoc	

- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny - seznámí s pomůckami, nástroji, nářadím při pěstitelských činnostech - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu **PŘÍPRAVA POKRMŮ** - orientuje se v základním vybavení kuchyně - seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené kuchyně - připraví samostatně jednoduchý pokrm - připraví tabuli pro jednoduché stolování - zná základy správného stolování a společenského chování - chová se vhodně při stolování - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - udržuje čistotu a pořádek pracovních ploch - poskytne první pomoc při úrazu	Základní vybavení kuchyně Výběr, nákup a skladování potravin Příprava pokrmů Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 5. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM - vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru - děruje, polepuje, tapetuje a vytváří prostorové konstrukce z papíru - navlékne jehlu, udělá uzel, stříhá textil - zvládá různé druhy stehu - přední steh, zadní, ozdobný - přišije knoflíky - vyrábí jednoduchý textilní výrobek - z daného materiálu vytváří výrobky podle své představivosti - seznámí se při činnosti s různým materiálem, s prvky lidových tradic - využívá prvky lidových tradic při tvořivých činnostech - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - udržuje pořádek na svém pracovním místě, zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úraze	Práce s drobným materiálem - přírodniny, papír a karton, textil - vlastnosti materiálu Jednoduché pracovní postupy, pracovní pomůcky a nástroje, organizace práce Lidové zvyky, tradice	**Český jazyk** - čtení receptu, návodu **Matematika** - konstrukce prostorových útvarů, převody jednotek délky **Přírodověda** - poznávání přírodnin, pěstování a poznávání rostlin **Výtvarná výchova** - dekorace výrobků (Velikonoce, Vánoce) **Informatika -** zvolení pracovního postupu, práce s návodem a náčrtem, videonávod **Tělesná výchova** - první pomoc **OSV** - Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena Kreativita Mezilidské vztahy Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **MKV** - Lidské vztahy **EMV** - Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI - montuje a demontuje stavebnici - sestavuje složitější stavebnicové prvky - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu	Konstrukční činnosti - práce se stavebnicemi - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE - zná základy péče o pokojové květiny - zná rozdíl mezi setím a sázením - rozlišuje setí a sázení - seznámí se s rostlinami jedovatými, rostlinami jako drogy, alergiemi - vede pěstitelské pokusy a pozorování - zná základy péče o pokojové květiny	Základní podmínky pro pěstování rostlin, výživa rostlin Pěstování rostlin ze semen v místnosti Pěstování pokojových rostlin První pomoc	

- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny - seznámí s pomůckami, nástroji, nářadím při pěstitelských činnostech - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu **PŘÍPRAVA POKRMŮ** - orientuje se v základním vybavení kuchyně - seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené kuchyně - připraví samostatně jednoduchý pokrm - připraví tabuli pro jednoduché stolování - zná základy správného stolování a společenského chování - chová se vhodně při stolování - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - udržuje čistotu a pořádek pracovních ploch - poskytne první pomoc při úrazu	Základní vybavení kuchyně Výběr, nákup a skladování potravin Příprava pokrmů Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	

5. 9 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Vyučovací předmět Člověk a svět práce je zařazen samostatně v 6. – 7. ročníku v hodinové dotaci 2 h týdně a v 8. – 9. ročníku v hodinové dotaci 1 h týdně. Vyučovací předmět je povinný, vytvořen ze vzdělávacího obsahu vzdělávací oboru Člověk a svět práce (vzdělávací oblast Člověk a svět práce). Výuka v 6. a 7. ročníku probíhá spojeně v dvouletém cyklu. Výuka v 8. a 9. ročníku probíhá spojeně v dvouletém cyklu.

Výše jmenovaný vyučovací předmět volně navazuje na cíle a obsah vyučovacího předmětu Pracovní činnosti, který je realizovaný v 1. – 5. ročníku. Vychází tak z žákovských výstupů, které si osvojili žáci na 1. stupni. Žáci si v 6. - 9. ročníku v rámci tohoto předmětu osvojují znalosti a dovednosti, které mohou v budoucnosti využít v praktickém životě.
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je na 2. stupni rozdělen do těchto tematických okruhů: Pěstitelské práce a chovatelství v 6. a 7. ročníku, Svět práce a Provoz a údržba domácnosti v 8. a 9. ročníku. Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základní vzdělávání a je určen všem žákům. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. V 8. a 9. ročníku si vytvářejí prvotní představy o svém budoucím uplatnění ve společnosti. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Nejčastěji používané metody a formy práce jsou založeny především na mezi žákovské spolupráci v rámci týmů (2 - 6 osob), kdy žáci mohou prokázat právě schopnost týmové spolupráce.

Hodnocení žáků pak především sleduje jejich schopnost využít získané teoretické znalosti v praktických situacích s ohledem k jejich manuálním schopnostem a dovednostem. Při hodnocení je též přihlíženo k aktivitě a míře zapojení žáků při vykonávání různých úkolů.

Začlenění průřezových témat: OSV, EMV

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovně vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence pracovní
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- učíme žáky osvojovat si základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, vedeme je k organizaci a plánování práce, používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek
- rozvíjíme jejich schopnost uplatňovat tvořivost a vlastní nápady
- vedeme žáky k poznání, že technika je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- učíme žáky chápat práci jako příležitosti k seberealizaci a rozvíjení podnikatelského myšlení

Kompetence k učení
- vedeme žáky k využívání vhodných způsobů a metod, plánování a organizování vlastní činnosti
- učíme žáky uvádět věci do souvislostí, propojovat do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí

Kompetence k řešení problémů
- vedeme žáky k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí k dosažení kvalitního výsledku

Kompetence komunikativní
- vedeme žáky k využívání komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- rozvíjíme účinnou spolupráci ve skupině, žáci se podílejí společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu

Kompetence digitální

- vedeme žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy
- motivujeme žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu
- seznamujeme žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a úkolů

Výstupy žáka ZŠ Chornice 6. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
PĚSTITELSKÉ PRÁCE - zná význam půdy pro život rostlin - provádí přiměřené praktické zpracování půdy, rozeznává jednotlivé druhy nářadí - prokáže znalost pracovních postupů při přípravě půdy, setí, sázení a ošetřování rostlin během vegetace - navrhne způsob ochrany rostlin během růstu - rozezná základní druhy osiva a sadby - vytváří vhodné podmínky pro pěstování zeleniny - dodržuje základní zásady při pěstování vybraných druhů zeleniny. - zvládá a volí jednoduché pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin - prokáže správné používání nářadí a pomůcek při pěstování rostlin - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu - orientuje se v problematice vztahu rostlin a zdraví člověka - řídí se a dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce, dodržuje technologickou kázeň, umí poskytnout první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	Základní podmínky pro pěstování rostlin - půda a její zpracování - výživa rostlin - ochrana rostlin a půdy - pracovní nářadí a pomůcky - pracovní postupy pěstování rostlin Pěstování zeleniny - setí a sázení na školním pozemku - úprava záhonků na školním pozemku - příprava půdy na setí a sázení - sklizeň plodin na školním pozemku - osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování - pěstování vybraných druhů zeleniny Bezpečnost a hygiena při práce - hygiena a bezpečnost	**Přírodopis** - zelenina, podmínky pro pěstování rostlin **Výchova ke zdraví** - ochrana zdraví a bezpečnost práce, první pomoc **Tělesná výchova** - první pomoc **Informatika** - využívání digitálních technologií **Zeměpis** - pedosféra a biosféra **Chemie** - chemická ochrana rostlin **OSV** - Rozvoj schopnosti poznávání Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **EMV** - Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

Výstupy žáka ZŠ Chornice 7. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ - zná význam okrasných rostlin a jejich dělení - umí pěstovat a ošetřovat pokojové květiny - umí využívat pokojové rostliny květin v interiéru i pro výzdobu - zvládá a volí jednoduché pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin - prokáže správné používání nářadí a pomůcek při pěstování rostlin - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu - orientuje se v problematice vztahu rostlin a zdraví člověka - aktivně se seznamuje a prokazuje základní znalosti o chovu drobných zvířat, o podmínkách a hygieně bezpečnosti chovu - zná zásady bezpečného kontaktu se zvířaty - řídí se a dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce, dodržuje technologickou kázeň, umí poskytnout první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	Okrasné rostliny - základy ošetřování pokojových květin - pěstování vybraných okrasných dřevin a květin - květina v interiéru a exteriéru, řez a jednoduchá vazba a úprava květin Ovocné stromy - druhy, způsob pěstování uskladnění a zpracování. Léčivé rostliny - pěstování vybraných rostlin - rostliny a zdraví člověka, jedovaté rostliny a alergie - rostliny jako drogy a jejich zneužívání - setí a sázení na školním pozemku - úprava záhonků na školním pozemku - příprava půdy na setí a sázení - sklizeň plodin na školním pozemku Chovatelství - chov zvířat v domácnosti - podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu, kontakt se známými a neznámými zvířaty. Bezpečnost a hygiena práce - hygiena a bezpečnost při práci	**Přírodopis** - okrasné rostliny, ovocné stromy, léčivé rostliny, podmínky pro pěstování rostlin, chov zvířat **Chemie** - chemická ochrana rostlin **Výchova ke zdraví** - ochrana zdraví a bezpečnost práce, první pomoc, drogy **Tělesná výchova** - první pomoc **Zeměpis** - pedosféra a biosféra **Informatika** - využívání digitálních technologií **OSV** - Rozvoj schopnosti poznávání Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **EMV** - Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

Výstupy žáka ZŠ Chornice 8. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ - prokáže znalost pracovních postupů při přípravě půdy, setí, sázení a ošetřování rostlin během vegetace - navrhne způsob ochrany rostlin během růstu - zvládá a volí vhodné jednoduché pracovní postupy na zahradě při pěstování vybraných rostlin	Pěstování zeleniny, ovoce a léčivých rostlin - setí a sázení na školním pozemku - úprava záhonků na školním pozemku - příprava půdy na setí a sázení - sklizeň plodin na školním pozemku	**Přírodopis** - ovocné stromy, léčivé rostliny, zelenina, podmínky pro pěstování rostlin **Výchova ke zdraví** - ochrana zdraví a bezpečnost práce, první pomoc **Zeměpis** - pedosféra a biosféra **Chemie** - chemická ochrana rostlin
SVĚT PRÁCE - vytváří si základní představu o pracovních činnostech - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy - zjišťuje kvalifikační, zdravotní a osobnostní požadavky - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	Trh práce – povolání, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, rovnost příležitostí na trhu práce	**Tělesná výchova** - první pomoc **Informatika** - využívání digitálních technologií
- orientuje se v základních pracovních činnostech ve vybraných profesích, zjistí a vyhledá náplně učebních a studijních oborů - shromažďuje a zapíše získané profesní informace - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - má nejzákladnější představu o možnostech a podmínkách drobného podnikání	Volba profesní orientace – základní principy, sebepoznávání, osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace Možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení Zaměstnání – pracovní příležitosti v regionu, způsoby hledání zaměstnání Podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání	**OSV** - Rozvoj schopnosti poznávání Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **EMV** - Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí
- řídí se a dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce, dodržuje technologickou kázeň, umí poskytnout první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	Bezpečnost a hygiena práce - hygiena a bezpečnost při práci	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 9. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
PĚSTITELSKÉ PRÁCE - prokáže znalost pracovních postupů při přípravě půdy, setí, sázení a ošetřování rostlin během vegetace - navrhne způsob ochrany rostlin během růstu - zvládá a volí vhodné jednoduché pracovní postupy na zahradě při pěstování vybraných rostlin **PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI** - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze - správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně jejich údržby - provádí drobnou domácí údržbu - provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem - řídí se a dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce, dodržuje technologickou kázeň, umí poskytnout první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	Pěstování zeleniny, ovoce a léčivých rostlin - setí a sázení na školním pozemku - úprava záhonků na školním pozemku - příprava půdy na setí a sázení - sklizeň plodin na školním pozemku Domácí spotřebiče - údržba, drobné opravy - třídění odpadu - jak třídit odpad - chod domácnosti - péče o domácnost a její vybavení - pravidla a postup první pomoci - ekonomika domácnosti, platba SIPO Bezpečnost a hygiena práce - hygiena a bezpečnost při práci	**Přírodopis** - ovocné stromy, léčivé rostliny, zelenina, podmínky pro pěstování rostlin **Občanská výchova** - rozvoj základních dovedností pro spolupráci, hospodaření s penězi **Výchova ke zdraví** - ochrana zdraví a bezpečnost práce, první pomoc **Chemie** - chemická ochrana rostlin, chemie v domácnosti **Fyzika** - elektřina **Tělesná výchovy** - první pomoc **Informatika** - využívání digitálních technologií, návody **Matematika** - finanční matematika **OSV** - Rozvoj schopnosti poznávání Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **EMV** - Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

5. 10 HUDEBNÍ VÝCHOVA – 1. stupeň

Vyučovací předmět Hudební výchova je zařazen samostatně v 1. - 5. ročníku. Hodinová dotace v 1. - 5. ročníku je 1 hodina týdně. Představuje umělecké vnímání a osvojování světa. Dochází k rozvíjení tvořivosti a estetického cítění a k utváření kladného vztahu ke kulturním hodnotám současnosti i minulosti. Vyučovací předmět je povinný, vytvořen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Hudební výchova (vzdělávací oblast Umění a kultura).

Hudební výchova zahrnuje vokální, instrumentální, hudebně pohybové, hudebně tvořivé a percepční složky, které se vzájemně propojují a doplňují. Žáci získávají základní pěvecké návyky a dovednosti, seznamují se s hrou na jednoduché hudební nástroje, reagují na hudbu pohybem a poznávají hudbu v různých žánrech a stylech. Hudební výchova rozvíjí celkovou dětskou hudebnost, dětské schopnosti, které se projevují sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými dovednostmi.

Žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního umění. S nimi se učí tvořivě pracovat. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly.

Hudební výchova by měla být předmětem uvolnění, radosti, citového prožitku, seberealizace, týmové práce, při které se žáci budou učit rozpoznávat krásu umění, ctít schopnosti a výkony druhých, rozvíjet svou fantazii a tvůrčí schopnosti.

Začlenění průřezových témat: OSV

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovně vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence komunikativní
- vedeme žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- využíváme názorů a zkušeností žáků
- učíme žáky naslouchat hudbě a vnímat hudební projevy druhých

Kompetence občanské
- vedeme žáky k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti, ke kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- umožňujeme žákům aktivní překonávání životních stereotypů a obohacování emocionálního života
- umožňujeme žákům, aby se podíleli na hodnocení činnosti sebe samého i druhých
- vedeme žáky k sebeúctě k druhým lidem a toleranci k jejich hudebním projevům

Kompetence sociální a personální
- motivujeme žáky k subjektivně jedinečnému vnímání, cítění, prožívání, k rozvíjení kultivovaných projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- učíme žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních

Kompetence k učení
- vede žáky ke kultivaci své hudebnosti v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky - jazyka hudebního umění
- rozvíjí u žáků receptivní, reprodukční a částečně produkční schopnosti pomocí hudebních činností

Kompetence k řešení problémů
- podporuje netradiční způsoby řešení hudebního vyjadřování

- vede žáky k chápání hudebního umění a kultury, k jejich vzájemné provázanosti

Kompetence pracovní
- vede žáky k osobní účasti a k pozitivnímu vztahu k aktivním činnostem
- učí žáky správnému zacházení a hře na jednoduché hudební nástroje a k jejich údržbě
- při výuce hudební výchovy vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí

Kompetence digitální
- vedeme žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- motivujeme žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Výstupy žáka ZŠ Chornice 1. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
VOKÁLNÍ ČINNOSTI - seznamuje se s pravidly hlasové hygieny - vytváří si správné pěvecké návyky, správně dýchá a vyslovuje, zpívá v jednohlase s patřičným otvíráním úst - tvoří tón, rozlišuje kvality tónů - začleňuje se do hudebních her - osvojuje si nové písně, seznamuje se s rytmem písní **INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI** - seznamuje se s technikou hry na Orffovy nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu - začleňuje se do hudebních her - rozpozná některé hudební nástroje - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, akcentuje první dobu **HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** - učí se reagovat pohybem na znějící hudbu a vyjadřovat metrum, tempo, dynamiku a směr melodie - učí se jednoduché taneční kroky a lidové tance **POSLECHOVÉ ČINNOSTI** - učí se rozlišovat jednotlivé kvality tónů - seznamuje se s tempem a dynamikou - pozná melodii sestupnou a vzestupnou - učí se rozpoznat sluchem některé hudební nástroje	Hlasová hygiena Dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu Rozšiřování hlasového rozsahu Kvalita tónů - délka, výška, síla Hra Hudební ozvěna (hlas) Hudební rytmus, písně ve 2/4 a 3/4 taktu Hra na doprovodné Orffovy nástroje Hra Hudební ozvěna (hra na tělo, Orffovy nástroje) Hudební nástroje Zhudebnění říkadel, rytmizace – 1. doba Pohybový doprovod znějící hudby, dirigování Orientace v prostoru – utváření pohybové paměti Taneční krok, lidové tance Kvality tónů – tón dlouhý, krátký, vysoký, hluboký Tempo, dynamika (silně - slabě, vesele – smutně, rychle – pomalu, zrychlování – zpomalování) Melodie vzestupná a sestupná Hudební nástroje	**Tělesná výchova** - pohybová a dechová průprava, pohybové hry, tanec, správné držení těla, pohybová paměť **Český jazyk** - správné dýchání, korektní výslovnost, pauzy, hlasová hygiena **Výtvarná výchova** - vyjádření pocitů z hudby **OSV** - Rozvoj schopností sebepoznávání Sebepoznání, sebepojetí Kreativita Kooperace a kompetice

Výstupy žáka ZŠ Chornice 2. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
VOKÁLNÍ ČINNOSTI - používá pravidla hlasové hygieny - prohlubuje správné pěvecké návyky, správně dýchá a vyslovuje, zpívá v jednohlase s patřičným otvíráním úst - tvoří tón, rozlišuje kvality tónů - začleňuje se do hudebních her - osvojuje si nové písně, dodržuje rytmus písní **INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI** - využívá Orffovy nástroje k doprovodné hře - akcentuje těžkou dobu, tleská rytmus písně - začleňuje se do hudebních her - rozpozná některé hudební nástroje - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty **HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** - učí se reagovat pohybem na znějící hudbu a vyjadřovat metrum, tempo, dynamiku a směr melodie - učí se jednoduché taneční kroky a lidové tance **POSLECHOVÉ ČINNOSTI** - učí se rozlišovat jednotlivé kvality tónů - seznamuje se s tempem a dynamikou - pozná melodii sestupnou a vzestupnou - učí se rozpoznat sluchem některé hudební nástroje - odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Hlasová hygiena Dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu Rozšiřování hlasového rozsahu Kvalita tónů - délka, výška, síla Hra Hudební ozvěna (hlas) Hudební rytmus, písně ve 2/4 a 3/4 taktu Hra na doprovodné Orffovy nástroje Rytmizace – těžká doba Hra Hudební ozvěna (hra na tělo, Orffovy nástroje) Hudební nástroje Vlastní melodie říkadel Pohybový doprovod znějící hudby, dirigování Orientace v prostoru – utváření pohybové paměti Taneční krok, lidové tance Kvality tónů – tón dlouhý, krátký, vysoký, hluboký Tempo, dynamika (silně - slabě, vesele – smutně, rychle – pomalu, zrychlování – zpomalování) Melodie vzestupná a sestupná Hudební nástroje Hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	**Tělesná výchova** - pohybová a dechová průprava, pohybové hry, tanec, správné držení těla, pohybová paměť **Český jazyk** - správné dýchání, korektní výslovnost, pauzy, hlasová hygiena **Výtvarná výchova** - vyjádření pocitů z hudby **OSV** - Rozvoj schopností sebepoznávání Sebepoznání, sebepojetí Kreativita

Výstupy žáka ZŠ Chornice 3. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
VOKÁLNÍ ČINNOSTI - používá pravidla hlasové hygieny - prohlubuje správné pěvecké návyky, správně dýchá a vyslovuje, zpívá v jednohlase s patřičným otvíráním úst - tvoří tón, rozlišuje kvality tónů - začleňuje se do hudebních her - osvojuje si nové písně, dodržuje rytmus písní - učí se orientovat v notovém záznamu **INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI** - využívá Orffovy nástroje k doprovodné hře - začleňuje se do hudebních her - rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, žesťové - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty - akcentuje těžkou dobu **HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** - učí se reagovat pohybem na znějící hudbu a vyjadřovat metrum, tempo, dynamiku a směr melodie - doprovodí píseň improvizovaným pohybem - učí se jednoduché taneční kroky a lidové tance **POSLECHOVÉ ČINNOSTI** - rozlišuje jednotlivé kvality tónů - rozpozná tempové a dynamické změny - pozná melodii sestupnou a vzestupnou - rozpozná sluchem některé hudební nástroje - odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální - seznámí se s některými významnými hudebními skladateli - seznámí se s některými hudebními styly a žánry	Hlasová hygiena Dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu Rozšiřování hlasového rozsahu Kvalita tónů - délka, výška, síla Hra Hudební ozvěna (hlas) Hudební rytmus, písně ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu Nota celá, půlová čtvrťová, osminová, stupnice Cdur, solmizační slabiky Hra na doprovodné Orffovy nástroje Hra Hudební ozvěna (hra na tělo, Orffovy nástroje) Hudební nástroje Vlastní melodie říkadel, tleskání do rytmu Rytmizace – těžká doba Pohybový doprovod znějící hudby, dirigování (dvoudobý, třídobý, čtyřdobý takt) Pantomima a pohybová improvizace Taneční krok, lidové tance - utváření pohybové paměti Kvality tónů – tón dlouhý, krátký, vysoký, hluboký Tempo, dynamika (silně - slabě, vesele – smutně, rychle – pomalu, zrychlování – zpomalování) Melodie vzestupná a sestupná Hudební nástroje Hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální Významní hudební skladatelé Hudební styly a žánry	**Tělesná výchova** - pohybová a dechová průprava, pohybové hry, tanec, správné držení těla, pohybová paměť **Český jazyk** - správné dýchání, korektní výslovnost, pauzy, hlasová hygiena **Výtvarná výchova** - vyjádření pocitů z hudby **Informatika** - nota jako grafický znak pro tón **OSV** - Kreativita

Výstupy žáka ZŠ Chornice 4. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
VOKÁLNÍ ČINNOSTI - používá pravidla hlasové hygieny - prohlubuje správné pěvecké návyky, správně dýchá a vyslovuje, zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách, rozvíjí hlavový tón - osvojuje si nové písně, dodržuje rytmus písní - učí se orientovat v notovém záznamu **INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI** - využívá Orffovy nástroje k doprovodné hře - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty - rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, žesťové - akcentuje těžkou dobu, vokálně improvizuje - vytváří předehry, mezihry a dohry - zvládne správně rozdělit a zařadit hudební nástroje - učí se rozeznat hudební formu jednoduché písně nebo skladby **HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** - učí se reagovat pohybem na znějící hudbu a vyjadřovat metrum, tempo, dynamiku a směr melodie - doprovodí píseň improvizovaným pohybem - učí se jednoduché taneční kroky a lidové tance **POSLECHOVÉ ČINNOSTI** - rozlišuje jednotlivé kvality tónů - učí se rozpoznat durový a mollový akord - rozpozná tempové a dynamické změny - pozná melodii sestupnou a vzestupnou - rozpozná sluchem některé hudební nástroje - rozpozná některé hudební styly a žánry - seznámí se s některými významnými hudebními skladateli - rozpozná malou hudební formu jednoduché písně - ví, co je píseň umělá a lidová	Hlasová hygiena Dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu Dvojhlas, kánon, vícehlas, dur, moll Rozšiřování hlasového rozsahu, hlavový tón Hudební rytmus, písně ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu Stupnice Cdur, délka not, solmizační slabiky Hra na doprovodné Orffovy nástroje Hra na tělo, rytmizace – těžká doba, dirigování Hudební nástroje Tleskání do rytmu, vlastní melodie Předehra, mezihra, dohra Hudební nástroje Malá písňová forma (a, a – b, a – b – a, a – b - c) Pohybový doprovod znějící hudby, dirigování (dvoudobý, třídobý, čtyřdobý takt) Pantomima a pohybová improvizace Taneční krok, lidové tance - utváření pohybové paměti Kvality tónů – tón dlouhý, krátký, vysoký, hluboký; akord Tempo, dynamika (silně - slabě, vesele – smutně, rychle – pomalu, zrychlování – zpomalování) Melodie vzestupná a sestupná Hudební nástroje Hudba slavnostní, populární, taneční, pochodová, trampská, chrámová, ukolébavka Významní hudební skladatelé Malá písňová forma (a, a – b, a – b – a, a – b - c), rondo Píseň lidová a umělá	**Český jazyk** - správné dýchání, výslovnost, pauzy, hlasová hygiena **Tělesná výchova** - pohybová a dechová průprava, pohybové hry, tanec, správné držení těla, pohybová paměť **Informatika** - využívání digitálních technologií (poslech, vyhledávání informací, záznam), autorská práva, nota jako grafický znak pro tón **OSV** - Kreativita

- odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instr.	Hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	
Výstupy žáka ZŠ Chornice 5. ročník	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy a průřezová témata**
VOKÁLNÍ ČINNOSTI - používá pravidla hlasové hygieny - prohlubuje správné pěvecké návyky, správně dýchá a vyslovuje, zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách, rozvíjí hlavový tón - zpívá Českou hymnu - osvojuje si nové písně, dodržuje rytmus písní - orientuje se v notovém záznamu **INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI** - využívá Orffovy nástroje k doprovodné hře - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty - akcentuje těžkou dobu, improvizuje - vytváří předehry, mezihry a dohry - určí malou hudební formu písně nebo skladby - vyjmenuje a popíše hudební nástroje v symfonickém orchestru a zařadí je do patřičných druhů nástrojů **HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** - učí se reagovat pohybem na znějící hudbu a vyjadřovat metrum, tempo, dynamiku a směr melodie - doprovodí píseň improvizovaným pohybem - učí se jednoduché taneční kroky a lidové tance **POSLECHOVÉ ČINNOSTI** - rozlišuje jednotlivé kvality tónů - učí se rozpoznat vztahy mezi tóny - učí se rozpoznat durový a mollový akord - rozpozná tempové a dynamické změny - pozná melodii sestupnou a vzestupnou - rozpozná sluchem některé hudební nástroje - odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Hlasová hygiena Dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu Dvojhlas, kánon, vícehlas, dur, moll Rozšiřování hlasového rozsahu, hlavový tón Zpěv České hymny Hudební rytmus, písně ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu Notová osnova, houslový klíč, stupnice Cdur, délka not, pomlka, předznamenání Hra na doprovodné Orffovy nástroje Hra na tělo, rytmizace – těžká doba, dirigování Tleskání do rytmu, vlastní melodie Předehra, mezihra, dohra Malá písňová forma (a, a – b, a – b – a, a – b - c) Hudební nástroje Pohybový doprovod znějící hudby, dirigování (dvoudobý, třídobý, čtyřdobý takt), Pantomima a pohybová improvizace Taneční krok, lidové tance - utváření pohybové paměti Kvality tónů – tón dlouhý, krátký, vysoký, hluboký Souzvuk Akord Tempo, dynamika (silně - slabě, vesele – smutně, rychle – pomalu, zrychlování – zpomalování) Melodie vzestupná a sestupná Hudební nástroje Hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	**Český jazyk** - správné dýchání, výslovnost, pauzy, hlasová hygiena **Tělesná výchova** - pohybová a dechová průprava, pohybové hry, tanec, správné držení těla, pohybová paměť **Vlastivěda** - Česká hymna **Informatika** - využívání digitálních technologií (poslech, vyhledávání informací, záznam), autorská práva, nota jako grafický znak pro tón **OSV** - Kreativita

- rozpozná některé hudební styly a žánry - seznámí se s některými významnými hudebními skladateli - rozpozná malou hudební formu jednoduché písně či skladby - ví, co je píseň umělá a lidová	Hudba slavnostní, populární, taneční, pochodová, trampská, chrámová, ukolébavka Významní hudební skladatelé Písňová forma (a, a – b, a – b – a, a – b - c), rondo Píseň lidová a umělá	

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 2. stupeň

Vyučovací předmět Hudební výchova je v 6. - 9. ročníku v hodinové dotaci 1 hodina týdně. Výuka v 6. a 7. ročníku probíhá v dvouletém cyklu. Výuka v 8. a 9. ročníku probíhá v dvouletém cyklu. Vyučovací předmět je povinný, vytvořen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Hudební výchova (vzdělávací oblast Umění a kultura). Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka a jeho vnímání, osvojování světa. Dochází k rozvíjení tvořivosti a estetického cítění a k utváření kladného vztahu ke kulturním hodnotám současnosti i minulosti. Navazuje na žákovské výstupy vzdělávací oblasti Hudební výchova v 1. - 5. ročníku. Výuka v 6. a 7. ročníku probíhá spojeně v dvouletém cyklu. Výuka v 8. a 9. ročníku probíhá spojeně v dvouletém cyklu.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně - pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. Tyto hudební činnosti se stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy.

Hudební činnosti ovlivňují a rozvíjejí celkovou osobnost žáka a především vedou k rozvoji jeho hudebnosti a hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními dovednostmi - sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně - pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řádě je mu dána příležitost "interpretovat" hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Žáci se učí vnímat hudbu jako důležitou součást života jedince a celé společnosti, učí se tvořivě pracovat. Snaží se chápat hudební jazyk jako specifické formy komunikace. Získávají orientaci v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti. Seznamují se s různorodostí hudebních kultur různých národů a národností. Vše jmenované tak rozvíjí žákovu celkovou hudebnost.

Hudební výchova by měla být předmětem uvolnění, radosti, citového prožitku, seberealizace, týmové práce, při které se žáci budou učit rozpoznávat krásu umění, ctít schopnosti a výkony druhých, rozvíjet svou fantazii a tvůrčí schopnosti. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání (skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty). Při hodnocení výsledků práce žáků přihlíží vyučující především k jejich přístupu ve všech hudebních činnostech, ke snaze spolupracovat s ostatními a k úsilí o co nejlepší výsledek. V hudební výchově se uplatňují takové formy a metody práce, které žáky aktivizují, probouzejí zájem a tvořivost. Převažuje zde práce týmová. Zohledňují se individuální dispozice každého žáka.

Začlenění průřezových témat: OSV, MKV, MED

Výchovné a vzdělávací strategie - Výchovně vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence občanské
- vedeme žáky k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti, ke kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- umožňuje žákům, aby se podíleli na hodnocení činnosti sebe samého i druhých
- vedeme žáky k sebeúctě k druhým lidem a toleranci k jejich hudebním projevům

Kompetence sociální a personální
- vede žáka k subjektivně jedinečnému vnímání, cítění, prožívání, k rozvíjení kultivovaných projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- vede žáky ke vzájemnému naslouchání a k ohledu na druhé
- učí žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních
- vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování a ke spolupráci

Kompetence komunikativní
- umožňujeme žákům projevit se před ostatními
- odstraňujeme zábrany v hudebním projevu
- vedeme žáky ke kultivovanému projevu, k užívání obecně známých hudebních termínů, znaků a symbolů

Kompetence k učení
- učíme žáky kultivaci své hudebnosti v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie
- rozvíjíme u žáků receptivní, reprodukční a částečně produkční schopnosti pomocí hudebních činností
- podněcujeme pozitivní vztah žáků k hudebnímu umění

Kompetence k řešení problémů
- podporujeme netradiční způsoby řešení hudebního vyjadřování
- vedeme žáky k chápání hudebního umění a kultury, k jejich vzájemné provázanosti

Kompetence pracovní
- vedeme žáky k osobní účasti a k pozitivnímu vztahu k aktivním činnostem
- učíme žáky správnému zacházení a hře na jednoduché hudební nástroje a k jejich údržbě
- při výuce hudební výchovy vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí

Kompetence digitální
- využíváme individuální hudební schopnosti a dovednosti žáků při hudebních aktivitách, tyto aktivity žáci zaznamenávají za pomoci dostupných digitálních technologií
- učíme žáky reprodukovat na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb
- dáváme prostor k vytváření jednoduchých doprovodů
- za pomoci dostupného hudebního softwaru provádíme jednoduché hudební experimenty
- vyhledáváme souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění, dáváme prostor využít možnosti, které žákům dávají multimédia a digitální prostředí

Výstupy žáka ZŠ Chornice 6. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
VOKÁLNÍ ČINNOSTI - používá pravidla hlasové hygieny - prohlubuje správné pěvecké návyky, správně dýchá a vyslovuje, zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách, rozvíjí hlavový tón - osvojuje si nové písně, dodržuje rytmus písní - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném život - zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase - hudební doprovod s digitálními technologiemi	Pěvecký a mluvní projev - dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv, frázování, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu, období mutace Kánon, lidový dvojhlas, elementární hudební improvizace Dur a moll tónina Hudební rytmus Říkadla, písně, básně, hádanky Zpěv lidových i umělých písní, koledy Karaoke	**Dějepis** - historické hudební nástroje, Národní divadlo **Přírodopis** - hlasová hygiena, mutace **Tělesná výchova** - správné držení těla, pohybová paměť, rytmická cvičení **Český jazyk** - zhudebnění textů, Národní divadlo **Tělesná výchova** - pohybová a dechová průprava, pohybové hry, tanec, správné držení těla, pohybová paměť **Anglický jazyk** - písně v angličtině **Informatika** - využívání digitálních technologií (poslech, vyhledávání informací, záznam), autorská práva, nota jako grafický znak pro tón, hudební doprovod pomocí digitálních technologií **OSV** - Kreativita Rozvoj schopnosti poznávání Hodnoty, postoje, praktická etika **MKV** - Kulturní diference
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI - využívá Orffovy nástroje k doprovodné hře - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty - vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - akcentuje těžkou dobu, improvizuje - vytváří předehry, mezihry a dohry - rozpozná hudební nástroje - historické hudební nástroje - orientuje se v notovém zápisu - orientuje se v hudebně výrazových prostředcích	Hra na doprovodné Orffovy nástroje Hra na tělo, rytmizace – těžká doba, dirigování Vlastní melodie, improvizace, tvorba doprovodů Historické a současné hudební nástroje Notový zápis, záznam hudby Notová osnova, houslový klíč, basový klíč, stupnice Cdur, délka not, pomlka, předznamenání Práce hudebního skladatele s hudebně výrazovými prostředky	
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI - rozpozná některé z tanců různých stylových období - orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci - zvolí vhodný typ hudebně - pohybových prvků k poslouchané hudbě	Druhy tanců Taneční kroky Pohybový doprovod znějící hudby – taktování, tleskání, dupání, pantomima, vyjádření pohybem těla, dramatizace písní	
POSLECHOVÉ ČINNOSTI - rozliší píseň umělou a lidovou - orientuje se v proudu znějící hudby (změny tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické)	Píseň lidová a umělá Tempo, dynamika, rytmus, harmonie Poznávání hudebních nástrojů poslechem	

- rozpozná poslechem hudební nástroj - zařadí slyšenou hudbu do stylu a období - odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální - rozliší hudební seskupení - zná základní informace o Národním divadle	Opera, opereta, muzikál, revue Balet, melodram, scénická hudba Starověk Předehra, mezihra, dohra Sólo, duet, trio, kvartet Hudební seskupení (orchestr, kapela…) Hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální Národní divadlo	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 7. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
VOKÁLNÍ ČINNOSTI - používá pravidla hlasové hygieny - prohlubuje správné pěvecké návyky, správně dýchá a vyslovuje, zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách, rozvíjí hlavový tón - osvojuje si nové písně, dodržuje rytmus písní - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném život - zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	Pěvecký a mluvní projev - dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv, frázování, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu Kánon, lidový dvojhlas, elementární hudební improvizace Dur a moll tónina Hudební rytmus Zpěv lidových i umělých písní, koledy	**Dějepis -** vývoj hudebních nástrojů, hudební přehrávače a nosiče **Tělesná výchova** - rytmická cvičení, pohybová paměť, orientace v prostoru **Anglický jazyk** - písně v angličtině **Informatika** - využívání digitálních technologií (poslech, vyhledávání informací, záznam), autorská práva, nota jako grafický znak pro tón, hudební přehrávače a nosiče **OSV** - Kreativita Rozvoj schopnosti poznávání Hodnoty, postoje, praktická etika **MKV** - Kulturní diference
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI - využívá Orffovy nástroje k doprovodné hře - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty - vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - chápe roli nástroje sólového a doprovodného, orientuje se ve vývoji hudebních nástrojů - orientuje se v notovém zápisu - zná první hudební přehrávače a nosiče	Hra na doprovodné Orffovy nástroje Hra na tělo, rytmizace Vlastní melodie, improvizace, tvorba doprovodů Hudební nástroje sólové a doprovodné Notový zápis, záznam hudby Hudební přehrávače a nosiče	
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI - rozpozná některé z tanců různých stylových období - orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci - zvolí vhodný typ hudebně - pohybových prvků k poslouchané hudbě	Druhy tanců (tanec výrazový, moderní, společenské tance) Taneční kroky, orientace v prostoru Pohybový doprovod znějící hudby – taktování, tleskání, dupání, pantomima, improvizace, vyjádření pohybem těla Improvizace	
POSLECHOVÉ ČINNOSTI - orientuje se v proudu znějící hudby (změny tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické, funkce, žánry) - přistupuje k hud. dílu jako k logicky utvářenému celku - zařadí na základě individuálních schopností získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a žánru - orientuje se v současné hudbě	Tempo, dynamika, rytmus, harmonie Funkce stylů a žánrů Muzikál, balet Fuga, kantáta, kánon, oratorium Koncert, sonátová forma, symfonie Etnická hudba, duchovní a světská hudba Současná hudba česká a světová, kýč	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 8. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
VOKÁLNÍ ČINNOSTI - používá pravidla hlasové hygieny - prohlubuje správné pěvecké návyky, správně dýchá a vyslovuje, zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách, rozvíjí hlavový tón - osvojuje si nové písně, dodržuje rytmus písní - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném život - zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	Pěvecký a mluvní projev - dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv, frázování, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu a sluchu Kánon, lidový dvojhlas, elementární hudební improvizace Hudební rytmus Zpěv lidových i umělých písní, koledy	**Tělesná výchova** - rytmická cvičení, pohybová paměť, orientace v prostoru **Anglický jazyk** - písně v angličtině **Dějepis** - vývoj hudby, klasicismus, romantismus, baroko **Informatika** - využívání digitálních technologií (poslech, vyhledávání informací, záznam), autorská práva, nota jako grafický znak pro tón **OSV** - Kreativita Hodnoty, postoje, praktická etika Kooperace a kompetice Poznávání lidí **MKV** - Kulturní diference Multikulturalita **EGS** - Jsme Evropané **MED** - Vnímání autora mediálního sdělení
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI - provádí jednoduché hudební improvizace - rozvíjí hudební představivost - rozpozná moderní hudební nástroje - orientuje se v notovém zápisu - je schopen zachytit rytmus	Vlastní melodie, improvizace, hudební představivost, tvorba doprovodů Moderní hudební nástroje Notový zápis, záznam hudby Zachycování rytmu písně pomocí grafického zápisu	
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI - zvolí vhodný typ hudebně - pohybových prvků k poslouchané hudbě - orientuje se při tanci v prostoru	Pohybový doprovod znějící hudby - taktování, tleskání, dupání Taneční kroky, orientace v prostoru	
POSLECHOVÉ ČINNOSTI - orientuje se v proudu znějící hudby vážné i populární hudby - zařadí na základě individuálních schopností získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období - chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Artificiální a nonartificiální hudba Hudba v pravěku a starověku Barokní hudba Hudba klasicismu, hudba romantismu Jazz, swing, rock and roll, country, blues, western, booggie, Oratorium, opera, chorál, fuga, symfonie, koncert, mazurka Moderní populární a rocková hudba Hudba v souvislosti s jiným druhem umění	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 9. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
VOKÁLNÍ ČINNOSTI - používá pravidla hlasové hygieny - prohlubuje správné pěvecké návyky, správně dýchá a vyslovuje, zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách, rozvíjí hlavový tón - osvojuje si nové písně, dodržuje rytmus písní - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném život - zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	Pěvecký a mluvní projev - dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv, frázování, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu Kánon, lidový dvojhlas, elementární hudební improvizace Hudební rytmus Zpěv lidových i umělých písní, koledy	**Český jazyk** - divadelní scéna **Tělesná výchova** - rytmická cvičení, pohybová paměť **Dějepis** - renesance, baroko, klasicismus, romantismus **Anglický jazyk** - písně v angličtině **Informatika** - využívání digitálních technologií (poslech, vyhledávání informací, záznam), autorská práva, nota jako grafický znak pro tón, zvukový záznam, elektronické hudební nástroje
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI - provádí jednoduché hudební improvizace - rozpozná moderní hudební nástroje - orientuje se v notovém zápisu - technika v hudbě	Vlastní melodie, improvizace, tvorba doprovodů Moderní hudební nástroje Notový zápis, záznam hudby Elektronické hudební nástroje	**OSV** - Kreativita Hodnoty, postoje, praktická etika Kooperace a kompetice Poznávání lidí **MKV** - Kulturní diference Multikulturalita
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI - zvolí vhodný typ hudebně - pohybových prvků k poslouchané hudbě	Pohybový doprovod znějící hudby - taktování, tleskání, dupání	**EGS** - Jsme Evropané **MED** - Vnímání autora mediálního sdělení
POSLECHOVÉ ČINNOSTI - učí se rozpoznat vztahy mezi tóny - orientuje se v proudu znějící hudby vážné i populární hudby - zařadí na základě individuálních schopností získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami - chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Harmonizace Počátky a vývoj hudebních dějin v Čechách - renesance, baroko, klasicismus, romantismus, artificiální a nonarticifiální hudba 20. století Jazz a swing, big beat Trampská píseň Divadla malých forem Populární a rocková hudba Současná hudba	

5. 11 VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 1. stupeň

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je zařazen samostatně v 1. - 5. ročníku. Hodinová dotace v 1. - 5. ročníku je 2 hodiny týdně. Představuje umělecké vnímání a osvojování světa. Dochází k rozvíjení tvořivosti a estetického cítění a k utváření kladného vztahu ke kulturním hodnotám současnosti i minulosti. Vyučovací předmět je povinný, vytvořen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Výtvarná výchova (vzdělávací oblast Umění a kultura).

Výtvarná výchova svým pojetím rozvíjí tvořivost a představivost žáků, jejich smyslovou citlivost a podporuje jejich orientaci na ploše i v prostoru. Žáci si osvojují pracovní návyky, základní výtvarné techniky a postupy, pomocí nichž se dokáží výtvarně vyjádřit na dané téma. Zdůrazňujeme komplexní pohled na danou problematiku, zejména využití mezipředmětových vazeb a vztahů k přírodě a lidské společnosti. Žáci jsou vedeni ke kladnému vztahu ke kulturnímu bohatství své vlasti, vytvářejí si vztah k umění prostřednictvím návštěvy kulturních center (muzeum, galerie, divadlo…).

Výtvarná výchova je postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. K jejich realizaci nabízí vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobní pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Ve výtvarné výchově se uplatňují takové formy a metody práce, které žáky aktivizují, probouzejí zájem a tvořivost. Uplatňuje se zde práce individuální i týmová. Zohledňují se individuální dispozice každého žáka. Při výuce se využívají rozličné výtvarné potřeby, netradiční materiály, ukázky výtvarných prací i uměleckých děl.

Hodnocení žáka sleduje úroveň získaných uměleckých dovednosti a vědomosti a schopnost rozvíjet a aplikovat tyto dovednosti při vytváření uměleckého díla. Hodnocení se opírá o celkový kulturní projev dítěte, aktivní přístup ke všem uměleckým činnostem a dětskou kreativitu a originalitu.

Začlenění průřezových témat: OSV, MED

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací strategie směřují k utváření a naplňování kompetencí:

Kompetence k učení
- učíme žáky využívat vhodné způsoby, metody, prostředky ve svých tvůrčích činnostech
- vedeme žáky k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- motivujeme žáky k vyjádření svého postoje k vizuálně obraznému vyjádření a k vytváření vlastního vizuálně obrazného vyjádření
- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací, jejich využívání v tvůrčích činnostech

Kompetence k řešení problémů
- motivujeme žáky k využívání tvořivého přístupu a vlastních zkušeností při řešení výtvarných problémů, k objevování různých variant řešení a vytrvalému hledání řešení

Kompetence komunikativní
- dáváme prostor pro vyjadřování vlastního názoru a pocitů z uměleckých děl a tvorby své a spolužáků
- vedeme žáky k naslouchání a respektování názoru jiných
- rozvíjíme u žáků schopnost vyjádření a komunikace prostřednictvím svého vizuálně obrazného vyjádření.
- vedeme žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání, užívání umění jako svébytného prostředku komunikace

Kompetence sociální a personální
- učíme žáky spolupracovat, podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu, ocenit zkušenosti druhých a přispívat k utváření dobrých vztahů v kolektivu

- vedeme žáky k chápání kultury jako neoddělitelné součásti lidské existence
- vedeme žáky k spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech

Kompetence občanské
- vytváříme respekt k našemu kulturnímu dědictví
- vedeme žáky k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům, k utváření smyslu pro kulturu a tvořivost

Kompetence pracovní
- učíme žáky bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů, prostředků a technik
- motivujeme žáky k využívání získaných znalostí a dovedností v dalším vzdělávání a profesním zaměření

Kompetence digitální
- dáváme prostor k prohlížení a vyhledávání obrazových materiálů, k tvorbě vlastních databází uměleckých děl potřebných pro výuku dějin umění
- učíme žáky sdílení vytvořených digitálních obsahů a získaných dat prostřednictvím digitálních technologií, správě digitální identity např. virtuální galerie a profilů na sociálních sítích
- učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah s nezbytným uplatněním autorského práva
- nabádáme žáky k ochraně před rizikovými jevy virtuální komunikace, kyberšikany, ochraně GDPR, k ochraně zdraví jedince apod.
- motivujeme žáky k tvůrčímu využívání digitálních technologií, např. digitálních editorů a kreslicích programů, které jsou založeny na digitální gramotnosti a řešení problémů

Výstupy žáka ZŠ Chornice 1. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty - v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti - porovnává prvky a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ - organizuje svou vlastní výtvarnou práci - ovládá základní výtvarné techniky **UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY** - vnímá události různými smysly a vyjadřuje je **OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ** - interpretuje dle svých schopností různá vizuální obrazná vyjádření - na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření	Poznávání výtvarných technik Rozvoj výtvarného vnímání, tvořivosti a představivosti Hra s barvou – zapouštění, základní a doplňkové barvy Organizace vyučovací hodiny Tematické práce na základě představ a přímého dojmu Užité práce dekorativní a prostorové Modelování podle skutečnosti Tvary, linie a barvy Lidové zvyky a tradice	**Český jazyk** - ilustrace k čtenému textu, plynulé vyjadřování a popis vlastního výtvarného vyjádření **Prvouka** - zvyky a tradice (Vánoce, Velikonoce) **OSV** - Rozvoj schopností poznávání Kreativita Kooperace a kompetice

Výstupy žáka ZŠ Chornice 2. ročník	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy a průřezová témata**
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty - v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti - porovnává prvky a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ - organizuje svou vlastní výtvarnou práci - ovládá základní výtvarné techniky **UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY** - vnímá události různými smysly a vyjadřuje je **OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ** - interpretuje dle svých schopností různá vizuální obrazná vyjádření - na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření	Výtvarné techniky – zapíjení barev, koláž, frotáž Práce dekorativní a prostorové Rozvoj výtvarného vnímání Zapojení smyslů do výtvarného vnímání Postoj k vytvořené práci Prezentace a vlastní hodnocení své práce Lidové zvyky a tradice	**Český jazyk** - ilustrace k čtenému textu, plynulé vyjadřování a popis vlastního výtvarného vyjádření **Prvouka** - zvyky a tradice (Vánoce, Velikonoce) **OSV** - Rozvoj schopnosti poznávání Kreativita Kooperace a kompetice

Výstupy žáka ZŠ Chornice 3. ročník	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy a průřezová témata**
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty - v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti - porovnává prvky a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ - organizuje svou vlastní výtvarnou práci - ovládá základní výtvarné techniky **UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY** - vnímá události různými smysly a vyjadřuje je **OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ** - interpretuje dle svých schopností různá vizuální obrazná vyjádření - na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření	Rozpoznávání tvarů, barev a objemu objektů Hra s linií Organizace vyučovací hodiny Výtvarné techniky Hra s barvou – teplé a studené barvy Abstraktní zapouštění barvy Prostorová tvorba Kolorovaná kresba Barevné ztvárnění barev podzimu, zimy, jara a léta Tematická kresba Ilustrace na základě čteného textu Výtvarné a dekorační práce Tematická kresba Prostorová tvorba Koláže Vytváření plakátů Papírová koláž	**Český jazyk** - plynulé vyjadřování a popis vlastního výtvarného vyjádření, ilustrace k čtenému textu **Prvouka** - zvyky a tradice (Vánoce, Velikonoce) **OSV** - Kreativita Kooperace a kompetice

Výstupy žáka ZŠ Chornice 4. ročník	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy a průřezová témata**
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů - dokáže pojmenovat výtvarné prvky své vlastní tvorby - světlo, kontrast, proporce - vyjádří barevnou plochu - nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly - uplatňuje vnímání v plošné, objemové i prostorové tvorbě - porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace - seznámí se s různými výtvarnými ztvárněními - získává inspiraci pro vlastní tvorbu - při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností **UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY** - osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření - vyjadřuje nové a neobvyklé pocity a prožitky - svobodně volí a kombinuje prostředky - zkouší výtvarně ztvárnit nové věci a dojmy - nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil **OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ** - porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace - seznámí se s různými výtvarnými ztvárněními - získává inspiraci pro vlastní tvorbu - komunikuje se spolužáky - vysvětluje výsledky tvorby podle vlastních schopností a zaměření	Smyslové poznatky Proporce lidského těla Barvy Smyslové vnímání Výtvarné techniky – tisk, zapíjení barev Prostorová tvorba Pracovní pomůcky a nástroje, funkce a využití Kontrasty barev, velikostí, světla a stínu Inspirativní zdroje pro tvorbu Komunikace	**Český jazyk** - práce s tiskem, dětskou knihou, sloh **Hudební výchova** - různé druhy smyslového vnímání, práce s poslechovými skladbami **Pracovní činnosti** - pracovní dovednosti při práci s modelovací hmotou **Vlastivěda** - zvyky a tradice (Vánoce, Velikonoce) **OSV** - Kreativita Kooperace a kompetice **MED** - Tvorba mediálního sdělení

Výstupy žáka ZŠ Chornice 5. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů - dokáže pojmenovat výtvarné prvky své vlastní tvorby - světlo, kontrast, proporce - vyjádří barevnou plochu - nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly - uplatňuje vnímání v plošné, objemové i prostorové tvorbě - porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace - seznámí se s různými výtvarnými ztvárněními - získává inspiraci pro vlastní tvorbu - při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností **UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY** - osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření - vyjadřuje nové a neobvyklé pocity a prožitky - svobodně volí a kombinuje prostředky - zkouší výtvarně ztvárnit nové věci a dojmy - nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil **OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ** - porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace - seznámí se s různými výtvarnými ztvárněními - získává inspiraci pro vlastní tvorbu - komunikuje se spolužáky a vysvětluje výsledky tvorby podle vlastních schopností a zaměření	Vizuálně obrazné vyjádření Linie Tvary Barvy Objemy v prostorové tvorbě Výtvarné techniky Plošná, objemová a prostorová tvorba Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření Výtvarná tvorba, tiskoviny, televize, film, reklama Vyjádření prožitků výtvarným způsobem Výtvarné zpracování dojmů a pocitů Převádění pocitů do výtvarné tvorby Inspirace pro výtvarnou tvorbu Uspořádání objektů do celku Projevení vlastních životních zkušeností	**Český jazyk** - práce s tiskem, dětskou knihou, sloh **Hudební výchova** - různé druhy smyslového vnímání, práce s poslechovými skladbami **Pracovní činnosti** - pracovní dovednosti při práci s modelovací hmotou **Vlastivěda** - zvyky a tradice (Vánoce, Velikonoce) **OSV** - Kreativita Kooperace a kompetice **MED** - Tvorba mediálního sdělení

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 2. stupeň

Výtvarná výchova je samostatný předmět vyučovaný v 6. - 9. ročníku, s časovou dotací 2 h týdně v 6. a 7. ročníku a 1 h týdně v 8. a 9. ročníku. Vyučovací předmět je povinný, vytvořen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Výtvarná výchova (vzdělávací oblast Umění a kultura). Výuka v 6. a 7. ročníku probíhá spojeně v dvouletém cyklu. Výuka v 8. a 9. ročníku probíhá spojeně v dvouletém cyklu.

Žáci navazují na své zkušenosti z 1. stupně, seznamují se s dalšími výrazovými prostředky a s jazykem výtvarného umění. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Výuka umožňuje žákům poznávat okolní svět i svůj vnitřní svět prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Toto poznávání směřuje k tomu, aby se žáci učili rozumět výtvarnému umění, jeho jazyku a významům.

Cílem předmětu je rozvíjet a kultivovat schopnosti žáků, aby citlivě vnímali svět kolem sebe, prožívali jej a objevovali v něm estetické hodnoty. Žákům se tak umožňuje, aby si v činnostech prakticky osvojovali potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjeli jejich přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, jejich fantazii a prostorovou představivost a nápaditost, smysl pro originalitu a vlastní výraz, což významně napomáhá utváření kreativní stránky jejich osobnosti, která je důležitá v jakémkoli oboru práce, která je v dalším životě čeká.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby získali praktické i teoretické poznatky o malbě, kresbě, grafických technikách, o práci s různými materiály, o modelování a prostorovém vytváření. Práce probíhá jednotlivě, ve dvojicích či skupinách, podle typu zadané práce a podle její náročnosti. Materiál potřebný k práci si žáci obstarávají podle pokynů učitele, nebo jim je dodán školou. Výuka probíhá v kmenové třídě, pracovně přírodovědných předmětů či v terénu.

Předmět má četné vztahy k ostatním učebním předmětům, zejména literatuře, hudební výchově, dějepisu, přírodopisu či člověku a světu práce.

Začlenění průřezových témat: OSV, EMV, MED

Výchovně vzdělávací strategie
Výchovně vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- učíme žáky vlastnímu časovému rozvržení, které vede k dokončení výtvarné práce
- motivujeme žáky k zájmu o vlastní výtvarnou práci a výtvarnému umění
- vedeme žáky k používání souvislostí mezi jednotlivými oblastmi, mezipředmětovými tématy a projekty
- nabízíme různé výtvarné techniky a metody práce podporující tvořivost žáka

Kompetence k řešení problému
- vedeme žáky k samostatnému zpracování a řešení problémů související s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- podněcujeme k hledání a respektování různých pohledů na výtvarnou práci a výtvarné umění

Kompetence komunikativní
- vytváříme prostor k prezentaci vlastní výtvarné práce
- využíváme metody práce vyžadující vzájemnou kooperaci, mezipředmětová témata a projekty
- vedeme žáky k respektování různorodostí téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnosti alternativního přístupu

Kompetence sociální a personální

- podporujeme žáky v oblasti rozvoje výtvarných dovedností (doporučení ke studiu základní umělecké školy, účast ve výtvarných soutěžích, motivace ke studiu na střední umělecké škole)
- vedeme žáky k respektování pravidel při práci v týmu a jejich dodržování
- motivujeme žáky k posílení sebedůvěry při vlastní práci

Kompetence občanské
- umožňujeme zapojení do výzdoby školních prostor a prezentačních nástěnek školy
- vedeme žáky k respektování názoru druhých
- dáváme prostor k prezentaci výsledků své práce a účasti na výtvarných soutěží

Kompetence pracovní:
- vedeme žáky k pořádku a dodržování pracovních pravidel a řádu
- klademe důraz na připravenost pomůcek do VV a schopnost udržovat pomůcky v předepsaném stavu
- vedeme žáky k vytváření pozitivního vztahu k manuálním činnostem
- učíme žáky správným způsobům užití materiálů, nástrojů a vybavení
- motivujeme žáky ke koncentraci na pracovní výkon a jeho dokončení

Kompetence digitální
- učíme žáky používat digitální technologie při vlastní tvorbě a k nalézání neobvyklých postupů při zpracování daného tématu
- vedeme žáky ke sdílení a prezentaci výsledků vlastní práce
- učíme žáky ctít autorské právo

Výstupy žáka ZŠ Chornice 6. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - rozlišuje základní členění barev, používá běžných pojmů z nauky o barvě - prakticky využívá ve svých pracích techniku malby - míchání a vrstvení barev, techniku kresby - experimentuje s vlastnostmi linie - na základě zrakových a sluchových prožitků - lineárně znázorní přírodní procesy - seznamuje se s různými způsoby uměleckého vyjádření v malbě a kresbě - figura, portrét, zátiší, krajina - v sochařství - socha, plastika, sousoší, busta, reliéf - ve volné grafice - základní druhy techniky - výtvarně se vyjádří k lidovým tradicím - Vánoce, Velikonoce, Masopust - vytvoří jednoduchou plošnou kompozici z geometrických tvarů (spirála, elipsa, přímka, křivka) **UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY** - dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motivy v ploše - řídí se proporčními principy a vztahy při kresbě lidské - postavy a hlavy - vytvoří prostorovou práci s figurálním námětem - své výtvarné schopnosti prověří účastí ve školním kole některé výtvarné soutěže - porovnává s ostatními získané zkušenosti a aktivně je využívá při kolektivní práci - vnímá a analyzuje základní znaky (oblé a hranaté) - pracuje přírodními materiály - experimentuje s výtvarnými možnostmi různých materiálů - poznává vztahy estetické a užitné hodnoty výrobku - barevně vyjádří pocit nebo psychický stav - zobrazí vlastní fantazijní představu	Výtvarná nauka - teorie barev - prvky linie - kreativita, fantazie Výtvarná nauka - svět přírody, věcí a techniky kolem nás - jednoduché zátiší - základy perspektivy - přímé pozorování - tisk z koláže (z papírořezu) - lidové tradice - vyhledávání vhodných námětů - geometrické tvary - řazení, rytmus, prolínání, množení Výtvarná nauka Člověk - proporce lidského těla. - pozorování obličeje a jeho změn - filmoví a literární hrdinové Svět přírody, věcí a techniky kolem nás - komunikace při práci - rozdělení úkolů - přírodní motivy Jak se dorozumíváme, co cítíme - poslechová činnost - kreativita	**Matematika** - geometrie **Fyzika** - světlo **Přírodopis** - přírodní formy **Hudební výchova** - poslechové činnosti **Český jazyk** - ilustrace, pohádky **Dějepis** - historie umění, pravěk a starověk **Výchova k občanství** - zvyky a tradice **Člověk a svět práce -** bezpečnost a hygiena práce **OSV** - Kreativita **EMV** - Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ - uplatňuje při hře s písmem výtvarné zjednodušení - využije znalosti o písmu z období pravěku a starověku - rozpoznává významná díla malířská, sochařská a architektonická z období pravěku a starověku - podílí se na výstavce prací, případně nějakou výstavu navštíví	Jak se dorozumíváme, co cítíme - druhy písma Výtvarné umění dříve a dnes - školní výstavka	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 7. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - experimentálně řadí, seskupuje, zmenšuje, zvětšuje a vrství linie a tvary v ploše i prostoru - dodržuje zásady míchání a vrstvení barev, využívá jejich výrazových možností **UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY** - výtvarné znalosti a schopnosti aplikuje při zhotovení výtvarné práce, kterou se zapojí do školního kola výtvarné soutěže - nakreslí lidskou hlavu, stojící postavu a postavu s náznakem pohybu - z vhodně vybraného materiálu vytvoří práci s figurálním námětem - výtvarně se vyjadřuje k tradicím, zhotoví výrobek k Vánocům a Velikonocům či jiným významným svátkům - při své tvorbě vychází ze zkušeností svých smyslů - zhotoví si hledáček a učí se s ním pracovat, plochu komponuje tak, aby tvořila dějový celek - vytvoří práci z odpadních materiálů - na základě pozorování, analýzy tvaru a funkce zakreslí zajímavý technický předmět **OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ** - tvar psacích a tiskacích písmen dokáže spojit s tematickou kresbou - učí se vysvětlit a obhajovat výsledem své tvorby před ostatními spolužáky - svým výrobkem přispěje k realizaci vánočních a velikonočních dílen - dokáže rozlišit dle ukázek hlavní znaky umění doby románské, gotické a renesanční - pozná významné umělce a památky těchto dob - uvede příklady významných památek těchto období	Výtvarná nauka - horizontála a vertikála, kolmost, středová souměrnost - sytost, tón, harmonie, kontrast - abstraktní umění Svět přírody, věcí a techniky kolem nás Člověk - proporce a dramatizace (předvádění různých pohybů) Svět přírody, věcí a techniky kolem nás - výběr použitého materiálu - lidové tradice - vyhledávání vhodných námětů Jak se dorozumíváme, co cítíme Svět přírody, věcí a techniky kolem nás - hledáček, detail - velikost postav a objektů - výraznost barvy v popředí a pozadí - tvorba a ochrana životního prostředí - poměřování Jak se dorozumíváme, co cítíme Svět přírody, věcí a techniky kolem nás - styly a druhy písma. - fantastické variace na základní tvary písmen - lidové tradice - kolektivní dílo Výtvarné umění dříve a dnes - využití obrázků a počítače - gotické vitráž	**Matematika** - geometrie **Fyzika** - světlo **Přírodopis** - lidské tělo, základy ekologie **Ekologická výchova** - ekologie **Dějepis** - středověk, románský sloh, gotika, renesance **Výchova k občanství** - zvyky a tradice **OSV** - Kreativita **EMV** - Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

Výstupy žáka ZŠ Chornice 8. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - využívá znalosti o základních, druhotných a doplňkových barvách v osobitém výtvarném vyjádření - zakreslí různé pohledy na zvolený předmět - pracuje s netradičním materiálem, volí ho podle své představy a na základě vlastního návrhu a cíle **UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY** - orientuje se v grafických technikách - -nakreslí lidský obličej se zaměřením na výraz a mimiku - uplatňuje techniku stínování - využívá kombinace výtvarných prostředků a experimentuje s nimi - využívá základů perspektivy - podle modelu nakreslí sedící postavu nebo části lidského těla - zhotoví výrobek k vánocům, velikonocům, - zhotoví dárek prvňákům **OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ** - výtvarně vyjádří své stanovisko k ochraně životního prostředí - seznámí se s ukázkami různých abeced a písem. - zpracuje vlastní tvorbou své jméno/přezdívku ve formě graffiti - zapojí do některé vyhlášené výtvarné soutěže a výzdobě školního prostředí - na základu učiva dějepisu dokáže rozpoznat charakteristické rysy období baroka, rokoka, klasicismu a romantismu a pozná díla významných představitelů období novověku	Výtvarná nauka - linie - technika v malbě a kresbě - abstraktní umění - perspektiva - promítání - seznámení s výtvarnými technikami Výtvarná nauka - grafika - portréty - techniky stínování - základy perspektivy Člověk - model Svět přírody, věcí a techniky kolem nás - tradice Svět přírody, věcí a techniky kolem nás Jak se dorozumíváme, co cítíme - abeceda a druhy písma - graffiti Výtvarné umění dříve a dnes	**Fyzika** - světla **Matematika** - geometrie **Dějepis** - novověk: baroko, rokoko, klasicismus, romantismus **Zeměpis** - ČR na mapě Evropy **Výchova k občanství** - zvyky a tradice **OSV** - Rozvoj schopností poznávání Kreativita **EMV** - Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

Výstupy žáka ZŠ Chornice 9. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - zvládá zachycení pomíjivého okamžiku - skicování - uplatňuje při své tvorbě základy dobrého vkusu **UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY** - orientuje se v grafických technikách tisku (z výšky, plochy a hloubky) - v rámci možností si vyzkouší některou z oblasti tisku - porovnává rozdíly výtvarného vyjádření - užívá vizuálně obrazného vyjádření k zachycení jevů v proměnnách, vývoji a ve vztazích - podle způsobu a cíle práce volí vhodné výtvarné techniky - využívá všech doposud získaných vědomostí z výtvarné nauky - vytvoří prostorovou fantazijní práci - kresbou zachytí linii čar lidské dlaně a symboliku pohybu prstů či vyjádření gest - vytvoří práci s realistickým obrazem tváře a postavy - při realizaci spolupracuje s ostatními spolužáky **OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ** - obhájí své znalosti o písmu a jeho spojení s tematickou kresbou - vytvoří plakát, vytvoří reklamní materiál s námětem dle vlastního výběru či fantazie - seznámí se s hlavními současnými trendy výtvarného umění - zhotoví výrobek k Vánocům, Velikonocům, dárek prvňákům - zapojí do některé vyhlášené výtvarné soutěže a výzdobě školního prostředí - rozpozná základní principy, znaky a představitele významných směrů 20. století - zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	Výtvarná nauka - skicování Výtvarná nauka - abstrakce - nové výtvarné techniky Svět přírody, věcí a techniky kolem nás - přírodní motiv - vlastní představy Člověk - stopy člověka - otisky rukou Svět přírody, věcí a techniky kolem nás - organizace práce Výtvarné umění dříve a dnes - trendy v umění Jak se dorozumíváme, co cítíme - reklama - vlastní zážitky Svět přírody, věcí a techniky kolem nás Fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr a variace ve vlastní tvorbě	**Přírodopis** - kožní soustava **Hudební výchova** - poslechové činnosti **Dějepis** - kultura na přelomu 19. a 20. století **Fyzika** - tlak a síla **Český jazyk** - reklama **Výchova k občanství** - zvyky a tradice **Informatika** - digitální technologie při vlastní tvorbě, reklama, počítačová grafika, fotografie, video, animace **OSV** - Rozvoj schopností poznávání Kreativita **EMV** - Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí **MED** - Fungování a vliv médií ve společnosti

5. 12 TĚLESNÁ VÝCHOVA – 1. stupeň

Vyučovací předmět Tělesná výchova je zařazen samostatně v 1. - 5. ročníku v hodinové dotaci 2 h týdně. Vyučovací předmět je povinný, vytvořen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Tělesná výchova (vzdělávací oblast Člověk a zdraví).

Tělesná výchova svým pojetím napomáhá rozvoji zdravého životního stylu a podporuje tělesnou a duševní pohodu. Žáci jsou vedeni ke kladnému vztahu k pohybovým aktivitám a sportu. Osvojují si nové pohybové dovednosti, učí se jednat podle pravidel a v duchu fair-play. V rámci svých individuálních možností jsou žáci postupnými kroky vedeni k rozvoji vlastní tělesné i duševní zdatnosti. Velký důraz je přitom kladen na zdravotní tělesnou výchovu, koordinační a regenerační cvičení.

Výuka probíhá ve školní tělocvičně a na školním hřišti. Při výuce se využívají metody a formy práce založené převážně na spolupráci žáků (činnosti ve dvojicích, malých či větších týmech) a vzájemném učení na základě prezentace vlastních pohybových her a dovedností. Nedílnou součástí jsou projektové dny, během nichž je tělesná výchova též uskutečňována. Zde je naplňováno učivo Turistika a pobyt v přírodě – pohyb v terénu.

Hodnocení žáka je motivační, vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování - bez paušálního porovnání žáků podle výkonových norem, které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Začlenění průřezových témat: OSV, MKV

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- vedeme žáky k poznávání zdraví jako důležité životní hodnoty
- vedeme žáky k pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem a vitalitou zdravého člověka
- učíme obecně užívané názvosloví
- vedeme žáky k porovnávání získaných výsledků, posuzování a vyvozování závěrů
- směřujeme žáky k využití poznatků z těchto oblastí do budoucna
- vedeme žáky k neustálému zdokonalování nabytých dovedností a vědomostí

Kompetence sociální a personální
- navozujeme dostatek situací, které vedou k sebedůvěře
- dáváme prostor k diskuzím v malé skupině v tělocvičně, na hřišti i v bazénu, vytváříme dostatek situací, které vedou k pochopení potřeby spolupracovat s druhými
- klademe důraz na týmovou práci
- vedeme žáky k sebeovládání, k řízení svého chování a jednání
- vedeme žáky k vytvoření pozitivní představy o sobě samém

Kompetence k řešení problému
- vedeme žáky k rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti, k sebekontrole

Kompetence komunikativní
- učíme žáky naslouchání druhým, porozumění a vhodné argumentaci
- motivujeme žáky k aktivnímu zapojování do činností a aktivit školy podporujících zdraví

Kompetence občanské
- vedeme žáky k hodnocení a rozboru výkonu druhých
- nabádáme žáky k respektování tělesných individualit žáků
- nabízíme úlohy vedoucí k pochopení práv a povinností v pracovní skupině
- vedeme žáky k dodržování pravidel fair play při hře
- učíme respektování druhých lidí, vcítění se do situací ostatních lidí, odmítání útlaku a hrubého zacházení a postavit se proti fyzickému i psychickému násilí

Kompetence pracovní
- vedeme žáky k zodpovědnosti a ochraně zdraví při práci s různým nářadím
- vedeme žáky k zodpovědnosti a systematičnosti při cvičení
- vyžadujeme dodržování vymezených pravidel
- dbáme na bezpečnou manipulaci a náčiním a nářadím

Kompetence digitální
- seznamujeme žáky s různými možnostmi získávání poznatků
- učíme žáky k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky (aplikace pro mobilní telefony s aplikací krokoměrů, digitální stopky)
- klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

Výstupy žáka ZŠ Chornice 1. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - dbá na správné držení těla při sezení, na přiměřenou pohybovou aktivitu o přestávkách - provádí tělovýchovné chvilky během vyučovací hodiny, provádí relaxační techniky podle pokynů učitele - zná zásady bezpečného chování při TV - dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování na hřišti v tělocvičně, používá oděv i obuv vhodnou ke cvičení - zvládá rozcvičku dle pokynů	Příprava organismu – před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení Zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, průpravná, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití Hygiena při TV - vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity Bezpečnost při pohybových činnostech Rozvoj různých forem rychlosti, pohyblivosti, koordinace pohybu	**Matematika** - hry s numerickou tématikou, geometrické tvary **Hudební výchova** - cvičení s hudbou, rytmizace **Prvouka** - péče o zdraví, lidské tělo **OSV** - Seberegulace a sebeorganizace Sebepoznání, sebepojetí Psychohygiena Poznávání lidí Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **MKV** - Lidské vztahy
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině a usiluje o jejich zlepšení	Pohybové a sportovní hry – přihrávka, spolupráce, pravidla, využití hraček a netradičního náčiní při cvičení, pohybová tvořivost Základy gymnastiky – kotoul, stoj na lopatkách, cvičení na žebřinách, skok přes švihadlo, šplh, přeskok Rytmické a kondiční formy cvičení – cvičení s hudbou Průpravné úpoly Základy atletiky – běh, skok, hod Hry na sněhu a na ledě	
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ - zná a reaguje na smluvené povely, gesta a signály pro organizaci činnosti - zná základní pojmy, postoje, polohy těla, rukou, pohybových činností, zná názvy nářadí a náčiní - ovládá jednoduché názvosloví cviků - učí se schopnosti podřizovat se pravidlům a týmové spolupráce, dodržuje fair play	Komunikace v TV - smluvené povely, signály, základní názvosloví Zásady jednání a chování - fair play, spolupráce	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 2. ročník	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy a průřezová témata**
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - dbá na správné držení těla při sezení, na přiměřenou pohybovou aktivitu o přestávkách - provádí tělovýchovné chvilky během vyučovací hodiny, provádí relaxační techniky podle pokynů učitele - zná zásady bezpečného chování při TV - dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování na hřišti v tělocvičně, používá oděv i obuv vhodnou ke cvičení - zvládá rozcvičku dle pokynů **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině a usiluje o jejich zlepšení - adaptuje se na vodní prostředí - dodržuje hygienu plavání - zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti **ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** - zná a reaguje na smluvené povely, gesta a signály pro organizaci činnosti - zná základní pojmy, postoje, polohy těla, rukou, pohybových činností, zná názvy nářadí a náčiní - ovládá jednoduché názvosloví cviků - učí se schopnosti podřizovat se pravidlům a týmové spolupráce, dodržuje fair play	Příprava organismu – před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení Zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, průpravná, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití Hygiena při TV - vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity Bezpečnost při pohybových činnostech Rozvoj různých forem rychlosti, pohyblivosti, koordinace pohybu Pohybové a sportovní hry – přihrávka, spolupráce, pravidla, využití hraček a netradičního náčiní při cvičení, pohybová tvořivost Základy gymnastiky – kotoul, stoj na lopatkách, cvičení na žebřinách, skok přes švihadlo, šplh, přeskok Rytmické a kondiční formy cvičení – cvičení s hudbou Průpravné úpoly Základy atletiky – běh, skok, hod Plavání – základní plavecká výuka Hry na sněhu a na ledě Komunikace v TV - smluvené povely, signály, základní názvosloví Zásady jednání a chování - fair play, spolupráce	**Matematika** - hry s numerickou tématikou, geometrické tvary **Hudební výchova** - cvičení s hudbou, rytmizace **Prvouka** - péče o zdraví **OSV** - Rozvoj schopnosti poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **MKV** - Lidské vztahy

Výstupy žáka ZŠ Chornice 3. ročník	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy a průřezová témata**
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - dbá na správné držení těla při sezení, na přiměřenou pohybovou aktivitu o přestávkách - provádí tělovýchovné chvilky během vyučovací hodiny, provádí relaxační techniky podle pokynů učitele - zná zásady bezpečného chování při TV - dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování na hřišti v tělocvičně, používá oděv i obuv vhodnou ke cvičení - zvládá rozcvičku dle pokynů - uplatňuje pohyblivost, obratnost, rychlost, vytrvalost a sílu **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině a usiluje o jejich zlepšení - adaptuje se na vodní prostředí - dodržuje hygienu plavání - zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti **ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** - zná a reaguje na smluvené povely, gesta a signály pro organizaci činnosti - zná základní pojmy, postoje, polohy těla, rukou, pohybových činností, zná názvy nářadí a náčiní - ovládá jednoduché názvosloví cviků - učí se schopnosti podřizovat se pravidlům a týmové spolupráce, dodržuje fair play	Příprava organismu – před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení Zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, průpravná, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití Hygiena při TV - vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity Bezpečnost při pohybových činnostech Rozvoj různých forem rychlosti, pohyblivosti, koordinace pohybu Pohybové a sportovní hry – přihrávka, spolupráce, pravidla, využití hraček a netradičního náčiní při cvičení, pohybová tvořivost Základy gymnastiky – kotoul, stoj na lopatkách, cvičení na žebřinách, skok přes švihadlo, šplh, přeskok Rytmické a kondiční formy cvičení – cvičení s hudbou Průpravné úpoly Základy atletiky – běh, skok, hod Plavání – základní plavecká výuka Hry na sněhu a na ledě Komunikace v TV - smluvené povely, signály, základní názvosloví Zásady jednání a chování - fair play, spolupráce	**Matematika** - hry s numerickou tématikou, geometrické tvary **Hudební výchova** - cvičení s hudbou, rytmizace **Prvouka** - lidské tělo **OSV** - Rozvoj schopnosti poznávání Sebepoznání as sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika **MKV** - Lidské vztahy

Výstupy žáka ZŠ Chornice 4. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - dbá na správné držení těla, na přiměřenou pohybovou aktivitu o přestávkách - provádí tělovýchovné chvilky během vyučování, provádí relaxační techniky podle pokynů učitele - dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování na hřišti v tělocvičně, používá cvičební oděv i obuv - zvládá rozcvičku dle pokynů - umí se samostatně připravit pro pohybové činnosti - uplatňuje pohyblivost, obratnost, rychlost, vytrvalost a sílu - zvládá přípravu a úklid nářadí a náčiní - rozlišuje činnosti ohrožující jeho zdraví, adekvátně reaguje na úraz **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině a usiluje o jejich zlepšení - adaptuje se na vodní prostředí - dodržuje hygienu plavání - zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	Příprava organismu – před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení Význam pohybu pro zdraví Zdravotně zaměřené činnosti Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Rozvoj různých forem rychlosti, pohyblivosti, koordinace pohybu Číslo záchranné služby, první pomoc Pohybové a sportovní hry - manipulace s míčem, přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, trčením), přihrávka nártem (po zemi, obloukem), pohyb s míčem a bez míče, zastavení, chytání míče jednoruč a obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy, vedení míče driblinkem nebo nohou, střelba jednoruč, obouruč na koš, střelba na branku vnitřním nártem, střelba jednoruč ze země na branku Základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí Rytmické a kondiční formy cvičení – cvičení s hudbou, tanec Průpravné úpoly Základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky a do výšky, hod míčkem Plavání – základní plavecká výuka, zdokonalování vybrané plavecké techniky Hry na sněhu a na ledě	**Matematika** - hry s numerickou tématikou, geometrické tvary, měření **Hudební výchova** - cvičení s hudbou, rytmizace **Přírodověda** - péče o zdraví, čísla tísňového volání, první pomoc **Informatika** - využití digitálních technologií při měření **OSV** - Rozvoj schopnosti poznávání Sebepoznání as sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika **MKV** - Lidské vztahy

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ - zná a reaguje na smluvené povely, gesta a signály pro organizaci činnosti - zná základní pojmy, postoje, polohy těla, rukou, pohybových činností, zná názvy nářadí a náčiní - ovládá jednoduché názvosloví cviků - cvičí podle nákresu - učí se schopnosti podřizovat se pravidlům a týmové spolupráce, dodržuje fair play - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - projevuje soutěživost, snahu po lepším výsledku, ohleduplnost, čestnost, radost z vítězství - při pohybových činnostech respektuje opačné pohlaví - projevuje schopnost smířit se s porážkou a ocenit soupeře - dodržuje pravidla her a soutěží - pozná zjevné přestupky proti pravidlům - umí zaznamenat a změřit některé výsledky v TV - zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka - ví, kde je možné se poučit, získat informace o TV a sportu - organizuje pohybové činnosti	Komunikace v TV - smluvené povely, signály, základní názvosloví Zásady jednání a chování - fair play, spolupráce Měření a posuzování pohybových dovedností Cviky podle nákresu Zdroj informací o pohybových činnostech Organizace pohybové aktivity samotnými žáky	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 5. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - dbá na správné držení těla, na přiměřenou pohybovou aktivitu o přestávkách - provádí tělovýchovné chvilky během vyučování, provádí relaxační techniky podle pokynů učitele - dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování na hřišti v tělocvičně, používá cvičební oděv i obuv - zvládá rozcvičku dle pokynů - umí se samostatně připravit pro pohybové činnosti - uplatňuje pohyblivost, obratnost, rychlost, vytrvalost a sílu - zvládá přípravu a úklid nářadí a náčiní - rozlišuje činnosti ohrožující jeho zdraví, adekvátně reaguje na úraz **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině a usiluje o jejich zlepšení - adaptuje se na vodní prostředí - dodržuje hygienu plavání - zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	Příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení Význam pohybu pro zdraví Zdravotně zaměřené činnosti Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Rozvoj různých forem rychlosti, pohyblivosti, koordinace pohybu Číslo záchranné služby, první pomoc Pohybové a sportovní hry - manipulace s míčem, přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, trčením), přihrávka nártem (po zemi, obloukem), pohyb s míčem a bez míče, zastavení, chytání míče jednoruč a obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy, vedení míče driblinkem nebo nohou, střelba jednoruč, obouruč na koš, střelba na branku vnitřním nártem, střelba jednoruč ze země na branku Základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí Rytmické a kondiční formy cvičení – cvičení s hudbou, tanec Průpravné úpoly Základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky a do výšky, hod míčkem Plavání – základní plavecká výuka, zdokonalování vybrané plavecké techniky Hry na sněhu a na ledě	**Matematika** - hry s numerickou tématikou, geometrické tvary, měření **Hudební výchova** - cvičení s hudbou, rytmizace **Přírodověda** - péče o zdraví, první pomoc **Informatika** - využití digitálních technologií při měření, digitální zdroje při vyhledávání informací **OSV** - Rozvoj schopnosti poznávání Sebepoznání as sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika **MKV** - Lidské vztahy

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ - zná a reaguje na smluvené povely, gesta a signály pro organizaci činnosti - zná základní pojmy, postoje, polohy těla, rukou, pohybových činností, zná názvy nářadí a náčiní - ovládá jednoduché názvosloví cviků - cvičí podle nákresu - učí se schopnosti podřizovat se pravidlům a týmové spolupráce, dodržuje pravidla a fair play - pozná zjevné přestupky proti pravidlům - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - projevuje soutěživost, snahu po lepším výsledku, ohleduplnost, čestnost, radost z vítězství - při pohybových činnostech respektuje opačné pohlaví - projevuje schopnost smířit se s porážkou a ocenit soupeře - umí zaznamenat a změřit některé výsledky v TV - zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka - ví, kde je možné se poučit, získat informace o TV a sportu - organizuje pohybové činnosti	Komunikace v TV - smluvené povely, signály, základní názvosloví Cvičení podle nákresu Pravidla pohybových a sportovních her Fair play, spolupráce Měření a posuzování pohybových dovedností Zdroj informací o pohybových činnostech Organizace pohybové aktivity samotnými žáky	

TĚLESNÁ VÝCHOVA – 2. stupeň

Vyučovací předmět Tělesná výchova je zařazen samostatně v 6. - 9. ročníku v hodinové dotaci 2 h týdně v každém ročníku. Vyučovací předmět je povinný, vytvořen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Tělesná výchova (vzdělávací oblast Člověk a zdraví). Výuka probíhá pro dívky a chlapce zvlášť, vždy spojením 6. - 9. třídy, a to v tělocvičně II. stupně, venkovním multifunkčním hřišti, případně v terénu.

Nedílnou součástí jsou projektové dny, během nichž je tělesná výchova též uskutečňována. Zde je naplňováno učivo Turistika a pobyt v přírodě – pohyb v terénu. Výstupy z RVP „Odmítá drogy“ a „Uplatňuje vhodné a bezpečné chování v silničním provozu“ jsou naplněny v předmětu Výchova ke zdraví. Žáci druhého stupně se mohou každoročně účastnit lyžařského výcviku, kde jim je kromě výuky lyžování nabízena i výuka snowboardingu. Dle podmínek žáci každoročně absolvují výuku bruslení.

Tělesná výchova poskytuje žákům prostor k prohlubování dosud poznaných tělesných činností, k rozvoji pohybových schopností, k osvojování nových pohybových dovedností a k vytváření a využívání různých sportovních návyků. Dále pěstuje u žáků kladný vztah k pohybu a sportu tak, aby se sport stal součástí jejich zdravého životního stylu. Systém jednoduchých pohybových a sportovních aktivit vede ke zvýšení tělesné zdatnosti a ke správnému držení těla. Podílí se také na zvyšování jejich psychické odolnosti vůči negativním vlivům okolí a na posilování kladných charakterových vlastností. Základní metodou, která slouží ke splnění všech těchto cílů je hra a dodržování jejich pravidel. V tělesné výchově též upozorňujeme na možnost úrazu, snažíme se vštípit pocit zodpovědnosti za své chování, svoji bezpečnost a pocit ohleduplnosti ke svým spolužákům.

Je snahou u žáků vybudovat kladný vztah k pohybovým aktivitám, proto je kladen důraz na motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je posuzováno podle osobních výkonů každého jednotlivce bez porovnávání s ostatními žáky či výkonovými normami.

Začlenění průřezových témat: OSV, MKV

Výchovně vzdělávací strategie
Výchovně vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- vedeme k poznávání vlastních pohybových schopností, ke kultivovanému pohybovému projevu
- klademe důraz na uvědomění si souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou
- motivujeme ve sledování rozvoje jejich vlastní fyzické zdatnosti
- vedeme k zapojení do sportovních soutěží, individuálních i kolektivních
- nabádáme k pravidelnému pohybovému režimu, k uplatňování kondičně zaměřených činností
- podněcujeme k přiměřené samostatnosti a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti

Kompetence k řešení problémů
- učíme aplikovat vhodné metody směřující k zvládnutí cviku a sportovního prvku
- vyžadujeme dodržování stanovených pravidel
- učíme předcházet vzniku problémových situací
-

Kompetence komunikativní
- vedeme k porozumění běžně používaných povelů, gest a zvuků, reakci na ně a schopnosti je následně samostatně používat
- postupujeme od spontánního pohybu k řízené činnosti
- učíme domluvě v družstvu na taktice a rozdělení si role ve hře

Kompetence sociální a personální
- klademe důraz na uvědomění si významu sociálních vztahů a rolí ve sportu
- učíme dovednosti pomoci spolužákovi
- vytváříme podmínky pro sebehodnocení žáka, přijímání pochvaly i kritiky
- vedeme k podpoře vlastní sebedůvěry a osobnostní rozvoj
- dbáme na dodržování pravidel fair-play

Kompetence občanské
- motivujeme k vytváření trvalého vztahu k pohybovým aktivitám
- nabízíme žákům vhodné pohybové aktivity jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- zapojujeme žáky v rámci možností do sportovních soutěží
- dbáme na dodržování pravidel slušného chování
- učíme dovednostem poskytnout první pomoc při úrazech lehčího charakteru

Kompetence pracovní
- vedeme ke vzájemné spolupráci při přípravě nářadí
- klademe důraz na dodržování vymezených sportovních pravidel
- dbáme na bezpečné používání pomůcek a nářadí, k ochraně svého zdraví a zdraví druhých, minimalizaci rizika úrazu
- motivujeme k organizaci vlastního pohybového režimu

Kompetence digitální
- seznamujeme žáky s různými možnostmi získávání poznatků
- motivujme žáky k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky (aplikace pro mobilní telefony s aplikací krokoměrů, digitální stopky)
- klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

Výstupy žáka ZŠ Chornice 6. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ - chápe pravidelný pohyb jako prostředek upevňování zdraví - usiluje o zlepšení své fyzické zdatnosti, uplatňuje vůli - usiluje o pravidelnost pohybu mimo školu - chápe význam přípravy organismu před cvičením - zvládá protahovací a napínací cviky, cviky na zahřátí a uvolnění, strečink po cvičení - samostatně se dokáže připravit před pohybovou činností - dbá na správné držení těla při různých činnostech a techniku dýchání - opraví vadné držení těla v různých polohách a pracovních činnostech - předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví - uplatňuje vhodné a bezpečné chování během sportu a v šatně, pro fyzickou aktivitu upřednostňuje vhodné prostředí - používá prvky bezpečné záchrany a dopomoci - zvládá přípravu a úklid nářadí a náčiní - uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci při TV a sportu	Význam pohybu pro zdraví Příprava organismu před cvičením Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Hygiena a bezpečnost při pohybových cvičeních První pomoc	**Přírodopis** - pohybová soustava, první pomoc **Výchova ke zdraví** - péče o zdraví, prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí **Fyzika** - měření **Dějepis** - olympijské hry **Hudební výchova** - relaxační hudba **Informatika -** měření pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky **OSV** - Rozvoj schopnosti poznávání Sebepoznání as sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika **MKV** - Lidské vztahy
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohyby a dovednosti, aplikuje je při hře a v rekreačních činnostech a rozvíjí je - analyzuje správné provedení pohybu, cviku - rozumí rozdílům mezi jednotlivými sportovními hrami - pozná zjevné přestupky proti pravidlům - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka	Pohybové a sportovní hry - manipulace s míčem, přihrávka, pohyb s míčem a bez míče, zastavení, chytání míče, střelba, tlumení míče vnitřní stranou nohy, vedení míče driblinkem nebo nohou, střelba jednoruč, obouruč na koš, střelba na branku vnitřním nártem, střelba jednoruč ze země na branku - vybíjená, košíková (basketbal), kopaná, florbal, přehazovaná, netradiční sportovní hry (ringo, frisbee, ultimate frisbee) Gymnastika – akrobacie (kotoul, stoj na rukou, rovnovážná cvičení), přeskoky, cvičení s náčiním a nářadím	

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ - zná a reaguje na smluvené povely, gesta a signály pro organizaci činnosti - zná základní pojmy, postoje, polohy těla, rukou, pohybových činností, zná názvy nářadí a náčiní - ovládá osvojované názvosloví - učí se schopnosti podřizovat se pravidlům a týmové spolupráce, dodržuje pravidla a fair play - pozná zjevné přestupky proti pravidlům - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - projevuje soutěživost, snahu po lepším výsledku, ohleduplnost, čestnost, radost z vítězství - při pohybových činnostech respektuje opačné pohlaví - projevuje schopnost smířit se s porážkou a ocenit soupeře - rozvíjí rozhodnost a pohotovost, herní myšlení a improvizaci - chápe roli hráče, diváka, rozhodčího a organizátora - naplňuje základní olympijské myšlenky - umí zaznamenat a změřit některé výsledky v TV - zhodnotí kvalitu pohybové činnosti své i spolužáka - ví, kde je možné se poučit, získat informace o TV a sport - organizuje a spolurozhoduje pohybové činnosti	Úpoly - přetlaky, úchopy, odpory a pády Atletika - běh (sprint, rychlý běh, vytrvalostní běh, běh v terénu, štafeta), skok daleký, skok vysoký, hody míčkem, průpravná cvičení, běžecká a vrhačská abeceda a její modifikace Rytmické a kondiční formy cvičení – cvičení s hudbou, tanec Komunikace v tělocviku – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely Pravidla pohybových a sportovních her Spolupráce, fair play Olympijské myšlenky Posuzování pohybových dovedností Měření, evidence a vyhodnocování výkonů Informace o sportu Organizace činnosti samotnými žáky	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 7. ročník	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy a průřezová témata**
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ - chápe pravidelný pohyb jako prostředek upevňování zdraví - usiluje o zlepšení své fyzické zdatnosti, uplatňuje vůli - usiluje o pravidelnost pohybu mimo školu - chápe význam přípravy organismu před cvičením - zvládá protahovací a napínací cviky, cviky na zahřátí a uvolnění, strečink po cvičení - samostatně se dokáže připravit před pohybovou činností - dbá na správné držení těla při různých činnostech a techniku dýchání - opraví vadné držení těla v různých polohách a pracovních činnostech - předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví - uplatňuje vhodné a bezpečné chování během sportu a v šatně, pro fyzickou aktivitu upřednostňuje vhodné prostředí - používá prvky bezpečné záchrany a dopomoci - zvládá přípravu a úklid nářadí a náčiní - uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci při TV a sportu **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohyby a dovednosti, aplikuje je při hře a v rekreačních činnostech a rozvíjí je - analyzuje správné provedení pohybu, cviku - rozumí rozdílům mezi jednotlivými sportovními hrami - pozná zjevné přestupky proti pravidlům - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka	Význam pohybu pro zdraví Příprava organismu před cvičením Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Hygiena a bezpečnost při pohybových cvičeních První pomoc Pohybové a sportovní hry - manipulace s míčem, přihrávka, pohyb s míčem a bez míče, zastavení, chytání míče, střelba, tlumení míče vnitřní stranou nohy, vedení míče driblinkem nebo nohou, střelba jednoruč, obouruč na koš, střelba na branku vnitřním nártem, střelba jednoruč ze země na branku - vybíjená, košíková (basketbal), kopaná, florbal, přehazovaná, netradiční sportovní hry (ringo, frisbee, ultimate frisbee) Gymnastika – akrobacie (kotoul, stoj na rukou, rovnovážná cvičení), přeskoky, cvičení s náčiním a nářadím	**Přírodopis** - pohybová soustava **Výchova ke zdraví -** péče o zdraví, prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí **Fyzika** - měření **Dějepis** - olympijské hry **Hudební výchova** - relaxační hudba **Informatika -** měření pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky **OSV** - Rozvoj schopnosti poznávání Sebepoznání as sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika **MKV** - Lidské vztahy

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ - zná a reaguje na smluvené povely, gesta a signály pro organizaci činnosti - zná základní pojmy, postoje, polohy těla, rukou, pohybových činností, zná názvy nářadí a náčiní - ovládá osvojované názvosloví - učí se schopnosti podřizovat se pravidlům a týmové spolupráce, dodržuje pravidla a fair play - pozná zjevné přestupky proti pravidlům - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - projevuje soutěživost, snahu po lepším výsledku, ohleduplnost, čestnost, radost z vítězství - při pohybových činnostech respektuje opačné pohlaví - projevuje schopnost smířit se s porážkou a ocenit soupeře - rozvíjí rozhodnost a pohotovost, herní myšlení a improvizaci - chápe roli hráče, diváka, rozhodčího a organizátora - naplňuje základní olympijské myšlenky - umí zaznamenat a změřit některé výsledky v TV - zhodnotí kvalitu pohybové činnosti své i spolužáka - ví, kde je možné se poučit, získat informace o TV a sport - organizuje a spolurozhoduje pohybové činnosti	Úpoly - přetlaky, úchopy, odpory a pády Atletika - běh (sprint, rychlý běh, vytrvalostní běh, běh v terénu, štafeta), skok daleký, skok vysoký, hody míčkem, průpravná cvičení, běžecká a vrhačská abeceda a její modifikace Rytmické a kondiční formy cvičení – cvičení s hudbou, tanec Komunikace v tělocviku – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely Pravidla pohybových a sportovních her Spolupráce, fair play Olympijské myšlenky Posuzování pohybových dovedností Měření, evidence a vyhodnocování výkonů Informace o sportu Organizace činnosti samotnými žáky	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 8. ročník	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy a průřezová témata**
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ - chápe pravidelný pohyb jako prostředek upevňování zdraví - usiluje o zlepšení své fyzické zdatnosti, uplatňuje vůli - usiluje o pravidelnost pohybu mimo školu - chápe význam přípravy organismu před cvičením - zvládá protahovací a napínací cviky, cviky na zahřátí a uvolnění, strečink po cvičení - samostatně se dokáže připravit před pohybovou činností - dbá na správné držení těla při různých činnostech a techniku dýchání - opraví vadné držení těla v různých polohách a pracovních činnostech - předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví - uplatňuje vhodné a bezpečné chování během sportu a v šatně, pro fyzickou aktivitu upřednostňuje vhodné prostředí - používá prvky bezpečné záchrany a dopomoci - zvládá přípravu a úklid nářadí a náčiní - uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci při TV a sportu	Význam pohybu pro zdraví Příprava organismu před cvičením Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Hygiena a bezpečnost při pohybových cvičeních První pomoc	**Přírodopis** - pohybová soustava **Výchova ke zdraví** - péče o zdraví, prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí **Fyzika** - měření **Dějepis** - olympijské hry **Hudební výchova** - relaxační hudba **Matematika** - statistika **Informatika -** měření pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky **OSV** - Rozvoj schopnosti poznávání Sebepoznání as sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika **MKV** - Lidské vztahy
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohyby a dovednosti, aplikuje je při hře a v rekreačních činnostech a rozvíjí je - analyzuje správné provedení pohybu, cviku - rozumí rozdílům mezi jednotlivými sportovními hrami - pozná zjevné přestupky proti pravidlům - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka	Pohybové a sportovní hry - manipulace s míčem, přihrávka, pohyb s míčem a bez míče, zastavení, chytání míče, střelba, tlumení míče vnitřní stranou nohy, vedení míče driblinkem nebo nohou, střelba jednoruč, obouruč na koš, střelba na branku vnitřním nártem, střelba jednoruč ze země na branku vybíjená, košíková (basketbal), kopaná, florbal, přehazovaná, netradiční sportovní hry (ringo, frisbee, ultimate frisbee) Gymnastika – akrobacie (kotoul, stoj na rukou, rovnovážná	

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ - zná a reaguje na smluvené povely, gesta a signály pro organizaci činnosti - zná základní pojmy, postoje, polohy těla, rukou, pohybových činností, zná názvy nářadí a náčiní - ovládá osvojované názvosloví - učí se schopnosti podřizovat se pravidlům a týmové spolupráce, dodržuje pravidla a fair play - pozná zjevné přestupky proti pravidlům - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - projevuje soutěživost, snahu po lepším výsledku, ohleduplnost, čestnost, radost z vítězství - při pohybových činnostech respektuje opačné pohlaví - projevuje schopnost smířit se s porážkou a ocenit soupeře - rozvíjí rozhodnost a pohotovost, herní myšlení a improvizaci - chápe roli hráče, diváka, rozhodčího a organizátora - naplňuje základní olympijské myšlenky - umí zaznamenat a změřit některé výsledky v TV - zhodnotí kvalitu pohybové činnosti své i spolužáka - ví, kde je možné se poučit, získat informace o TV a sport - organizuje a spolurozhoduje pohybové činnosti	cvičení), přeskoky, cvičení s náčiním a nářadím Úpoly - přetlaky, úchopy, odpory a pády Atletika - běh (sprint, rychlý běh, vytrvalostní běh, běh v terénu, štafeta), skok daleký, skok vysoký, vrh koulí (D 3kg; CH 4 kg), průpravná cvičení Rytmické a kondiční formy cvičení – cvičení s hudbou, tanec Komunikace v tělocviku – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely Pravidla pohybových a sportovních her Spolupráce, fair play Olympijské myšlenky Posuzování pohybových dovedností Měření, evidence a vyhodnocování výkonů Informace o sportu Organizace činnosti samotnými žáky	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 9. ročník	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy a průřezová témata**
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ - chápe pravidelný pohyb jako prostředek upevňování zdraví - usiluje o zlepšení své fyzické zdatnosti, uplatňuje vůli - usiluje o pravidelnost pohybu mimo školu - chápe význam přípravy organismu před cvičením - zvládá protahovací a napínací cviky, cviky na zahřátí a uvolnění, strečink po cvičení - samostatně se dokáže připravit před pohybovou činností - dbá na správné držení těla při různých činnostech a techniku dýchání - opraví vadné držení těla v různých polohách a pracovních činnostech - předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví - uplatňuje vhodné a bezpečné chování během sportu a v šatně, pro fyzickou aktivitu upřednostňuje vhodné prostředí - používá prvky bezpečné záchrany a dopomoci - zvládá přípravu a úklid nářadí a náčiní - uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci při TV a sportu **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohyby a dovednosti, aplikuje je při hře a v rekreačních činnostech a rozvíjí je - analyzuje správné provedení pohybu, cviku - rozumí rozdílům mezi jednotlivými sportovními hrami - pozná zjevné přestupky proti pravidlům - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role	Význam pohybu pro zdraví Příprava organismu před cvičením Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Hygiena a bezpečnost při pohybových cvičeních První pomoc Pohybové a sportovní hry - manipulace s míčem, přihrávka, pohyb s míčem a bez míče, zastavení, chytání míče, střelba, tlumení míče vnitřní stranou nohy, vedení míče driblinkem nebo nohou, střelba jednoruč, obouruč na koš, střelba na branku vnitřním nártem, střelba jednoruč ze země na branku - vybíjená, košíková (basketbal), kopaná, florbal, přehazovaná, netradiční sportovní hry (ringo, frisbee, ultimate frisbee)	**Přírodopis** - pohybová soustava **Výchova ke zdraví** - péče o zdraví, prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí **Fyzika** - měření **Český jazyk** - komunikace **Dějepis** - olympijské hry **Hudební výchova** - relaxační hudba **Matematika** - statistika **Informatika -** měření pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky **OSV** - Rozvoj schopnosti poznávání Sebepoznání as sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika **MKV** - Lidské vztahy

hráče, rozhodčího, diváka **ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** - zná a reaguje na smluvené povely, gesta a signály pro organizaci činnosti - zná základní pojmy, postoje, polohy těla, rukou, pohybových činností, zná názvy nářadí a náčiní - ovládá osvojované názvosloví - učí se schopnosti podřizovat se pravidlům a týmové spolupráce, dodržuje pravidla a fair play - pozná zjevné přestupky proti pravidlům - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - projevuje soutěživost, snahu po lepším výsledku, ohleduplnost, čestnost, radost z vítězství - při pohybových činnostech respektuje opačné pohlaví - projevuje schopnost smířit se s porážkou a ocenit soupeře - rozvíjí rozhodnost a pohotovost, herní myšlení a improvizaci - chápe roli hráče, diváka, rozhodčího a organizátora - naplňuje základní olympijské myšlenky - umí zaznamenat a změřit některé výsledky v TV - zhodnotí kvalitu pohybové činnosti své i spolužáka - ví, kde je možné se poučit, získat informace o TV a sport - organizuje a spolurozhoduje pohybové činnosti	Gymnastika – akrobacie (kotoul, stoj na rukou, rovnovážná cvičení), přeskoky, cvičení s náčiním a nářadím Úpoly - přetlaky, úchopy, odpory a pády Atletika - běh (sprint, rychlý běh, vytrvalostní běh, běh v terénu, štafeta), skok daleký, skok vysoký, vrh koulí (D 3kg; CH 4 kg), průpravná cvičení Rytmické a kondiční formy cvičení – cvičení s hudbou, tanec Komunikace v tělocviku – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely Pravidla pohybových a sportovních her Spolupráce, fair play Olympijské myšlenky Posuzování pohybových dovedností Měření, evidence a vyhodnocování výkonů Informace o sportu Organizace činnosti samotnými žáky	

5. 13 INFORMATIKA

Předmět Informatika vyučován v 4. až 9. ročníku po jedné hodině týdně. Vyučovací předmět je povinný, vytvořen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Informatika.

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola je zaměřena na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Začlenění průřezových témat: OSV, VDO, MED

Výchovně vzdělávací strategie

Výchovně vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- motivujeme žáky k aktivnímu zapojování do výuky a vedeme je k zodpovědnosti za výsledky své práce
- podněcujeme objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií k efektivnějšímu vzdělávání včetně samostudia
- učíme žáky vyhledávat informace, pracovat s nimi a posuzovat jejich hodnověrnosti

Kompetence komunikativní

- učíme rozumět komunikaci formálními jazyky
- vedeme žáky k přesnému a logickému vyjadřování, obhajování a přijímání názorů při různých formách elektronické komunikace

- podněcujeme žáky k prezentaci své práce

Kompetence k řešení problémů
- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- podporujeme žáky při řešení problémových úloh k navrhování různých řešení a zdůvodňování svých závěrů

Kompetence pracovní
- vyžadujeme dodržování bezpečnostních a hygienických pravidla pro práci s digitálními technologiemi
- podněcujeme žáky k využití digitálních technologií pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst
- učíme postupovat podle návodu nebo předem stanoveného postupu, motivujeme k hledání vlastního postupu
- podporujeme sebehodnocení a aktivní zapojení se do hodnocení výsledku
- organizujeme způsob výuky podle potřeb žáků tak, aby byli zapojováni všichni žáci v co největší míře

Kompetence sociální a personální
- dáváme prostor pro spolupráci
- rozvíjíme důvěru ve vlastní schopnosti
- podporujeme systematičnost, vytrvalost a přesnost

Kompetence občanské
- seznamujeme žáky s legislativou a obecnými morálními zásadami (duševní vlastnictví, GDPR, bezpečnost na internetu)
- vedeme žáky k zamyšlení nad možným zneužití digitálních technologií
- podporujeme odpovědný etický postoj k mediálním obsahům, upozorňujeme na neověřené, matoucí, negativní a manipulativní informace

Kompetence digitální
- podněcujeme k využívání digitálních technologií
- seznamujeme žáky s aplikacemi a službami, které jim usnadní práci či zjednoduší jejich pracovní postupy
- vedeme k samostatnému rozhodování, který technologický postup je nejvhodnější
- pomáháme pochopit význam digitálních zařízení a kriticky hodnotit jejich přínosy
- učíme efektivně a vyhledávat, posuzovat a sdílet data
- dbáme na to, aby žáci předcházeli situacím ohrožující bezpečnost zařízení i dat

Výstupy žáka ZŠ Chornice 4. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata

OVLÁDÁNÍ DIGITÁLNÍHO ZAŘÍZENÍ **Digitální technologie** - pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží - pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí - edituje digitální text, vytvoří obrázek - přehraje zvuk či video - uloží svoji práci do souboru, otevře soubor - používá krok zpět, zoom - řeší úkol použitím schránky - dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením - uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů - najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci - propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí - pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj - při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace - u vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst - v textu rozpozná osobní údaje - rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého **Algoritmizace a programování** - sestaví robota podle návodu - sestaví program pro robota - oživí robota, otestuje jeho chování - najde chybu v programu a opraví ji - upraví program pro příbuznou úlohu - pomocí programu ovládá světelný výstup a motor - pomocí programu ovládá senzor - používá opakování, události ke spouštění programu **Data, informace a modelování**	Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken) Uživatelské jméno a heslo Osobní údaje Sestavení programu a oživení robota Ovládání světelného výstupu Ovládání motoru Opakování příkazů Ovládání klávesnicí – události Ovládání pomocí senzoru	**Český jazyk** - tvorba jednoduché zprávy, pozvánky, oznámení apod. **Matematika** - geometrické tvary **Pracovní činnosti -** zvolení pracovního postupu, práce s návodem a náčrtem **OSV -** Kooperace a kompetice Rozvoj schopností poznávání Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Komunikace **MED** - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Práce v realizačním týmu Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti

- sdělí informaci obrázkem - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text - zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky - obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 5. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata

ÚVOD DO PRÁCE S DATY **Informační systémy** - pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech - doplní posloupnost prvků - umístí data správně do tabulky - doplní prvky v tabulce - v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný **Algoritmizace a programování** - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy - v programu najde a opraví chyby - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - vytvoří a použije nový blok - upraví program pro obdobný problém **Informační systémy** - nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky - určí, jak spolu prvky souvisí **Algoritmizace a programování** - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy - v programu najde a opraví chyby - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj - vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup	Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur Systém, struktura, prvky, vztahy Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt	**Matematika** - grafy, tabulky, schémata **Výtvarná výchova** - grafické postupy **Pracovní činnosti -** zvolení pracovního postupu, práce s návodem a náčrtem **OSV -** Kooperace a kompetice Rozvoj schopností poznávání Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Komunikace **MED** - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Práce v realizačním týmu Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti

zjednodušit - cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů **Data, informace a modelování** - pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty - pomocí obrázku znázorní jev - pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav - v programu najde a opraví chyby - používá události ke spuštění činnosti postav - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - upraví program pro obdobný problém - ovládá více postav pomocí zpráv	Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 6. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
KÓDOVÁNÍ A ŠIFROVÁNÍ DAT A INFORMACÍ **Data, informace a modelování** - rozpozná zakódované informace kolem sebe - zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zakóduje v obrázku barvy více způsoby - zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu - ke kódování využívá i binární čísla	Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO	**Matematika** - geometrické útvary v rovině, grafy, tabulky, třídění dat **Anglický jazyk** - slovní výrazy **Výtvarná výchova** - grafika **Výchova k občanství** - etika **Člověk a svět práce -** bezpečnost a hygiena práce **OSV -** Kooperace Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Komunikace **VDO** - Občan, občanská společnost a stát **MED** - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Práce v realizačním týmu Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení
PRÁCE S DATY **Informační systémy** - najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) - odpoví na otázky na základě dat v tabulce - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek či grafů	Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty	
INFORMAČNÍ SYSTÉMY **Informační systémy** - popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	
PROGRAMOVÁNÍ – OPAKOVÁNÍ A VLASTNÍ BLOKY **Algoritmizace a programování** - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví	Vytvoření programu	

program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní	Opakování Podprogramy	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 7. ročník	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy a průřezová témata**
PROGRAMOVÁNÍ – PODMÍNKY, POSTAVY A UDÁLOSTI **Algoritmizace a programování** - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému **MODELOVÁNÍ POMOCÍ GRAFŮ A SCHÉMAT** **Data, informace a modelování** - vysvětlí známé modely jevů, situací, činností - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku - pomocí ohodnocených grafů řeší problémy - pomocí orientovaných grafů řeší problémy - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností **PROGRAMOVÁNÍ – VĚTVENÍ, PARAMETRY A PROMĚNNÉ** **Algoritmizace a programování** - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna	Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné	**Český jazyk -** e-mailová zpráva **Matematika** - tabulky, grafy, diagramy, třídění dat, proměnná, souřadnice **Anglický jazyk** - slovní výrazy **OSV -** Kooperace Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Komunikace **MED** - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Práce v realizačním týmu Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení

- spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - používá souřadnice pro programování postav - používá parametry v blocích, ve vlastních blocích - vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu - diskutuje různé programy pro řešení problému - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému **POČÍTAČE** **Digitální technologie** - nainstaluje a odinstaluje aplikaci - uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory - vybere vhodný formát pro uložení dat - vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě - porovná různé metody zabezpečení účtů - spravuje sdílení souborů - pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy - zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací Domácí a školní počítačová síť Fungování a služby internetu Princip e-mailu Metody zabezpečení přístupu k datům Role a jejich přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 8. ročník	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy a průřezová témata**
PROGRAMOVÁNÍ ROBOTICKÉ STAVEBNICE **Algoritmizace a programování** - podle návodu nebo vlastní tvořivostí sestaví robota - upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol - vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost - přečte program pro robota a najde v něm případné chyby - ovládá výstupní zařízení a senzory robota - vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota **PROGRAMOVÁNÍ HARDWAROVÉ DESKY** **Algoritmizace a programování** - sestaví program pro desku Micro:bit a otestuje jej - přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji - používá opakování, rozhodování, proměnné - ovládá výstupní zařízení desky - používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu - připojí k desce další zařízení, které z desky ovládá - vyřeší problém naprogramováním desky Micro:bit **HROMADNÁ ZPRACOVÁNÍ DAT** **Informační systémy** - rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy - řeší problémy výpočtem s daty, - připíše do tabulky dat nový záznam - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) - používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy - ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	Sestavení a oživení robota Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) Čtení programu Projekt Můj robot Sestavení programu a oživení Micro:bitu Ovládání LED displeje Tlačítka a senzory náklonu Připojení sluchátek, tvorba hudby Orientace a pohyb Micro:bitu v prostoru Propojení dvou Micro:bitů pomocí kabelu a bezdrátově Připojení a ovládání externích zařízení z Micro:bitu Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat	**Matematika** - tabulky, výpočet průměru **Anglický jazyk** - slovní výrazy **OSV -** Kooperace Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Komunikace **MED** - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Práce v realizačním týmu Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení

Výstupy žáka ZŠ Chornice 9. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata

PROGRAMOVACÍ PROJEKTY **Algoritmizace a programování** - řeší problémy sestavením algoritmu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní - řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně **DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE** **Digitální technologie** - pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí - vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením - diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich - na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat - popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní - na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti - vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu - diskutuje o cílech a metodách hackerů - vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat - diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myší, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy Hardware a software Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí Operační systémy: funkce, typy, typické využití Komprese a formáty souborů Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě Typy, služby a význam počítačových sítí Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL Princip cloudové aplikace (např. e mail, e-shop, streamování) Bezpečnost Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall,	**Matematika** - souřadnice, proměnná **Anglický jazyk** - slovní výrazy **Výtvarná výchova -** animace **Výchova k občanství** - bezpečnost na internetu, autorská práva, etika **OSV -** Kooperace Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Komunikace **VDO** - Občan, občanská společnost a stát **MED** - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Práce v realizačním týmu Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení

5. 14 DĚJEPIS

Vyučovací předmět Dějepis je zařazen samostatně v 6. - 9. ročníku v hodinové dotaci 2 h týdně. Vyučovací předmět je povinný, vytvořen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Dějepis (vzdělávací oblast Člověk a společnost).

Vyučovací předmět Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen na hlubší poznání dějin vlastního národa v kontextu se světovým a evropským vývojem. V tomto kontextu se jedná především o dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace (žáci si uvědomí význam života v integrované Evropě, v Evropské unii). Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Žák je veden k samostatné práci, k práci ve skupině. Učí se samostatně vyhledávat, interpretovat, srovnávat, analyzovat, kriticky hodnotit a zpracovávat informace z různých zdrojů, zároveň se učí utvářet si vlastní názor, obhajovat a korigovat ho v diskusi.

Cílem hodnocení a sebehodnocení žáka je motivace k dalšímu rozvíjení klíčových kompetencí. Hodnotí se zejména schopnost využít nabytých dovedností a vědomostí při řešení konkrétních problémů.

Začlenění průřezových témat: OSV, VDO, EGS, MKV, EMV, MED

Výchovně vzdělávací strategie
Výchovně vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- podporujeme rozvíjení aktivního zájmu žáků o poznávání historie naší země, Evropy i světa
- umožňujeme práci s různými zdroji informací (literatura, internet), zpracovávat je z hlediska důležitosti a objektivity
- používáme obecně užívané termíny, znaky, symboly z oboru historie
- vedeme žáky k získání vztahu k historickým informacím

Kompetence k řešení problémů
- využíváme historické události k navození problémové situace, žáci se ji učí na základě logického vyvozování a nabytých znalostí řešit
- na základě historického materiálu učíme žáky kriticky myslet, obhájit své rozhodnutí a objektivně je zhodnotit

Kompetence komunikativní
- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky, názory a vědomosti v logickém sledu v ústním i písemném projevu
- vedeme k využívání různých zdrojů informací (literatura, internet, kopie dobových materiálů) a ke kritické práci s textem

Kompetence sociální a personální
- podněcujeme u žáků spolupráci
- vytváříme reálný pohled na sebe sama

Kompetence občanské
- pěstujeme v žácích vztah k tradicím, kulturnímu i historickému dědictví
- projevujeme pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- motivujeme žáky k přemýšlení nad názory, které se od jeho názorů liší
- vychováváme k odmítavému postoji vůči fyzickému i psychickému násilí

Kompetence pracovní
- vedeme žáky k využívání ve škole nabytých znalostí v běžné praxi
- dbáme na důsledné dodržování domluvených pravidel chování i kvality práce
- vedeme žáky k přesvědčení, že základním předpokladem úspěšného uplatnění je kvalitní vzdělání

Kompetence digitální
- vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy
- seznamuje žáky s různými možnostmi, jak pracovat s historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení
- klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učíme je odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí

Výstupy žáka ZŠ Chornice 6. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
ČLOVĚK V DĚJINÁCH - uvede, jak, kdy a čím se člověk vyčlenil ze světa zvířat - uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků - vnímá historický čas, rozlišuje hlavní období historie, interpretuje vědecký výklad vzniku světa a člověka a výklad vzniku světa a člověka v mýtech a náboženstvích - uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou zdroje shromažďovány - zaznamená správně časový údaj na časovou přímku - orientuje se v dějepisné mapě (ukáže na mapě, přečte z mapy) - orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Úvod do studia dějepisu Význam dějin pro jedince i současnou společnost Hlavní úkoly archivů, muzeí a knihoven Poslání archeologie Čas v dějinách, měření času, kalendáře a letopočty Historický čas a prostor Dějepisná mapa a učebnice	**Matematika** - číselná osa **Zeměpis** - zeměpisná poloha oblastí **Výtvarná výchova** - interpretace uměleckých děl **Přírodopis** - podnebí a počasí ve vztahu k životu **Občanská výchova** - typy států, způsob vlády **Informatika** - vyhledávání a třídění informací pomocí digitálních technologií **OSV -** Rozvoj schopností poznávání Komunikace **VDO** - Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě **EGS** - Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané **MKV -** Kulturní diference **EMV -** Lidské aktivity a problémy životního prostředí
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI - rozliší a seřadí vývojové typy pravěkého člověka - popíše způsob lovu a pravěké zbraně a nástroje - charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu - vysvětlí pravěkou zemědělskou revoluci - rozezná výrobky nejstarších zemědělců - objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracovávaní kovů pro lidskou společnost - popíše způsob života v rodové společnosti - objasní, proč vzniklo náboženství - vysvětlí, které kovy začal člověk využívat nejdříve - uvede, ke kterým změnám dospěla lidská společnost - uvede příklady archeologických kultur na našem území	Pravěk Nejstarší epocha dějin Počátky zemědělství a řemesel Doba kamenná Způsob života lidí v době kamenné Projevy duchovního života lidí Doba bronzová a doba železná Společnost v pravěku	
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY - vysvětlí vznik států a zdůvodní, proč vznikly v subtropickém pásmu - uvede příklady, co přinesly starověké státy Orientu světu	Starověk Starověký Egypt Oblasti starověkého východu - Mezopotámie, Indie a Čína Charakteristické rysy oblasti	

- určí, kterým dnešním státům náleží uvedené oblasti - popíše způsob života ve starověkém státě - vyhledá, co zanechaly uvedené státy světu - rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací - popíše kulturu států starověkého východu (písmo, základy věd, způsob života) - interpretuje přínos starověkých států pro rozvoj světové kultury - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví - dokáže srovnat vývoj starověkých států a střední Evropy - vysvětlí pojmy spojené s dějinami Řecka - uvede přírodní podmínky významné pro vznik řeckých států - stručně převypráví příběh eposu nebo báje - rozliší spartskou a aténskou výchovu - zdůvodní příčiny kolonizace a obchodu - vysvětlí pojem demokracie, a jak byl řízen stát - vyvodí příčiny a zhodnotí výsledky Peloponéské války - doloží příklady vlivu řecké vzdělanosti, vědy a umění na - další vývoj v historii - objasní vzestup a pád Alexandra Makedonského - demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury - doloží, jak se z Říma stalo impérium - popíše život v Římě - uvede kulturní oblasti římské kultury, které měly význam - pro evropskou kulturu - uvede příčinu pádu římské říše - porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	Počátky písma, vědy, prvních zákonů a kultury Přínos starověkých civilizací Střední Evropa v období nejstarších států Starověké Řecko Kořeny řecké civilizace Archaické a klasické období řeckých států Doba homérská, Ilias, Odyssea Městské státy Řecká kolonizace Atény za Solóna Peloponéská válka Řecká vzdělanost, věda a umění Makedonie Starověký Řím Etruskové Vývoj Říma do ovládnutí Itálie Římské císařství Římská kultura Krize a rozpad říše západořímské	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 7. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA - popíše přijímání křesťanství - rozliší základní pojmy křesťanství - pozná vznik říše franské a byzantské - objasní, co je stěhování národů - popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států - má přehled o významných evropských státech - zná poznatky o prvních státních útvarech na našem území a v Evropě - seznámí se s obdobím rozkvětu českého státu v době přemyslovské - zná úlohu a postavení církve ve středověké společnosti - uvede znaky románského slohu, dokáže rozlišit stavební památky - uvede příklady románské kultury - objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech - seznámí se s křížovými výpravami - uvede znaky gotického slohu, dokáže rozlišit stavební památky - uvede úspěchy a pády posledních Přemyslovců - seznámí se s obdobím rozkvětu českého státu v době a lucemburské - pozná význačné osobnosti našich dějin - uvede příklady gotické kultury - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí - interpretuje strukturu středověké společnosti a způsob života jednotlivých vrstev - zná způsob života společnosti ve středověku - charakterizuje kulturu rytířskou a církevní - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	Raný středověk - počátky křesťanství - nový etnický obraz Evropy - byzantská říše - dějiny islámských zemí - Franská říše, Vikingové, Anglie a Svatá říše německých císařů - víra uchovaná v kameni, dřevě a pergamenu - první říše a státní útvary na našem území - Český stát v době vlády Přemyslovců - románská kultura Vrcholný středověk - křížové výpravy - zbožnost a kacířství - věk katedrál - Český stát za vlády posledních Přemyslovců - nástup Lucemburků, vláda Karla IV. - rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam - středověká společnost a život ve městě a na vesnici - pozdní středověk - kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách - Jan Hus a bouřlivá doba husitská - doba poděbradská - doba jagellonská	**Výtvarná výchova** - byzantské a arabské umění, románský sloh **Český jazyk** - první písemné památky na našem území, české pověsti a kroniky, humanismus **Občanská výchova** - práce s pojmy národ, vlast, patroni české země **Český jazyk** - kroniky, doba Karla IV., Hus, rozvoj vzdělanosti **Hudební výchova** - gotická hudba, husitské písně **Výtvarná výchova** - gotika, renesance a humanismus **Občanská výchova** - typy států, způsob vlády **Fyzika** - významné osobnosti vědy **Informatika** - vyhledávání a třídění informací pomocí digitálních technologií **OSV -** Rozvoj schopností poznávání Komunikace **VDO** - Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování **EGS** - Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané **MKV -** Kulturní diference Lidské vztahy **EMV -** Lidské aktivity a problémy životního prostředí

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY - učí se chápat důsledky tolerance a intolerance v historickém dění - charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí - seznámí se s obdobím českého státu v době jagelonské - má přehled o historických událostech v naší zemi - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život - objasní, co byl renesanční humanismus a náboženská reformace - uvede znaky renesance a humanismu - orientuje se v období pozdní gotiky, počátky humanismu a renesance v našich zemích a v Evropě - vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve - vysvětlí počátky expanze Španělska a Portugalska do zámoří - objasní objevné cesty, jejich průběh a výsledky - zná důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací - popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky - seznámí se s proměnami západní a východní Evropy - má přehled o zásadních historických událostech v naší zemi za nástupu Habsburků - vymezí postavení českých zemí v habsburské monarchii - objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie - seznámí se s nespokojeností českých stavů s vládou Habsburků - popíše průběh třicetileté války - pozná význačné osobnosti našich dějin - objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	Raný novověk - objevné cesty a jejich společenské důsledky - počátky novověku - náboženská reformace - Anglie, Francie, Nizozemsko a Rusko na počátku 16. st - český stát v předbělohorských poměrech - Rudolfínská Praha - renesance a humanismus - české stavy - třicetiletá válka - Jan Amos Komenský - poražení a vítězové	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 8. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY - je schopen porovnat situaci v českých zemích a vybraných zemích po třicetileté válce - uvede znaky barokního slohu, dokáže rozlišit stavební a umělecké památky - rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek - seznámí se s vládou Habsburků v 17. - 18. st. - chápe význam osvícenství - seznámí se s panovníky osvícené rozumem - ujasní si pojem osvícenský absolutismus	Novověk Barokní doba Baroko, doba protikladů U upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce Rozvoj vzdělanosti v době osvícenství České země za vlády Marie Terezie a Josefa II. Doba osvícenství Situace ve Francii, Rusku, Prusku, vzestup Velké Británie	**Český jazyk** - barokní literatura, romantismus, národní obrození, umění 2. pol. 19. stol. a přelomu 19. a 20. stol. **Výtvarná výchova** - barokní umění, klasicismus, romantismus **Hudební výchova** - barokní hudba **Fyzika, Chemie, Přírodopis** - významné osobnosti vědy **Výtvarná výchova, Hudební výchova** - umění 2. pol. 19. stol. a přelomu 19. a 20. stol. **Informatika** - vyhledávání a třídění informací pomocí digitálních technologií
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI - popíše příčinu, průběh a výsledek francouzské revoluce - popíše uspořádání Evropy po napoleonských válkách - objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě	Francouzská revoluce Velká francouzská revoluce Napoleonské války a jejich důsledky	**OSV -** Rozvoj schopností poznávání Komunikace **VDO** - Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu Rozhodování
- pozná společnost průmyslové doby - charakterizuje průmyslovou revoluci - vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	Průmyslová revoluce Průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury	**EGS** - Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané
- popíše situaci v habsburské monarchii a Metternichův absolutismus - vysvětlí vznik a formování občanské společnosti - pozná význačné osobnosti našich dějin - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů - popíše průběh a výsledky revoluce v roce 1848 v našich zemích a v Evropě - seznámí se s důsledky revoluce	Národní obrození Národní a osvobozenecká hnutí v Evropě Utváření novodobého českého národa V jazyku naše národnost Revoluce 1848 - 1849 v Evropě a v Čechách Rok revolucí Dědictví revoluce	**MKV -** Kulturní diference Lidské vztahy **EMV -** Lidské aktivity a problémy životního prostředí

- charakterizuje české země v době Bachova absolutismu a v 60. letech - pozná význačné osobnosti našich dějin - popíše vznik Rakouska – Uherska, občanskou válku v USA a vznik Německa a Itálie - pozná změny v Evropě v 2. polovině 19. století - vysvětlí pojmy liberalismus, nacionalismus - popíše politický a společenský život v českých zemích - na historickém příkladu dokáže vysvětlit pojem rasismus - má přehled o zásadních historických událostech v naší zemi za vlády Habsburků - popíše průmyslovou a vědeckou revoluci - dokáže vysvětlit pojem kolonie a uvede příklady - charakterizuje vývoj v Evropě a ve světě - pozná význačné osobnosti našich a světových dějin - uvede znaky tehdejšího sportu a moderního umění - vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi světovými velmocemi a vymezí význam kolonií **MODERNÍ DOBA** - byl seznámen s příčinami vzniku I. světové války - zná průběh a konec I. světové války - má základní poznatky o revoluci v Rusku - má základní poznatky o vniku Československa - na příkladech demonstruje zneužití techniky ve velkých světových válkách a jeho důsledky	Svět 2. poloviny 19. století Modernizace v Evropě Anglie a procesy sjednocení v Německu a Itálii Občanská válka v USA Kolonialismus Budování nových impérií České země 2. poloviny 19. století Vznik Rakousko – Uherska Přelom 19. a 20. století Habsburská monarchie na začátku 20. století Politické proudy a strany Občanská práva Objevitelé a vynálezci Sport a umění První světová válka Boj na frontách a konec války Situace v Rusku, revoluce Vnik Československa	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 9. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
MODERNÍ DOBA **ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SVĚT** - vysvětlí vznik Československa a jeho mezinárodního postavení - popíše poválečnou obnovu a nástup zlatých let - zhodnotí úroveň zemí a mezinárodní postavení - posoudí mezinárodní vztahy a systém uspořádání Evropy - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů - uvede projevy, snahy o řešení a důsledky krize - vysvětlí pojem: fašismus, objasní vznik a cíle fašistického hnutí, zhodnotí vnitřní situaci zemí i mezinárodní vztahy - popíše nástup fašismu v Německu - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu - uvede sled událostí při vytváření koalice, postoj velmocí a příčinné souvislosti - občanská válka ve Španělsku postoj velmocí - rozpozná souvislost našich a světových dějin - uvede důsledky Mnichova pro nás a svět - uvede sled hlavních událostí, hlavní etapy, rozhodující bitvy, postup spojenců - zhodnotí výsledek a důsledky druhé světové války - zdokumentuje život za protektorátu - uvede příklady projevů odporu, organizování odboje vnitřního a zahraničního - zhodnotí význam a činy našich vojáků - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv - vyhledá a uvede souvislost politického a hospodářského vývoje - vysvětlí pojem: studená válka; uvede příklady, vyhledá	Svět a ČSR po 1. světové válce Evropa podle versailleského systému Svět po ničivé válce USA světovou velmocí SSSR - nový stát Československá republika Evropa a svět ve 30 letech Světová hospodářská krize a její důsledky Dědictví 19. století, nové myšlenky a ideologie Nacismus v Německu Soumrak nad Evropou Československo - ostrov demokracie ve střední Evropě Kultura mezi válkami Svět ve válce 1939 - 1945 První projevy fašistické agrese, vznik válečných ohnisek Cesta k Mnichovu, Mnichovská dohoda a její důsledky Válka v období 1941- 1945 ČSR v období 2. světové války Protektorát Čechy a Morava Druhá světová válka odboj Osvobození republiky Svět a ČSR po válce Poválečné uspořádání Spolupráce států, OSN	**Zeměpis** - zeměpisná poloha oblastí, obyvatelstvo světa, mezinárodní vztahy **Výtvarná výchova** - interpretace uměleckých projevů **Hudební výchova** - interpretace uměleckých projevů **Český jazyk** - meziválečná literatura **Přírodopis, Fyzika, Chemie** - nové objevy **Informatika** - vyhledávání a třídění informací pomocí digitálních technologií **OSV -** Komunikace **VDO** - Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování **EGS** - Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané **MKV -** Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity **EMV -** Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí **MED** - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Vnímání autora mediálních sdělení

spojitost světových a národních dějin, určí zařazení do vojenských bloků - vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků - popíše rozpad koloniálního panství - posoudí postavení rozvojových zemí - sleduje tisk, vyhledává informace, sestaví přehled nejvýznamnějších objevů, vynálezů - byl seznámen s únorovým převratem roku 1948 - posoudí závislost ČSR na vlivu SSSR - vnímá proměny umění v 2. polovině 20. stol. a na přelomu století - zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí na příkladech zhodnotí postoj umělců - chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti - objasní snahu o změnu systému - sestaví přehled hlavních událostí a doloží důsledky - objasní spojitost našich národů v historii i důvody rozdělení - posoudí důvody začlenění ČR do integračního procesu - vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce - popíše globální problémy lidstva - uvede možnosti předcházení hrozbám terorismu - prokáže základní orientaci v problémech současného světa	Studená válka Svět a velmoci v době studené války Popíše rozdělení světa do vojenských bloků Věda, umění a společnost druhé poloviny 20. století ČSSR Československo 60. letech 20. století Mapy a časové osy Československo a ČR po studené válce Obnova demokracie a rozpad Československa Česká republika na prahu 21. století Česká republika v 90. letech 20. století a na počátku nového tisíciletí Svět na prahu 21. století Svět v 90. letech 20. století a na počátku nového tisíciletí	Fungování a vliv médií ve společnosti

5. 15 VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Vyučovací předmět Výchova k občanství je zařazen samostatně v 6. - 8. ročníku v hodinové dotaci 1 h týdně. Vyučovací předmět je povinný, vytvořen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Výchova k občanství (vzdělávací oblast Člověk a společnost). Výuka v 6. a 7. ročníku probíhá spojeně v dvouletém cyklu. Výuka v 8. a 9. ročníku probíhá spojeně v dvouletém cyklu.

Svým pojetím navazuje na žákovské výstupy vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět na 1. stupni, zejména na tematické okruhy „Lidé kolem nás“ a „Místo, kde žijeme“.

Vyučovací předmět Výchova k občanství je zařazen samostatně v nabídce volitelných předmětů v 9. ročníku v hodinové dotaci 1 h týdně. Vyučovací předmět je vytvořen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Výchova k občanství (vzdělávací oblast Člověk a společnost).

Žák je veden k pochopení různých společenských vztahů a vazeb v minulosti a současnosti, k poznávání sebe i druhých, učí se respektovat a dodržovat pravidla soužití a aktivně se zapojovat do života v demokratické společnosti a v právním státu, učí se pomáhat druhým.

Žák je veden k samostatné práci, k práci ve skupině, v kolektivu třídy. Učí se samostatně vyhledávat, interpretovat, srovnávat, analyzovat, kriticky hodnotit a zpracovávat informace z různých zdrojů, zároveň se učí utvářet si vlastní názor, obhajovat a korigovat ho v diskusi.

Žáci jsou seznamováni se světem financí a tyto oblasti přispívají k rozvoji finanční gramotnosti.

Finanční gramotnost je soubor znalostí, dovedností a hodnotových postojů občana nezbytných k tomu, aby finančně zabezpečil sebe a svou rodinu v současné společnosti a aktivně vystupoval na trhu finančních produktů a služeb. Finančně gramotný občan se orientuje v problematice peněz a cen a je schopen odpovědně spravovat osobní/rodinný rozpočet, včetně správy finančních aktiv a finančních závazků s ohledem na měnící se životní situace.

Definice finanční gramotnosti je strukturovaná. Finanční gramotnost jako správa osobních/rodinných financí zahrnuje **tři složky**: gramotnost peněžní, cenovou a rozpočtovou.

Peněžní gramotnost představují kompetence nezbytné pro správu hotovostních a bezhotovostních peněz a transakcí s nimi a dále správu nástrojů k tomu určených (např. běžný účet, platební nástroje apod.).

Cenovou gramotnost představují kompetence nezbytné pro porozumění cenovým mechanismům a inflaci.

Rozpočtovou gramotnost představují kompetence nezbytné pro správu osobního/rodinného rozpočtu (např. schopnost vést rozpočet, stanovovat finanční cíle a rozhodovat o alokaci finančních zdrojů) a zahrnuje i schopnost zvládat různé životní situace z finančního hlediska. Rozpočtová gramotnost zahrnuje vedle výše popsané obecné složky také dvě složky specializované: správu finančních aktiv (např. vkladů, investic a pojištění) a správu finančních závazků (např. úvěrů nebo leasingu). To předpokládá v obou případech orientaci na trhu různě komplikovaných finančních produktů a služeb, schopnost mezi sebou jednotlivé produkty či služby porovnávat a volit ty nejvhodnější s ohledem na konkrétní životní situaci.

Začlenění průřezových témat: OSV, VDO, EGS, MKV, EMV, MED

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření kompetencí:

Kompetence sociální a personální
- motivujeme k vyjadřování a obhajování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů a k přiměřenému obhajování svých práv a respektování práv a zájmů druhých lidí

- vedeme k rozpoznávání postojů a názorů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití
- učíme ochraně svého fyzického, duševního a sociálního zdraví
- rozvíjíme dovednosti pro práci ve skupině
- vedeme žáky k ohleduplnosti a uznání práce a názorů druhých, k poskytnutí vzájemné rady a pomoci
- pěstujeme v žákovi pozitivní představu o sobě samém, mít možnost vyslovovat svůj názor a obhájit ho

Kompetence občanská
- učíme rozpoznávat názory a postoje ohrožujících lidskou důstojnost
- rozvíjíme sounáležitost s evropskou kulturou
- umožňujeme orientaci v historických, politických, právních, etických a ekonomických faktech, tvořících rámec každodenního života
- učíme posuzovat každodenní situace a události v mezinárodních a globálních souvislostech
- vedeme k úctě k vlastnímu národu i k ostatním národům a etnikům
- rozvíjíme respekt k odlišnostem lidí, skupin a různých společenství
- učíme rozpoznávat názory a postoje, které odporují základním principům demokratického soužití
- vedeme žáky k ochraně a ocenění našich tradic a kulturního dědictví vytvářením pozitivních postojů k uměleckým dílům, ke kultuře a k aktivnímu zapojení se do kulturního a společenského dění v místě bydliště nebo školy

Kompetence komunikativní
- klademe důraz na vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a k řešení případných konfliktů s druhými lidmi nenásilným způsobem
- učíme používání správných odborných termínů

Kompetence k učení
- rozvíjíme zájem o současnost a minulost vlastního národa, upevňování vědomí sounáležitosti s evropskou kulturou a civilizací
- předkládáme kořeny společenských jevů, dějů a změn, vedeme k promýšlení jejich souvislostí
- vytváříme schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé texty či kulturní památky
- učíme rozlišovat podstatné od nepodstatného při zpracovávání a třídění historických informací
- podněcujeme k diskusi o problémech, k návrhu řešení

Kompetence pracovní
- vedeme žáky k využívání získaných znalostí a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucí povolání
- při práci dbáme na dodržování stanovených pravidel a na šetrné zacházení s pomůckami

Kompetence k řešení problémů
- problémy s žáky rozebíráme, učíme je podívat se na ně ze všech hledisek a navrhovat různá řešení
- dáváme žákům prostor pro vytváření vlastního názoru při zkoumání historických jevů, událostí a osobností
- rozvíjíme logické myšlení, vedeme žáky ke kritickému uvažování a k věcné argumentaci

Kompetence digitální
- učíme ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívat je při školní práci a při zapojení do veřejného života
- vedeme žáky k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků, dbáme na zodpovědný přístup k budování a spravování identity a digitální stopy
- předcházíme situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, upozorňujeme žáky na problematiku sdílení informací v digitálním prostředí
- vedeme žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií

Výstupy žáka ZŠ Chornice 6. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI - objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu - posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	Státní symboly a způsoby jejich používání, účel státních symbolů a způsob jejich používání Vlastenectví a rozlišení projevů vlastenectví od projevů nacionalismu Základní funkce rodiny, rodinné a příbuzenské vztahy, podmínky k uzavření manželství, pojem náhradní rodinná výchova Význam základního vzdělání, systém školství v ČR, učení jako dlouhodobý celoživotní proces Funkce obecního úřadu	**Dějepis** - vývoj lidstva, historický vývoj ČR, vývoj demokracie, období kolonizace, vývoj zákonů, historie školství **Přírodopis** - ochrana životního prostředí **Zeměpis** - orientace na mapě, Česká republika, rasismus **Český jazyk** - tvorba zprávy, literární texty, příběhy lidí, osobnosti historie (životopisy), zahraniční literatura, pravidla slušné komunikace, vulgarismy **Fyzika** - orientace v čase **Výchova ke zdraví** - zdravý životní styl **Matematika** - finanční matematika, čas **Člověk a svět práce** - ekonomika domácnosti **Informatika** - vyhledávání informací pomocí digitálních technologií **OSV** - Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika **VDO** - Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování **EGS** - Jsme Evropané
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	Jednoduchý rozpočet domácnosti, jeho hlavní příjmy a výdaje	
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	Úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí Státní správa a samospráva Význam ochrany lidských práv a svobod, dokumenty upravující lidská práva	

		MKV - Kulturní diference Lidské vztahy Multikulturalita **EMV** - Ekosystémy

Výstupy žáka ZŠ Chornice 7. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti **ČLOVĚK JAKO JEDINEC** - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru **ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ** - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady **ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO** - rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	Mediální informace, postoj k působení reklamy na chování lidí Komunikace mezi lidmi Tolerance ve společnosti, kulturní zvláštnosti i odlišné názory lidí, tolerantní postoj k menšinám Aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti Dosahování individuálních i společných cílů Charakterové a volní vlastnosti, osobní přednosti, osobní nedostatky a zdravá sebedůvěra Různé formy vlastnictví a způsoby jejich ochrany Majetek, vlastnictví - formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana Typy a formy státu Principy demokracie - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu Význam a formy voleb do zastupitelstev Státní správa a samospráva - orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly	**Český jazyk** - noviny, kultivovanost projevů **Přírodopis** - globální problémy lidstva, životní prostředí **Dějepis** - historie mezinárodních organizací, etnické skupiny, migrace lidí, válečné konflikty, historie volebního systému ČR **Matematika** - početní úkony, finanční matematika **Zeměpis** - Evropská unie, náboženství, mezinárodní organizace **Informatika** - vliv médií **OSV** - Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika **VDO** - Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování **EGS** - Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané **MKV** - Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity

		EMV - Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí **MED** - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Fungování a vliv médií ve společnosti

Výstupy žáka ZŠ Chornice 8. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
ČLOVĚK JAKO JEDINEC - popíše biologické, psychické a sociální změny, které formují osobnost člověka - dokáže vyjmenovat hlavní znaky jednotlivých vývojových etap - uvědomuje si rozdíly mezi lidmi a uvědomí si jedinečnost každé osoby - přijímá rozdíly mezi lidmi jako přirozený projev - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru - kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování	Podobnost a odlišnost lidí - rozdíly v prožívání, dovednosti, schopnosti Vrozené předpoklady Vnitřní svět člověka - vnímání, prožívání, posuzování skutečnosti, stereotypy v posuzování druhých lidí Podobnost a odlišnost lidí - osobní vlastnosti Osobní rozvoj - vůle, životní cíle Význam motivace, aktivity a osobní kázně při seberozvoji Osobní potenciál, charakter	**Český jazyk** - odborné názvy, reklama a média **Přírodopis** - lidské tělo **Dějepis** - historie trhu, historie práva **Matematika** - přímá a nepřímá úměra, finanční matematika **Zeměpis** - Evropská unie, hospodářství **Přírodopis** - ontogeneze člověka **Informatika** - reklama a média, autorská práva **OSV** - Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI - hledá nové způsoby řešení problémů - - učí se zvládat stresové situace - - zamýšlí se nad způsoby řešení konfliktů - - dokáže se vyjadřovat a prosazovat přeměřenou formou	Adaptace na životní změny, charakter Vztahy mezi lidmi - konflikty v mezilidských vztazích Mezilidská komunikace Lidská setkání - pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti	**VDO** - Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ - dokáže porovnat život našich předků s dnešním životním stylem - uvědomuje si propojenost firem a domácností - vybaví si znalosti o funkci, smyslu a účelu peněz - popíše základní principy tržního hospodářství - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží - podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj	Majetek, vlastnictví - formy vlastnictví, získávání obživy, hospodaření Základní princip tržního hospodářství Význam práce jako hlavního zdroje příjmů Principy tržního hospodářství - nabídky, poptávka, trh - tvorba ceny, inflace, podstata fungování trhu Reklama a média	**EGS** - Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané **MKV** - Kulturní diference Lidské vztahy Multikulturalita

postoj k působení reklamy na chování lidí **ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO** - zdůvodní význam společenských pravidel, objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování - seznámí se se systémem práva - přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů - dokáže vysvětlit pojmy právní vztah, právní řád, právní odvětví - rozlišuje účastníky právních vztahů - rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady - uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání - porozumí pojmu ústavní zákony a pochopí jejich význam **MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT** - popíše vliv začleňování ČR do EU na každodenní život občanů - rozumí závaznosti právních předpisů EU v České republice - uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	Právo v každodenním životě Protiprávní jednání - trestní postižitelnost, porušování předpisů v silničním provozu Právní řád ČR - význam a funkce právního řádu, právní norma, předpis, publikování právních předpisů Důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající Styk s úřady Orgány právní ochrany občanů, soustava soudů Právo v každodenním životě - soudce, obhájce, obžalovaný Právo v každodenním životě - význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; Základní práva spotřebitele; styk s úřady Právní řád ČR - význam a funkce právního řádu, rozdělení státní moci, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů Evropská integrace - podstata, význam, výhod, EU a ČR Lidská práva - základní lidská práva Historický vývoj globalizace Podstata, význam a výhody	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 9. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO - vybaví si dosavadní znalosti o právu ČR - orientuje se v základních otázkách práva ČR - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti - uvědomí si spojitost s příslušností k určitému státu - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů vlastnictví - provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky - rozpozná protiprávní jednání - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání v konkrétních situacích - posoudí své možnosti v přípravě na budoucí povolání - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – pracovní právo	Právní řád ČR - význam a funkce právního řádu - Ústava ČR, Listina základních lidských práv a svobod, publikování právních předpisů - evropská integrace ČR + EU (státní občanství) - druhy vlastnictví a druhy smluv - jednoduché příklady smluv - protiprávní jednání - druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost Osobní rozvoj - životní cíle a plány, životní perspektiva Zákoník práce, pracovní smlouva, pracovní poměr	**Český jazyk** - úvaha, vlastenectví **Matematika** - početní operace, grafy, finanční matematika **Dějepis** - krizová období **Přírodopis** - globalizace **Zeměpis** - Evropská unie, hospodářství **Člověk a svět práce** - ekonomika domácnosti **OSV** - Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika **VDO** - Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování **EGS** - Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané **MKV -** Lidské vztahy **MED** - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ - chápe základní principy fungování trhu - vybaví si, jak funguje nabídka, poptávka, tvorba ceny - na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH - rozumí pojmu inflace, a jaký má vliv na reálnou hodnotu peněz - na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení - seznámí se s tvorbou státního rozpočtu a jeho rozdělováním - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede	Principy tržního hospodářství - nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu; Pojem DPH Druhy SR, příjmy, výdaje, význam daní Banky a jejich služby - aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků, splátkový prodej, leasing Druhy SR, příjmy, výdaje, význam daní Majetek - hospodaření s penězi	

nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít - uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu - získá základní přehled z oblasti ekonomiky a ekonomie **MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT** - upevní si znalosti o základních lidských právech a povinnostech - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky	 ČR a EU Aktualizace dění Významné globální problémy	Tvorba mediálních sdělení Práce v realizačním týmu

5. 16 VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví je zařazen samostatně v 6. - 7. ročníku. Hodinová dotace v 6. - 7. ročníku je 1 hodina týdně. Vyučovací předmět je povinný, vytvořen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví (vzdělávací oblast Člověk a zdraví). Výuka v 6. a 7. ročníku probíhá spojeně v dvouletém cyklu.

Hlavními obsahovými složkami jsou zdraví, zdravá výživa, rodina, osobnost člověka, osobní bezpečí, prevence zneužívání návykových látek. Výchova ke zdraví tak umožňuje žákům lépe porozumět různým životním situacím a správně se rozhodovat v otázkách zdraví, partnerských vztahů a osobního bezpečí. Komplexní charakter předmětu dává možnost zabývat se jednotlivými tématy z různých pohledů a naplňovat je učivem podle vyspělosti a zájmu žáků.

Učivo je realizováno především aktivními metodami výuky, schopnost spolupráce v týmu, přemýšlet a řešit modelové situace, diskutovat, vytvořit návrhy a prezentovat je. Nedílnou součástí je schopnost pracovat s informacemi.

Předmět vede k pochopení a následného bezpečného chování spojeného se zdravím fyzickým i psychickým, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Je kladen důraz na praktické dovednosti a jejich aplikaci v modelových situacích i v každodenním životě, posílení větší samostatnosti a odpovědnosti žáka za své jednání. Žák si upevňuje hygienické, stravovací a jiné zdravotní preventivní návyky, rozvíjí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích.

Dále je nutné, aby si uvědomili důležitost kvality mezilidských vztahů. Učí se respektovat přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství. Na základě svých znalostí a zkušeností pozná manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt a uplatní osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi.

Ve vyučovacím předmětu Výchova ke zdraví je vypuštěn výstup Rozumí významu sexuality a chová se odpovědně v sexuální oblasti a je zařazen do vyučovacího předmětu Přírodopis v 8. ročníku. Učivo – lidská sexualita je do tohoto předmětu a ročníku přesunuto taktéž. Předmět pokrývá výstup z tělesné výchovy: Odmítá drogy a Uplatňuje vhodné a bezpečné chování v silničním provozu.

Začlenění průřezových témat: OSV, VDO, MED

Výchovné a vzdělávací strategie:
Výchovně vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence občanské
- vedeme žáky k pochopení a respektu, hodnocení a rozboru výkonu druhých
- nabízíme úlohy vedoucí k rozvoji spolupráce a pochopení práv a povinností v pracovní skupině

Kompetence k učení
- vedeme žáky k poznávání zdraví jako důležité životní hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- vedeme žáky k pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem a vitalitou zdravého člověka
- učíme žáky pozorovat získané výsledky, kriticky je posuzovat, diskutovat o nich a zdokonalovat je
- podněcujeme žáky k porovnávání získaných výsledků, posuzování a vyvozování závěrů
- směřujeme žáky k využití poznatků z těchto oblastí do budoucna
- motivujeme žáky k neustálému zdokonalování nabytých zkušeností

Kompetence k řešení problémů
- podněcujeme žáky k samostatnému řešení v zadaných tématech
- motivujeme žáky k využívání vlastního úsudku a zkušeností
- nabízíme žákům přístupy k informacím, které vedou k řešení problémů
- učíme žáky využít získané dovednosti v praktickém životě
- ukazujeme žákům variabilnost řešení různých situací
- vedeme žáky k rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti, k sebekontrole

Kompetence komunikativní
- podněcujeme žáky k vyjadřování vlastních myšlenek v logickém sledu
- klademe důraz na naslouchání druhým, porozumění a vhodnou argumentaci
- učíme žáky možnostem ověřování si řešení úloh v praktickém životě
- podněcujeme žáky k aktivnímu zapojování do činností a aktivit školy podporujících zdraví

Kompetence sociální a personální
- navozujeme žákům dostatek situací, které vedou ke zvyšování sebedůvěry
- učíme žáky sebeovládání, řízení svého chování a jednání
- vedeme žáky k vytvoření pozitivní představy o sobě samém

Kompetence pracovní
- nabízíme dostatek situací k propojení nabytých zkušeností
- vedeme žáky k zodpovědnosti a systematičnosti při práci
- učíme žáky dodržování vymezených pravidel

Kompetence digitální
- vedeme žáky k vyhledávání a filtrování dat, informací a digitálního obsahu
- vedeme žáky k hodnocení dat, informací a digitálního obsahu
- upozorňujeme žáky na nízkou úroveň „digitální zdravotní gramotnosti“

Výstupy žáka ZŠ Chornice 6. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ - respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativní ho vlivu a na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví **ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ** - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky - projevuje odpovědný vztah k sobě samém, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu - dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce **HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ** - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	Vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek Tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, Vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim Odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě) Výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy. Prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; Preventivní a léčebná péče Základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou Osvětlení, teplota, školní sportovní aktivity a aktivity v rámci obce Podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví Diskuze o zdraví	**Český jazyk** - slovní zásoba **Člověk a svět práce** - bezpečnost a hygiena práce **Zeměpis** - životní prostředí **Přírodopis** - prevence onemocnění **Tělesná výchova** - význam pohybu pro zdraví, prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí, první pomoc **Informatika** - digitální technologie k vyhledávání informací **OSV** - Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika **VDO** - Občanská společnost a škola

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ - projevuje odpovědný vztah k sobě samému - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím - uvede příklady pozitivního a negativní ho vlivu a na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	Vztah k sobě samému a druhým lidem, sebepojetí Utváření vlastní identity Seberegulace a sebeorganizace činností a chování, zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovednostech	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 7. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc **ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE** - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví **RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE** - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím - uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka - uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni - v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	Ochrana před přenosnými nemocemi - základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty Dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny Stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti Autodestruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), Násilné chování, šikana a jiné projevy násilí, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, kriminalita mládeže, doping ve sportu Komunikace se službami odborné pomoci Formy a stupně individuálního násilí a zneužívání – formy sexuálního zneužívání dětí Bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení, manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt	**Český jazyk** - reklama **Zeměpis** - život člověka na Zemi **Přírodopis** - prevence onemocnění, ontogeneze člověka, ochrana zdraví **Tělesná výchova** - význam pohybu pro zdraví, prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí, první pomoc, doping ve sportu **Výchova k občanství** - manipulativní reklama **Přírodopis** - ontogeneze člověka **Informatika** - digitální technologie k vyhledávání informací, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, manipuilativní reklama **OSV** - Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika **MED** - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Fungování a vliv médií ve společnosti

- projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ** - samostatně využívá techniky k předcházení stresovým situacím - přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) Ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí Psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace	

5. 17 FYZIKA

Vyučovací předmět fyzika je zařazen samostatně v 6. - 9. ročníku v hodinové dotaci 2 h týdně. Vyučovací předmět je povinný, vytvořen ze vzdělávacího obsahu vzdělávací oboru Fyzika (vzdělávací oblast Člověk a příroda).

Při studiu fyziky se rozvíjí osobnostní a sociální výchova žáka. Především schopnost soustředit se, samostatně i ve skupině řešit problém, získávat dovednosti formou práce ve skupinách i samostatně, schopnost podílet se na výsledku, ocenit činnost ostatních. Je důležité, aby žák uměl pracovat s jednoduchými pomůckami, dokázal vyhodnocovat zjištěné poznatky. Uměl se prosadit v týmové práci tak, aby nepotlačoval činnost ostatních členů týmu a zároveň do výsledku uměl zařadit to, v čem vyniká.

Obsahem vzdělávacího oboru fyzika je zkoumání převážně přírodních jevů v závislosti se změnami probíhajícími v prostoru a čase - jako je pohyb těles, elektromagnetické a světelné jevy, účinky síly a silových polí, rozpoznávání různých druhů energií a možnosti jejich využití, utváření uceleného pohledu na vesmír a jeho vývoj. Vzdělávací obsah směřuje k tomu, aby si žáci uvědomili souvislosti mezi jevy probíhajícími v přírodě i možnost pozitivního ovlivňování, které by vedlo k optimálnímu soužití člověka s přírodou.

Hodnocení žáka vychází z jeho schopnosti aplikovat získané vědomosti a znalosti. Posuzuje se také jeho schopnost pracovat s různými zdroji (internet, odborná literatura, informace z medií apod.). Schopnost členit poznatky na důležité a méně důležité. Samostatně se vyjadřovat a vysvětlovat. Manuální zručnost při práci s měřiči a míra přesnosti. Hodnocení se opírá o výsledky testů, vlastních prezentací a míry zapojení do spolupráce.

Začlenění průřezových témat: OSV

Výchovně vzdělávací strategie
Výchovně vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- učíme žáky aplikaci fyzikálních zákonitosti na reálné problémy z běžného života
- vedeme žáky k tomu, aby interpretovali nástroje a zařízení jako aplikaci fyzikálních zákonitostí
- podněcujeme žáky k tomu, aby rozlišovali základní a méně podstatné poznatky
- vedeme žáky k trvalému zapamatování základních poznatků
- podporujeme rozvoj abstraktního myšlení, zejména zadáváním problémových úloh, úloh rozvíjejících tvořivost, logických úloh
- vytváříme dostatek algoritmů, metod řešení, žáci je pak využívají při řešení problémů
- rozvíjíme schopnost samostatně vyhledávat informace, třídit je a využívat
- motivujeme žáky k řešení fyzikální olympiády a fyzikálních soutěží

Kompetence k řešení problému
- podněcujeme žáky k řešení problémů
- umožňujeme volbu různých postupů, metod řešení
- motivujeme žáky k hledání různých variant řešení
- učíme žáky k používání známých postupů řešení, používat je i při řešení obdobných úkolů, nových úloh a problémů
- umožňujeme pod vedením učitele provádět rozbor úlohy, plán řešení, odhad výsledku, různé postupy řešení problémů a volby nejefektivnějšího postupu řešení, kontrolu reálnosti výsledku

Kompetence komunikativní
- klademe důraz na slušné vyjadřování a dodržování zásad společenského chování
- vedeme k používání odborné terminologie

- vedeme k formulování myšlenek a závěrů z fyzikálních pozorování v písemné i mluvené formě (laboratorní práce)

Kompetence sociální a personální
- vybízíme žáky k diskusi o řešení problémů
- používáme skupinovou práci, vzájemnou pomoc při učení
- vedeme žáky k obhajobě vlastních postupů a myšlenek
- podporujeme zdravou sebedůvěru a sebekritiku

Kompetence občanské
- vedeme žáky k tomu, aby respektovali názory spolužáků, znali svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu, dodržovali pravidla slušného chování
- vedeme žáky k přesvědčení o významném postavení fyziky jako vědy ve společnosti

Kompetence pracovní
- nabízíme dostatek situací k propojení nabytých zkušeností
- učíme žáky zodpovědnosti a ochraně zdraví při práci s různými nástroji
- vedeme žáky k zodpovědnosti a systematičnosti při práci
- motivujeme žáky ke konstrukci vlastních fyzikálních pomůcek
- vedeme k základním pracovním návykům při experimentování a k používání základní laboratorní techniky

Kompetence digitální
- vedeme žáky k využívání digitálních zařízení při učení i při zapojení do společnosti
- učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace i digitální obsah
- motivujeme žáky k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- seznamujeme žáky s novými technologiemi
- vybízíme žáky ke kritickému hodnocení jejich přínosů a reflektování rizika jejich využívání
- podporujeme u žáků pochopit význam digitálních technologií pro lidskou společnost

Výstupy žáka ZŠ Chornice 6. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
LÁTKY A TĚLESA - rozlišuje fyzikální veličinu, značku, vyjádří hodnotu, přiřadí jednotku - umí zvolit vhodné měřidlo pro danou fyzikální veličinu a změří vybranou fyzikální veličinu charakterizující látky a tělesa - zná vztahy mezi základními a odvozenými jednotkami - rozlišuje látku a těleso, umí uvést příklady - prakticky rozeznává vlastnosti látek a těles - popíše stavbu atomu - správně používá pojmy (látka, těleso…) - má představu o stavbě látek a složení atomu - chápe souvislosti mezi částicovou stavbou látky a jejími vlastnostmi a skupenstvím - popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou a vlastnosti, kterými se od sebe odlišují - uvede příklady, které dokazují, že se částice neustále pohybují a působí na sebe - uvede, na čem závisí změna objemu a délky těles - změny objemu těles se změnou teploty umí vysvětlit na jednoduchých pokusech - využívá fyzikální tabulky při řešení úloh - umí vysvětlit pojem hustota, vyhledat v tabulkách a vypočítat její hodnotu - využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických úloh - změří měřidly vybrané fyzikální veličiny daných těles - zpracuje jednoduchý protokol **ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE** - provede elektrování tělesa třením - zná druhy elektrického náboje - vysvětlí rozdíl mezi vodičem a nevodičem - vysvětlí ochranu proti elektrickému výboji /blesku/ - popíše využití magnetické síly	Těleso a látka - co nás obklopuje - složení látek - skupenství, difuze - atomy a molekuly Veličiny a jejich měření - fyzikální veličina - rozměry těles - měření délky - chyby měření, aritmetický průměr - poloha tělesa - třírozměrný prostor, GPS - hmotnost těles, vážení těles - čas - pohyby těles - rychlost - objem a teplotní změny objemu - teplota - hustota - síla a její měření - silová pole (gravitační síla) Elektrické vlastnosti látek - elektrický náboj a elektrování - elektrické vodiče a nevodiče - elektrické pole - výboje, blesk a jeho účinek	**Přírodopis** - organické a anorganické látky, tělesná teplota, práce s mikroskopem **Chemie** - vlastnosti látek stavba látek **Matematika** - převody jednotek, desítková soustava a jiné soustavy, pravidelná tělesa, aritmetický průměr, užití jednoduchého vzorce **Zeměpis** - gravitační a magnetické pole Země práce s buzolou, atmosféra **Výchova ke zdraví** - ochrana před bleskem a první pomoc, první pomoc při úrazu elektrickým proudem **Člověk a svět práce** – bezpečnost a hygiena práce, bezpečnost při používání elektrospotřebičů, sestavení elektrického obvodu a modelu elektromagnetu **Informatika** - kritická práce s daty, vyhledávání a třídění dat pomocí digitálních technologií, GPS **OSV -** Rozvoj schopnosti poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

- ověří existenci magnetického pole - u konkrétního magnetu dokáže pokusně určit druh pólu a graficky znázornit indukční čáry - zjistí, zda na těleso působí magnetická síla - popíše využití magnetické síly v praktických situacích - pracuje s kompasem a buzolou - umí vysvětlit pojem proud a napětí - popíše příčinu elektrického proudu a napětí - zná zdroje elektrického napětí - zná účinky elektrického proudu v praktickém životě - dovede sestrojit jednoduchý elektrický obvod podle schématu - rozliší pokusně vodič od izolantu - uvede příklady vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech - vysvětlí pojem zkrat a zná způsoby ochrany před zkratem - dodržuje a zná zásady bezpečnosti při práci s elektřinou - sestaví jednoduchý model elektromagnetu	Magnetismus - magnety a jejich vlastnosti - magnetování - magnetické pole, indukční čáry - magnetické pole Země, kompas a buzola Elektrický proud - elektrické napětí a proud - zdroje elektrického napětí - elektrické spotřebiče - elektrický obvod - elektrický proud v kapalinách a plynech, ionty - bezpečnost při práci s elektřinou - magnetické vlastnosti elektrického proudu - elektromagnet	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 7. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
POHYB TĚLES, SÍLY - určí, zda je těleso v relativním pohybu nebo klidu - klasifikuje správně druh pohybu - rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - využívá veličiny: čas, rychlost a dráha k řešení praktických úloh - rozezná pohyb rovnoměrný od nerovnoměrného - uvede příklady pohybu z praxe - řeší problémy a úlohy mezi rychlostí, časem a dráhou u rovnoměrného pohybu těles - rozeznává jednotlivé druhy sil - využívá k měření síly siloměr - měřením i výpočtem určí velikost tíhové síly - určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici - zjistí pokusně těžiště tělesa - využívá fakt, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese - rozpozná, kdy je těleso v klidu a kdy v pohybu - seznámí se základními změnami pohybu a klidu těles, rozumí těmto změnám - chápe význam veličiny tlak - užívá vztah pro výpočet tlaku v praktických problémech, navrhne způsob, jak v konkrétních situacích ovlivnit velikost tlaku a tlakové síly - změří třecí sílu - zná vlastnosti třecí síly - navrhne způsob a význam zvětšení nebo zmenšení třecí síly **MECHANICKÉ VLASTNOSTI KAPALIN A PLYNŮ** - zná mechanické vlastnosti kapalin - objasní závislost hustoty kapalin na teplotě včetně jevu	Pohyb tělesa - co je pohyb - posuvný a otáčivý pohyb - rychlost - rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb - grafy dráhy a rychlosti Síly a jejich vlastnosti - vzájemné působení těles - síla - skládání sil - tíhová síla - těžiště - účinky síly - otáčivé účinky síly - tlak a tlaková síla - tření - odpor prostředí Kapaliny - vlastnosti kapalin	**Matematika** - grafy, úpravy rovnic, převody jednotek - desítková soustava a jiné soustavy, představa vektoru a skládání vektorů, rovnice a geometrie **Zeměpis** - vakuum, atmosférický tlak, proudění vzduchu, počasí a podnebí, fáze a zatmění Měsíce **Přírodopis** - vlhkost půdy, život ve vodě, složení oka, zraková hygiena **Výchova ke zdraví** - tlak krve, ochrana zraku, brýle **Informatika** - kritická práce s daty, vyhledávání a třídění dat pomocí digitálních technologií, grafy **OSV -** Rozvoj schopnosti poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

teplotní anomálie vody a důsledku tohoto jevu v přírodě - vysvětlí vznik hydrostatického tlaku a používá vztah p=h ρ g k řešení problémů a úloh - v jednoduchých případech určí velikost a směr tlakové síly působící v kapalině - užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů - vysvětlí vznik atmosférického tlaku a změří ho **SVĚTELNÉ DĚJE** - zná podmínky šíření světla a co ovlivňuje rychlost světla - rozpozná, kdy vznikne stín a polostín - rozumí zákonu odrazu světla - využívá zákona odrazu světla na rozhraní dvou optických prostředí k nalezení obrazu v rovinném zrcadle - pokusně určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem - uved příklady využití zrcadel v praxi - rozumí lomu světla - rozhodne na základě znalosti o rychlostech světla ve dvou prostředích, zda se světlo při přechodu z jednoho prostředí do druhého bude lámat ke kolmici, nebo od kolmice - rozliší pokusně spojku a rozptylku, najde pokusně ohnisko - rozumí funkci oka jako optické soustavy - rozumí pojmům krátkozrakost a dalekozrakost a způsobu nápravy těchto očních vad brýlemi - objasní vznik optického klamu	- kapilární jevy - hydrostatický tlak - Archimedův zákon - Pascalův zákon Plyny - vlastnosti plynů - atmosféra a atmosférický tlak - základy meteorologie - Archimédův zákon pro plyny - přetlak, podtlak, vakuum - proudění vzduchu Světelné jevy - přímočaré šíření světla - rychlost světla - zatmění Slunce a Měsíce - fáze měsíce - zrcadla - čočky a oko - rozklad světla	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 8. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
ENERGIE - rozumí pojmu mechanická práce - dokáže určit, kdy těleso práci koná a kdy ne - vysvětlí, co ovlivňuje velikost vykonané práce - rozumí pojmu výkon - s porozuměním používá vztah W = F. s a P = W/t při řešení problémů a úloh - rozpozná, co v praxi ovlivňuje velikost práce a výkonu - určí z vykonané práce v jednoduchých případech změnu polohové a pohybové energie - je schopen porovnat pohybové energie těles na základě jejich rychlostí a hmotnosti - objasní na základě zákona zachování energie podstatu některých jednoduchých strojů - vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty - rozpozná v přírodě a v praktickém životě formy tepelné výměn (vedením, tepelným zářením, prouděním) - objasní podstatu jednotlivých skupenských přeměn a bude schopen uvést praktický příklad (tání, tuhnutí, vypařování, var, kondenzace, sublimace a desublimace) - zhodnotí výhody a nevýhody využívaní různých zdrojů energie ve vztahu k životnímu prostředí **ZVUKOVÉ DĚJE** - pochopí, že k šíření zvuku je nezbytnou podmínkou látkové prostředí - chápe odraz zvuku jako odraz zvukového vzruchu od překážky a dovede objasnit vznik ozvěny - umí popsat vlastnosti zvukového vlnění pomocí frekvence - využívá s porozuměním poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, kterým se zvuk šíří - určí a uvede příklady zdroje zvuku - rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku - porozumí pojmu hlasitost zvuku a má představu, jak	Práce a energii - práce jako fyzikální veličina - výkon a energie - druhy energie a zákon zachování energie - účinnost - jednoduché stroje Tepelné jevy - vnitřní energie tělesa - teplo - změna vnitřní energie konáním práce - přenos tepla - tepelné motory - skupenské přeměny Zdroje energie Zvukové jevy - periodický kmitavý pohyb - kmitání pružných těles - vlnění - zvuk a zdroje zvuku - tóny - ultrazvuk a infrazvuk - šíření zvuku - vnímání zvuku a ochrana před hlukem - záznam a reprodukce zvuku	**Přírodopis** - energie v potravinách, tělesná teplota, hlas a sluch, ochrana před hlukem **Výchova ke zdraví** - energie v potravinách, ochrana sluchu před hlukem, první pomoc při úrazu elektrickým proudem **Matematika** - užití jednoduchého vzorce a rovnice **Zeměpis** - déšť, sníh, kroupy, jinovatka a skleníkový efekt **Hudební výchova** - princip hudebních nástrojů, záznamová média **Člověk a svět práce** - bezpečnost při používání elektrospotřebičů, sestavení elektrického obvodu **Informatika** - kritická práce s daty, vyhledávání a třídění dat pomocí digitálních technologií **OSV -** Rozvoj schopnosti poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

hlasité jsou různé zdroje zvuku v jeho okolí - dovede posoudit následky nadměrného zvuku na životní prostředí **ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE** - ověří, zda je těleso zelektrované či nikoli - určí existenci elektrického pole v okolí zelektrovaného tělesa - správně sestaví jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod podle schématu a analyzuje správně schéma obvodu - odliší zapojení spotřebičů v obvodu za sebou a vedle sebe a určí výsledné elektrické napětí, výsledný elektrický proud a výsledný odpor spotřebičů - pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud - používá veličiny elektrický náboj, proud, napětí a odpor při popisu elektrických jevů - změří elektrický proud a napětí v obvodu - pochopí, jak velikost odporu závisí na vlastnostech vodiče - objasní účinky elektrického proudu - objasní nebezpečí vzniku zkratu a ochranu před ním - použije vztah pro výpočet elektrické práce a elektrického výkonu v praktických úlohách - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Elektrický proud - elektrický náboj - elektrický proud a jeho měření - elektrický odpor - zapojování rezistorů - zapojování zdrojů napětí - výkon elektrického proudu - elektrická energie - elektrické spotřebiče - výroba elektrické energie	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 9. ročník	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy a průřezová témata**
ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE - ověří pokusem, na čem závisí velikost indukovaného proudu v cívce a objasní vznik střídavého proudu - rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu - popíše funkci transformátoru a jeho využití při přenosu elektrické energie - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní - řídí se základními bezpečnostními pravidly pro práci s elektrickým proudem a zařízeními - popíše změnu odporu v polovodičích - pojmenuje některé druhy polovodičů - popíše vznik polovodiče typu P i polovodiče typu N - popíše princip polovodičové diody a její dělení - dovede rozlišit vodič od nevodiče - určí vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastnosti **ENERGIE** - popíše stavbu atomu - vysvětlí pojem nuklidy a izotopy - popíše složení a existenci sil v jádře atomu - dovede popsat vznik radioaktivity - prokáže, že zná podstatu záření, jejich nebezpečnost i způsob ochrany před nimi - popíše užití radioaktivity v různých oborech - pochopí činnost jaderné elektrárny - zná možná nebezpečí jaderných reakcí i způsob ochrany	Elektrodynamika - působení magnetického pole na vodič s proudem - vzájemné působení vodičů s proudem - magnetická indukce - elektromagnetická indukce - generátor elektrického napětí - střídavý a stejnoměrný proud - kondenzátor a cívka - transformátor - třífázová soustava - elektromagnetické kmity a vlny - bezpečnost práce Elektrický proud v polovodičích - elektrony a díry - příměsová vodivost - PN přechod - dioda - využití polovodičových součástek - rádio a televizor Atomy a záření - struktura atomu - záření z elektronového obalu - jádro a jaderné síly - radioaktivita - ochrana před zářením - jaderné reakce - jaderný reaktor a jaderná elektrárna - termonukleární reakce	**Přírodopis** - organické a anorganické látky **Chemie** - chemické prvky **Výchova ke zdraví** - první pomoc při úrazu elektrickým proudem, ochrana před ozářením **Zeměpis** - vesmír, střídání ročních období, pohyby vesmírných těles **Přírodopis** - postavení planety Země ve Sluneční soustavě **Dějepi**s - historie pohledu na vesmír **Člověk a svět práce** - bezpečnost při používání elektrospotřebičů, sestavení elektrického obvodu, bezpečnost práce s elektřinou **Informatika** - kritická práce s daty, vyhledávání a třídění dat pomocí digitálních technologií **OSV -** Rozvoj schopnosti poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

VESMÍR - objasní, čím se zabývá astronomie - popíše hlavní součásti Sluneční soustavy (planety, měsíce, planetky, komety) - má představu, jaké děje se odehrávají na Slunci - popíše Sluneční soustavu a má představu o pohybu vesmírných těles (na základě poznatků o gravitačních silách) - uvede základní pohyby planet - objasní vznik, vývoj a zánik Slunce - rozpozná naši galaxii	Astronomie - heliocentrický systém - Slunce - planety - malá tělesa - galaxie	

5. 18 CHEMIE

Vyučovací předmět chemie je zařazen samostatně v 8. a 9. ročníku v hodinové dotaci 2 h týdně. Vyučovací předmět je povinný, vytvořen ze vzdělávacího obsahu oboru Chemie (vzdělávací oblasti Člověk a příroda). Předmět Chemie je úzce spjat s ostatními předměty, zejména matematikou, fyzikou, přírodopisem a zeměpisem (např. Zeměpis - surovinové zdroje chemického průmyslu; přírodopis - význam zelených rostlin, složení jednotlivých organismů, životní prostředí, zdraví; fyzika - vlastnosti látek, atom, molekula; matematika - chemické výpočty).

Výuka chemie směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích. Žáci si vytvářejí potřeby objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů, získávají a upevňují si dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami.

Chemie zahrnuje část tematických okruhů průřezových témat a to především environmentální výchovy, mediální výchovy a výchovy demokratického občana. Využívá metod a forem práce založených na praktickém předvedení jednoduchých chemických dějů, řešení problémových úloh (divergentních, konvergentních, hodnotících myšlení…) zejména ve skupinách, na samostatné prezentaci informací získaných z různých zdrojů, chemických exkurzí, projektů a projektových dnů.

Při hodnocení žáka se klade důraz na jeho schopnost aplikovat získané vědomosti a dovednosti, hledat souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je nebo je ovlivňovat, schopnost formulovat a obhajovat vlastní názor, pracovat ve skupině. Hodnocení vychází z výsledků písemných testů, samostatné prezentace a praktických dovedností.

Začlenění průřezových témat: OSV, EMV, MED

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- učíme používat pozorování jako základní formu zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- vedeme žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- učíme žáky samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Kompetence k řešení problémů
- vedeme žáky k poznávání problémových situací souvisejících s učivem chemie
- učíme žáky volit různé způsoby řešení
- umožňujeme jim obhajovat svá rozhodnutí
- rozvíjíme jejich schopnost promýšlet si pracovní postupy praktických cvičení
- učíme žáky nacházet příklady chemických dějů a jevů z běžné praxe, vysvětlovat jejich chemickou podstatu
- klademe důraz na aplikaci poznatků v praxi

Kompetence komunikativní
- učíme žáky užívat chemické symboly a značky
- vedeme žáky ke komunikaci se spolužáky a k dovednosti umět obhájit svůj názor

Kompetence sociální a personální
- vedeme žáky ke spolupráci se spolužáky
- učíme je schopnosti diskutovat na dané téma se spolužáky
- vedeme žáky k respektování názorů jiných

Kompetence občanské
- učíme žáky respektovat pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- klademe důraz na dodržování pravidel slušného chování
- učíme žáky chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- podněcujeme žáky chovat se zodpovědně v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)

Kompetence pracovní
- vedeme žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- učíme žáky dodržovat vymezená pravidla (povinnosti z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí)
- vedeme žáky ke schopnosti využívání získaných poznatků v běžné praxi

Kompetence digitální
- vedeme žáky ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí
- seznamujeme žáky s novými technologiemi
- vedeme žáky k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků, k tvorbě a úpravám digitálního obsahu
- vybízíme žáky ke kritickému hodnocení přínosů digitálních technologií a reflektování rizika jejich využívání
- podporujeme u žáků pochopit význam digitálních technologií pro lidskou společnost

Výstupy žáka ZŠ Chornice 8. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE - žák uvede příklady chemického děje, a čím se zabývá chemie - rozliší fyzikální tělesa a látky - rozpozná u běžně známých dějů, zda dochází k přeměnám látek - rozliší známé látky podle jejich různých vlastností - navrhne a provede jednoduché chemické pokusy a zaznamená jejich výsledek - uvede zásady bezpečné práce v chemické pracovně, dokáže poskytnout a přivolat první pomoc při úrazu - uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi - vysvětlí symboly běžně se vyskytující na chemikáliích a běžně dostupných látkách - dokáže poskytnout a přivolat první pomoc - zná bezpečné zacházení s nebezpečnými látkami a základní hygienická pravidla užívání a skladování - vysvětlí čím je únik vybraných látek nebezpečný - posoudí nebezpečnost vybraných látek, se kterými pracovat nesmí	Úvod do chemie, chemické látky - úvod do učiva - řád pracovny chemie - první pomoc při zasažení chemikálií - nebezpečné látky a přípravky - vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek - piktogramy a jejich význam	**Matematika** – výpočty, rovnice a trojčlenka **Zeměpis** - vesmír, roční období, podnebí, koloběh vody v přírodě, ozónová vrstva, znečištění vody a vzduchu, ložiska látek, vliv anorganických sloučenin na životní prostředí, trvale udržitelný rozvoj, krasové oblasti ČR, naleziště látek **Dějepis** - historie ohledu na vesmír, vznik alchymie a chemie, doba železná, bronzová **Přírodopis** - voda, životní prostředí, koloběh vody, vliv člověka na ekosystémy, krasové jevy, dýchání, skleníkový efekt, první pomoc **Člověk a svět práce -** bezpečnost a hygiena práce **Výchova ke zdraví** - ochrana zdraví, první pomoc **Ekologická výchova** - reakce kyselinotvorných oxidů v atmosféře, působení kyselých dešťů **Fyzika -** měření veličin, vlastnosti látek, pokus, hustota, skupenství, atom, molekula, částice, objem, hmotnost **Informatika** - kritická práce s daty, využití digitálních technologií **OSV** - Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **EMV** - Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí **MED** - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
SMĚSI - vysvětlí rozdíl mezi chemickou látkou a směsí - rozpozná stejnorodou směs od různorodé - rozliší emulzi, pěnu, dým, mlhu a uvede jejich příklady z běžného života - vysvětlí, jak vznikne roztok, a dokáže připravit prakticky roztok daného složení - na základě údajů o složení roztoku dokáže vypočítat jeho složení - uvede příklad pevného, kapalného a plynného roztoku a jeho příklad z běžného života - aplikuje poznatky o vlivu teploty, míchání a plochy rozpouštěné látky na rychlost rozpouštění při vysvětlování běžných situací ze života	Směsi, voda a vzduch - směsi stejnorodé, různorodé - hmotnostní zlomek - koncentrace složek roztoku - nasycený a nenasycený roztok - vliv plochy pevné látky na rozpouštění - oddělování složek směsi - voda (destilovaná, pitná, odpadní) - výroba pitné vody - vzduch (složení, čistota ovzduší, ozónová vrstva)	

- připraví roztok daného složení - navrhne postupy oddělování složek směsi - prakticky provede oddělování složek směsí - vysvětlí princip krystalizace a usazování - uvede chemické výroby založené na oddělování složek směsí - sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci - popíše jednoduchou destilační aparaturu - dokáže rozlišit užití pitné vody od destilované a odpadní - uvede princip výroby pitné vody - chápe rozdíl mezi úpravou pitné a odpadní vody - uvede příklady výskytu vod a jejich použití - vysvětlí koloběh vody v přírodě - popíše, co je smog a uvede příklady možných zdrojů znečištění vody a ovzduší **ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY** - chápe složení atomu a vznik molekuly - užívá správně pojem značka a název prvku - odvodí stavbu atomu na základě protonového čísla a nukleonového čísla - vyhledá známé prvky v PSP a rozlišuje periody a skupiny - uvede české názvy a značky daných prvků - užívá správně pojem značka a název u uvedených chemických prvků - odvodí složení chemické látky ze vzorce (modelu molekuly) chemické sloučeniny - chápe rozdíl mezi značkou a vzorcem, mezi prvkem a sloučeninou - odvodí vznik kationtů a aniontů z atomu - používá pojem chemická vazba ve správných souvislostech - rozliší kovy, nekovy a polokovy - uvede příklady vlastností a praktického využití vybraných kovů - dokáže uvést několik nejznámějších příkladů slitin kovů a jejich užití (případně období vzniku) **CHEMICKÉ REAKCE** - popíše rozdíl mezi chemickou reakcí a vznikem směsí	Poznáváme složení látek a chemické reakce - atom - chemické prvky - PSP, periodický zákon, protonové číslo - chemická vazba a elektronegativita - vznik iontů - molekula, chemická sloučenina, chemický vzorec - ionty Chemické prvky - kovy - nekovy a polokovy Chemické reakce - zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové	

- rozpozná výchozí látky (reaktanty) a nově vzniklé látky (produkty) - přečte chemickou rovnici - zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi důležité chemické reakce - uvede význam katalyzátoru při chemické reakci - provádí základní jednoduché chemické výpočty - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí a praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu **ANORGANICKÉ SLOUČENINY** - určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech, halogenidech, kyselinách a hydroxidech - zapíše z názvů vzorce, a naopak ze vzorců názvy u vybraných sloučenin - u kyselin správně rozlišuje mezi bezkyslíkatými a kyslíkatými kyselinami jak podle názvu, tak podle vzorce - vybaví si znalost pravidel názvosloví halogenidů, oxidů a sulfidů - popíše vlastnosti a užití vybraných zástupců a posoudí jejich vliv na zdraví a životní prostředí - pojmenuje a označí významné kyseliny a hydroxidy - rozliší, která látka patří mezi soli - uvede příklady uplatnění solí v praxi - vysvětlí rozdíl mezi tvrdou a měkkou vodou - uvede význam průmyslových hnojiv - popíše složení, vlastnosti a použití základních stavebních pojiv - uvede postup při bezpečném používání vybraných chemických látek - zná význam pH stupnice - popíše, jak lze zjistit, zda je roztok kyselý či zásaditý - dokáže pomocí indikátorového papírku určit kyselý či zásaditý roztok - uvede příklady neutralizace v běžném životě - předvede i prakticky 1. pomoc při zasažení kyselinou nebo hydroxidem	množství, molární hmotnost - faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí Anorganické sloučeniny - halogenidy, oxidy a sulfidy - názvosloví, vlastnosti a použití významných halogenidů - názvosloví, vlastnosti, a použití významných oxidů - názvosloví, vlastnosti, a použití významných sulfidů - kyseliny a hydroxidy - vlastnosti, názvosloví, užití prakticky významných kyselin a hydroxidů - kyselost a zásaditost - vznik solí, význam a použití - názvy a vzorce síranů, dusičnanů a uhličitanů	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 9. ročník	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy a průřezová témata**
CHEMICKÉ REAKCE - zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce - vysvětlí pojmy oxidace a redukce - rozlišuje redoxní reakce od ostatních - doplní zápis redoxní reakce - určí, které ze známých reakcí patří mezi redoxní - vysvětlí pojem koroze, uvede příklady činitelů ovlivňující její rychlost, uvede způsoby ochrany před ní - uvede další příklady redoxních dějů, jejich využití v chemii a průmyslu **ORGANICKÉ SLOUČENINY** - rozliší anorganické a organické sloučeniny - uvede obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - určí, čím jsou typické organické sloučeniny a jejich zdroje - rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje vzorce, vlastnosti a použití - rozpozná fosilní paliva - popíše zpracování ropy - vyhledá a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy, zemního plynu a uhlí - vyhledá a uvede příklady havárií způsobených ropou, ropnými produkty a zemním plynem - objasní složení uhlovodíků a tvorbu derivátů - prokáže znalost tvoření vzorců uhlovodíků - vysvětlí pojem uhlovodík a derivát uhlovodíku - rozliší uhlovodíkový zbytek a charakteristickou skupinu na příkladech vzorců známých derivátů - rozliší a napíše vzorce vybraných derivátů, uvede jejich vlastnosti a využití těchto látek - dokáže z praxe uvést zdroje kyseliny šťavelové, mléčné, máselné, salicylové a askorbové) - vysvětlí pojem esterifikace a porovná jej s neutralizací - rozliší sacharidy, tuky a bílkoviny, vitamíny	Redoxní reakce - redoxní reakce a jejich význam - redoxní reakce kovů Zdroje energie, organická chemie - zdroje energie - uhlovodíky - deriváty uhlovodíků (alkoholy, aldehydy, ketony a karboxylové kyseliny) - estery, esterifikace - přírodní látky (cukry, tuky a bílkoviny, vitamíny)	**Matematika** - výpočet rovnic **Zeměpis** - ložiska fosilních paliv, chemický průmysl, nerostné zdroje surovin, životní prostředí, chemický průmysl, nerostné bohatství, ekologické havárie, druhotné suroviny, recyklace odpadů, znečištění ovzduší, půdy a vody, ochrana přírody, chemický průmysl v ČR **Přírodopis** - lidské tělo, rostliny, biologie rostlin, sacharidy, tuky a bílkoviny, vitamíny, základy ekologie, vznik neobnovitelných palivoenergetických surovin (uhlí, ropa, zemní plyn), problémy životního prostředí **Výchova ke zdraví** - sacharidy, tuky a bílkoviny, vitamíny, chemie a zdraví **Člověk a svět práce** - půda a podmínky růstu rostlin **Informatika** - kritická práce s daty, využití digitálních technologií **OSV** - Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **EMV** - Základní podmínky života Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí **MED** - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

- zná zdroje bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů **CHEMIE A SPOLEČNOST** - uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemickou výrobu - zhodnotí suroviny z hlediska udržitelného rozvoje - zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů - zjistí kde, a jak dochází ke znečišťování životního prostředí a uvede, jak tomu zabránit - chápe podstatu zamezení vzniku a hašení požáru - uvede zdroje nebezpečí vzniku požáru v praxi - dokáže správně postupovat v případě zjištění požáru - dovede použít správně hasicí přístroj - chápe negativní působení škodlivých látek na zdraví člověka a na životní prostředí - uvede příklady otravných látek a způsoby boje proti nim - uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše příklady následků	Chemie kolem nás - chemie a výživa - chemie a zemědělství - chemie a zdraví - chemie a průmysl - chemie a životní prostředí - nebezpečí chemie (hašení požáru)	

5. 19 PŘÍRODOPIS

Přírodopis je povinný předmět vyučovaný samostatně v 6. - 9. ročníku ve dvouhodinové dotaci v každém ročníku. Vyučovací předmět je povinný, vytvořen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Přírodopis (vzdělávací oblast Člověk a příroda) a navazuje na žákovské výstupy vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět.

Výuka směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny. Důraz je kladen na vytvoření ucelené představy o vztazích mezi živou a neživou přírodou, seznámení s mnohotvárnými formami života na Zemi a správné pochopení spjatosti člověka a jeho života s přírodou a jejími zákonitostmi, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody.

Při výuce se uplatňují aktivující formy a metody, které přispívají k samostatnosti, schopnosti poznávat, utvářet vlastní názory a aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě. Ve všech ročnících je nedílně zastoupena environmentální výchova.

Důraz je kladen na přímé i zprostředkované poznání, s využitím dostupných přírodnin, pracovních listů, odborné literatury či výukových programů. Součástí jsou také tematické exkurze, přírodovědné vycházky s či tematické projekty. Učení o přírodě má důležité a četné vztahy k ostatním učebním předmětům, zejména výtvarné výchově, výchově ke zdraví, člověku a světu práce, zeměpisu, chemii či fyzice.

Z předmětu Výchova ke zdraví byl nově přeřazen výstup: Rozumí významu sexuality a chová se odpovědně v sexuální oblasti. Výstup byl vložen do 8. ročníku.

Výuka probíhá v kmenových třídách, odborné pracovně přírodovědných předmětů, případně je výuka doplňována v učebně informatiky.

Začlenění průřezových témat: OSV, MKV, EMV

Výchovně vzdělávací strategie
Výchovně vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k řešení problémů
- učíme žáky tvořivému myšlení, k rozpoznávání a pochopení problémů a naplánování postupu řešení
- nabízíme metody, při kterých žáci sami navrhují řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence k učení
- motivujeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- podněcujeme žáky k uvědomění si důležitosti svého vztahu k okolnímu prostředí
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a získávání informací, k jejich využívání a třídění
- nabízíme aktivizační metody, které přibližují žákům problematiku týkající se člověka, přírody, zdraví a dalších témat
- podněcujeme žáky k účasti v různých přírodovědných soutěžích
- vedeme žáky ke správnému používání odborné terminologie

Kompetence komunikativní
- dbáme na formulování své myšlenky v mluvené i písemné formě
- vedeme žáky k prezentaci jejich prací (referáty, nástěnky, školní časopis…)
- motivujeme žáky ke zhodnocení výsledků práce své i ostatních, argumentaci a přijímání kritiky

Kompetence sociální a personální
- vedeme žáky k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti, ke kultivovanému projevu
- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry a pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské
- povzbuzujeme v žácích respekt k zákonům přírody
- učíme žáky pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví a zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní
- směřujeme žáky k využívání získaných znalostí a dovedností ke svému vlastnímu rozvoji i k přípravě na své budoucí povolání
- dbáme na dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s preparáty a přírodninami
- umožňujeme žákům samostatnou organizaci, návrh postupu a časového rozvrhu při zadaném úkolu

Kompetence digitální
- dáváme prostor pro badatelský způsob získávání informací o přírodě
- nabízíme žákům možnost používání digitálních technologií k vyhledávání informací o rostlinách a živočiších
- umožňujeme žákům využívat on-line dostupné virtuální prostředí pro simulaci přírodních jevů
- nabízíme žákům prostřednictvím digitálních technologií možnost sdílení výsledků bádání

Výstupy žáka ZŠ Chornice 6. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA - objasní vznik a vliv zemských sfér na vznik a trvání života - rozliší a pojmenuje základní projevy a podmínky života - vysvětlí v závislosti na podmínkách života rozmanitost přírody - rozliší pojmy - pohlavní a nepohlavní rozmnožování, uvádí příklady - nakreslí a popíše jednoduché schéma živočišné, rostlinné a bakteriální buňky - zhotoví jednoduchý preparát, aplikuje praktické metody poznávání přírody - rozliší pojmy – buňka, pletivo, tkáň, orgán, orgánové soustavy, organismus - vysvětlí jejich základní funkce u rostlin i živočichů - rozliší pojmy jednobuněčnost, mnohobuněčnost, uvádí příklady - vysvětlí význam a zásady třídění organismů - dodržuje pravidla pro zařazení organismů do systému - orientuje se v přehledech systémů rostlin a živočichů - popíše stavbu virů a bakterií - objasní jejich výskyt a význam v přírodě a u člověka - uvede některé typy virových a bakteriálních nemocí, vysvětlí prevenci nákazy **BIOLOGIE HUB** - popíše (nakreslí) stavbu stélky a rozmnožování hub - pozná a popíše znaky vybraných druhů hub - pojmenuje nejznámější druhy hub, pracuje s atlasy, literaturou a digitálními technologiemi - vysvětlí zásady první pomoci při otravě houbami - popíše stavbu těla a význam lišejníků **BIOLOGIE ROSTLIN** - vysvětlí význam řas v přírodě a pro člověka s důrazem na fotosyntézu	Život na Zemi - vznik, projevy, podmínky a rozmanitost přírody Soustava organismů - systém rostlin, systém živočichů Viry, bakterie Houby Lišejníky Nižší rostliny - Řasy	**Zeměpis** – zemské sféry, změny v přírodě vyvolané člověkem, ochrana přírody a životního prostředí, globální problémy **Dějepis** - vývoj člověka, využití zvířat pro člověka **Fyzika** - fyzikální vlastnosti **Výchova ke zdraví** - hygiena, virová a bakteriální onemocnění, přenos, první pomoc při otravě houbami **Člověk a svět práce** - škůdci hospodářských rostlin **Informatika -** digitálních technologie k vyhledávání informací (atlas hub) **OSV** - Rozvoj schopnosti poznávání **EMV** - Základní podmínky života Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

- uvádí vybrané zástupce řas **BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ** - popíše vnější a vnitřní stavbu těla u vybraných zástupců - identifikuje jednotlivé taxonomické skupiny živočichů, zařazuje do nich vybrané druhy živočichů - rozlišuje základní zástupce, porovnává jednotlivé skupiny živočichů na základě vybraných vývojových znaků - popisuje vybrané zvláštní projevy chování živočichů - vypráví o způsobu života vybraných živočichů - objasňuje přizpůsobování se živočichů danému prostředí - diskutuje o významu živočichů v přírodě i pro člověka - dodržuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy **ZÁKLADY EKOLOGIE** - uvede konkrétní příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - vysvětlí pojmy - producent, konzument, rozkladač - objasní základní vztahy mezi organismy - symbióza, parazitismus, predace, uvádí příklady - vytváří jednoduché potravní řetězce, zhodnotí jejich význam - rozliší pojmy - populace, společenstvo, ekosystém (rozšiřující učivo) - obhájí důležitost vztahu člověka k okolnímu prostředí - popíše změny v přírodě vyvolané člověkem, seznamuje se s potřebou ochrany přírody a životního prostředí - diskutuje o globálních problémech, navrhuje řešení	Bezobratlí - Prvoci - Žahavci - Ploštěnci - Hlísti - Měkkýši - Kroužkovci - Členovci - Pavoukovci Korýši Vzdušnicovci – Hmyz (proměna nedokonalá, proměna dokonalá) Ostnokožci Základní ekologické pojmy Ochrana přírody Člověk a příroda	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 7. ročník	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy a průřezová témata**
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ - vysvětlí význam a zásady třídění organismů - dodržuje pravidla pro zařazení organismů do systému - orientuje se v přehledech systémů živočichů - popíše vnější a vnitřní stavbu těla vybraných zástupců živočichů - provádí srovnávání stavby těla s vývojově nižšími organismy - porovnává jednotlivé skupiny živočichů na základě vybraných vývojových znaků - zařazuje do taxonomických skupin vybrané druhy živočichů - určuje základní zástupce vybraných skupin živočichů - popisuje zvláštní projevy chování vybraných živočichů - objasňuje přizpůsobování se živočichů danému prostředí - vypráví o způsobu života vybraných živočichů - diskutuje o významu živočichů v přírodě i pro člověka - dodržuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy **BIOLOGIE ROSTLIN** - rozlišuje pojmy – buňka, pletivo, orgán, organismus - je seznámen s jednotlivými taxonomickými skupinami živočichů - vysvětlí význam základních rostlinných pletiv - objasní přechod a přizpůsobování se rostlin podmínkám prostředí - diskutuje o významu rostlin v přírodě i pro člověka, uvádí příklady - popíše a uvede význam a jednotlivých částí těla rostlin (kořen, stonek, list, květ, plod, semeno) - srovnává stavbu těla výtrusných a semenných rostlin - uvede základní principy fyziologických procesů: fotosyntézy a dýchání - popíše způsoby rozmnožování rostlin - rozdělí rostliny podle délky vývinu, uvede příklady	Strunatci - Pláštěnci - Bezlebeční - Obratlovci - Kruhoústí - Paryby - Ryby - Obojživelníci -Plazi - Ptáci Botanika a dílčí vědy Stavba těla: kořen, stonek, list, květ, plod, semeno Přehled systému rostlin Rozmnožování rostlin	**Výchova ke zdraví** - hygiena, vztah člověka k prostředí **Zeměpis** – význam rostlin v přírodě, význam lesa, vývoj krajiny, ochrana přírody **Fyzika** - teplota, hmotnost **Člověk a svět práce** - parazité rostlin, hospodářské plodiny, způsoby obhospodařování půdy (orba, vláčení, setí, sklizeň, kosení, spásání), pěstování rostlin, bezpečné chování při styku se zvířaty **Výtvarná výchova** - dekorace, zátiší **Dějepis** - využití rostlin pro člověka **Informatika -** digitálních technologie k vyhledávání informací (klíč k určování rostlin) **OSV** - Rozvoj schopnosti poznávání **EMV** - Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

- vysvětlí využití těchto procesů při pěstování rostlin - poznává a zařazuje vybrané druhy rostlin podle zevních znaků do příslušné systematické skupiny - uvede hospodářsky významné plodiny a jejich využití - vysvětlí základní principy sběru rostlin a sestavování herbáře - vytvoří jednoduchý herbář - pracuje s literaturou, atlasy, botanickými klíči, digitálními zdroji **ZÁKLADY EKOLOGIE** - uvede příklady různých suchozemských i vodních společenstev - rozliší mezi přírodním a umělým ekosystémem - vysvětlí význam lesa pro člověka - uvede základní způsoby využívání a ochrany lesa - vysvětlí vliv zemědělské a průmyslové výroby na vývoj krajiny - uvede příklady organismů vázaných na konkrétní prostředí	- Výtrusné r.: mechorosty plavuně přesličky kapradiny - Semenné r.: nahosemenné krytosemenné - jednoděložné dvouděložné Společenstva Ochrana přírody	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 8. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ - vysvětlí význam a zásady třídění organismů - dodržuje pravidla pro zařazení organismů do systému - orientuje se v přehledech systémů živočichů - popíše vnější a vnitřní stavbu těla savců - provádí srovnávání stavby těla s vývojově nižšími organismy - porovnává jednotlivé skupiny živočichů na základě vybraných vývojových znaků - zařazuje do taxonomických skupin vybrané druhy živočichů - určuje základní zástupce vybraných skupin živočichů - popisuje zvláštní projevy chování vybraných živočichů - objasňuje přizpůsobování se živočichů danému prostředí - vypráví o způsobu života vybraných živočichů - diskutuje o významu živočichů v přírodě i pro člověka - dodržuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - zařadí člověka do živočišného systému **BIOLOGIE ČLOVĚKA** - objasňuje původ a vývoj člověka, posoudí příbuznost s ostatními živočichy, zejména primáty - uvádí podstatné znaky v tělesném a duševním vývoji člověka, rozlišuje úroveň vyspělosti jednotlivých předchůdců člověka a člověka dnešního typu - charakterizuje vznik odlišných lidských skupin (ras) jako výsledek působení prostředí - charakterizuje lidské tělo jako soubor buněk se stejným tvarem a funkcí, rozlišuje jednotlivé typy tkání - charakterizuje orgánové soustavy člověka jako soubor orgánů zajišťujících všechny životní funkce lidského těla, uvádí příklady orgánových soustav - objasní stavbu a funkci orgánových soustav, zhodnotí jejich význam pro lidské tělo - vysvětlí vztah jednotlivých orgánů/orgánových soustav	Strunatci Obratlovci – Savci: - vejcorodí - vačnatci - hmyzožravci - letouni - chudozubí - hlodavci - zajíci - šelmy - ploutvonožci - kytovci - chobotnatci - lichokopytníci - sudokopytníci - primáti Člověk v živočišném systému Původ a vývoj člověka Tkáně Soustavy lidského těla: - kosterní - svalová - cévní (oběhová) - mízní - dýchací - trávicí - vylučovací - kožní - nervová - smyslová - hormonální	**Český jazyk** - práce s literaturou **Zeměpis** - biogeografie **Chemie** - biochemické látky, oxidy, spalování, cukry, tuky, bílkoviny **Fyzika** - ultrazvuk, fyzikální vlastnosti, akustika **Člověk a svět práce** - polní a domácí škůdci **Tělesná výchova** - svaly, pohyb, význam pravidelného pohybu, posilování, význam regenerace po zatížení, korekce jednostranného zatěžování **Hudební výchova** - dechové nástroje **Výchova ke zdraví** - pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka, zdraví a nemoc, dědičné choroby, první pomoc, životospráva, obezita, bulimie, pitný režim, zásady ochrany kůže před UV zářením, stres, drogy **Informatika -** digitálních technologie k vyhledávání informací **OSV** - Rozvoj schopnosti poznávání Psychohygiena **MKV** - Etnický původ Multikulturalita

na fungování lidského těla - objasní pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka - objasňuje pojmy – imunita, alergie, infekce, epidemie, pandemie, prevence - seznamuje se s možnostmi různého proniknutí nemoci do organismu - identifikuje základní lidské onemocnění, zásady prevence a léčby - vyhledává potřebné informace v literatuře a pomocí digitálních technologií - zná rizika spojená s kouřením, užíváním alkoholu, drog a rizikovým sexuálním chováním - vysvětlí zásady první pomoci při poranění a jiném poškození těla - objasní vznik a vývin jedince (oplození, těhotenství, porod) - pojmenuje a charakterizuje jednotlivé etapy lidského života - rozumí významu sexuality a chová se odpovědně v sexuální oblasti **OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA** - vysvětlí pojmy: dědičnost, proměnlivost, gen, chromozom, DNA, mutace - popíše význam dědičnosti v praktickém životě a podmínky ovlivňující znaky jedinců - uvede příklady dědičných chorob	- pohlavní Zdraví a nemoc Ontogeneze člověka Lidská sexualita Genetika	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 9. ročník	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy a průřezová témata**
NEŽIVÁ PŘÍRODA - dokáže pojmenovat jednotlivé geologické vědy, chápe, čím se zabývají - uvede příklady využití geologie v praxi - orientuje se a diskutuje o názorech na vznik Země, složení a vývoji vesmíru, postavení Země ve Sluneční soustavě - má představu o podmínkách vzniku, rozšíření a evoluce života na Zemi - odlišuje jednotlivé sféry Země, vysvětluje jejich význam - popíše stavbu Země, rozliší jednotlivé geosféry - vysvětluje význam organických a anorganických látek pro život na Zemi - vysvětlí, čím se zabývají základní geologické vědy - rozumí vzájemným vztahům mezi sférami - popíše složení atmosféry, provede rozdělení na jednotlivé vrstvy a objasní jejich význam - vyhledává informace o změnách podnebí a počasí na Zemi - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů - objasní princip skleníkového efektu, nazve skleníkové plyny, rozliší jejich přírodní a antropogenní původ - vysvětlí příčiny vzniku mimořádných klimatických událostí a popíše zásady bezpečného chování - objasní rozložení vody na Zemi - objasní vznik krasových jevů a území, uvede jejich výskyt - popíše základní půdotvorné činitele - vysvětlí, co je půdní eroze, objasní význam správného obhospodařování půdy - objasní vznik krystalů, symetrii v krystalové mřížce (krystalové soustavy) - rozliší a stanoví fyzikální a chemické vlastnosti nerostů - určí vzorky základních a hospodářsky nejdůležitějších minerálů - charakterizuje minerály, ovládá jejich třídění - objasňuje praktický význam minerálů pro člověka - vyhledává informace o jejich výskytu	Geologie - litosféra - atmosféra - hydrosféra - pedosféra Nerosty (minerály) - vznik a stavba - vlastnosti minerálů - mineralogický systém	**Matematika** – geometrické útvary, měrné jednotky **Dějepis** - názory na vznik Země, typické rostlinné a živočišné organismy daných geologických období, významné procesy a děje pro jednotlivá geologická období geologické změny **Zeměpis** - geologie, postavení Země ve Sluneční soustavě, Sféry na Zemi, mimořádné klimatické události, těžební průmysl, princip pohybu kontinentů, vnitřní a vnější geologické děje, zemětřesení, sopka, geologické jednotky na našem území, ničivé a tvořivé účinky vnějších geologických činitelů vznik pohoří, pohoří v ČR a ve světě, rozšíření nerostných surovin na Zemi, koloběh vody, krasové oblasti ČR; práce s mapou **Chemie** - prvky a sloučeniny, chemické látky, chemické vlastnosti, reakce, plyny, krasové jevy, chemické vlastnosti nerostů, minerály, vznik neobnovitelných palivoenergetických surovin (uhlí, ropa, zemní plyn), drahé kovy; práce s periodickou tabulkou prvků **Fyzika** - vznik a vývoj vesmíru, postavení Země ve Sluneční soustavě, fyzikální vlastnosti nerostů, elektrodynamika, měrná hustota, atmosféra **Člověk a svět práce** - půdotvorní činitelé, obhospodařování půdy **Výchova ke zdraví** - význam minerálů pro člověka **Informatika -** digitálních technologie k vyhledávání informací **OSV** - Rozvoj schopnosti poznávání **EMV** - Základní podmínky života Ekosystémy

- vlastními slovy objasní horninový cyklus - systematicky odliší jednotlivé skupiny hornin (vyvřelé, usazené, přeměněné) - určí vzorky základních a hospodářsky nejdůležitějších hornin - uvede příklady hornin, rozumí jejich výskytu, významu v přírodě a pro život člověka - objasní vznik neobnovitelných palivoenergetických surovin (uhlí, ropa, zemní plyn), chápe jejich význam pro společnost - zná příklady kovových a nekovových nerostných surovin a jejich význam pro společnost - uvede příklady drahých kovů, rud železných a barevných kovů, stavebních surovin	Horniny - Vyvřelé (magmatické) - Usazené (sedimentární) - Přeměněné (metamorfované)	Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- rozliší základní vnitřní a vnější geologické děje - vysvětluje příčiny vzniku a důsledky jejich činnosti - vysvětlí princip pohybu kontinentů - objasní možnosti vzniku zemětřesení - vysvětlí pojmy: epicentrum, hypocentrum, magnitudo, seismograf, tsunami - popíše na obrázku sopku a její součásti - rozliší typy sopek podle charakteru erupce a podle jejich činnosti - objasní doprovodné jevy sopečné činnosti - rozumí možnému ohrožení plynoucímu z přírodních geologických procesů, popíše zásady bezpečného chování - objasní pojmy: zvětrávání, eroze, sedimentace - popíše ničivé a tvořivé účinky vnějších geologických činitelů - vody (moře), ledovce, větru - popíše charakteristické tvary související s činností těchto činitelů	Geologické děje	
- uvede typické rostlinné a živočišné organismy daných geologických období - uvede významné procesy a děje pro jednotlivá geologická období - diskutuje o geologických změnách, o vzniku a diferenciaci života - uvede základní geologické jednotky na našem území, ve svém okolí	Historie Země - Předgeologické období - Prahory - Starohory - Prvohory - Druhohory - Třetihory - Čtvrtohory	

5. 20 ZEMĚPIS

Vyučovací předmět Zeměpis je samostatný povinný předmět s časovou dotací dvě hodiny týdně v 6. a 9. ročníku a hodinovou dotací týdně v 7. a 8. ročníku. Obsah předmětu vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Zeměpis (vzdělávací oblast Člověk a příroda) a navazuje na vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, vyučovaným na I. stupni.

Výuka je zaměřena na získání celkového rozhledu žáků uvedením do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a faktorů života lidí místního regionu, na území České republiky, v Evropě a dalších světadílech. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti, má tedy přírodovědný i společenskovědní charakter. U žáků je rozvíjena orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických jevů a pojmů a používání poznávacích metod. U žáků je podporován trvalý zájem o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka, rozvíjen smysl pro jedinečnost a krásu přírodních objektů a jevů i lidských výtvorů, charakteristických pro jednotlivé regiony světa.

Důraz je kladen na praktické úkoly s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, internetu, didaktických pomůcek (globus, buzola aj.). Žáci pracují jednotlivě, ve dvojicích či ve skupinách. Nedílnou součástí jsou také zeměpisné vycházky s pozorováním, jednoduché projekty a tematické exkurze.

Výuka probíhá v kmenových třídách, doplňkově v učebně přírodovědných předmětů či učebně informatiky. Předmět zeměpis je úzce spjat s ostatními předměty, zejména dějepisem, přírodopisem, matematikou, fyzikou, výtvarnou výchovou či výchovou k občanství.

Začlenění průřezových témat: OSV, VDO, EGS, MKV, EMV

Výchovně vzdělávací strategie

Výchovně vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací z různých zdrojů (noviny, encyklopedie, internet aj.)
- vede žáky k vytváření ucelenější představy o vztazích mezi přírodním a společenským prostředím, mezi přírodou a působením člověka
- motivuje žáky k práci s mapou (atlasem), globusem, buzolou, kompasem
- vede žáky k učení, jak přežít v krizových situacích (povodně, zemětřesení, pohyb v neznámém terénu aj.)
- vede žáky k manipulaci s orientačními, topografickými a meteorologickými pomůckami (kompas, buzola, aj.)
- aplikuje metody jako pozorování, práce s mapou, diskuze, interpretace druhotných zdrojů a statistických podkladů

Kompetence k řešení problémů

- vede žáky k řešení zadaných problémů, při kterých využívá předešlých zkušeností, nebo hledání nových způsobů řešení
- podněcuje žáky k objevování a následnému uvažování a diskutování o řešení základních geografických problémů úzce spojených s každodenním životem žáků

Kompetence komunikativní

- vede žáky k podpoře kultivovaného ústního a písemného projevu (komunikaci) formou individuální či skupinové prezentace výsledků
- vede žáky k potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku
- podněcuje žáky ke sledování zpráv, dokumentárních pořadů, ke čtení časopisů s geografickou tématikou, kde žáci zjišťují rozdíly mezi životním stylem obyvatelstva v různých částech světa s následnou možnou diskuzí ve vyučovací hodině

Kompetence občanské

- vede žáky k praktické orientaci a pohybu v přírodním terénu a urbanizované krajině, k chování a ochraně za mimořádných událostí

- vede žáky k respektování rovnoprávnosti všech lidí, k demokratickému přístupu v řešení společenských problémů
- vede žáky k pochopení nutnosti ochrany přírody a životního prostředí, historických a kulturních objektů, k pocitu občanské zodpovědnosti za zachování životního prostředí a udržitelného života pro budoucí generace

Kompetence sociální a personální
- vede žáky k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti, ke kultivovanému projevu
- vede žáky ke spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení svých výsledků

Kompetence pracovní
- vede žáky k využívání získaných znalostí a dovedností ke svému vlastnímu rozvoji i k přípravě na své budoucí povolání
- umožňuje žákům samostatnou organizaci, návrh postupu a časového rozvrhu při zadaném úkolu
- vede žáky ke svědomitému vykonávání zadané práce, zhodnocení svých výsledků

Kompetence digitální
- klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků a na jejich odpovědné chování a jednání v digitálním světě
- prohlubujeme dovednost hledat geografická data (Google maps, mapy.cz)
- učíme využívat digitální technologie při práci s geodaty (navigace pro určení polohy, záznam trasy, GPS)

Výstupy žáka ZŠ Chornice 6. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ - vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi - charakterizuje Měsíc, jednotlivé měsíce fáze - popíše slapové jevy, určí důvody jejich vzniku - vlastníma slovy popíše tvar Země, objasní důkazy o kulatosti Země - předvede otáčení Země kolem Slunce a kolem své osy - hodnotí důsledky otáčení Země kolem vlastní osy a oběhu Země kolem Slunce pro život na Zemi (střídání ročních roční období, střídání dne a noci) - používá glóbus jako zmenšený a zjednodušený model planety Země k demonstraci rozmístění oceánů, kontinentů a základních tvarů zemského povrchu - označí poledníky a rovnoběžky - pomocí atlasu určí zeměpisné souřadnice daného místa na Zemi - vysvětlí příčiny rozdílného času mezi dvěma místy - určuje s pomocí atlasu čas na různých místech Země	Planeta Země - tvary a rozměry Země - Země jako součást vesmíru - určování zeměpisné polohy - globus a mapa	**Přírodopis** – postavení Země ve Sluneční soustavě, sféry na Zemi, sopečná činnost, mimořádné klimatické události, vznik pohoří, význam živých organismů pro půdu, skládky, flóry a fauny v jednotlivých přírodních krajinách vzhledem k teplotním pásům na Zemi, ekologické problémy oceánů, význam lesů pro společnost, přírodní zdroje, negativní dopady průmyslu na životní prostředí, negativní dopady dopravy na životní prostředí **Fyzika** - Sluneční soustava, vesmír, fáze Měsíce, gravitační a magnetické pole Země, složení vzduchu, energetický průmysl, typy elektráren, práce s buzolou **Matematika** - jednotky délky, podobnost, souřadnice, měřítko mapy (úměra), grafy, diagramy **Výchova k občanství** – rasismus, náboženství **Výtvarná výchova** - zobrazení, náčrt **Chemie** - koloběh vody v přírodě **Člověk a svět práce** - způsoby současného obdělávání polí, význam zemědělství pro výživu lidstva **Informatika** - vyhledávání geografických dat, topografické značky, grafy, diagramy **OSV** - Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kooperace a kompetice Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika **VDO** - Občan, občanská společnost a stát **MKV** - Kulturní diference Etnický původ Multikulturalita
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE - používá různé druhy plánů a map - aplikuje měřítko na výpočet skutečných vzdáleností - prokáže znalost základních topografických značek - orientuje se v rejstříku, používá smluvní značky - samostatně vyhledává informace v atlasech - ukáže jak v terénu pracovat s mapou a buzolou	Mapa - obraz Země - Země v pohybu - měřítko mapy	
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ, ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ - rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost - objasní stavbu zemského tělesa, členění zemské kůry na litosférické desky - porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	Litosféra - zemské těleso - litosféra v pohybu - zemský povrch	

- vyhledá v mapě oblasti s výskytem sopek a častých zemětřesení - aplikuje zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech (povodně, zemětřesení aj.) - popíše proces zvětrávání působením vnějších přírodních činitelů - rozliší typy pohoří a ostrovů podle vzniku - popíše složení vzduchu - zhodnotí význam kyslíku pro živé organismy na Zemi - porovná oblasti Země podle množství dopadajícího slunečního záření (podnebné pásy) - vysvětlí rozdíl mezi termíny počasí a podnebí - pojmenuje základní meteorologické prvky - popíše základní rysy celkového oběhu vzduchu - komentuje při základním meteorologickém pozorování aktuální stav počasí v určitém regionu - popíše rozložení zásob vody na Zemi - ilustruje základní mechanismy oběhu vody na Zemi - rozliší a pojmenuje pohyby mořské vody a jejich důsledky - objasní rozdíly mezi termíny průliv, průplav, záliv - určí příklady říčních sítí, povodí, rozvodí a úmoří - ilustruje vodní tok a jeho části od pramene k ústí - prokáže znalost pojmů: jezero, rybník, přehrada, jezero, bažina, ledovec - porovná vzájemný poměr světového oceánu a pevniny - stanoví rozdíl kontinent x světadíl - objasní pojem světový oceán - vyhledá a určí geografickou polohu oceánů - Tichý, Atlantský, Indický a Severní ledový - dokáže je navzájem porovnat z hlediska polohy a rozlohy - posoudí hospodářské využití oceánu a ekologické problémy oceánů - popíše způsob vzniku půd, rozlišuje půdní typy a druhy - zhodnotí význam živých organismů pro půdu - kriticky zhodnotí způsoby současného obdělávání polí - skládky - uvede prostorové rozmístění hlavních přírodních krajin	Atmosféra - vrstvy atmosféry - počasí, podnebí Hydrosféra - pohyb vody na Zemi - oceánská a pevninská voda Světový oceán - Tichý, Atlantský, Indický a Severní ledový Pedosféra - půdní typy a druhy Biosféra - přírodní krajiny	Lidské vztahy **EMV** - Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

(biomů, ekosystémů), porovnává je na vybraných příkladech uvádí závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na ně - uvede příčiny výskytu flóry a fauny v jednotlivých přírodních krajinách vzhledem k teplotním pásům na Zemi - popíše život lidí, přírodní zdroje, zemědělské a průmyslové činnosti - určí geografickou polohu a rozlohu, vyhledá na mapách polární oblasti - Arktida a Antarktida - posoudí globální problémy polárních oblastí - posoudí význam mezinárodní politické a vědecké spolupráce při výzkumu a využívání polárních oblastí **SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ** - definuje termín sídlo, rozumí kategorizaci podle velikosti - na mapě vyhledá největší světová sídla - vysvětlí co je hustota zalidnění, srovná ji v různých oblastech Země a rozdíly zdůvodní - vysvětlí dopady přelidněných oblastí na sociální a životní prostředí - rozliší a popíše základní znaky obyvatelstva: - biologické - pohlaví věk - kulturní - národnost, jazyk, rasa, náboženství, vzdělanost - - ekonomické - ekonomická aktivita, sektory - kriticky posoudí teorii rasismu - posoudí význam zemědělství pro výživu lidstva - rozlišuje mezi rostlinou a živočišnou výrobou - dokáže vymezit hlavní zemědělské oblasti světa - vysvětlí význam lesů pro společnost - uvědomuje si význam vody pro člověka a nutnost šetření s pitnou vodou, omezení spotřeby - rozlišuje druhy průmyslu (těžební, energetický, zpracovatelský) a rozumí jejich významu - rozlišuje nerostné suroviny podle charakteru a využití - nazve a popíše typy elektráren, pojmenuje výhody a nevýhody z hlediska dopadu na životní prostředí - komentuje negativní dopady průmyslu na životní prostředí - popíše rozdíly v hospodářství jednotlivých zemí světa	Polární oblasti - Arktida a Antarktida Obyvatelstvo a sídla Zemědělství Průmysl	

- rozlišuje dopravu podle funkce a druhu dopravního prostředku - objasní výhody a nevýhody ve využívání jednotlivých druhů dopravy - komentuje negativní dopady dopravy na životní prostředí - posoudí význam služeb a cestovního ruchu pro hospodářství - pomocí atlasu vymezí hlavní světové oblasti cestovního ruchu	Doprava Služby a cestovní ruch	

Výstupy žáka ZŠ Chornice 7. ročník	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy a průřezová témata**
REGIONY SVĚTA - lokalizuje na mapách světadíly, oceány - určí polohu a rozlohu Ameriky vzhledem k ostatním světadílům - vyhledá v mapě vybrané povrchové a hydrologické útvary - vyjmenuje příklady bioty a zařadí je do příslušných vegetačních pásů - popíše historické aspekty osídlování Ameriky - vysvětlí míšení ras v Americe - určí hlavní střediska osídlení a hospodářské oblasti - rozliší přírodní zdroje podle charakteru a hospodářského využití - určí polohu všech oblastí Ameriky - vyhledá a ukáže státy jednotlivých oblastí - určí polohu a rozlohu Afriky vzhledem k ostatním světadílům - vyhledá v mapě vybrané povrchové a hydrologické útvary - vyjmenuje příklady bioty a zařadí je do příslušných vegetačních pásů - rozliší přírodní zdroje podle charakteru a hospodářského využití - vyhledá v mapě hustě a řídce zalidněné oblasti Afriky, vysvětlí příčiny nerovnoměrného rozmístění obyvatelstva - určí polohu všech oblastí Afriky - vyhledá a ukáže státy jednotlivých oblastí - určí polohu a rozlohu Austrálie a Oceánie vzhledem k ostatním světadílům - vyhledá v mapě vybrané povrchové a hydrologické útvary - vyjmenuje příklady bioty a zařadí je do příslušných vegetačních pásů - zdůvodní osobitost původní australské fauny a flóry, uvede konkrétní příklady - určí hlavní střediska osídlení a hospodářské oblasti - posoudí příčiny nerovnoměrného rozmístění obyvatelstva - rozliší přír. zdroje podle charakteru a hosp. využití	Kontinenty, světadíly, oceány Amerika - přírodní podmínky - obyvatelstvo - hospodářství - Severní Amerika - střední Amerika - Jižní Amerika Afrika - přírodní podmínky - obyvatelstvo - hospodářství - regiony Afriky Austrálie a Oceánie - přírodní podmínky - obyvatelstvo - hospodářství - členění Oceánie	**Přírodopis** - povrchové a hydrologické útvary, typická fauna a flóra pro jednotlivé oblasti světa, endemismus **Dějepis** - osídlování Ameriky, objevné plavby, čeští cestovatelé, válečné konflikty **Český jazyk** - jazykové rodiny (indoevropská jazyková rodina) **Anglický jazyk** - reálie anglicky mluvících zemí **Člověk a svět práce** - pěstování typických plodin pro různé oblasti světa, chov zvěře v různých oblastech světa **Výchova k občanství** - náboženství v různých oblastech světa **Informatika** - vyhledávání geografických dat **OSV** - Rozvoj schopností poznávání Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **EGS** - Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět **MKV** - Kulturní diference Etnický původ Multikulturalita **EMV** - Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

- určí polohu všech oblastí a států Oceánie		
Výstupy žáka ZŠ Chornice 8. ročník	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy a průřezová témata**
REGIONY SVĚTA - určí polohu a rozlohu Asie vzhledem k ostatním světadílům - vyhledá v mapě vybrané povrchové a hydrologické útvary - vyjmenuje příklady bioty a zařadí je do příslušných vegetačních pásů - určí hlavní střediska osídlení a hospodářské oblasti - posoudí příčiny nerovnoměrného rozmístění obyvatelstva - rozliší přírodní zdroje podle charakteru a hospodářského využití - určí polohu všech oblastí Asii - vyhledá a ukáže státy jednotlivých oblastí - určí polohu a rozlohu Evropy vzhledem k ostatním světadílům - popíše členitost pobřeží a povrchu - pojmenuje a vyhledá významné přírodní celky - vyjmenuje a ukáže podnebné oblasti Evropy - porovná podnebí v jednotlivých oblastech Evropy - vyhledá vybrané prvky hydrosféry, určuje úmoří evropského světadílu - vysvětlí vliv reliéfu a podnebí na říční režim - vymezí přírodní krajiny v Evropě, vysvětlí závislost rozmístění fauny a flóry na podnebí - zhodnotí vliv člověka na krajinu Evropy, uvede oblasti se zachovalým ŽP - popíše základní znaky obyvatelstva Evropy, počet a hustotu obyvatelstva, rasy, jazyky, náboženství, sídla - vyhledá na mapě největší aglomerace a megalopole, významná města a přístavy - posoudí příčiny nerovnoměrného rozmístění obyvatelstva - popíše zaměření zemědělství a průmyslu, charakterizuje dopravu - porovná hospodářskou vyspělost evropských států/regionů - v atlase vyhledává významné zdroje nerostných surovin - vyjmenuje hlavní zdroje energie, zhodnotí soběstačnost Evropy z hlediska nerostných surovin	Asie - přírodní podmínky - obyvatelstvo - hospodářství - oblasti Asie Evropa - přírodní podmínky - obyvatelstvo - hospodářství - oblasti	**Anglický jazyk** - reálie anglicky mluvících zemí Evropy **Německý jazyk** - reálie německy mluvících zemí Evropy **Výchova k občanství** - formy vlády, státní symboly, státní svátky **Dějepis** - kolonizace, koloniální velmoci, objevné plavby, války, vývoj a dějiny státu ČR **Hudební výchova** - hudební skladatelé, státní hymna **Výchova ke zdraví** - evropské umění **Výchova k občanství** - náboženství v různých oblastech světa, Evropská unie **Český jazyk** - jazyky **Přírodopis** - povrchové a hydrologické útvary, typická fauna a flóra pro jednotlivé oblasti světa **Fyzika** - elektrárny, nerostné suroviny, zdroje energie **Chemie** - minerální vody **Člověk a svět práce** - pěstování typických plodin pro různé oblasti světa, chov zvěře v různých oblastech světa **Informatika** - vyhledávání geografických dat **OSV** - Rozvoj schopností poznávání Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika **VDO** - Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě

- v atlase vyhledává nejvýznamnější pěstované plodiny a chovaná zvířata - vyhledá a určuje přírodní poměry, obyvatelstvo a hospodářství základních evropských regionů a jejich států - vyhledá hlavní oblasti cestovního ruchu - popíše strukturu, činnost a cíle Evropské unie - zhodnotí význam EU ve světě - zobecní základ prosperity bývalých koloniálních velmocí	Regiony Evropy: - Severní Evropa - Západní Evropa - Jižní Evropa - Střední Evropa - Východní Evropa - Východní Evropa - Jihovýchodní Evropa Evropská unie	**EGS** - Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané **MKV** - Kulturní diference Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity **EMV** - Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

Výstupy žáka ZŠ Chornice 9. ročník	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy a průřezová témata**
ČESKÁ REPUBLIKA - určí polohu a rozlohu ČR vzhledem k Evropě a sousedním státům - popíše vývoj státního území od dob Velkomoravské říše - charakterizuje hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě - uvede významné mezinárodní organizace a působnost ČR v nich - vymezí povrch a geomorfologické jednotky na našem území - Český masiv a Karpaty - pojmenuje hlavní činitele ovlivňující podnebí České republiky - vyjádří znaky a rozmístění podnebných oblastí na území České republiky: teplé, mírně teplé a chladné oblasti - zařadí území České republiky k úmořím evropských moří - pojmenuje a na mapě ukáže hlavní vodní toky, rybníky, jezera, nádrže - objasní příčiny povodňových situací na území ČR, uvede zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech - pojmenuje hlavní půdní typy a druhy na území ČR - popíše skladbu a funkci základních přírodních ekosystémů na území ČR (les, vodní plocha, louka) - uvádí stupně ochrany, typy malo- a velkoplošných chráněných území - vyhledá na mapě NP a CHKO - objasní úlohu mezinárodní soustavy chráněných území NATURA 2000 a biosférických rezervací - uvádí hlavní údaje o rozmístění a vývoji obyvatelstva - určí hlavní migrační trendy v rámci populace ČR - lokalizuje oblasti s největší mírou nezaměstnanosti - popíše hlavní národnostní a náboženské skupiny v ČR - vyhodnocuje informace z grafů a diagramů - rozděluje sídla podle velikostních kritérií, popíše funkci - popíše klíčové odvětví českého průmyslu a jejich rozmístění, uvede největší firmy - lokalizuje oblasti těžebního a energetického průmyslu	Česká republika - poloha ČR v Evropě - vývoj státního území - přírodní podmínky - obyvatelstvo a sídla - vývoj hospodářství - zemědělství - průmysl - služby, doprava, spoje	**Přírodopis** - lidské rasy, minerály a horniny, první pomoc, ochrana životního prostředí, globální změny životního prostředí, přírodní katastrofy **Fyzika** - elektrárny **Chemie** - reakce, štěpení **Výchova k občanství** - mezinárodní organizace, rasismus, xenofobie, lidská práva, kultura, náboženství **Matematika** - početní úkony, rýsování, grafy a diagramy **Dějepis** - vývoj státního území od dob Velkomoravské říše **Výchova ke zdraví** - Mezinárodní červený kříž, bezpečný pohyb v přírodě, životní styl, vliv kvality životního prostředí na životní styl a zdraví obyvatel **Výtvarná výchova** - památky UNESCO **Ekologická výchova** - ekosystém lesa **Informatika** - vyhledávání geografických dat, navigace GPS, internetové mapové portály, grafy a diagramy **OSV** - Rozvoj schopností poznávání Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika **VDO** - Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování **EGS** - Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět

- vyhledává informace o dopadu hospodářské krize na některá odvětví českého průmyslu - zhodnotí charakter zemědělství, charakterizuje zemědělské výrobní typy a výrobní oblasti - rozlišuje jednotlivé druhy dopravy podle prostředí, účelu a vlivu na životní prostředí - vymezí hlavní silniční a železniční dopravní tahy, mezinárodní letiště - vymezí hlavní oblasti cestovního ruchu, uvádí příklady konkrétních lokalit - vyhledá a pojmenuje příklady národních památek a památek UNESCO - pojmenuje hlavní obchodní zahraniční partnery, hlavní importované a exportované druhy zboží		Jsme Evropané **MKV** - Kulturní diference Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity **EMV** - Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí
- rozlišuje základní správní kategorie v územním členění ČR - lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky - komplexně srovnává jednotlivé regiony ČR - hodnotí společné znaky a specifické prvky a podmínky - uvádí kulturní zajímavosti krajů	Kraje ČR	
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE		
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě - na základě Poznávání okresu a Zelená stuha vymezí a lokalizuje místní oblast (region)	Poznávání okresu, Zelená stuha - cvičení a pozorování v terénu místní krajiny	
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ		
- posoudí prostorovou organizaci světové populace - objasní vliv přírodních a společenských faktorů na rozmístění obyvatelstva - porovná délku života vyspělých a méně rozvinutých zemí - objasní pojem chudoba, uvede překážky rozvoje periferních oblastí světa - uvede příklady porušování lidských práv ve světě - pojmenuje příčiny přelidnění v určitých částech světa - argumentuje proti rasistickým národům a teoriím - rozlišuje pojmy emigrace, imigrace, reemigrace	Obyvatelstvo - geografie obyvatelstva - světová náboženství - lidská práva	

- lokalizuje hlavní migrační proudy - na mapě ukáže rozšíření světových náboženství (křesťanství, islám, buddhismus, hinduismus, judaismus) - objasní podstatné znaky jednotlivých náboženství - popíše hierarchii sídel podle velikosti - vysvětlí pojem konurbace a urbanizace, porovná míry urbanizace v různých částech světa - objasní, v čem spočívá smysl územních plánů - uvede příklady funkce měst, objasní závislost počtu funkcí na velikosti města a jeho zázemí - srovná život ve městech a vesnicích, jejich pozitiva a negativa - chápe důležitost ochrany kulturního a přírodního dědictví - uvede významné památky světového kulturního dědictví UNESCO - definuje stát, uvede jeho základní znaky - rozlišuje různé aspekty polohy státu - poloha, vzdálenost od moře, geopolitická poloha - popíše rozdíl mezi přirozenou a umělou státní hranicí, na mapě ukáže příklady - rozliší pevninský, mořský a vzdušný prostor - popíše rozdíly mezi základními formami státního zřízení, uvede příklady zemí - vysvětlí rozdíly mezi totalitním a demokratickým vládním systémem, uvede konkrétní příklady - rozlišuje státy unitární, federativní a konfederace, uvede konkrétní příklady - popíše vývoj kolonialismu ve světě, stanoví koloniální mocnosti a jejich kolonie - uvede a na mapě ukáže ohniska napětí - zhodnotí význam mezinárodních organizací při řešení konfliktů - popíše vývoj společnosti od agrární přes industriální až po postindustriální - zařadí odvětví hospodářství do sektorů: primární, sekundární, terciární, kvartální - vymezí rozdíly mezi vyspělým tržním hospodářstvím a hospodářstvím málo vyspělých států, uvádí kritéria pro	Sídla - geografie sídel Politický zeměpis - státy a jejich seskupení - vývoj politické mapy světa - politické a vojenské organizace Hospodářství - světové hospodářství - mezinárodní organizace	

porovnání hospodářské vyspělosti - vymezí jádrové a periferní oblasti, uvádí kritéria pro jejich porovnání - pojmenuje světové organizace podle zaměření - hospodářské, vojenské, zdravotní aj. - popíše úlohu hlavních mezinárodních organizací - OSN, NATO, OPEC, Červený kříž, EU aj.		
- objasní význam zemědělství pro výživu lidstva, jeho provázanost s ostatními složkami hospodářství - vymezí hlavní zemědělské oblasti světa - popíše původ zemědělských plodin, na mapě ukáže základní světová gen centra - uvede lokalizační faktory zemědělství - ukáže v mapě hlavní oblasti chovu hospodářských zvířat - porovná extenzivní a intenzivní chov - popíše funkci lesa v krajině, lokalizuje na mapě místa těžby	Zemědělství	
- uvede lokalizační faktory ovlivňující rozmístění hlavních průmyslových odvětví a oborů - člení průmysl na jednotlivá odvětví (těžební a energetický, zpracovatelský, spotřební) a jejich dílčí obory podle struktury - uvádí příklady výrobků jednotlivých odvětví a oblasti největší produkce - rozděluje nerostné suroviny podle charakteru a využití – palivoenergetické suroviny, rudy a nerudy - vyjmenuje zdroje energie v energetickém průmyslu, uvede alternativní zdroje - zhodnotí výhody a nevýhody různých typů elektráren - diskutuje nad možnostmi řešení ekologických problémů způsobených těžkým průmyslem	Průmysl	
- rozlišuje dopravu podle charakteru komunikace a dopravního prostředku - objasní výhody a nevýhody ve využívání jednotlivých druhů dopravy z hlediska ŽP, ekonomiky, bezpečnosti - ukáže na mapě hlavní světové trasy a uzly pozemní, vodní a vzdušné dopravy - popíše vývoj v oblasti spojů	Doprava	

- rozlišuje služby zajišťované státem a soukromým sektorem - hodnotí postavení služeb podle vyspělosti státu - uvádí význam cestovního ruchu pro hospodářství jednotlivých zemí světa - na mapě ukáže hlavní oblasti cestovního ruchu ve světě - vyhledává informace o jednotlivých oblastech země v různých médiích (katalog, internet, aj.) **ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE** - vysvětlí pojem krajinná sféra, vyjmenuje její složky - zhodnotí vliv kvality životního prostředí na životní styl a zdraví obyvatel - popíše příčiny a podstatu globálních změn prostředí - vysvětlí pojem udržitelný rozvoj, provázanost složky ekonomické, kulturní a environmentální - objasní základní problémy ochrany přírody a životního prostředí - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě - vysvětlí princip navigačního systému GPS - používá internetové mapové portály, vyhledává v nich	Cestovní ruch Krajina a životní prostor - globální změny životního prostředí - ochrana životního prostředí - přírodní katastrofy- Zeměpis v praxi	

5. 21 LITERÁRNÍ SEMINÁŘ

Volitelný předmět Literární seminář je zařazen samostatně v nabídce volitelných předmětů pro 6. ročník v dotaci 1 hodina týdně. Volitelný předmět je vytvořen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura (vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace).

Žák na základě vlastní zkušenosti a prožitku tvoří a hledá originální vazby, účinky a „konstelace“ literárního vyjádření. Žák je veden k práci ve skupině i k samostatné práci. Pracuje s dostupnými médii (kniha, internet, PC, nahrávky, atd.) a institucemi (škola, galerie, knihovna, divadlo, atd.)

Hodnotí se zejména: schopnost kooperace ve skupině, vhodná adjustace vlastní tvorby, schopnost sebekritického hodnocení jak ve vlastní tvorbě, tak i k postoji vůči předmětu, dále se hodnotí využití nabytých dovedností a vědomostí při řešení konkrétních problémů.

Začlenění průřezových témat: OSV, EGS, MKV, EMV, MED

Výchovné a vzdělávací strategie
Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření kompetencí:

Kompetence k učení
- učíme poznávat a chápat jazyk jako důležitý a nezbytný nástroj dalšího vzdělávání
- vytváříme prostor pro samostatné získávání informací z různých zdrojů
- využíváme texty různého zaměření a podněcujeme k tvůrčímu procesu psaní
- podporujeme čtení a porozumění rozličným textům

Kompetence k řešení problémů
- rozvíjíme tvořivé myšlení na základě konkrétních literárních pojmů
- vedeme k vyhledávání vhodných informací, využívání vědomostí a dovedností k řešení problémů

Kompetence komunikativní
- vedeme k vnímání a postupné osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací
- učíme zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí
- podněcujeme k uvědomování si jazykové rozmanitosti

Kompetence sociální a personální
- rozvíjíme pozitivní vztah k mateřskému jazyku
- rozvíjíme emociální a estetické vnímání, individuální prožívání slovesného uměleckého díla a rozvíjení lásky k literatuře
- pomáháme získávat sebedůvěru při vystupování na veřejnosti a podporujeme kultivovaný projev textů v psané a mluvené podobě
- využíváme práci ve skupině

Kompetence občanská
- vedeme k chápání jazyka jako svébytného historického jevu
- rozvíjíme pozitivní vztah k mateřskému jazyku

- posilujeme pozitivní postoj k uměleckým dílům, smyslu pro kulturu a tvořivost

Kompetence pracovní
- učíme využívat získané znalosti a dovednosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucí povolání
- vedeme žáky k samostatným zápisům z vlastní četby

Kompetence digitální
- vedeme žáky k dodržování autorského práva
- učíme využívat nové technologie a aplikace k praktickému využití
- podněcujeme k vytváření vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů
- učíme vyhledávání informací za pomoci klíčových slov

Výstupy žáka ZŠ Chornice 6. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
- čte přiměřeně náročné texty s prvky uměleckého přednesu (potichu i nahlas) - zaznamenává podstatné informace z textu - charakterizuje postavu hlavního hrdiny - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, filmového představení - formuluje názory na umělecké dílo - uceleně reprodukuje přečtený text - jednoduše popisuje strukturu a jazyk díla - interpretuje vlastními slovy smysl díla - tvoří vlastní literární text podle svých schopností - využívá osvojené znalosti základů literární teorie - porovnává funkci základních literárních druhů a žánrů - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní - zamýšlí se nad významem etnografických knih - vyhledává informace v různých informačních zdrojích	Vyjadřovací schopnosti Rozbor textu Charakteristika Čtení, film Práce s vlastní knihou Rozbor literárního textu Poezie, próza Knihy klasické a soudobé Knihy se zvyky a tradicemi Využití médií	**Český jazyk** - literární teorie **Informatika** - používání MS Word, autorská práva, vyhledávání informací díky digitálním technologiím **Výchova k občanství** - etnografie **OSV** - Rozvoj schopnosti poznávání Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika **EGS** - Jsme Evropané **MKV** - Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ **EMV** - Vztah člověka k prostředí **MED** - Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu

5. 22 CHEMICKO – FYZIKÁLNÍ PRAKTIKA

Volitelný předmět chemicko-fyzikální praktika je zařazen v 8. ročníku v hodinové dotaci 1 hodiny týdně. Předmět je vytvořen ze vzdělávacího obsahu oblasti Člověk a příroda, oboru Fyzika a Chemie. Navazuje a rozšiřuje žákovské výstupy z fyziky a chemie zábavnou formou. Během výuky vyučovacího předmětu chemicko-fyzikální praktika žáci postupně naplňují vybrané očekávané výstupy vzdělávacího oboru Člověk a příroda.

Chemicko-fyzikální praktika svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Experimentem a měřením prohlubují, doplňují a rozšiřují poznatky a dovednosti získané při výuce chemie a fyziky. Žáci si vytvářejí potřeby objevovat a vysvětlovat chemické a fyzikální jevy, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů, získávají a upevňují si dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a elektrickým proudem a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech.

Využívají metod a forem práce založených na praktickém předvedení jednoduchých chemických a fyzikálních dějů, řešení problémových úloh (divergentních, konvergentních, hodnotících myšlení, …) zejména ve skupinách, na samostatné prezentaci informací získaných z různých zdrojů a projektů.

Při hodnocení žáka se klade důraz na jeho schopnost aplikovat získané vědomosti a dovednosti, hledat souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je nebo je ovlivňovat, schopnost formulovat a obhajovat vlastní názor, pracovat ve skupině. Hodnocení vychází z praktických dovedností a samostatné prezentace.

Začlenění průřezových témat: OSV

Výchovně vzdělávací strategie
Výchovně vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- podněcujeme žáky k samostatnému pozorování fyzikálních a chemických objektů, procesů i jejich vlastností
- směřujeme žáky ke zkoumání jevů a jejich souvislostí s využitím různých metod poznávání
- vedeme žáky k správnému zápisů výsledků pozorování
- umožňujeme žákům hodnotit svoji činnost a výsledky své práce

Kompetence k řešení problému
- vedeme žáky k formulaci fyzikálních a chemických problémů
- ukazujeme žákům používání různých metod k řešení úloh a fyzikálních a chemických problémů
- podněcujeme žáky k samostatnému řešení fyzikálních a chemických úloh a problémů

Kompetence komunikativní
- vedeme žáky k přesnému sdělování pozorování
- vedeme žáky k souvislému projevu k vzniklému problému a úloh
- motivujeme žáky k potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých fyzikálních a chemických procesů a dějů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně odpovědi
- podněcujeme efektivní a účinnou komunikaci v rámci týmu při pokusech

Kompetence sociální a personální
- navodíme dostatek situací, které vedou k sebedůvěře
- vedeme žáky k diskusím v malé skupině nebo ve třídě

- vytváříme dostatek situací, které vedou k pochopení potřeby spolupracovat s druhými na zadaném problému

Kompetence občanské
- vedeme žáky k hodnocení a rozboru práce druhých
- nabízíme úlohy vedoucí k rozvoji spolupráce a k pochopení práv a povinností v pracovní skupině
- nabízíme dostatek situací, které vedou k respektu druhých lidí

Kompetence pracovní
- nabízíme dostatek situací k propojení nabytých zkušeností
- učíme žáky zodpovědnosti a ochraně zdraví při práci s různými nástroji
- vedeme žáky k nutnosti pochopení problému
- učíme žáky k zodpovědnosti a systematičnosti při práci

Kompetence digitální
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních a chemických jevů
- podporujeme využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat
- vedeme žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních a chemických jevů
- učíme žáky vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků

Výstupy žáka ZŠ Chornice 8. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
- dbá na bezpečnost - předchází možným rizikům - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce při provádění fyzikálních, chemických pozorování a jednoduchých experimentů	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci - režim pracovny - pozorování a experiment	**Český jazyk** - referát **Výchova ke zdraví** - zdraví člověka **Fyzika** - fyzikální děje, pokus
- provede jednoduché fyzikální pokusy - zvládá změřit vhodně zvolenými měřidly vybrané fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa - převádí jednotky fyzikálních veličin - řeší úlohy na výpočet některých fyzikálních veličin - dovede použít teoretické poznatky fyziky v praxi - dovede přesně vážit a odměřovat látky a tělesa - pracuje podle návodů a pokynů - na základě provedených pokusů postupně nalézá odpovědi - vypracuje referát či prezentaci na zadané téma - prohlubuje a rozšiřuje si učivo a znalosti fyziky	Fyzikální praktika - vybrané fyzikální experimenty z fyziky - fyzikální zákony a děje kolem nás	**Matematika** - rovnice **Chemie** - organika a anorganika, směsi a chemické děje, pokus **Člověk a svět práce** - bezpečnost práce, návody, pokyny **Informatika** - využívání digitálních technologií, měření a zpracování naměřených dat **OSV** - Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- rozliší, správně použije základní laboratorní pomůcky a přístroje - procvičuje si sestavování chemických aparatur - pracuje podle návodů a pokynů - provede jednoduché chemické pokusy - ovládá základní měřící postupy a používá jednotlivá měřidla při měření vybraných chemických veličin - procvičuje si tvorbu vzorců a názvů vybraných chemických sloučenin - řeší sestavení a úpravu chemické rovnice - dovede přesně vážit a odměřovat látky - dovede použít teoretické poznatky chemie v praxi - vypracuje referát či prezentaci na zadané téma - prohlubuje a rozšiřuje si učivo a znalosti chemie	Chemická praktika - vybrané chemické pozorování a experimenty z organické a anorganické chemie - využití poznatků chemie v běžném životě	
- dokáže aplikovat základní fyzikální a chemické zákony do praktického života	Chemie a fyzika kolem nás - využití poznatků fyziky a chemie v běžném životě	

5. 23 EKOLOGICKÁ VÝCHOVA

Ekologická výchova je zařazena jako volitelný předmět v 8. či 9. ročníku v hodinové dotaci 1 hodina týdně. Obsah předmětu vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Přírodopis (vzdělávací oblast Člověk a příroda). Ekologická výchova je zařazena jako volitelný předmět v 8. nebo v 9. ročníku v hodinové dotaci 1 hodina týdně. Předmět se střídá po roce s volitelným předmětem Seminář ze zeměpisu. Obsah předmětu vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Přírodopis (vzdělávací oblast Člověk a příroda).

Předmět se zaměřuje na pochopení vzájemných vazeb mezi stavem přírody a lidskou činností. Vede žáky k rozvoji vlastní odpovědnosti a uvědomování si jejich vlivu na životní prostředí a na lidské zdraví a pochopení podmínek udržitelného rozvoje lidské společnosti, a to jak v místním, tak globálním měřítku.

- Metody práce jsou založeny především na týmové spolupráci, schopnosti prezentovat svůj názor, diskutovat a nacházet společně optimální řešení. Důležitou součástí je praktické uplatňování poznatků při zapojení do ekologických aktivit školy.
- Školní časopis Zelený Chorňáček,
- Informace veřejnosti o ekologických aktivitách formou příspěvků do Jevíčského zpravodaje,
- Ovoce a zelenina do škol,
- Mléko do škol,
- Projekt Recyklohraní aneb ukliďme si svět,
- Jarní úklid přírody a zasílání fotografií do soutěže Ukliďme Česko,
- Informace týkající se environmentální výchovy prostřednictvím školní nástěnky,
- Spolupráce s regionálními organizacemi (Sokol, Sbor dobrovolných hasičů, knihovna aj.),
- Spolupráce s organizacemi se zaměřením na ekologické vzdělávání (Ekocentrum Stolístek Linhartice),
- Přikrmování zvěře (II. stupeň),
- Péče a údržba školního pozemku a hmyzího hotelu,
- Trávení velké přestávky na hřišti,
- Využívání odborných pracoven (učebna přírodovědných předmětů, počítačová učebna, učebna humanitních předmětů),
- Využívání možnosti pobytu v přírodě,
- Využívání metodiky pro jednotlivé předměty, odborných publikací, digitálních technologií, názorných pomůcek,
- Soutěže, olympiády, projekty,
- Aktuální informace a průběžné akce k významným dnům pro životní prostředí,
- Školní výlety přednostně cíleny na poznávání přírodních krás okolí naší země.

Hodnocení žáka sleduje jeho schopnost pracovat s informacemi a aplikovat je v praxi, schopnosti zapojit se prakticky do ekologických aktivit i umět formulovat a obhájit vlastní řešení problému. Opírá se o výsledky prezentací a míru aktivity při praktickém uplatňování poznatků.

Začlenění průřezových témat: OSV, EMV, MED

Výchovně vzdělávací strategie
Výchovně vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- podněcujeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací

- vedeme žáky k uvědomění si důležitosti svého vztahu k okolnímu prostředí
- učíme žáky samostatnému pozorování a experimentování, kritickému přístupu k výsledkům vlastní práce

Kompetence k řešení problémů
- motivujeme žáky k zapojování do aktivit, které vedou k řešení environmentálních problémů
- vedeme žáky k využívání získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- učíme žáky uvědomovat si zodpovědnost za svá rozhodnutí
- povzbuzujeme žáky ke kladení kritických otázek a zvažování odlišných stanovisek k probírané látce a daným ekologickým problémům

Kompetence komunikativní
- vedeme žáky ke schopnosti formulovat a vyjadřovat své myšlenky v mluvené i písemné formě
- učíme žáky porozumění různým typům textů, záznamů, obrazových materiálů a jiných informačních a komunikačních prostředků
- podněcujeme k argumentaci a vhodné obhajobě vlastního názoru

Kompetence sociální a personální
- motivujeme žáky k diskuzi v malé skupině i k debatě celé třídy
- podněcujeme žáky k oceňování nápadů a názorů ostatních, k jejich respektování a braní si z nich ponaučení
- dáváme prostor pro prezentaci a tím posilujeme sebedůvěru žáků

Kompetence občanské
- učíme žáky pochopení zákonů přírody, rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- vedeme žáky k pochopení základní ekologické souvislostí a environmentálních problémů
- vedeme žáky k pochopení vlivu různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnosti za jeho ochranu

Kompetence pracovní
- učíme žáky osvojení si praktických dovedností pro chování a pobyt v přírodě i při zacházení s přírodou a jejich uplatňování v každodenním životě
- podněcujeme žáky k samostatné organizaci, návrhu postupu a časového rozvrhu při zadaném úkolu

Kompetence digitální
- podněcujeme žáky k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- vedeme žáky k pochopení digitálních technologií pro lidskou společnost
- seznamujeme žáky s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- motivujeme žáky k získávání vyhledávání, kritickému posuzování, informací a digitální obsahu
- vedeme žáky ke spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

Výstupy žáka ZŠ Chornice 8. - 9. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
ZÁKLADY EKOLOGIE - definuje ekologii jako přírodní vědu a rozumí její provázanosti s dalšími obory - rozlišuje jednotlivé ekologické termíny a pracuje s nimi - vysvětluje vztah člověka k prostředí, důsledky lidských činností - chápe vlastní odpovědnost k prostředí	Ekologie jako vědní disciplína	**Přírodopis** - ekologie, vliv vnějších a vnitřních činitelů **Zeměpis** - podnebná pásma, globalizace **Fyzika** - teplota, světlo, sluneční záření **Chemie** - prvky a sloučeniny **Výchova ke zdraví** - civilizační onemocnění, zdravý způsob života **Informatika** - digitální technologie k vyhledávání informací **OSV** - Rozvoj schopností poznávání **EMV** - Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí **MED** - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- uvede příklady biotických a abiotických podmínek života a chápe vzájemné souvislosti mezi nimi - vysvětlí základní vztahy mezi organismy a mezi organismem a prostředím, uvede konkrétní příklady	Základní podmínky života - abiotické (sluneční záření, teplo, vzduch, voda, půda) - biotické (jedinec, populace, společenstvo)	
- objasní funkci a význam ekosystému - uvede příklady narušení rovnováhy ekosystému, navrhne možnosti jejich řešení - rozliší ekosystémy podle prostředí (vodní, přechodné, suchozemské) a podle vlivu činnosti člověka (přirozené, polopřirozené, umělé) - dokáže popsat základní příklady ekosystémů a organismy v nich se vyskytující - uvede funkce a význam lesa, rozliší typy lesů v různých podnebných pásech (tajga, tropický deštný les) - zhodnotí stav lesů na území ČR i globálně	Ekosystémy a jejich funkce - vodní, přechodné, suchozemské - přirozené, polopřirozené, umělé	
- chápe propojenost vývoje lidské civilizace s využíváním krajiny - uvede, jaké funkce může plnit krajina - na přikladu svého okolí popíše, jak se v krajině projevuje činnost člověka, popíše důsledky ohrožení přírodního prostředí zemědělskou činností (eroze, zavlažování aj.) - rozumí uplatňování ekologického a permakulturního zemědělství - popíše vliv průmyslové výroby na ŽP, navrhne možnosti řešení - rozlišuje zdroje energie, objasní význam a způsoby využití - popíše vlivy dopravy na kvalitu ŽP (výfuk. plyny, hluk aj.)	Lidské aktivity a problémy životního prostředí - krajina a její proměny - zemědělství a ŽP - průmysl a ŽP - doprava a ŽP - odpady	

- rozlišuje zdroje energie, objasní jejich význam a způsoby využití - rozlišuje jednotlivé druhy odpadů a uplatňuje znalosti při jejich třídění v praxi - popíše důsledky a důvody nerovnoměrného růstu lidské populace - objasní pojem "konzumní způsob života", seznamuje se s principy udržitelného rozvoje - popíše vlivy prostředí na člověka (strava, původci nemocí, škodlivé látky, spánek a odpočinek aj.) - popíše význam globalizace, vyjádří její (ne)výhody, objasní význam mezinárodní spolupráce - rozliší typy ochrany - druhová a územní - vyjádří význam ekologické (environmentální) výchovy činnosti organizací zaměřených na praktickou ochranu přírody	Vztah člověka k prostředí: - přelidnění (důvody, důsledky) - prostředí a zdraví - globalizace - ochrana přírody a krajiny	

5. 24 SPORTOVNÍ HRY

Vyučovací předmět Sportovní hry je zařazen jako volitelný předmět v 8. a 9. ročníku v hodinové dotaci 1 hodina týdně. Předmět je vytvořen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Tělesná výchova (vzdělávací oblast Člověk a zdraví). Výuka probíhá v tělocvičně nebo multifunkčním školním hřišti před budovou II. stupně.

Sportovní hry umožňují žákům poznat vlastní pohybové možnosti, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je využívat nebo ovlivňovat. Vedou žáky od spontánní k řízené pohybové činnosti a zpět k vlastní realizaci v oblíbeném sportu či jiné pohybové aktivitě. Obsah je především zaměřen na kolektivní a míčové sporty.

Hodnocení žáka sleduje jeho schopnost respektovat přijatá pravidla a pozitivní komunikaci, schopnost aplikovat dovednosti a vědomosti, samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti, jako i uplatňování pravidel hygieny a bezpečného chování v tělocvičně a na hřišti.

Začlenění průřezových témat: OSV

Výchovně vzdělávací strategie
Výchovně vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- vedeme žáky k poznávání vlastních pohybových schopností
- kladee důraz na kultivovaný pohybový projev a prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou

Kompetence komunikativní
- učíme žáky k porozumění a používání běžně používaných povelů, gest a zvukům, reakci na ně
- vedeme žáky od spontánního pohybu k řízené činnosti
- zapojujeme žáky do diskuse o taktice družstva

Kompetence občanské
- podněcujeme žáky k vytváření trvalého vztahu k pohybovým aktivitám
- vedeme žáky k dodržování hygieny při pohybových aktivitách
- motivujeme žáky k hodnocení svých výsledků na základě jasných kritérií
- učíme žáky rozlišovat a uplatňovat práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák)

Kompetence k řešení problémů
- vedeme žáky k používání taktiky v individuálních i kolektivních sportech
- podněcujeme k účasti na sportovních soutěžích

Kompetence sociální a personální
- vedeme žáky k uvědomění si významu sociálních vztahů a rolí ve sportu, k přátelským meziosobním vztahům, schopnosti pomoci spolužákům
- učíme žáky sebehodnocení, přijímání pochvaly i kritiky
- klademe důraz na dodržování pravidel fair play a pravidel slušného chování

Kompetence pracovní
- vyžadujeme dodržování vymezených pravidel ve sportu
- učíme žáky bezpečnému používání pomůcek a nářadí, ochraně svého zdraví a zdraví druhých, minimalizaci rizika

- motivujeme žáky k organizaci vlastního pohybového režimu

Kompetence digitální
- seznamujeme žáky s různými možnostmi získávání poznatků
- učíme žáky k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky (aplikace pro mobilní telefony s aplikací krokoměrů, digitální stopky)
- klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

Výstupy žáka ZŠ Chornice 8. - 9. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
- dodržuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech - volí odpovídající sportovní oblečení a přezutí - dodržuje pravidla fair play a slušného chování - popíše pravidla jednotlivých sportovních her - zvládá techniku sportovních her - zvládá organizaci a řízení herních činností - aplikuje herní činnosti jednotlivce - používá různé herní systémy a herní kombinace - vybere správnou taktiku hry a použije ji - chápe role v družstvu - zvládá základní údržbu náčiní a úpravu hřiště před utkáním a po utkání - rozvíjí zdravou soutěživost - osvojuje si sportovní pojmy a termíny - uvědomí si význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů - zorganizuje hry a samostatně je řídí - posoudí, že ne každá hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, konkrétní složení hráčů, prostředí	Chování a bezpečnost ve sportu Pravidla her Vybíjená Přehazovaná Florbal - pravidla, hra, herní činnost jednotlivce (práce s hokejkou - vedení míčku, uvolňování, přihrávka, střelba) Volejbal - pravidla, hra, herní činnost jednotlivce (odbití, podání, herní kombinace) Basketbal - pravidla, hra, herní činnost jednotlivce (driblink, uvolňování, přihrávka, střelba, herní kombinace) Fotbal - hra, pravidla, herní činnost jednotlivce (zpracování, přihrávka, střelba, herní kombinace) Házená - hra, pravidla, herní činnost jednotlivce (zpracování, přihrávka, střelba, herní kombinace) Netradiční sportovní hry - ringo, frisbee, footbag, petanque, badminton aj.	**Fyzika** - jednotky, veličiny **Matematika** - převody jednotek, statistika **Přírodopis** - pohybová soustava, první pomoc **Výchova ke zdraví** - sport a zdraví, životospráva **Informatika -** měření pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky **OSV** - Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika

5. 25 SEMINÁŘ ZE ZEMĚPISU

Seminář ze zeměpisu je volitelný předmět zařazen v 8. či 9. ročníku v hodinové dotaci 1 hodina týdně. Vyučovací předmět je vytvořen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Zeměpis (vzdělávací oblast Člověk a příroda).

Seminář prohlubuje základní učivo regionální geografie Evropy a regionální geografie České republiky, které je zařazeno do 8. ročníku. Žáci jsou směřováni k potřebě rozvíjet trvalý zájem o poznávání světadílu Evropa, vlastní země a místního regionu.

Součástí semináře bude ověřování znalostí důležitých zpráv a zajímavosti z Evropy, domova či regionu. Výsledkem práce v semináři budou zpracované projekty, referáty, případně i příprava exkurze pro ostatní žáky II. stupně v rámci každoročního projektu Poznávání okresu, ve kterém žáci v rámci čtyřletého cyklu na II. stupni navštěvují města Moravská Třebová, Svitavy, Polička a Litomyšl.

Začlenění průřezových témat: OSV, VDO, EGS, MKV, EMV

Výchovně vzdělávací strategie
Výchovně vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- podněcujeme žáky k organizaci a řízení vlastního učení
- učíme žáky vyžívat mapy a orientovat se v nich
- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací v různých zdrojích a ke kritickému porovnávání a hodnocení

Kompetence komunikativní
- vedeme žáky ke zlepšování vyjadřovacích schopností, zejména při prezentaci vlastní práce (referát, seminární práce, prezentace) před kolektivem
- motivujeme žáky ke sledování zpráv, dokumentárních pořadů, ke čtení časopisů s geografickou tématikou
- učíme žáky k používat odborné názvosloví, znaky a symboly

Kompetence k řešení problémů
- vedeme žáky k ověřování si správnosti svých výsledků
- podněcujeme k argumentaci, diskusi na dané téma, obhajování svých logických závěrů, vytváření hypotéz

Kompetence sociální a personální
- učíme žáky zodpovědnosti za práci celé skupiny, pomoci slabším členům skupiny při pochopení a zpracování zadaného úkolu
- podněcujeme žáky k utváření pocitu zodpovědnosti za své jednání a ke spoluvytváření kriterií pro hodnocení svých výsledků a postupů
- učíme žáky respektování názoru druhých

Kompetence občanské
- vedeme žáky k uvědomění si svých práv a povinností ve škole i ve společnosti
- klademe důraz na dodržování pravidel slušného chování
- vysvětlujeme žákům zásady ekologicky šetrného přístupu k životnímu prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji

Kompetence pracovní

- podněcujeme žáky k vykonávání a hodnocení výsledků své zadané práce

Kompetence digitální
- klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků a na jejich odpovědné chování a jednání v digitálním světě
- prohlubujeme dovednost hledat geografická data (Google maps, mapy.cz)
- učíme využívat digitální technologie při práci s geodaty (navigace pro určení polohy, záznam trasy, GPS)
- dáváme žákům možnost odevzdávat písemné úkoly v elektronické podobě (např. v MS WORD)

Výstupy žáka ZŠ Chornice 8. - 9. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
REGIONY SVĚTA - identifikuje světadíl Evropa a porovná ho s ostatními světadíly - orientuje se v základní historii států a utváření Evropy - popíše významné události novodobých dějiny - na mapě ukáže nové státy v Evropě po roce 1990 - popíše příčiny a důsledky vzniku těchto států - lokalizuje ohniska napětí, navrhne možná řešení problémů - objasní význam evropského cestovního ruchu a dokáže vyhodnotit předpoklady (lokalizační, selektivní, realizační) - pracuje s mapou a atlasem - vyhledá nejvýznamnější oblasti a střediska cestovního ruchu v Evropě - vyhledává významné evropské památky, seznamuje se s jejich historií - orientuje se v základních kulturních odlišnostech států	Evropa - historický vývoj - ohniska napětí - cestovní ruch - kultura	**Dějepis** - vývoj Evropy, SSSR, válka v Jugoslávii, umělecké slohy, vývoj území ČR **Matematika** - statistika **Hudební výchova** - hudební skladatelé **Informatika** - vyhledávání geografických dat **OSV** - Rozvoj schopností poznávání **VDO** - Občan, občanská společnost a stát **EGS** - Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané **MKV** - Kulturní diference Etnický původ **EMV** - Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí
ČESKÁ REPUBLIKA - identifikuje ČR jako součást Evropy - vymezí důležité mezníky v novodobé historii státu - orientuje se v sídelní struktuře a administrativním členěním - uvede význam a metody sčítání lidu - orientuje se na webu Českého statistického úřadu, vyhledává informace ze statistických ročenek, z výsledků sčítání - popíše předpoklady cestovního ruchu v ČR - vyhledá nejvýznamnější oblasti a střediska cestovního ruchu v ČR - uvede nejvýznamnější památky jednotlivých oblastí - vyhledá a lokalizuje národopisné oblasti - uvede významné kulturní osobnosti známé ve světě (projekt Češi v zahraničí) - vybere významné české firmy, jejich produkty, české vynálezy - vysvětlí globální ekologické problémy ve vztahu k ČR,	Česká republika - historický vývoj - administrativní členění - obyvatelstvo - cestovní ruch - kultura	

popíše zásady ochrany životního prostředí související s ČR - vymezí oblast místního regionu - orientuje se v základních přírodních a socioekonomických charakteristikách regionu - popíše sídelní strukturu regionu, vyhledá největší a nejvýznamnější sídla - porovnává skladbu a úroveň hospodářství místního regionu v rámci ČR - vyhledá nejvýznamnější hospodářské podniky a zařadí je do hospodářského odvětví - vyhledá informace týkající se místních pamětihodností (projekt Naše obec) - zvažuje a odhaduje možné perspektivy regionu z hospodářského hlediska	Místní region - Pardubický kraj - Okres Svitavy - Moravskotřebovský region - obec Chornice	

PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A CHOVÁNÍ ŽÁKŮ (klasifikační řád)

Základní škola a mateřská škola Chornice, okres Svitavy
Nádražní 19

56942 CHORNICE

Obecná ustanovení

Na základě ustanovení zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) vydávám jako statutární orgán školy tuto směrnici. Směrnice je součástí školního řádu školy, podle § 30 odst. (2) školského zákona. Směrnice je umístěna na webových stránkách školy a na přístupném místě ve škole podle § 30 školského zákona, prokazatelným způsobem s ním byli seznámeni zaměstnanci, žáci (studenti) školy a byli informováni o jeho vydání a obsahu zákonní zástupci nezletilých dětí a žáků.

Obsah:

I. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou, zásady pro sebehodnocení žáků

II. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace, zásady pro používání slovního hodnocení

III. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

IV. Zkoušky při plnění povinné školní docházky v zahraničí nebo v zahraniční škole na území ČR

V. Způsob získávání podkladů pro hodnocení, zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace

VI. Pravidla chování žáků

VII. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

VIII. Hodnocení výsledků distančního vzdělávání – dodatek Č. j.: 173/2020

I. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou zásady pro sebehodnocení žáků
II. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace, zásady pro používání slovního hodnocení
III. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách
IV. Zkoušky při plnění povinné školní docházky v zahraničí nebo v zahraniční škole na území ČR
V. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

I. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou zásady pro sebehodnocení žáků

Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka vychází z posouzení míry dosažení výstupů pro jednotlivé předměty školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáka a doporučení školského poradenského zařízení.
Při hodnocení výsledků vzdělávání žáka se přihlíží zejména k úrovni dosažených výstupů stanovených školním vzdělávacím programem, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům, věku, přístupu ke vzdělávání a k souvislostem, které ovlivňují jeho výkon. Hodnocení poskytuje žákovi zpětnou vazbu a podněty pro jeho další rozvoj.

1. Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby byli žáci a jejich zákonní zástupci včas informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka.

2. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.

3. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen „klasifikace“), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.

4. Škola, která žákovi vydala vysvědčení, převede na žádost zákonného zástupce žáka pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.

5. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

6. Postup žáka do vyššího ročníku, opakování ročníku a podmínky pro povolení opakování ročníku se řídí § 52 školského zákona, v platném znění.

7. Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání kázeňských opatření stanoví školní řád.

Základní vzdělávání

1. Ředitel školy může žákovi udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.

2. Třídní učitel nebo ředitelem školy pověřený pedagogický pracovník může žákovi udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

3. Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit kázeňské opatření, které nemá právní důsledky pro žáka. Kázeňským opatřením je:
   a) napomenutí, které ukládá třídní učitel nebo ředitelem školy pověřený pedagogický pracovník,
   b) důtka, kterou ukládá třídní učitel nebo ředitelem školy pověřený pedagogický pracovník,
   c) důtka ředitele školy, kterou ukládá ředitel školy.

4. Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání kázeňských opatření jsou součástí školního řádu.

5. Ředitel školy, třídní učitel nebo ředitelem školy pověřený pedagogický pracovník neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení kázeňského opatření a jeho důvody žákovi a jeho zákonnému zástupci.

6. Udělení pochvaly ředitele školy a uložení kázeňského opatření se zaznamená do dokumentace školy.

7. Udělení pochvaly ředitele školy se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

8. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné žáka hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

9. Do vyššího ročníku postoupí žák:
a) který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku podle § 52 odst. 6 věty třetí školského zákona,
b) prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka, nebo
c) prvního ročníku, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

10. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

11. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů ode dne vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, požádá krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.
V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2 školského zákona. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

12. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval, a o žákovi prvního ročníku s výjimkou stanovenou v § 52 odst. 7 školského zákona.
Ředitel školy může na žádost zákonného zástupce povolit žákovi druhého až devátého ročníku opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již ročník opakoval.
Požádá-li o to zákonný zástupce, může ředitel školy povolit žákovi opakování prvního ročníku, pokud je žádost doložena doporučujícími posouzeními podle příslušných ustanovení školského zákona.

13. Žák se může vzdělávat ve dvou základních školách, jestliže rozhodnutím soudu byla upravena péče o žáka tak, že o něj pečují oba rodiče. Žákovi vydává vysvědčení základní škola, ve které zahájil vzdělávání dříve, pokud k tomu nebyla dohodou rodičů nebo rozhodnutím soudu určena druhá škola. Při hodnocení výsledků vzdělávání žáka za pololetí školního roku zohlední škola, která bude vydávat vysvědčení, hodnocení výsledků vzdělávání žáka druhou školou.

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

Hodnocení a klasifikace žáka je přiměřeně náročná a pedagogický pracovník při ní uplatňuje vůči žákovi patřičný takt a respektuje jeho individuální zvláštnosti. Pedagogický pracovník při klasifikaci dále přihlíží k psychickým a fyzickým vlastnostem a předpokladům žáka, k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech, dále přihlíží k jeho věkovým a individuálním zvláštnostem, k individuálním vzdělávacím potřebám, zvláště ke specifickým poruchám učení, a k dalším okolnostem, které by mohly kvalitu práce žáka ovlivnit. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků. Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem

přiměřeným věku žáků. Chybu je přirozenou součástí procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozborem chyb žáka. Chyba je důležitý prostředek učení.

Známky nejsou jediným zdrojem motivace. Známka, kterou žák obdrží, by mu měla být vysvětlena. Žák by měl rozumět hodnocení učitele a učitel dá vždy žákovi možnost se ke známce vyjádřit. Pravidla hodnocení jsou závazná pro všechny pedagogické pracovníky a jsou s nimi seznámeni jak žáci, tak jejich rodiče. Průběžné hodnocení žáků je evidováno v elektronickém informačním systému školy. Zákonní zástupci mají možnost průběžné hodnocení sledovat prostřednictvím tohoto systému. Na druhém stupni by měl dát učitel možnost žákovi využít pro sebehodnocení sešit daného předmětu, který se tak žákovi stane významnou pomůckou. Rovina sebehodnocení a hodnocení v těchto dokumentech je prováděna na úrovni vzájemného respektu a slušnosti mezi žákem a učitelem. S výsledky hodnocení a sebehodnocení by se mělo dále pracovat, tak, aby byla posílena důvěra mezi žákem a učitelem a pocit, že jde oběma stranám o společnou věc. Dalším z nástrojů hodnocení a sebehodnocení jsou rozhovory třídních učitelů se žáky, včetně možnosti účasti žáků na třídních schůzkách společně se zákonnými zástupci. K celkovému hodnocení žáka přispívá také jeho zájem o dění ve škole, zapojení do školních akcí a soutěží a jeho dosažené výsledky.

Pravidla pro sebehodnocení žáků:

- Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků.
- Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků.
- Chyba je přirozenou součástí procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozborem chyb žáka. Chyba je důležitý prostředek učení.
- Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:
  - co se mu daří,
  - co mu ještě nejde, jaké má rezervy,
  - jak bude pokračovat dál.
- Pedagogové vedou žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
- Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.
- Na konci pololetí žák písemnou nebo ústní formou provede sebehodnocení v oblasti:
  - zodpovědnost,
  - motivace k učení,
  - sebedůvěra,
  - vztahy v třídním kolektivu.
- Známky nejsou jediným zdrojem motivace.

II. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace, zásady pro používání slovního hodnocení

Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady. Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je v případě použití klasifikace hodnocen příslušnými klasifikačními stupni.

Stupně hodnocení chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

1. Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

a) 1 – velmi dobré,
b) 2 – uspokojivé,
c) 3 – neuspokojivé.

Stupeň 1 – velmi dobré
Žák dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných porušení pravidel se dopouští ojediněle, je přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 – uspokojivé
Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného porušení pravidel chování nebo školního řádu nebo se opakovaně dopouští méně závažných porušení. Svým chováním může narušovat vzdělávání nebo ohrožovat bezpečnost a zdraví své či jiných osob.

Stupeň 3 – neuspokojivé
Chování žáka je v závažném rozporu s pravidly chování a ustanoveními školního řádu. Žák se dopouští závažných nebo opakovaných porušení školního řádu, kterými závažně narušuje vzdělávání nebo ohrožuje bezpečnost a zdraví své či jiných osob.

2. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

a) 1 – výborný,
b) 2 – chvalitebný,
c) 3 – dobrý,
d) 4 – dostatečný,
e) 5 – nedostatečný.

3. Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání žáka hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

4. Při hodnocení žáka klasifikačním stupněm se na prvním stupni základní školy použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni základní školy se použije slovní označení stupně hodnocení.

5. Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

a) prospěl(a) s vyznamenáním,
b) prospěl(a),
c) neprospěl(a),
d) nehodnocen(a).

6. Žák je hodnocen stupněm:

a) prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst.,
b) prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
c) neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,
d) nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje jejich výkon.

Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

předměty s převahou teoretického zaměření,
předměty s převahou praktických činností,
předměty s převahou výchovného a uměleckého zaměření.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií a posuzuje výkony žáka komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají zejména jazykové, společenskovědní, přírodovědné předměty a matematika.
Při klasifikaci výsledků vzdělávání ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky školního vzdělávacího programu hodnotí zejména:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů a kvalita a rozsah získaných dovedností,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů a při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita a přístup žáka k činnostem,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného učení.

Výsledky vzdělávání se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)
Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů a při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, projevuje samostatnost

a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně pracovat s vhodnými informačními zdroji a využívat je při učení.

Stupeň 2 (chvalitebný)
Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované činnosti. Samostatně nebo s menšími podněty učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů a při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev má pouze menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Výsledky jeho činnosti jsou zpravidla bez podstatných nedostatků. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí pracovat s vhodnými informačními zdroji a využívat je při učení.

Stupeň 3 (dobrý)
Žák má v osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí dílčí mezery. Při vykonávání požadovaných činností se dopouští chyb a nepřesností, které dokáže s pomocí učitele korigovat. Při uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů potřebuje podněty učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale méně samostatné a tvořivé. V ústním a písemném projevu se objevují nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky. Je schopen pracovat s vhodnými informačními zdroji podle návodu nebo s pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)
Žák má v osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při vykonávání požadovaných činností je méně pohotový a dopouští se závažnějších chyb. Při uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů potřebuje výraznou pomoc učitele. Při výkladu a hodnocení jevů je málo samostatný. V jeho myšlení se vyskytují závažnější nedostatky. Ústní a písemný projev má výraznější nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Závažné nedostatky a chyby dokáže s pomocí učitele částečně opravit. Při samostatném učení a práci s informačními zdroji potřebuje výraznou podporu a vedení.

Stupeň 5 (nedostatečný)
Žák si požadované poznatky a dovednosti neosvojil v rozsahu potřebném pro splnění požadovaných výstupů a má v nich závažné mezery. Při vykonávání požadovaných činností se dopouští závažných chyb. Osvojené poznatky a dovednosti nedokáže dostatečně uplatnit při řešení teoretických a praktických úkolů ani s výraznou pomocí učitele. V jeho myšlení a ústním i písemném projevu se projevují závažné nedostatky. Výsledky jeho činnosti nesplňují požadovanou úroveň. Závažné nedostatky a chyby nedokáže odstranit ani s pomocí učitele. Při učení a práci s informačními zdroji není schopen samostatně postupovat.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

Převahu praktického zaměření mají zejména pracovní činnosti a další předměty nebo jejich části zaměřené na praktické činnosti.

Při klasifikaci výsledků vzdělávání v předmětech s převahou praktického zaměření se v souladu s požadavky školního vzdělávacího programu hodnotí zejména:
- osvojení praktických dovedností a návyků a zvládnutí účelných pracovních postupů,
- schopnost využívat získané teoretické poznatky v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost a iniciativa při praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště a udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a zásad ochrany životního prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů a energie,
- správné používání a péče o pomůcky, nástroje, nářadí, přístroje a další vybavení používané při praktických činnostech.

Výsledky vzdělávání se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)
Žák samostatně, pohotově a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktických činnostech. Praktické činnosti vykonává samostatně, správně uplatňuje osvojené dovednosti, návyky a pracovní postupy. Dopouští se pouze drobných chyb a výsledky jeho práce jsou kvalitní, bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci a udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a ochrany životního prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiály a energii. Správně používá pomůcky, nástroje, nářadí, přístroje a další vybavení a samostatně překonává běžné obtíže při práci.

Stupeň 2 (chvalitebný)
Žák samostatně využívá získané teoretické poznatky při praktických činnostech. Praktické činnosti vykonává převážně samostatně, v pracovních postupech se dopouští pouze drobných chyb. Výsledky jeho práce mají menší nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci a udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a ochrany životního prostředí. Suroviny, materiály a energii využívá zpravidla hospodárně. Pomůcky, nástroje, nářadí, přístroje a další vybavení používá správně, pouze s drobnými nedostatky. Obtíže při práci překonává samostatně nebo s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)
Žák uplatňuje získané teoretické poznatky při praktických činnostech s pomocí učitele. Při praktických činnostech a používání pracovních postupů se dopouští chyb a potřebuje občasnou pomoc nebo vedení učitele. Výsledky jeho práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, pracoviště však zpravidla udržuje v pořádku. Dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie a při používání pomůcek, nástrojů, nářadí, přístrojů a dalšího vybavení potřebuje občasné vedení učitele. Obtíže při práci překonává s pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)
Žák dokáže získané teoretické poznatky využít při praktických činnostech pouze s výraznou pomocí učitele. V praktických dovednostech, návycích a pracovních postupech má závažnější nedostatky a dopouští se větších chyb. Při volbě a dodržování pracovních postupů potřebuje soustavnou pomoc učitele. Výsledky jeho práce mají závažné nedostatky. Vlastní práci dokáže organizovat pouze s pomocí učitele. Při dodržování pořádku, zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hospodárném využívání materiálů a správném používání pomůcek a vybavení potřebuje soustavné vedení a kontrolu učitele. Obtíže při práci překonává pouze s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)
Žák nedokáže ani s výraznou pomocí učitele dostatečně uplatnit získané teoretické poznatky při praktických činnostech. V praktických dovednostech, návycích a pracovních postupech má závažné nedostatky. Ani s pomocí učitele nedokáže správně postupovat při práci a výsledky jeho činnosti nesplňují požadovanou úroveň. Nedokáže si práci účelně zorganizovat. Ani při vedení učitele dostatečně nezvládá zásady bezpečné práce, hospodárného využívání materiálů a správného používání pomůcek, nástrojů, nářadí, přístrojů a dalšího vybavení.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají zejména výtvarná výchova, hudební výchova a tělesná výchova.

Při klasifikaci výsledků vzdělávání v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky školního vzdělávacího programu a s přihlédnutím k individuálním předpokladům a možnostem žáka hodnotí zejména:

- míra osvojení požadovaných vědomostí, dovedností a činností,
- tvořivost, samostatnost a kvalita projevu,
- schopnost uplatňovat získané vědomosti, dovednosti a zkušenosti ve vlastní činnosti,
- aktivní zapojení do činností a přístup žáka k plnění vzdělávacích úkolů,
- individuální pokrok žáka,
- v umělecky zaměřených předmětech vnímání, porozumění a vlastní tvůrčí vyjádření,

- v tělesné výchově úroveň osvojených pohybových dovedností, individuální pokrok, aktivní zapojení a dodržování zásad bezpečnosti a péče o zdraví s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu a individuálním možnostem žáka.

Výsledky vzdělávání se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)
Žák se do činností aktivně zapojuje, pracuje tvořivě a samostatně a v maximální míře využívá a rozvíjí své individuální předpoklady. Požadované vědomosti a dovednosti ovládá a dokáže je samostatně a tvořivě uplatňovat. Jeho projev je kvalitní a odpovídá požadovaným výstupům. Projevuje aktivní přístup k činnostem a dosahuje výrazného individuálního pokroku.

Stupeň 2 (chvalitebný)
Žák se do činností aktivně zapojuje, pracuje převážně samostatně a tvořivě a rozvíjí své individuální předpoklady. Požadované vědomosti a dovednosti ovládá s menšími nedostatky a dokáže je zpravidla samostatně uplatňovat. Jeho projev je kvalitní, pouze s drobnými nedostatky. K činnostem přistupuje aktivně a dosahuje odpovídajícího individuálního pokroku.

Stupeň 3 (dobrý)
Žák se do činností zapojuje, jeho samostatnost a tvořivost však vykazují určité nedostatky. Požadované vědomosti a dovednosti má osvojeny s dílčími mezerami a při jejich uplatňování potřebuje občasnou pomoc nebo vedení učitele. V jeho projevu se objevují nedostatky. Při přiměřeném vedení je schopen své výsledky zlepšovat a dosahovat individuálního pokroku.

Stupeň 4 (dostatečný)
Žák se do činností zapojuje v omezené míře a při jejich plnění potřebuje výraznou podporu a vedení učitele. Požadované vědomosti a dovednosti má osvojeny se závažnějšími nedostatky a dokáže je uplatňovat pouze s pomocí učitele. Jeho projev a výsledky činnosti mají výrazné nedostatky. Individuální pokrok je omezený.

Stupeň 5 (nedostatečný)
Žák si požadované vědomosti a dovednosti neosvojil v rozsahu potřebném pro dosažení požadovaných výstupů. Ani s výraznou pomocí učitele je nedokáže dostatečně uplatňovat při činnostech. Jeho výsledky vykazují závažné nedostatky a nesplňují požadovanou úroveň. Ani při poskytované podpoře nedosahuje potřebného pokroku odpovídajícího požadavkům předmětu a svým individuálním možnostem.

Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií

O použití slovního hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.
Škola, která žákovi vydala vysvědčení, převede na žádost zákonného zástupce žáka pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.
U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku.

Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, přístupu žáka ke vzdělávání i souvislostí, které ovlivňují jeho výkon, a naznačuje možnosti jeho dalšího rozvoje. Obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít také pro hodnocení chování žáka.

Za slovní hodnocení se považuje také hodnocení kriteriální, při kterém je žák z chování a z jednotlivých vyučovacích předmětů hodnocen na základě posouzení míry naplnění předem stanovených kritérií.

Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení

Při převodu slovního hodnocení na klasifikaci se přihlíží zejména k míře dosažení očekávaných výstupů, úrovni osvojených vědomostí a dovedností, schopnosti jejich uplatnění, samostatnosti žáka a kvalitě výsledků jeho práce.

Stupeň 1 – výborný
Žák dosahuje očekávaných výstupů ve vysoké míře. Požadované vědomosti a dovednosti ovládá uceleně, přesně a dokáže je samostatně a tvořivě uplatňovat. Pracuje převážně samostatně, jeho výsledky jsou kvalitní a případné nedostatky jsou pouze drobné.

Stupeň 2 – chvalitebný
Žák dosahuje očekávaných výstupů ve velmi dobré míře. Požadované vědomosti a dovednosti ovládá s menšími nedostatky a dokáže je zpravidla samostatně uplatňovat. Při práci potřebuje pouze menší podporu nebo podněty učitele.

Stupeň 3 – dobrý
Žák dosahuje očekávaných výstupů v základní míře. V osvojených vědomostech a dovednostech má dílčí mezery a při jejich uplatňování se dopouští chyb. Při práci potřebuje občasnou pomoc a vedení učitele.

Stupeň 4 – dostatečný
Žák dosahuje očekávaných výstupů pouze částečně. V osvojených vědomostech a dovednostech má závažnější mezery a při jejich uplatňování potřebuje výraznou a soustavnější pomoc učitele. Výsledky jeho práce vykazují závažnější nedostatky.

Stupeň 5 – nedostatečný
Žák nedosahuje očekávaných výstupů v potřebné míře. V požadovaných vědomostech a dovednostech má závažné mezery a nedokáže je dostatečně uplatnit ani s výraznou pomocí učitele. Výsledky jeho práce nesplňují požadovanou úroveň.

Při převodu slovního hodnocení chování na klasifikační stupeň se vychází z kritérií pro hodnocení chování stanovených v tomto klasifikačním řádu.

Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a hodnocení chování lze doplnit slovním hodnocením, které může obsahovat také hodnocení rozvoje klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

III. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

Opravné zkoušky

Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník a kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni konat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravná zkouška je komisionální.
Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy stanovit žákovi náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

Komisionální přezkoušení

Komisionální přezkoušení se koná v případech stanovených školským zákonem. Komisi jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
Složení komise, její činnost, způsob stanovení výsledku přezkoušení, náhradní termín a další podmínky komisionálního přezkoušení se řídí § 22 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů.
Opravné zkoušky se řídí § 23 vyhlášky č. 48/2005 Sb.; pro složení komise a její činnost se obdobně použijí ustanovení § 22 odst. 2 až 6 této vyhlášky.
O komisionálním přezkoušení a opravné zkoušce se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

IV. Zkoušky při plnění povinné školní docházky v zahraničí nebo v zahraniční škole na území ČR

1. Podmínky plnění povinné školní docházky v zahraničí, v zahraniční škole na území České republiky a formou individuálního vzdělávání v zahraničí, včetně podmínek konání zkoušek, dokládání plnění povinné školní docházky, vydávání vysvědčení a zařazování žáka do ročníku, se řídí § 38 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů, a § 18 až 20 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů.
2. Zkoušky podle § 18 až 18b vyhlášky č. 48/2005 Sb. jsou komisionální. Složení komise, termín konání zkoušky, obsah a rozsah zkoušky a další podmínky se řídí § 19 a 20 této vyhlášky.
3. Konkrétní obsah a rozsah zkoušky stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem a zákonného zástupce žáka s ním seznámí s dostatečným časovým předstihem, nejpozději při stanovení termínu zkoušky.
4. O průběhu a výsledku zkoušky se pořizuje příslušná dokumentace v souladu s platnými právními předpisy.

Způsob získávání podkladů pro hodnocení

1. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým a individuálním zvláštnostem žáka a k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům. Přihlíží také k okolnostem, které mohly ovlivnit jeho výkon v průběhu klasifikačního období.
2. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné. Při hodnocení jsou respektovány individuální vzdělávací potřeby žáka a doporučení školského poradenského zařízení.
3. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek a ověřování vědomostí a dovedností (ústními, písemnými, grafickými, praktickými, pohybovými apod.), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků a dalšími vhodnými způsoby. Podle potřeby spolupracují s ostatními pedagogickými pracovníky a dalšími odbornými pracovníky, zejména v souladu s doporučeními školského poradenského zařízení.
4. Podklady pro hodnocení získává vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Při získávání podkladů pro hodnocení volí vyučující takové formy a metody ověřování znalostí a dovedností, které odpovídají charakteru vyučovacího předmětu, věku žáků a jejich individuálním vzdělávacím potřebám. Není přípustné ústně přezkušovat žáka na konci klasifikačního období z učiva celého klasifikačního období pouze za účelem doplnění klasifikace.
5. Učitel seznamuje žáka s výsledkem každého hodnocení a podle potřeby hodnocení zdůvodňuje. Upozorňuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů a činností a poskytuje žákovi přiměřenou zpětnou vazbu. Po ústním zkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení bez zbytečného odkladu. Výsledky písemných prací a dalších forem ověřování oznámí žákům v přiměřené lhůtě. Zákonní zástupci mají možnost průběžně sledovat výsledky vzdělávání žáka prostřednictvím elektronického informačního systému školy Edookit.
6. Kontrolní písemné práce a další významné formy ověřování znalostí a dovedností rozvrhuje vyučující rovnoměrně v průběhu školního roku tak, aby nedocházelo k jejich nadměrnému nahromadění v určitých obdobích.
7. O termínu kontrolní písemné práce nebo jiné časově náročnější formy ověřování znalostí a dovedností informuje vyučující žáky s dostatečným předstihem. V jednom dni může žák konat nejvýše jednu předem oznámenou kontrolní písemnou práci většího rozsahu. Při plánování písemných prací vyučující přihlíží k celkovému zatížení žáků.
8. Vyučující vede průkaznou evidenci podkladů pro hodnocení žáka tak, aby mohl doložit způsob a průběh hodnocení a zdůvodnit výslednou klasifikaci. Hodnocení a další údaje stanovené školní dokumentací jsou vedeny elektronicky v informačním systému školy Edookit. V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo ukončení pracovního poměru vyučujícího zajistí vedení školy předání potřebných podkladů zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

9. Vyučující zajišťuje průběžné zaznamenávání hodnocení a dalších údajů do elektronického informačního systému školy Edookit a dbá na jejich úplnost, správnost a průkaznost. Elektronicky je vedena příslušná školní dokumentace v rozsahu stanoveném právními předpisy a vnitřními pravidly školy.
10. Výslednou klasifikaci v jednotlivých vyučovacích předmětech stanoví vyučující daného předmětu. Při dlouhodobém pobytu žáka ve škole nebo školském zařízení, které zajišťuje vzdělávání žáka po dobu jeho pobytu mimo kmenovou školu, vyučující přihlédne k podkladům a výsledkům hodnocení, které mu tato škola nebo školské zařízení poskytne.
11. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se posuzují výsledky vzdělávání žáka za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje pouze na základě matematického průměru průběžných známek. Výsledná známka za klasifikační období je výsledkem pedagogického posouzení celkových výsledků vzdělávání žáka a míry dosažení výstupů stanovených školním vzdělávacím programem.
12. Případy zaostávání žáků v učení a závažné nebo opakované nedostatky v jejich chování projednávají pedagogičtí pracovníci průběžně a podle potřeby také na jednání pedagogické rady. Navrhují a přijímají vhodná opatření k podpoře žáka.
13. Na konci klasifikačního období, v termínu stanoveném ředitelem školy, nejpozději však před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíší učitelé výsledky celkové klasifikace do příslušné elektronické školní dokumentace a připraví podklady pro jednání pedagogické rady, včetně návrhů na hodnocení v náhradním termínu nebo na konání opravných zkoušek, pokud to přichází v úvahu.
14. Zákonné zástupce žáka informují o průběhu a výsledcích vzdělávání a o chování žáka třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů průběžně, zejména prostřednictvím elektronického informačního systému školy Edookit, při třídních schůzkách, konzultacích a dalších jednáních. Zákonní zástupci mohou o informace o vzdělávání a chování žáka kdykoli požádat.
15. Informace o výsledcích vzdělávání a chování žáka jsou zákonným zástupcům poskytovány způsobem, který zajišťuje ochranu soukromí žáka. Informace o klasifikaci a hodnocení chování žáka nejsou sdělovány veřejně.
16. V případě mimořádného zhoršení prospěchu nebo chování žáka informuje vyučující nebo třídní učitel zákonného zástupce bez zbytečného odkladu a podle okolností také navrhne vhodný způsob další podpory žáka.
17. Pokud je klasifikace žáka založena na písemných nebo grafických pracích, jsou tyto práce uchovávány po dobu stanovenou právními předpisy a spisovým a skartačním plánem školy, případně po dobu, po kterou mohou být podkladem pro přezkoumání správnosti hodnocení. Žák má právo seznámit se s výsledkem hodnocení své práce a na požádání zákonného zástupce je možné práci zpřístupnit v souladu s pravidly školy.
18. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:
    - neklasifikují žáka bezprostředně po jeho návratu do školy po delší nepřítomnosti, pokud mu nebyl poskytnut dostatečný čas k doplnění a pochopení zameškaného učiva,
    - přihlížejí k rozsahu a důvodu nepřítomnosti žáka,
    - při hodnocení vycházejí především z toho, co žák zvládl a prokázal,
    - před ověřováním znalostí a dovedností poskytují žákům přiměřený čas k osvojení, procvičení a upevnění učiva,
    - nepoužívají hodnocení jako prostředek trestání žáka,
    - při hodnocení respektují individuální vzdělávací potřeby žáka a doporučení školského poradenského zařízení.
19. Třídní učitel a další pedagogičtí pracovníci, kteří se podílejí na vzdělávání žáka, jsou seznamováni s relevantními doporučeními školského poradenského zařízení a dalšími informacemi významnými pro vzdělávání a hodnocení žáka v rozsahu nezbytném pro výkon jejich pedagogické činnosti. S těmito informacemi nakládají jako s důvěrnými a respektují povinnost ochrany osobních údajů.

Klasifikace chování

Klasifikaci chování žáka navrhuje třídní učitel po projednání s pedagogickými pracovníky, kteří žáka vyučují nebo se podílejí na jeho vzdělávání. O klasifikaci chování rozhoduje ředitel školy po projednání v pedagogické radě.
Kritériem pro klasifikaci chování je zejména dodržování pravidel stanovených školním řádem a pravidel slušného chování ve škole a na akcích pořádaných školou, a to s přihlédnutím k věku, individuálním a osobnostním zvláštnostem žáka a k okolnostem jednotlivých případů.

Při klasifikaci chování se přihlíží k věku a individuálním a osobnostním zvláštnostem žáka, k závažnosti porušení pravidel, k četnosti a opakování nevhodného jednání, k jeho důsledkům a k tomu, zda žák své jednání dokáže reflektovat a napravit.
K uloženým kázeňským opatřením se při klasifikaci chování přihlíží jako k jednomu z podkladů pro hodnocení chování žáka.

ŠVP PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU
Hrou k poznání...

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 – velmi dobré
Žák dodržuje pravidla stanovená školním řádem a pravidla slušného chování. Méně závažných přestupků se dopouští pouze ojediněle. Na výchovné působení reaguje přiměřeně a zpravidla se snaží své chyby napravit.

Stupeň 2 – uspokojivé
Chování žáka je opakovaně v rozporu s pravidly stanovenými školním řádem nebo se dopustil závažného porušení těchto pravidel či pravidel slušného chování. Přes výchovná opatření pokračuje v nevhodném jednání nebo svým chováním narušuje výchovně-vzdělávací činnost školy. Svým jednáním může ohrozit bezpečnost nebo zdraví svoje či jiných osob.

Stupeň 3 – neuspokojivé
Chování žáka je v závažném nebo opakovaném rozporu s pravidly stanovenými školním řádem a pravidly slušného chování. Žák se dopustil závažného jednání, kterým vážně narušuje výchovně-vzdělávací činnost školy nebo ohrožuje bezpečnost či zdraví svoje nebo jiných osob, případně přes předchozí výchovná a kázeňská opatření pokračuje v závažném porušování pravidel.

V. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se respektují jejich individuální vzdělávací potřeby a doporučení školského poradenského zařízení.
2. Při hodnocení se přihlíží k povaze speciálních vzdělávacích potřeb žáka a k tomu, jak ovlivňují jeho vzdělávání a výkon. Vyučující volí přiměřené způsoby získávání podkladů pro hodnocení a vhodné formy ověřování výsledků vzdělávání v souladu s doporučeními školského poradenského zařízení.
3. Při zjišťování úrovně vědomostí a dovedností učitel volí takové formy a způsoby ověřování, které odpovídají vzdělávacím potřebám a možnostem žáka.
4. Při hodnocení se vychází z dosažené úrovně vzdělávání a míry naplnění výstupů školního vzdělávacího programu. Hodnocení není založeno pouze na počtu chyb, ale zohledňuje také pokrok žáka, jeho individuální vzdělávací potřeby a podmínky, za kterých vzdělávání probíhá.
5. Hodnocení žáka je doprovázeno zpětnou vazbou, která vyzdvihuje zvládnuté učivo a dovednosti, objasňuje případné nedostatky a podle potřeby poskytuje žákovi návod k jejich překonání.
6. Při hodnocení se přihlíží k individuálnímu pokroku žáka a podporuje se jeho motivace k učení.

Hodnocení nadaných a mimořádně nadaných žáků

1. Při hodnocení nadaných a mimořádně nadaných žáků se přihlíží k jejich individuálním vzdělávacím potřebám a k podmínkám stanoveným pro jejich vzdělávání.
2. Hodnocení nadaných a mimořádně nadaných žáků se řídí pravidly hodnocení stanovenými tímto klasifikačním řádem a příslušnými právními předpisy.
3. Mimořádně nadaného nezletilého žáka může ředitel školy na žádost zákonného zástupce přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínky a způsob tohoto přeřazení, včetně vykonání zkoušek, se řídí příslušnými právními předpisy.

V Chornicích dne 1. 9. 2026 PaedDr. Zdenka Vašíčková

Základní škola a mateřská škola Chornice, okres Svitavy
Nádražní 19
56942 CHORNICE

Obsah

Charakteristika ŠD

1. Charakteristika budovy, okolí školy, školní jídelny
2. Umístění a vybavení

Podmínky výchovně vzdělávací činnosti

1. Věcné podmínky
2. Psychosociální podmínky v ŠD
3. Provoz ŠD, počet oddělení
4. Denní skladba zaměstnání
5. Personální zajištění
6. Spolupráce s rodiči a ostatními subjekty
7. Vzdělávání žáků se specifickými potřebami, vzdělávání nadaných žáků

Charakteristika vzdělávacího programu

1. Vzdělávací cíle
2. Vzdělávací oblasti
3. Klíčové kompetence

Evaluační systém

Plán zájmového vzdělávání a činností

Charakteristika školní družiny

Výchovně-vzdělávací činnost školní družiny (dále jen ŠD) se uskutečňuje podle školního vzdělávacího programu „Hrou k poznání“, který je zaměřen na ekologickou výchovu a podporu aktivního způsobu života. ŠD poskytuje žákům zájmové vzdělávání mimo vyučování. Nabídka činností zahrnuje aktivity odpočinkové, rekreační, zájmové i příležitostné. Žákům je podle podmínek a po dohodě se zákonnými zástupci umožněna také příprava na vyučování. Činnost ŠD vychází ze zásad pedagogiky volného času a respektuje individuální potřeby, zájmy a možnosti žáků.

1. Charakteristika budovy, okolí školy, školní jídelny

ŠD je součástí ZŠ a MŠ Chornice. Budova prvního stupně, v níž se nachází hlavní prostory ŠD, je umístěna ve středu obce u frekventované silnice. V blízkosti školy se nachází přírodní prostředí, které lze využívat při vycházkách a dalších činnostech. ŠD může využívat také sportovní hřiště za budovou školy a relaxační areál v prostoru před budovou kulturního domu v Chornicích. Školní jídelna je umístěna v jiné budově školy, přibližně 1 km od budovy prvního stupně. Přechod do jídelny vyžaduje zvýšenou pozornost a důsledné dodržování pravidel bezpečnosti.

2. Umístění a vybavení ŠD

Základní zázemí ŠD tvoří samostatná prostorná místnost v budově prvního stupně, která slouží pro jedno oddělení. Pokud je vzhledem k počtu přijatých žáků zřízeno druhé oddělení, využívá se pro jeho činnost učebna prvního stupně. Žáci mají k dispozici sociální zařízení a šatnu.

Podmínky výchovně-vzdělávací činnosti

1. Věcné podmínky

ŠD má dostatečně velké prostory, které jsou vybaveny novým moderním nábytkem, pracovními stolky a židlemi různých velikostí, novými koberci, hygienickým koutem. Prostory ŠD jsou vymalovány veselými barvami a jsou vkusně doplněny výtvarnými pracemi žáků.

Hygienická zařízení splňují hygienické požadavky a odpovídají počtu žáků.

V ŠD jsou zřízeny koutky – čtenářský, sportovní, hrací a tvořivý, odpočinkový.

Prostory ŠD jsou dobře vybaveny hrami, hračkami, polytechnickými stavebnicemi, materiálem pro výtvarné a pracovní činnosti. Dbáme na bezpečnost všech hracích prvků, vše je denně průběžně kontrolováno.

Součástí ŠD je školní knihovna, která je žáky hojně využívána. Je vybavena čtenářským stolkem a sedacími polštářky. Knihy jsou v knihovně průběžně doplňovány.

ŠD je dobře vybavena náčiním a pomůckami pro sportovní a pohybové aktivity. Veškeré sportovní vybavení je průběžně doplňováno, obměňováno a kontrolováno.

Vstupní dveře do budovy prvního stupně jsou po dobu pobytu žáků v budově uzamčeny a elektronicky zabezpečeny.

V prostorách při ŠD je umístěna lékárnička.

2. Psychosociální podmínky v ŠD

Vytváříme takové prostředí, aby se žáci i dospělí cítili spokojeně, jistě, vytváříme bezpečné zázemí pro žáky.

Každý má stejná práva, povinnosti, možnosti, nikdo není znevýhodněn.

Nabídka aktivit je dobrovolná, žáci mají možnost výběru tak, aby každý mohl uplatnit své specifické vlohy, schopnosti či dovednosti.

Žáci nejsou přetěžováni, mají možnost během dne relaxovat, odpočívat. Jsou vedeni k ohleduplnosti, citlivosti, zdvořilosti a toleranci k ostatním.

Režim dne a týdenní střídání zaměstnání je stanoveno s ohledem na individuální potřeby žáků, reagují na jejich možnosti, potřeby a zájmy, umožňují jim pracovat svým tempem.

Podporujeme důvěru žáků v sebe sama, převažuje pozitivní hodnocení, pochvala.

3. Provoz ŠD, počet oddělení

ŠD má zpravidla jedno oddělení. V případě vyššího počtu přihlášených žáků může být zřízeno druhé oddělení v souladu s platnými právními předpisy.

Provozní doba ŠD je stanovena Vnitřním řádem školní družiny.
Ranní provoz ŠD je zajištěn každý den.
Žáci jsou do ŠD přijímáni na základě písemné přihlášky (zápisního lístku) podané zákonnými zástupci.
Zápisní lístek obsahuje údaje o rozsahu a průběhu docházky žáka a o způsobu jeho odchodu ze ŠD.
Odhlášení žáka ze ŠD se provádí písemně.
Výši úplaty za zájmové vzdělávání ve ŠD stanovuje zřizovatel.
Kontaktní údaje na zákonné zástupce pro případ nemoci, úrazu nebo jiné mimořádné situace jsou vedeny v dokumentaci ŠD a v elektronickém systému Edookit.

4. Denní skladba zaměstnání

Ranní činnosti (klidové aktivity, hry dle výběru žáků).
Odpočinková činnost - po ukončení vyučování (klidové aktivity, spontánní činnosti, relaxace, regenerace sil).
Přechod do školní jídelny, oběd (hygiena, dodržování pravidel silničního provozu, bezpečnost žáků).
Zájmové činnosti (seberealizace žáků dle jejich zájmu, skupinová či kolektivní práce, která žákům přináší radost a uspokojení, střídají se pravidelně sportovní, přírodovědné, esteticko-výchovné a pracovní činnosti).
Rekreační činnosti (regenerace sil, sportovní a pohybové aktivity, cvičení s hudbou, využití hřiště a tělocvičny).
Příprava na vyučování (žáci si se souhlasem zákonných zástupců samostatně i za pomoci vychovatelky vypracovávají domácí úkoly, hrají didaktické hry, soutěží).

5. Personální zajištění

Výchovně-vzdělávací činnost v ŠD zajišťují kvalifikované vychovatelky. Jejich počet a rozvržení pracovní doby odpovídají aktuálnímu počtu oddělení a organizaci provozu ŠD.
Ranní provoz ŠD zajišťuje pověřená kvalifikovaná vychovatelka.
Podle aktuálních personálních a organizačních podmínek se na činnosti ŠD může podílet také asistent pedagoga.
Vychovatelky spolupracují, vyměňují si zkušenosti a koordinují činnosti s učitelkami prvního stupně a mateřské školy.
Vychovatelky se průběžně vzdělávají a rozšiřují své odborné znalosti a dovednosti.
Při práci dodržují zásady ochrany osobních údajů, mlčenlivosti a diskrétnosti.

6. Spolupráce se zákonnými zástupci, MŠ a ostatními subjekty

Spolupracujeme se zákonnými zástupci, podporujeme vzájemnou důvěru, otevřenou komunikaci a respektující přístup.
Zákonným zástupcům nabízíme možnost zapojit se do vybraných aktivit ŠD.
O činnosti ŠD a důležitých informacích týkajících se žáků informujeme zákonné zástupce prostřednictvím dostupných komunikačních prostředků školy.
Respektujeme soukromí žáků a jejich rodin, jednáme taktně a diskrétně a zachováváme mlčenlivost.
Spolupracujeme s učitelkami prvního stupně a mateřské školy při společných akcích, vystoupeních, tvořivých dílnách, masopustních aktivitách, pohybových činnostech a setkáváních s předškolními dětmi.
Podporujeme zapojení žáků do zájmových a volnočasových aktivit pořádaných školou i dalšími organizacemi.

7. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Při výchovně-vzdělávací činnosti respektujeme individuální schopnosti, možnosti a potřeby žáků.
Spolupracujeme se zákonnými zástupci, třídními učiteli a školskými poradenskými zařízeními.
V případě potřeby uplatňujeme doporučená podpůrná opatření a vytváříme podmínky pro zapojení všech žáků do činností ŠD.
U nadaných žáků podporujeme rozvoj jejich schopností, zájmů a talentu.

Charakteristika vzdělávacího programu

1. Vzdělávací cíle

Rozvoj osobnosti člověka.
Pochopení a uplatňování zásad demokracie - Úmluva o právech dítěte - člověk má svá práva ale i povinnosti.
Utváření vědomí národní a státní příslušnosti, respekt k jiným etnickým, kulturním či náboženským skupinám.
Pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů.
Získávání poznatků a znalostí o životním prostředí, jejich praktické využití v životě, ekologické myšlení.
Ochrana zdraví, dodržování bezpečnosti.

2. Vzdělávací oblasti

Člověk a jeho svět – poznávání nejbližšího okolí, organizace školy, družiny, návštěvy důležitých institucí pro chod obce, poznávání širšího okolí, orientace v prostoru a čase.
Člověk a společnost – osvojení zásad správného společenského chování, tolerance, vzájemné úcty, verbální i neverbální komunikace, pravidla správného stolování, prevence šikany, zařazení prvků mediální výchovy.
Lidé a čas – budování a dodržování správného režimu, vytváření správných návyků, naučit se účelně a dobře trávit svůj volný čas.
Člověk a příroda – vycházky a pobyty v přírodě, pozorování změn přírody během celého roku, poznávání živočichů a rostlin, využívání encyklopedií, ekologická výchova, ochrana přírody, péče o pokojové rostliny.
Člověk a zdraví – poznat sám sebe, svoje tělo, péče o zdraví své i ostatních, osobní hygiena, prevence nemocí a úrazů, bezpečnost při všech činnostech, zásady první pomoci, volání na tísňové linky.
Umění a kultura – zafixovat kulturu správného chování a vystupování na veřejnosti, osvojit si estetické vnímání světa kolem nás, umět se vyjádřit verbálně i neverbálně, využívání netradičních výtvarných technik, přiblížení tvorby pro žáky, film, literatura, divadlo.

3. Klíčové kompetence

Dlouhodobý proces, souhrn vědomostí, dovedností a postojů, které žáci získávají v průběhu několikaleté docházky do školní družiny. Prolínají se všemi zájmovými činnostmi školní družiny.

Kompetence k učení

Učí se s chutí, dokončí práci, klade si otázky a hledá na ně odpovědi, dává si vědomosti do souvislostí a uplatňuje je v praktických situacích a dalším učení.

Kompetence k řešení problému

Všímá si dění kolem sebe, snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické, matematické, empirické postupy, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli, dokončuje započatou práci.

Kompetence komunikativní

Ovládá řeč, vyjadřuje své myšlenky, formuluje správně své otázky a odpovědi, komunikuje bez ostychu, kultivovaně se svými vrstevníky i s dospělými osobami.

Kompetence sociální a interpersonální

Samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje se citlivě a ohleduplně, nepodporuje a odsuzuje šikanu, agresivitu a nespravedlnost, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi, dokáže se prosadit i podřídit, schopnost přijmout kompromis.

Kompetence činnostní a občanská

Učí se plánovat, řídit a organizovat, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdraví, dbá o své zdraví, neohrožuje zdraví ostatních.

Kompetence k trávení volného času

Orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové aktivity dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku trávení volného času.

Evaluační systém

Evaluace je součástí práce ŠD a slouží k průběžnému hodnocení kvality a účinnosti výchovně-vzdělávací činnosti.

Vnitřní evaluace probíhá formou sebereflexe vychovatelek, vzájemné výměny zkušeností a vyhodnocování uskutečněných činností.

Vnější zpětnou vazbu poskytuje vedení školy, zákonní zástupci a žáci; zohledňujeme také závěry kontrolních a evaluačních činností České školní inspekce.

Na základě zjištění průběžně upravujeme nabídku a organizaci činností tak, aby odpovídaly potřebám a zájmům žáků.

Plán zájmového vzdělávání a činností

1. BLOK – PODZIM - září, říjen, listopad

ZÁŘÍ: ŠKOLA A MY

Seznámení se školou, družinou, školní jídelnou, seznamovací hry, pomoc starších žáků mladším, kultura stolování, správné hygienické návyky, znalost bezpečné cesty do školy a zpět, vlastní výzdoba družiny, péče o pěkné prostředí.

Náměty činností: stolní a společenské hry, seznamovací hry, družinová výstava ovoce- zdravé stravovací návyky, „Bramborová štafeta“- sportovní a pohybové hry na hřišti, pozorování změn v přírodě, sběr přírodního materiálu pro pozdější využití, práce s knihou a dětskými časopisy, využití školní knihovny- půjčování knížek, opakování známých písniček, hra na Orffovy nástroje, pohybové hry s hudbou, hra „na tělo“.

„Patříme k sobě“- tematické výtvarné práce- otisky rukou, kresba křídovými a voskovými pastely, práce s modelovací hmotou a přírodním materiálem, didaktické hry, soutěže a kvízy s náměty podzimu, relaxační cvičení, cvičení s hudbou, základy jógy.

ŘÍJEN: PUTOVÁNÍ S DRAKEM PAPÍRÁKEM

Seznámení s drakem Papírákem, poznávání barev a vůní podzimu, sběr přírodního materiálu (listy, větvičky, kaštany, kameny…), práce se suchými květinami - dekorace, aranžování, výzdoba družiny a prostor školní chodby, návštěva MŠ s menšími žáky- společné hry, výroba drobných dárečků.

Náměty činností: námětové a motivační hry, práce s polytechnickými stavebnicemi, hry, kvízy a hádanky, pohybové hry a soutěže na hřišti a v tělocvičně, „Letecký den s drakem Papírákem“- štafetové a závodivé hry, společenské hry a soutěže, poznávání přírody, pozorování změn počasí, práce na polích a zahradách, základy ekologického myšlení- ochrana přírody, nácvik nových písniček, pohybové hry s hudbou, výroba draků- práce s temperovými a vodovými barvami, lepenkou a barevným papírem, výroba dekorací do oken školy-výtvarná soutěž, práce s moduritem a keramickou hlínou- Ježek, využití přírodního materiálu-výroba zvířátek, náhrdelníků, práce s vlnou a provázkem, příprava na vyučování- didaktické hry a soutěže s podzimní tematikou.

LISTOPAD: Z POHÁDKY DO POHÁDKY

Práce s knihou, využití DVD- klasické pohádky, poslech a dramatizace pohádek, výroba kulis a různých druhů loutek, pozorování změn v přírodě, chování v přírodě, příprava na Vánoce.

Náměty činností: stolní a společenské hry, soutěže (piškvorky, námořní bitva), práce s polytechnickými stavebnicemi- montážní a demontážní práce, pohybové a míčové hry, gymnastika, posilovací cvičení, štafetové hry, pozorování přírody- vycházky- ukládání přírody k zimnímu spánku, výroba krmítka pro ptáky, práce s encyklopediemi, zpěv písniček, poslech, hry a písničky s pohybovým doprovodem, výroba pohádkového hradu- práce s kartonem a papírovými krabicemi- skupinová práce, výroba různých druhů loutek-marionety z plsti, maňásci z papírových sáčků, makovicové loutky- dramatizace pohádek, kresba voskovými pastely, práce s barvou- zapouštění do klovatiny- barvy podzimu, příprava na vyučování, didaktické hry, kvízy a soutěže- „Velká pohádková hra“.

2. BLOK – ZIMA - prosinec, leden, únor

PROSINEC: KRÁSA VÁNOC

Poučení žáků o bezpečnosti při zimním počasí, pozorování přírody, péče o květiny, sledování přírodovědných pořadů, práce s encyklopediemi a počítačem, seznámení žáků s vánočními zvyky a obyčeji, vánoční besídka, zdobení vánočního stromku, výzdoba školy, vánoční nálada- chování k sobě navzájem.

Náměty činností: stolní a společenské hry, námětové a motivační hry, práce s knihou, „Jak se slavily Vánoce dříve“, relaxační cvičení, jóga, cvičení s hudbou, míčové a pohybové hry v tělocvičně, za příznivých sněhových podmínek koulování, sáňkování a hry na sněhu, pozorování změn v přírodě- využití krmítka pro ptáky, práce s encyklopediemi, zpěv vánočních písní a koled, příprava vánoční besídky, „Vánoční dílna“- výroba vánočních přání, ozdob, dekorací, pečení vánočního cukroví, zdobení vánočního stromečku, výroba drobných dárků pro nejbližší, práce s bramborovými tiskátky, tisk z papírové matrice- přání k novému roku, aranžování- vánoční dekorace z přírodního materiálu, výroba svíček, didaktické hry a soutěže, příprava na vyučování.

LEDEN: NAŠE ZDRAVÍ

Opakování pravidel bezpečnosti na silnicích, prevence nemocí - ochrana zdraví, základní poznatky z poskytování první pomoci - spolupráce s ČČK v Chornicích, námětové hry – U lékaře, otužování, příprava na školní karneval a Masopust, výroba dárků k zápisu do školy, za příznivého počasí sáňkování, koulování, hry na sněhu, výtvarná zimní soutěž - sochy ze sněhu- „Králové sněhu“.

Náměty činností: hry podle výběru a zájmu žáků, práce s knihou a dětským tiskem- využití knihovny, rekreační a odpočinkové hry, hry na sněhu, stavby ze sněhu, míčové a pohybové hry v tělocvičně, pozorování přírody - přikrmování ptactva, péče o květiny, beseda se zdravotníky, základy první pomoci s názorným předvedením řešení krizových situací, prevence nemocí, chování u lékaře, výroba masek na karneval- práce s vlnou, kartonem, papírem, plstí, výtvarné sochařské soutěže ze sněhu, zimní sportování- tematické kresby, papírové koláže, opakování lidových písniček, vyprávění z dějin hudby, poslech skladeb, pohybové hry s hudebním doprovodem, příprava na vyučování, didaktické hry, písemná příprava.

ÚNOR: MASOPUST

Příprava masek a výzdoby na „Masopustní rej“- využití netradičních výtvarných technik a pracovních postupů, výuka tkaní na stavu, seznámení s vázáním uzlů, technika macramé, tvorba z různých materiálů, pozorování přírody- vycházky, využití počítačů- vzdělávací programy- příprava na vyučování, pohybové aktivity venku i v tělocvičně, správné chování na veřejnosti, kultura stolování.

Náměty činností: stolní a společenské hry, přebor družiny- Dáma, Člověče, nezlob se, cvičení s hudbou, relaxace, jóga, filmy a pohádky pro děti, četba z knih a dětských časopisů, pohybové aktivity venku, hry v tělocvičně- obratnost, síla, vytrvalost, štafetové a závodivé hry, pozorování změn v přírodě, vycházky do větrolamu, pozorování lesní zvěře, soutěž „Gentlemani nevymřeli“ aneb jak se správně chovat, práce s kartonem a barevnými fóliemi- výroba karnevalových masek a dekorací k výzdobě školy, karneval ve škole-spolupráce s MŠ, tematické kresby- křídové pastely, práce s encyklopediemi (knihy, PC programy), tkaní na tkalcovském stavu- výrobky z vlny, vázání uzlů- výstava prací v prostorách školní družiny a školní budovy, psaní domácích úkolů, didaktické hry.

3. BLOK – JARO - březen, duben, květen

BŘEZEN: VELIKONOCE

Probouzení jara v přírodě, pozorování změn v přírodě, rozhovory o počasí, vycházky do okolí, Velikonoční dílna - výrobky spojené s velikonočními svátky, výstavka prací, tradice velikonočních svátků, písničky o jaru, sportování na hřišti-kuličky.

Náměty činností: stolní a společenské hry, montážní a demontážní práce- polytechnické stavebnice, hry podle výběru a zájmu žáků, relaxace, cvičení s hudbou, práce s knihou a dětským tiskem- vyhledávání informací o Velikonocích (knihy, encyklopedie, časopisy, internet…), pohybové hry na hřišti a v tělocvičně, míčové hry, Velikonoční dílna- zdobení kraslic- netradiční techniky, výroba závěsných dekorací, výzdoba oken školy, práce s přírodním materiálem, práce s modelovací hmotou- čapí hnízdo, výtvarné činnosti- jarní tematika, kresby tušemi, křídou, zpěv lidových písní o přírodě, o jaru, o lásce, hra na Orffovy nástroje, poslech, psaní domácích úkolů, didaktické hry a soutěže.

DUBEN: KRÁSY JARA

Pozorování projevů jara kolem nás, změny počasí, úklidové práce kolem budovy školy, správné oblékání - jak se mění šatník s ročním obdobím, bezpečnost silničního provozu- „Dobrý chodec, dobrý cyklista“, výroba čarodějnic, jarní přírodovědné vycházky do okolí.

Náměty činností: námětové a motivační hry, práce s knihou- využití knihovny, společná četba „Povídá se, povídá“, využití hřiště ke sportovním aktivitám- atletický trojboj, míčové a pohybové hry, základy košíkové, pálkované, poznávání jarních rostlin, pozorování změn v přírodě, vycházky do okolí- sběr léčivých bylin, úklidové aktivity- úklid her a hraček v družině, úklid okolí školy, BESIP- pravidla silničního provozu pro chodce a cyklisty, bezpečnost žáků za různých situací, tematické výtvarné činnosti, rytí do voskového podkladu, kresba na textil, vosková batika, tisk barevným provázkem, příprava na vyučování, didaktické hry a soutěže.

KVĚTEN: POZNÁVEJ PŘÍRODU

Pozorování jarní přírody, počasí, práce na polích a zahradách- pěstování semínek květin a zeleniny, jarní úklidové práce, pohybové a sportovní aktivity v přírodě, oslava Dne matek- výroba dárečků pro maminky.

Náměty činností: stolní a společenské hry, pohybové hry v tělocvičně a na hřišti, hry podle výběru a zájmu žáků, pozorování změn přírody, změn počasí, poznávání rostlin, sběr léčivých rostlin, výroba herbáře, Den matek- výroba přáníček a dárků pro maminky- práce s moduritem, prostřihovánky na okna, vystřihovánky z papíru, obrázky z víček- velké nástěnné obrazy, sypané pískové obrázky, fantazijní kresby- rozfoukávání skvrn, sportovní aktivity- překážkové běhy v přírodě, míčové a pohybové hry na hřišti, příprava na vyučování, didaktické hry a soutěže.

4. BLOK – LÉTO - červen

ČERVEN: HURÁ NA PRÁZDNINY

Relaxace, aktivní odpočinek, pohybové aktivity, ekologie- ochrana přírody, celodružinová soutěž „Poznej a chraň“, třídění odpadu- srovnání-doma, ve škole, v obci, příprava na prázdniny- bezpečnost a ochrana zdraví, první pomoc, ochrana proti klíšťatům, zdravé opalování, prázdninový úklid her a hraček.

Náměty činností: hry podle výběru a zájmu žáků, práce s polytechnickými stavebnicemi, relaxace, aktivní odpočinek, četba z knih a dětských časopisů, práce s počítačem, pohybové hry s hudebním doprovodem, opakování známých písní, poslech, míčové a pohybové hry na hřišti, turnaj ve vybíjené, štafetové a závodivé hry, výroba prostorového akvária z kartonu – mořská flóra a fauna- využití přírodního materiálu, práce s papírem, srovnání života v moři a u rybníka, tematické výtvarné činnosti- prázdniny, dovolená, ochrana životního prostředí, prázdninový úklid ve školní družině, soutěžní odpoledne- oslava MDD, rozloučení se školou.

ZÁVĚR

Snažíme se společně s žáky vytvářet hranice správného chování. Snažíme se dát žákům prostor pro jejich názor a řešení ve věcech, které se jich týkají. Dáváme možnost výběru, nehodnotíme osobnost žáka, ale jeho výkon. Nezbytnou podmínkou úspěšné výchovy je nejen láska, ale také respekt k osobnosti žáků, spolupráce se zákonnými zástupci žáků. Přejeme si, aby z žáků vyrostli šťastní, tvořiví a úspěšní lidé, kteří budou schopni zvládat všechny životní situace. Pro rozvoj kompetencí je zapotřebí pravidelný styk s vrstevníky a dalšími lidmi. Pro život je třeba se naučit komunikovat a spolupracovat s nejrůznějšími lidmi- nejen s těmi blízkými a přáteli, ale i s lidmi, kteří se od nás odlišují co do schopností, temperamentu, zvyků či zájmů. Ideálním prostředím, kde se žáci tohle všechno mohou naučit je přirozená vrstevnická skupina ve školním kolektivu.

ŘEDITELKA ŠKOLY: **PaedDr. Zdenka Vašíčková** **VYCHOVATELKA ŠKOLNÍ DRUŽINY:** **Mgr. Soňa Marková**

Dodatek č. 1 k ŠVP ZV

Název školního vzdělávacího programu: **„Zelená škola“**

Název školy: **Základní škola a mateřská škola Chornice, okres Svitavy**

Ředitelka: **PaedDr. Zdenka Vašíčková**

Platnost dodatku, projednání a schválení pedagogickou radou: **od 4. 9. 2023**

Vzhledem k revizi RVP platného od 1. 9. 2023 dochází ve školním roce 2023/2024 k úpravě školního vzdělávacího projektu. Tento dodatek byl vypracován na základě zákona č. 66/2022 Lex Ukrajina, který byl schválen 17. 3. 2023 Parlamentem České republiky. Zákon obsahuje opatření v oblasti školství v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace.

Základní škola bude při vzdělávání cizinců ukrajinské národnosti a za účelem jejich adaptace postupovat podle školského zákona. Vzdělávání bude probíhat v souladu s platným RVP ZV 2023.

Tímto dodatkem se upravuje školní vzdělávací program „Zelená škola“ takto:

Vzdělávací obsah upravíme tak, aby došlo k adaptaci žáků ukrajinské národnosti a k postupnému osvojování českého jazyka. Cílem je, aby se tito žáci mohli plnohodnotně zapojit do vzdělávání v České republice.

Učitelé českého jazyka budou dle rozpisu provádět doučování českého jazyka – základní jazykovou přípravu. Výuka bude zaměřena na osvojení základní slovní zásoby, důležitých frází k porozumění a k orientaci v prostředí. Při výuce budou používány učebnice pro výuku českého jazyka pro cizince.

Pedagogičtí pracovníci jsou povinni evidovat doučování a prokazovat počty odučených hodin. S průběhem a hodnocením doučování budou zákonní zástupci žáků průběžně informováni.

Ředitelka školy: PaedDr. Zdenka Vašíčková

Koordinátorka: Mgr. Barbora Doleželová

Dodatek č. 2 k ŠVP ZV

Název školního vzdělávacího programu: „**Zelená škola**“

Název školy: **Základní škola a mateřská škola Chornice, okres Svitavy**

Ředitelka: **PaedDr. Zdenka Vašíčková**

Platnost dodatku, projednání a schválení pedagogickou radou: **2. 9. 2024**

Vzhledem k málotřídnímu uspořádání naší školy bylo projednáno a schváleno, že výuka předmětu přírodověda ve čtvrtém a pátém ročníku bude probíhat tzv. v blocích. Ve školním roce 2024/2025 bude čtvrtý i pátý ročník postupovat podle učebního plánu pro pátý ročník. V následujícím školním roce naopak bude výuka probíhat podle učebního plánu pro čtvrtý ročník. Tímto způsobem bude zajištěno, že na konci pátého ročníku budou splněny všechny žákovské výstupy stanovené pro druhé období vzdělávacího obsahu.

Učební osnovy předmětu přírodopis pro druhý stupeň byly v souladu s platným RVP ZV upraveny následovně:

5. 19 PŘÍRODOPIS

Přírodopis je povinný předmět vyučovaný samostatně v 6. - 9. ročníku ve dvouhodinové dotaci v každém ročníku. Vyučovací předmět je povinný, vytvořen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Přírodopis (vzdělávací oblast Člověk a příroda) a navazuje na žákovské výstupy vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět.

Výuka směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny. Důraz je kladen na vytvoření ucelené představy o vztazích mezi živou a neživou přírodou, seznámení s mnohotvárnými formami života na Zemi a správné pochopení spjatosti člověka a jeho života s přírodou a jejími zákonitostmi, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody.

Při výuce se uplatňují aktivující formy a metody, které přispívají k samostatnosti, schopnosti poznávat, utvářet vlastní názory a aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě. Ve všech ročnících je nedílně zastoupena Environmentální výchova.

Důraz je kladen na přímé i zprostředkované poznání, s využitím dostupných přírodnin, pracovních listů, odborné literatury či výukových programů. Součástí jsou také tematické exkurze, přírodovědné vycházky s či tematické projekty. Učení o přírodě má důležité a četné vztahy k ostatním učebním předmětům, zejména fyzice, chemii, zeměpisu, člověku a světu práce, výtvarné výchově či výchově ke zdraví.

Z předmětu Výchova ke zdraví byl nově přeřazen výstup: Rozumí významu sexuality a chová se odpovědně v sexuální oblasti. Výstup byl vložen do 8. ročníku.

Výuka probíhá v kmenových třídách, odborné pracovně přírodovědných předmětů, případně je výuka doplňována v učebně informatiky. Dle tématu učiva je výuka doplňována přímým pozorováním v terénu (okolí školy, školní pozemek)

Začlenění průřezových témat: OSV, MKV, EMV, VMEGS

Výchovně vzdělávací strategie

Výchovně vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky tvořivému myšlení, k rozpoznávání a pochopení problémů a naplánování postupu řešení
- nabízíme metody, při kterých žáci sami navrhují řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence k učení

- motivujeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- podněcujeme žáky k uvědomění si důležitosti svého vztahu k okolnímu prostředí
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a získávání informací, k jejich využívání a třídění
- nabízíme aktivizační metody, které přibližují žákům problematiku týkající se člověka, přírody, zdraví a dalších témat
- podněcujeme žáky k účasti v různých přírodovědných soutěžích
- vedeme žáky ke správnému používání odborné terminologie

Kompetence komunikativní

- dbáme na formulování své myšlenky v mluvené i písemné formě
- vedeme žáky k prezentaci jejich prací (referáty, nástěnky, školní časopis…)
- motivujeme žáky ke zhodnocení výsledků práce své i ostatních, argumentaci a přijímání kritiky

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti, ke kultivovanému projevu
- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry a pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

- povzbuzujeme v žácích respekt k zákonům přírody
- učíme žáky pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví a zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

- směřujeme žáky k využívání získaných znalostí a dovedností ke svému vlastnímu rozvoji i k přípravě na své budoucí povolání
- dbáme na dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s preparáty a přírodninami
- umožňujeme žákům samostatnou organizaci, návrh postupu a časového rozvrhu při zadaném úkolu

Kompetence digitální

- dáváme prostor pro badatelský způsob získávání informací o přírodě
- nabízíme žákům možnost používání digitálních technologií k vyhledávání informací o rostlinách a živočiších
- umožňujeme žákům využívat on-line dostupné virtuální prostředí pro simulaci přírodních jevů
- nabízíme žákům prostřednictvím digitálních technologií možnost sdílení výsledků bádání

Výstupy žáka ZŠ Chornice 6. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA - vysvětlí základní projevy a podmínky života organismů - orientuje se ve vzniku a vývoji organismů - vysvětlí v závislosti na podmínkách života rozmanitost přírody - vysvětlí elementární princip fotosyntézy	**Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam** (výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty, názory na vznik života)	**Z** - biosféra, planeta Země **CH** - chemické prvky a látky **EMV** - *Základní podmínky života* (význam vody, ovzduší, půdy pro život) **OSV** - *Rozvoj schopností poznávání* (cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium, moje učení)
- nakreslí a popíše jednoduché schéma rostlinné, živočišné a bakteriální buňky - vysvětlí základní funkce organel v buňce - rozlišuje pojmy: buňka, pletivo, tkáň, orgán, orgánové soustavy, organismus - rozlišuje pojmy jednobuněčnost a mnohobuněčnost, uvádí příklady	**Základní struktura života** (buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné)	**EMV** - *Základní podmínky života* (význam vody, ovzduší, půdy pro život; ekosystémy, biodiverzita)
- rozlišuje pojmy: pohlavní a nepohlavní rozmnožování, uvádí konkrétní příklady - diskutuje na téma významu rozmnožování z hlediska dědičnosti	**Způsoby rozmnožování**	
- popíše stavbu virů a bakterií - objasní výskyt a význam bakterií a virů v přírodě a u člověka - uvede příklady virových a bakteriálních nemocí, vysvětlí prevenci nákazy	**Viry a bakterie**	**VZ** - zdravý životní styl a podpora zdraví, ochrana před přenosnými nemocemi **EMV** - *Vztah člověka k prostředí* (vliv prostředí na zdraví, způsoby ochrany zdraví - viry a bakterie
BIOLOGIE HUB - popíše (nakreslí) stavbu houbového těla - stélky - objasní způsoby rozmnožování hub - pozná a popíše znaky vybraných druhů hub - rozlišuje známé jedovaté houby od hub jedlých - pojmenuje nejznámější druhy hub - vysvětlí poskytnutí první pomoci při otravě houbami	**Houby** - bez plodnic (plísně) - s plodnicemi	**ČJ** - práce s literaturou **I**- využití digitální technologie k vyhledávání informací (atlas hub) **OSV** - *Rozvoj schopností poznávání* (zapamatování, dovednosti pro učení a studium) **EMV** - *Ekosystémy* (les)

- popíše stavbu těla a rozpozná některé druhy lišejníků - uvede konkrétní význam lišejníků v přírodě	**Lišejníky**	***EMV*** *- Základní podmínky života* (význam vody, ovzduší, půdy pro život; ekosystémy - biodiverzita)
BIOLOGIE ROSTLIN		
- diskutuje o významu řas v přírodě i pro člověka s důrazem na fotosyntézu - objasní přizpůsobování se řas podmínkám prostředí - pozná a uvádí vybrané zástupce řas	**Nižší rostliny - Řasy**	**EMV** - *Ekosystémy* **EMV** - *Základní podmínky života* (význam vody, ovzduší, půdy pro život; biodiverzita (význam, ohrožování a ochrana ve světě i u nás; ochrana biologických druhů) **OSV** - *Rozvoj schopností poznávání (*cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium)
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ		
- popíše vnější a vnitřní stavbu těla u vybraných zástupců - srovná stavbu těla s vývojově nižšími organismy - je seznámen s jednotlivými taxonomickými skupinami živočichů, zařazuje do nich vybrané druhy živočichů - rozlišuje základní zástupce a porovnává jednotlivé skupiny živočichů na základě vybraných vývojových znaků - popisuje vybrané zvláštní projevy chování živočichů - vypráví o způsobu života vybraných živočichů - objasňuje adaptaci živočichů na dané prostředí - objasňuje přizpůsobování se živočichů danému prostředí - dodržuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	**Bezobratlí živočichové** **- Prvoci** **- Žahavci** **- Ploštěnci** **- Hlísti** **- Měkkýši** **- Kroužkovci** **- Členovci: Pavoukovci** **Korýši** **Vzdušnicovci – Hmyz** **- Ostnokožci**	**Z** - biogeografie **D** - využití zvířat pro člověka **CH** - insekticidy **VZ** - základní hygienické návyky **ČP** - škůdci hospodářských plodin **EMV** - *Ekosystémy (*význam, změny lidskou činností, druhová rozmanitost) **EMV** - *Základní podmínky života (*význam vody, ovzduší, půdy pro život; biodiverzita: význam, ohrožování a ochrana) **EMV** - *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* (vliv lidských aktivit na životní prostředí, ochrana životního prostředí)
ZÁKLADY EKOLOGIE		
- uvede konkrétní příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - objasní vztah mezi živými a neživými složkami ekosystému - rozlišuje pojmy: producent, konzument, rozkladač - s uvedením příkladů objasní základní vztahy mezi organismy - symbióza, parazitismus, predace - tvoří jednoduché potravní řetězce, hodnotí jejich význam - objasní pojmy: populace, společenstvo, ekosystém - rozliší mezi přírodním a umělým ekosystémem - popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky - seznamuje s potřebou ochrany přírody a ŽP - diskutuje o globálních problémech, navrhuje řešení	**Organismy a prostředí** (vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému) **Ochrana přírody a životního prostředí** (globální problémy a jejich řešení, chráněná území)	**Z** - ekosystémy **F** - energetika **EMV** - *Ekosystémy (*význam, změny lidskou činností, druhová rozmanitost) **EMV** - *Základní podmínky života (*význam vody, ovzduší, půdy pro život; biodiverzita (význam, ohrožování a ochrana) **EMV** - *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* (vliv lidských aktivit na životní prostředí, ochrana životního prostředí) **EMV** - *Vztah člověka k prostředí*

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY - popíše význam používání lupy a mikroskopu v přírodopisu - popisuje stavební části mikroskopu - používá správně techniku při pozorování - zachází bezpečně s přírodním materiálem a technikou při své práci, dodržuje bezpečnost práce - pracuje s určovacími klíči a atlasy, využívá digitální technologie)	**Praktické metody poznávání přírody** (lupa, mikroskop, určovací klíče a atlasy)	**OSV** - *Rozvoj schopností poznávání (*cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) **VMEGS** - Jsme Evropané (mezníky evropské historie - významní evropští vědci a jejich objevy)

Výstupy žáka ZŠ Chornice 7. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ - popíše vnější a vnitřní stavbu těla u vybraných zástupců - srovná stavbu těla s vývojově nižšími organismy - porovnává jednotlivé skupiny na základě vybraných vývojových znaků - je seznámen s jednotlivými taxonomickými skupinami živočichů, zařazuje do nich vybrané druhy živočichů - vypráví o způsobu života a projevech vybraných živočichů - na základě získaných zkušeností objasňuje přizpůsobování se živočichů danému prostředí - diskutuje o významu živočichů v přírodě a pro člověka - dodržuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	**Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla** (orgány, orgánové soustavy, rozmnožování) **Vývoj, vývin a systém živočichů** (významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci: paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci **Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla** (orgány, orgánové soustavy, rozmnožování)	**Z** - biogeografie, migrace **VZ** - základní hygienické návyky **D** - využití zvířat pro člověka, tradice rybníkářství **I-** využití digitálních technologie k vyhledávání informací **F** - teplota, hmotnost **OSV** - *Rozvoj schopností poznávání (*cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium) **OSV** - *Sebepoznání a sebepojetí* (moje učení) **OSV** - *Hodnoty, postoje, praktická etika* (vnímání významu i vlastní odpovědnosti za ochranu životního prostředí) **EMV** - *Ekosystémy* (význam, změny lidskou činností, druhová rozmanitost) **EMV** - *Základní podmínky života* (význam vody, ovzduší, půdy pro život; biodiverzita) **EMV** - *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* (vliv lidských aktivit, ochrana přírody) **EMV** - *Vztah člověka k prostředí* (aktuální ekologický problém)
BIOLOGIE ROSTLIN - rozlišuje pojmy: buňka, pletivo, orgán, organismus - objasní funkce základních rostlinných pletiv (krycí, vodivá, podpůrná, zásobní, asimilační) - objasní přechod a přizpůsobování se rostlin podmínkám prostředí - popíše vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů rostlin - srovnává stavbu těla s jinými zástupci rostlin - uvede význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, plod, semeno) - uvede základní principy fotosyntézy, dýchání a růstu - popíše způsoby rozmnožování rostlin (pohlavní, nepohlavní) s jejich využitím pro pěstování - rozdělí rostliny podle délky vývinu, uvede příklady - poznává a zařazuje vybrané zástupce podle charakteristických znaků do systematické skupiny rostlin	**Anatomie a morfologie rostlin** (stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin) **Fyziologie rostlin** (základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování) **Systém rostlin** (mechorosty, kapraďorosty (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenné a krytosemenné rostliny ((jednoděložné a dvouděložné) se zaměřením na jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců **Význam rostlin a jejich ochrana**	**ČP** - pěstování rostlin, hospodářské plodiny, parazité rostlin, způsoby obhospodařování půdy **VV** - dekorace, zátiší **Z** - ekosystémy **D** - využití rostlin pro člověka **CH** - léčiva **ČJ** - práce s literaturou **OSV** - *Rozvoj schopnosti poznávání* (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění) **OSV** - *Sebepoznání a sebepojetí* (moje učení) **EMV** - Ekosystémy (význam, změny lidskou činností, druhová rozmanitost) **EMV** - *Základní podmínky života* (základní podmínky života, význam vody, ovzduší, půdy pro život; biodiverzita) **EMV** - *Lidské aktivity a problémy životního prostředí*

- uvede hospodářsky významné plodiny a jejich využití - pracuje s literaturou, využívá digitální technologie - diskutuje o významu rostlin v přírodě a pro člověka		(zemědělství a životní prostředí, ochrana přírody, změny v krajině) **EMV** - *Vztah člověka k prostředí* (naše obec – příroda obce a její ochrana)
ZÁKLADY EKOLOGIE - uvede příklady různých suchozemských i vodních společenstev - představí příklady organismů vázaných na konkrétní prostředí - udává konkrétní příklady narušení rovnováhy v ekosystému - vysvětlí vliv zemědělské a průmyslové výroby na vývoj krajiny - diskutuje o potřebě ochrany přírody a životního prostředí	**Organismy a prostředí** (populace, společenstva, ekosystémy) **Ochrana přírody a životního prostředí**	**Z** - průmyslová a zemědělská výroba **ČP -** obhospodařování půdy **CH** - hnojiva **EMV** - *Ekosystémy* (význam, změny lidskou činností, druhová rozmanitost) **EMV** - *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* (zemědělství a životní prostředí, ochrana přírody, změny v krajině)
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY - dokáže určit a pojmenovat vybrané zástupce rostlin a živočichů - při poznávání využívá vhodné obrazové aplikace - vysvětlí základní principy sběru rostlin a sestavování herbáře - vytvoří jednoduchý herbář (klasický tj. lisované rostliny, fotoherbář či kreslený) - při práci postupuje podle základních pravidel bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	**Praktické metody poznávání přírody** (pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře)	**I** - vznik a úprava fotografií, vyhledávání informací **ČJ** - práce s literaturou **OSV** - *Kreativita*

Výstupy žáka ZŠ Chornice 8. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ - popíše vnější a vnitřní stavbu těla u vybraných zástupců - srovná stavbu těla s vývojově nižšími organismy - porovnává jednotlivé skupiny na základě vybraných vývojových znaků - je seznámen s jednotlivými taxonomickými skupinami živočichů, zařazuje do nich vybrané druhy živočichů - vypráví o způsobu života a projevech vybraných živočichů - na základě získaných zkušeností objasňuje přizpůsobování se živočichů danému prostředí - diskutuje o významu živočichů v přírodě i pro člověka - dodržuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	**Savci:** **Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla** (orgány, orgánové soustavy, rozmnožování) **Vývoj, vývin a systém savců** (významní zástupci jednotlivých skupin) **Rozšíření, význam a ochrana savců** (hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných zvířat, živočišná společenstva) **Projevy chování vybraných zástupců**	**ČJ** - práce s literaturou **Z** - biogeografie **D** - využití zvířat pro člověka **F** - ultrazvuk, fyzikální vlastnosti, akustika **ČP** - polní a domácí škůdci **VZ** - základní hygienické návyky, ochrana před nemocemi (styk se zvířaty) **I -** digitálních technologie k vyhledávání informací **OSV** - *Rozvoj schopností poznávání* (cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium) **OSV** - *Sebepoznání a sebepojetí* (moje učení) **EMV** - *Ekosystémy* (význam, druhová rozmanitost) **EMV** - *Základní podmínky života* (význam vody, ovzduší, půdy pro život; biodiverzita) **EMV** - *Vztah člověka k prostředí* (aktuální ekologický problém)
BIOLOGIE ČLOVĚKA - objasňuje původ a vývoj člověka, posoudí příbuznost s ostatními živočichy, zejména primáty - charakterizuje jednotlivé etapy vývoje člověka a vznik odlišných lidských skupin (ras) jako výsledek působení prostředí - charakterizuje lidské tělo jako soubor buněk se stejným tvarem a funkcí, rozlišuje jednotlivé typy tkání - popíše vznik a vývin jedince - charakterizuje hlavní období lidského života - objasní rozdíly ve vývoji ženského a mužského pohlaví - rozumí významu sexuality a zodpovědnému chování se v sexuální oblasti - charakterizuje orgánové soustavy člověka jako soubor orgánů zajišťujících všechny životní funkce lidského těla, uvádí příklady orgánových soustav - objasní stavbu, funkci a vzájemný vztah orgánů a orgánových soustav, zhodnotí jejich význam pro lidské tělo	**Fylogeneze a ontogeneze člověka** **Anatomie a fyziologie** (stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (kosterní, svalová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací, kožní, nervová, hormonální a rozmnožovací)	**D** - vývoj člověka **VZ -** dětství, puberta, dospívání - tělesné, duševní a společenské změny **OSV** - *Rozvoj schopnosti poznávání* (cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium) **OSV** - *Sebepoznání a sebepojetí* (moje tělo, moje psychika, moje učení, zdravé a vyrovnané sebepojetí) **MKV** - *Etnický původ* (odlišnost a rovnost lidí) **MKV** - *Multikulturalita* (multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti) **F** - akustika, optika **TV** - význam pravidelného pohybu, posilování, udržování kondice, význam regenerace **HV** - dechové nástroje **CH** - biogenní prvky, chemické procesy

- uvádí možné způsoby proniknutí nemoci do organismu - objasní pojmy: imunita, alergie, infekce, epidemie, pandemie, karanténa, prevence - uvádí základní lidská onemocnění, zachovává zásady prevence a léčby - objasní pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka - vysvětlí rozvoj civilizačních chorob vlivem zhoršování životních podmínek - je seznámen s riziky spojenými s kouřením, užíváním alkoholu, drog a rizikovým sexuálním chováním - vysvětlí zásady první pomoci při poranění a jiném poškození těla - vyhledává potřebné informace v literatuře a pomocí digitálních technologií	**Nemoci, úrazy a prevence** (příčiny, příznaky, léčba běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie)	**VZ** - tělesná a duševní hygiena, význam pohybu, výživa a zdraví, prevence onemocnění, odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů, ochrana před přenosnými, stres, autodestruktivní závislosti **CH** - léčiva **OSV** - *Psychohygiena* (dovednosti zvládání stresových situací, hledání pomoci při potížích) **EMV** - *Vztah člověka k prostředí* (náš životní styl; prostředí a zdraví)
OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA - vysvětlí pojmy: dědičnost, proměnlivost, gen, chromozom, DNA, znak, mutace - popíše význam dědičnosti v praktickém životě a podmínky ovlivňující znaky jedinců - uvede příklady dědičných chorob	**Genetika (= nauka o dědičnosti a proměnlivosti)**	**MKV** - *Etnický původ* (odlišnost a rovnost lidí)
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY - prakticky provede základní ošetření poraněné osoby - ovládá znaky první pomoci - při práci postupuje podle základních pravidel bezpečnosti práce	**Praktické metody poznávání přírody**	**VZ** - první pomoc **OSV** - *Rozvoj schopnosti poznávání* (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění)

Výstupy žáka ZŠ Chornice 9. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata

NEŽIVÁ PŘÍRODA - orientuje se a diskutuje o různých názorech na vznik Země - objasní složení a vývoj vesmíru a postavení Země ve Sluneční soustavě - má představu o podmínkách vzniku, rozšíření a evoluce života na Zemi - rozlišuje a popisuje jednotlivé zemské sféry; vysvětluje jejich funkce pro význam života na Zemi - rozumí vzájemným vztahům mezi sférami - popíše stratifikaci Země - vysvětlí, čím se zabývají základní geologické vědy - uvádí příklady využití geologie v praxi	**Země** (vznik a stavba Země, složky Země – litosféra, atmosféra, hydrosféra)	**M** - měrné jednotky, geometrické útvary ***Z*** - planeta Země, vývoj Země, zemská kůra, zemské sféry **CH** - chemické složení Země **F** - vesmír, látky a tělesa, mechanické vlastnosti kapalin a plynů **D** - vývoj člověka, názory na vznik Země **I** - digitálních technologie k vyhledávání informací **OSV** - *Rozvoj schopností poznávání* (cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium) **EMV** - *Základní podmínky života* (voda, ovzduší, půda)
- objasňuje význam vody a teploty prostředí pro život - diskutuje o ochraně a využití přírodních zdrojů - rozlišuje pojmy: počasí a podnebí - objasní význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život - vyhledává informace o změnách podnebí a počasí na Zemi, také o vlivu znečištění ovzduší a klimatických změnách na živé organismy a na člověka - objasní princip skleníkového efektu, nazve skleníkové plyny, rozliší jejich přírodní a antropogenní původ - vysvětlí příčiny vzniku mimořádných událostí - Vyhledává světové přírodní katastrofy - seznámí se s nejčastějšími přírodními událostmi v ČR (povodně, vichřice/tornádo, sesuvy a svahové pohyby, požáry, bouřky, sněhové kalamity, laviny, náledí) - popíše, jak se má chovat při mimořádných událostech způsobených přírodními vlivy	**Podnebí a počasí ve vztahu k životu** (význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka) **Mimořádné události způsobené přírodními vlivy** (příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, vichřice/tornádo, sesuvy a svahové pohyby, požáry, bouřky, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	**Z** - litosférické desky, atmosféra, hydrosféra **I -** digitálních technologie k vyhledávání informací **EMV** - *Základní podmínky života* (význam ovzduší pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší) **OSV** - *Řešení problémů a rozhodovací dovednosti* **EMV** - *Vztah člověka k prostředí* (ekologické problémy)
- charakterizuje minerály (nerosty), ovládá jejich třídění - objasní vznik krystalů, rozumí odlišnosti vnitřní stavby minerálů - rozliší a vymezí fyzikální a chemické vlastnosti minerálů - objasňuje praktický význam minerálů pro člověka - určí vzorky základních a hospodářsky nejdůležitějších minerálů - charakterizuje horniny, ovládá jejich třídění (vyvřelé, sedimentární, přeměněné) - popíše horninový cyklus (cyklus vzájemné přeměny jednotlivých typů horniny)	**Nerosty a horniny** (vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování vzorků)	**CH** - názvosloví, chemické prvky a sloučeniny **F** - fyzikální veličiny, optika **Z** - těžební průmysl **EMV** - *Základní podmínky života* (energie, přírodní zdroje)

5. 4 MATEMATIKA – 2. stupeň

Učební osnovy předmětu matematika pro devátou třídu byly v souladu s platným RVP upraveny následovně:

Výstupy žáka ZŠ Chornice 9. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
ČÍSLO A PROMĚNNÁ		**Fyzika** - využití matematického aparátu k řešení fyzikálních úloh, objem těles
- řeší soustavu dvou rovnic se dvěma neznámými metodou dosazovací a sčítací - formuluje a řeší úlohy z praxe pomocí lineárních rovnic a jejich soustav, provede rozbor úlohy, pro řešení zvolí známý algoritmus nebo řeší úlohu úsudkem, provede zkoušku správnosti řešení	Soustavy rovnic - soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých - slovní úlohy	**Výtvarná výchova** - sestrojení modelu jehlanu a kužele **Informatika** - kritická práce s daty, symboly a jejich významy, využití kalkulačky
- sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - zapisuje výsledky jednoduchých statistických šetření do tabulek - orientuje se v jednoduchých grafech a tabulkách statistických úloh - vypočítá četnost daného znaku	Shromažďování, třídění a vyhodnocování statistických údajů - základní statistické pojmy - základní charakteristiky statistického souboru	**OSV** - Rozvoj schopností poznávání
- uplatňuje logickou úvahu při řešení číselných řada, logických řad	Číselné a logické řady	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
- rozumí pojmu funkce – rozhodne, zda je daná závislost mezi dvěma veličinami funkcí, uvede příklady z běžného života	Funkce - lineární funkce - přímá a nepřímá úměrnost - graf funkce	
- vyjádří lineární funkci, konstantní funkci, přímou a nepřímou úměrnost tabulkou, předpisem, grafem - sestaví tabulku a narýsuje graf dané funkce - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	- tabulka funkčních hodnot - pravoúhlá soustava souřadnic	
- čte z grafu funkce - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem - zaznamenává body v PSS a naopak přiřazuje		

souřadnice bodům v PSS **GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU** - označí shodné a podobné útvary - určí poměr podobnosti z rozměru útvaru a naopak (na základě poměru podobnosti určí rozměry útvaru) - používá věty o podobnosti trojúhelníků (věta sss, sus, uu) při řešení konstrukčních a početních úloh - využívá podobnost při řešení slovních úloh, využívá měřítko mapy (plánu) k určení skutečných rozměrů a naopak - charakterizuje jednotlivá tělesa - načrtne a sestojí tělesa ve volném rovnoběžném promítání; - pracuje s půdorysem a nárysem jehlanu a kužele - načrtne a sestrojí síť základních těles, vymodeluje tato tělesa - uvádí příklady těles ze svého okolí - odhaduje a počítá povrch a objem těles - využívá při řešení geometrických úloh prostorovou představivost - využívá při řešení úloh metrické a polohové vlastnosti těles - využívá Pythagorovu větu při řešení metrických úloh v rovině a prostoru - řeší aplikační slovní úlohy s využitím osvojených znalostí o tělesech, při řešení úloh provede rozbor úlohy a náčrt, vyhodnotí reálnost výsledku - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí lineárních rovnic a soustavy dvou lineárních rovnic úvahou - vysvětlí zvolený postup řešení - navrhuje různá řešení zadané úlohy - řeší úlohy úsudkem a vysvětlí způsob řešení - objasní a používá základní pojmy finanční	Podobnost - podobnost - věty o podobnosti trojúhelníku - podobnost v úlohách z praxe Tělesa - rotační kužel - jehlan - koule - povrch a objem - objem a povrch složených těles - prostorová představivost Slovní úlohy - slovní úlohy - úsudek Finanční matematika - základní pojmy finanční matematiky - nakládání s penězi	

matematiky (jistina, úroková míra, úrok, úrokovací doba, daň, inflace – její vliv na hodnotu peněz) - na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení - na příkladech ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, ojasní vliv nabídky a poptávky - vypočítá úrok z vkladu za jeden rok a daň z úroku; - získá základní informace o půjčkách a úvěrech - řeší úlohy z praxe na jednoduché a složené úrokování; - vyzná se v produktech bank a peněžních ústavů (bankovní karty, mince, bankovky, měna) - sestaví rozpočet domácnosti, polemizuje a modeluje typy rozpočtu s jejich odlišnostmi - řeší aplikační úlohy na procenta - účelně využívá kalkulátor **NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY** - číselné a logické řady - kombinační úsudek při řešení úloh a problémů - nalézá různá řešení předpokládaným nebo zkoumaných situací - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	- tvorba ceny - peníze – inflace - finanční produkty – úročení - hospodaření domácnosti - rozpočet domácnosti, typy rozpočtu, jejich odlišnosti	

Ředitelka školy: PaedDr. Zdenka Vašíčková Koordinátorka: Mgr. Barbora Doleželová

Dodatek č. 3 k ŠVP ZV

Název školního vzdělávacího programu: „**Zelená škola**“
Název školy: **Základní škola a mateřská škola Chornice, okres Svitavy**
Ředitelka: **PaedDr. Zdenka Vašíčková**
Platnost dodatku, projednání a schválení pedagogickou radou: **1. 9. 2025**

Učební osnovy literárního semináře v šestém ročníku a učební osnovy vlastivědy ve čtvrtém a pátém ročníku byly v souladu s RVP ZV 2025 upraveny následovně:

5. 21 LITERÁRNÍ SEMINÁŘ

Volitelný předmět Literární seminář je určen pro žáky 2. stupně základní školy. Jeho hlavním cílem je rozvíjet komunikační schopnosti a dovednosti, a to prostřednictvím uplatnění jazykových znalostí v reálných situacích. Předmět nabízí možnost vyjadřovat své myšlenky výstižně, srozumitelně a kreativně a rozvíjet schopnost naslouchání a kritického myšlení.

Začlenění průřezových témat: Společnost pro všechny

Výchovně vzdělávací strategie
Výchovně vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Klíčová kompetence k učení
- nastavujeme přiměřené vzdělávací cíle pro každého z žáků, dáváme prostor žákům učit se mezi sebou navzájem; podporujeme žáky k dalšímu učení tím, že oceňujeme jejich silné stránky; podporujeme žáky v tom, aby projevovali své názory; poskytujeme zpětnou vazbu

Klíčová kompetence komunikační
- vytváříme příležitosti pro různé formy diskuze, ve kterých mohou žáci bezpečně pokládat otázky a sdílet své myšlenky a pocity na dané téma; organizujeme aktivity, ve kterých žáci prezentují před celou třídou své zážitky, nápady a výsledky svých činností; pomáháme žákům rozvíjet schopnost reflexe; trénujeme aktivní naslouchání; organizujeme aktivity, ve kterých žáci prezentují před celou třídou; pokládáme otevřené otázky; zařazujeme prvky dramatické výchovy a hraní rolí; zařazujeme párové a skupinové diskuze

Klíčová kompetence osobnostní a sociální
– vytváříme prostředí, kde se žáci cítí bezpečně a jsou schopní sdílet své pocity a zkušenosti; komunikujeme se žáky s respektem, nabízíme dialog; vytváříme situace, ve kterých mají žáci příležitost poznávat sami sebe; budujeme kulturu vzájemné podpory a respektu mezi žáky; vytvářím situace pro týmovou spolupráci; měníme aktivity a činnosti v návaznosti na potřeby žáků; nabízíme aktivity, které posilují sebevědomí žáků; vedeme žáky k tomu, aby si uvědomovali dopady vlastního chování na sebe, ostatní lidi i přírodu; ve výuce věnujeme pozornost otázkám etiky a mezilidských vztahů; stanovuji spolu se žáky pravidla pro jednání ve třídě

Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti
– podněcujeme žáky ke kladení a zodpovídání otázek směřujících k hledání příčin a následků; vytváříme zadání, při nichž žáci potřebují uvažovat o budoucím vývoji a porovnávat jeho různé možné vize a scénáře; podněcujeme žáky ke kladení otázek a argumentaci, doplňujícími otevřenými otázkami je vedu k hlubšímu promýšlení a prohloubení argumentace; stavíme žáky před dilemata týkající se sociální, ekonomické a environmentální spravedlnosti

Klíčová kompetence k podnikavosti a pracovní
- podporujeme učení prostřednictvím zkušeností tvůrčím psaním; využíváme se žáky různé nástroje k zachycení myšlenek a nápadů; sledujeme, aby každý dostal příležitost přispívat do týmové spolupráce podle svých možností

Klíčová kompetence k řešení problémů
- zadáváme eseje na zadané téma, které vyžadují analýzu problému; umožňujeme používat prostředky digitální techniky k vyhledávání zdrojů

Klíčová kompetence kulturní
- poskytujeme žákům prostředí, ve kterém se cítí být motivováni ke tvorbě a experimentování s různými uměleckými technikami

Klíčová kompetence digitální
- zařazujeme práci s různými typy digitálních zdrojů; vytváříme situace, v nichž žáci posuzují důvěryhodnost zdrojů; vedeme žáky ke kritické práci s informačními zdroji; navrhujeme úkoly, v nichž žáci volí vhodný digitální formát;

Základní gramotnosti
- čtenářská a pisatelská

Výstupy žáka ZŠ Chornice 6. ročník	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
- využívá poznatky o komunikaci, jazyce a stylu k mluvenému nebo písemnému projevu přiměřenému situaci	Slohové styly: - sféra běžné komunikace (styl prostě sdělovací) - sféra odborné komunikace (styl odborný) - sféra institucionální komunikace (styl administrativní) - sféra mediální komunikace (styl publicistický) - sféra expresivní komunikace (styl umělecký)	**Český jazyk** - literární teorie **Informatika** - používání MS Word a Powerpointu, autorská práva, vyhledávání informací díky digitálním technologiím, rozpoznání manipulace **PTS** - osvojování si aktivního a bezpečného vztahu ke komunikačním technologiím, zvyšování odolnosti vůči manipulativním technikám, kritické vyhodnocování zdrojů informací
- tvoří umělecký text podle svých schopností, reflektuje tvorbu uměleckého textu a z reflexe vyvozuje poznatky	Slohové útvary: Vypravování: tvorba příběhů a vyprávění, rozvoj schopnosti strukturovat text a používat vhodné jazykové prostředky, doplňování textu, přetváření textu, redukci textu podle zadaných kritérií	
- tvoří umělecký text podle svých schopností, reflektuje tvorbu uměleckého textu a z reflexe vyvozuje poznatky	Úvaha: tvorba úvah na různá témata, důraz na kritické myšlení a schopnost argumentace, rozvoj schopnosti strukturovat text a používat vhodné jazykové prostředky	
	Dopis a e-mail: formální a neformální dopisy a e-maily,	

- vytvoří po formální i obsahové stránce funkční písemný projev s využitím znalostí pravidel pravopisu - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, s jasným komunikačním záměrem a jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - rozpoznává manipulaci v komunikaci, zaujímá k ní kritický postoj a přiměřeně reaguje - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, s jasným komunikačním záměrem a jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci, rozpoznává manipulaci v komunikaci, zaujímá k ní kritický postoj a přiměřeně reaguje	důraz na správnou strukturu a volbu jazykových prostředků Prezentace, příprava a prezentace zvolených nebo zadaných témat před třídou, rozvíjení schopnosti mluvit před publikem a efektivně prezentovat své myšlenky, věcné vyjadřování Rozvoj schopnosti vyhledávat a třídit informace, kriticky je hodnotit, ověřovat zdroje informací Diskuze a debaty, rozvíjení schopnosti argumentace, naslouchání a respektování názorů ostatních, rozpoznání manipulace	

5. 7 VLASTIVĚDA

Vyučovací předmět Vlastivěda je ve 4. – 5. ročníku v hodinové dotaci 2 h týdně. Vyučovací předmět je povinný, vytvořen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět (vzdělávací oblast Člověk a jeho svět). Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, historie, vlasti, přírody, kultury, techniky a zdraví. Navazuje na žákovské výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět v 1. - 3. ročníku. **Výuka probíhá v tzv. blocích, 4. a 5. ročník dosahuje jeden školní rok společně výsledků učení čtvrtého ročníku a druhý rok pátého ročníku. K této formě vzdělávání bylo přistoupeno z důvodu málotřídního vzdělávání. Rodiče jsou o tomto způsobu výuky informováni písemně na začátku každého školního roku.**

Vlastivědná témata jsou členěna do tří tematických okruhů: „Lidé kolem nás“
„Lidé a čas“
„Lidé a svět financí“

V tematickém okruhu „Lidé kolem nás“ si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi. Seznamují se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo svět (globální problémy). Žáci si uvědomují význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen.

V tematickém okruhu „Lidé a čas“ se žáci učí orientovat v dějích a čase. Hlavním cílem tohoto okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Důraz je kladen na samostatné vyhledávání, získávání a zkoumání informací z dostupných zdrojů.

V tematickém okruhu „Lidé a svět financí“ se žáci učí finanční gramotnosti, orientují se v pojmech úspory, výdaje, rozpočet a na modelových situacích se učí hospodaření s penězi.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace.

Vlastivěda využívá metod a forem práce založených především na žákovské spolupráci (práce ve dvojicích a menších pracovních skupinách), vzájemného učení na základě prezentací žáků, které vycházejí ze schopnosti orientovat se v informačních zdrojích, z projektů, projektových dnů, exkurzí a cvičení.

Hodnocení žáka sleduje schopnost aplikovat získané dovednosti a vědomosti, schopnost pracovat s informacemi, schopnost formulovat a obhajovat vlastní názory, schopnost spolupracovat. Hodnocení se opírá o výsledky testů, vlastních prezentací a míry zapojení do spolupráce.

Začlenění průřezových témat: Péče o druhé, Společnost pro všechny, Udržitelné prostředí

Výchovně vzdělávací strategie

Výchovně vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Klíčová kompetence k učení

- nastavujeme přiměřené vzdělávací cíle pro každého z žáků, dáváme prostor žákům učit se mezi sebou navzájem

Klíčová kompetence komunikační

- vytváříme příležitosti pro různé formy diskuze, ve kterých mohou žáci bezpečně pokládat otázky a sdílet své myšlenky a pocity na dané téma, organizujeme aktivity, ve kterých žáci prezentují před celou třídou své zážitky, nápady a výsledky svých činností, pomáháme žákům rozvíjet schopnost reflexe, zařazujeme krátké autentické texty a jiná jazyková či obrazná sdělení (obrázky, ilustrace, fotografie, mapy, videa apod.)

Klíčová kompetence osobnostní a sociální

- vytváříme prostředí, kde se žáci cítí bezpečně; vytváříme situace pro týmovou spolupráci; vedeme žáky k tomu, aby si uvědomovali dopady vlastního chování na sebe, ostatní lidi i přírodu; diskutujeme s žáky o předsudcích a stereotypech, o významu tolerance ve vztazích; stanovujeme spolu se žáky a žákyněmi pravidla pro jednání ve třídě; vedeme žáky k tomu, aby

si uvědomovali emoce a potřeby sebe sama i druhých

Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti
- vytváříme prostor pro otevřenou diskusi žáků o hodnotách a chování ve vztahu k udržitelnosti; vytváříme zadání, při nichž žáci uvažují o budoucím vývoji a porovnávají různé varianty; vytváříme prostor a bezpečné prostředí pro vytváření a vyjadřování vlastního názoru žáků; podněcujeme žáky ke kladení otázek a argumentaci; vytváříme prostor a bezpečné prostředí pro otevřenou diskusi o významu vlastní aktivity, demokratických postupů, respektování a uplatňování práv; vytváříme prostor pro diskuse žáků o spravedlnosti, svobodě a odpovědnosti

Klíčová kompetence k podnikavosti a pracovní
- podněcujeme vztah žáků k místu, kde žijí, například tím, že mapují, jak se místo (obec, krajina) vyvíjelo v minulosti

Klíčová kompetence k řešení problémů
- zahajujeme diskuzi ve třídě o běžných problémech dětí; organizujeme skupinové činnosti, kde žáci společně řeší problémy

Klíčová kompetence kulturní
- vedeme diskuse o různých kulturních tématech, jako jsou tradiční svátky, kulturní události v okolí;

Klíčová kompetence digitální
- zařazujeme do výuky drobné úkoly spojené se získáváním informací; vybíráme do výuky pro práci žáků zdroje informací v různých formátech; učíme žáky, jak se chovat v online prostředí

Základní gramotnosti
Logicko-matematická
Čtenářská a pisatelská

Popis OVU z RVP ŠV	Školní OVU pro 4. ročník	Učivo
Lidé kolem nás		
CJS-CJS-001-ZV5-001 Vymezí hlavní typy krajiny a demonstruje rozdíly mezi nimi z hlediska přírody a lidské společnosti na úrovni lokální, regionální a globální.	Odlišuje typy krajiny v rámci České republiky (např. z hlediska výškové členitosti).	zemský povrch a jeho tvary; typy krajin
CJS-CJS-001-ZV5-002 Využívá mapy k orientaci a vyjadřování o světě kolem nás.	Vysvětlí polohu ČR vzhledem ke krajině a státu, zná polohu svého bydliště	práce s mapou; mapové značky, poloha ČR – sousední státy, historické země, místní krajina – Chornice, Pardubický kraj
CJS-CJS-001-ZV5-003 Uvede příklady dokládající, že člověk, společnost a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí.	Vytvoří vlastní seznam každodenních činností a opatření, jak on sám může přispět k udržitelnosti na Zemi.	ochrana životního prostředí; proměny přírody vlivem lidského působení; místní region, počasí a podnebí
CJS-CJS-001-ZV5-004		

Posoudí na základě lokalizace specifika vlastního regionu, krajů ČR, sousedních států ČR a vybraných států v odlišných částech Evropy i světa a vliv těchto specifik na život v nich.	Orientuje se na mapě ČR	Mapa ČR - poloha, povrch, vodstvo, kraje, práce s mapou; Praha a významná města
CJS-CJS-001-ZV5-005 Prokáže pochopení principu hlasování a jeho významu pro život v demokratické společnosti.	Zapojuje se do hlasování ve třídě a popíše, na základě jakých informací se rozhodoval	Naše vlast – státní symboly, demokratický stát, příprava hlasování; práce s informacemi
JS-CJS-001-ZV5-006 Prokáže základní porozumění roli prezidenta, politiků, soudců a policistů na základě reflexe příběhu či modelové situace.	Popíše činnost jednotlivých představitelů státu v předloženém příběhu, modelové situaci nebo mediálním sdělení.	prezident ČR; základy státního zřízení a politického systému ČR
CJS-CJS-001-ZV5-007 Vyhledá odpovědi na otázky související s činností obecního úřadu v dané lokalitě.	Identifikuje místa, kde obecní úřad zveřejňuje informace (vývěsky, internetové stránky, sociální sítě, místní zpravodaj).	místní samospráva
CJS-CJS-002-ZV5-008 Rozpozná ve svém okolí a v digitálním světě jednání a chování, které není v souladu s pravidly a není možné ho tolerovat a přehlížet, a adekvátně na něj zareaguje	Pojmenuje rizika související s běžnou komunikací a s komunikací na internetu.	nevhodná a nepříjemná komunikace; kyberšikana; ochrana osobních údajů v online prostředí; pravidla pro diskusi
CJS-CJS-002-ZV5-009 Rozpozná v modelových situacích, které právo člověka bylo porušeno nebo jaká povinnost byla zanedbána.	Vysvětlí, proč je nutné práva dětí chránit zákonem.	úmluva o právech dítěte
CJS-CJS-002-ZV5-010 Posoudí, co nebo kdo na něj má vliv ve fyzickém a digitálním prostředí, v modelové situaci se vymezí vůči nepříjemné nebo rizikové komunikaci	Uvede příklady pravidel pro slušnou a bezpečnou komunikaci ve spolupráci se spolužáky.	zásady slušné a bezpečné komunikace ve fyzickém i online prostředí
CJS-CJS-002-ZV5-011 Uvede příklady toho, v čem se shoduje a čím se liší život různých lidí.	Vysvětlí, jak může mít způsob života vliv na soužití s ostatními lidmi.	člověk mezi lidmi; chování lidi, mezilidské vztahy; různé kultury a způsoby života
Lidé a čas CJS-CJS-003-ZV5-012		

Zkoumá lokální historii prostřednictvím vlastního bádání nejméně ve dvou zdrojích.	Vysvětlí, že vnímání dané události záleží na osobě nebo jiném zdroji.	práce s historickými prameny různého typu, orientace v čase, časová přímka, letopočet
CJS-CJS-003-ZV5-013 Porovná, jak lidé žili dříve a jak žijí dnes.	Identifikuje rozdíly s využitím názorných příkladů mezi minulostí a současností - vybavení budov, dopravní prostředky, objevy a vynálezy.	předměty denní potřeby, objevy, vynálezy, architektura, dopravní prostředky
CJS-CJS-003-ZV5-014 Vyjádří vlastními slovy význam vybraných státních svátků, významných dnů, regionálních výročí a tradic	Propojí vybraný státní svátek, významný den, tradici s konkrétní historickou událostí.	státní svátky, významné dny, historické události; místní tradice
Lidé a svět financí		
CJS-CJS-006-ZV5-033 Používá peníze v běžných modelových situacích.	Odhaduje celkovou cenu jednoduchého nákupu v modelových situacích.	nákup, ceny potravin a nápojů, práce se zdroji
CJS-CJS-006-ZV5-034 Vysvětlí na příkladu, proč není možné realizovat všechny chtěné výdaje	Vyjmenuje přání dítěte z příběhu či modelové situace a vysvětlí, která jeho přání mohou být splněna a která ne, a vysvětlí proč.	osobní finance, rozpočet, charitativní projekty
CJS-CJS-006-ZV5-035 Sestaví jednoduchý osobní rozpočet.	Porovná příjmy a výdaje na příkladech jednoduchých rozpočtů jedince.	osobní rozpočet

Popis OVU z RVP ŠV	Školní OVU pro 5. ročník	Učivo
Lidé kolem nás		
CJS-CJS-001-ZV5-001 Vymezí hlavní typy krajiny a demonstruje rozdíly mezi nimi z hlediska přírody a lidské společnosti na úrovni lokální, regionální a globální.	Zná polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Poloha ČR – poloha obce v krajině
CJS-CJS-001-ZV5-002 Využívá mapy k orientaci a vyjadřování o světě kolem nás.	Čte mapu, rozlišuje světové strany podle mapy, vyhledává na mapě všechny kraje ČR, stručně charakterizuje kraje ČR, vyhledá mapu vhodnou vzhledem k účelu.	práce s papírovou a elektronickou mapou; orientace na mapě podle světových stran, kraje ČR – krajská města, povrch, vodstvo, pamětihodnosti
CJS-CJS-001-ZV5-003 Uvede příklady dokládající, že člověk, společnost a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí.	Určí, jak v daném místě (v ČR i mimo ČR) člověk pozměnil krajinu.	okolní krajina (místní oblast, region) - vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí
CJS-CJS-001-ZV5-004 Posoudí na základě lokalizace specifika vlastního regionu, krajů ČR, sousedních států ČR a vybraných států v odlišných částech Evropy i světa a vliv těchto specifik na život v nich.	Popíše jednoduché údaje z mapy ohledně Evropy, porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	vybrané regiony ČR a jejich charakteristiky; sousední státy ČR, vybrané státy Evropy, kontinenty
CJS-CJS-001-ZV5-005 Prokáže pochopení principu hlasování a jeho významu pro život v demokratické společnosti.	Připraví hlasování ve třídě ve spolupráci se spolužáky a vysvětlí, jak volby probíhají.	soužití lidí - principy demokracie průběh a význam voleb
JS-CJS-001-ZV5-006 Prokáže základní porozumění roli prezidenta, politiků, soudců a policistů na základě reflexe příběhu či modelové situace.	Vysvětlí, jakou roli měli v předložené modelové situaci či příběhu jednotliví představitelé státu, kteří se v nich vyskytovali.	naše vlast – základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a role prezidenta, soudců, policistů, ministrů, předsedy vlády
CJS-CJS-001-ZV5-007 Vyhledá odpovědi na otázky související s činností obecního úřadu v dané lokalitě.	Navrhne podnět na zlepšení života v obci a představí jej třídě	místní samospráva; posouzení života v obci
~~CJS-CJS-002-ZV5-008~~		

Dodatek č. 4 k ŠVP ZV

Název školního vzdělávacího programu: „**Zelená škola**“

Název školy: **Základní škola a mateřská škola Chornice, okres Svitavy**

Ředitelka: **PaedDr. Zdenka Vašíčková**

Účinnost dodatku: **1. 9. 2026**

Součástí školního řádu účinného od 1. 9. 2026 jsou upravená Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků (dále klasifikační řád). Klasifikační řád je součástí školního vzdělávacího programu ŠVP „Zelená škola“ – verze 5.00; srpen 2022.

Ředitelka školy: PaedDr. Zdenka Vašíčková Koordinátorka: Mgr. Barbora Doleželová